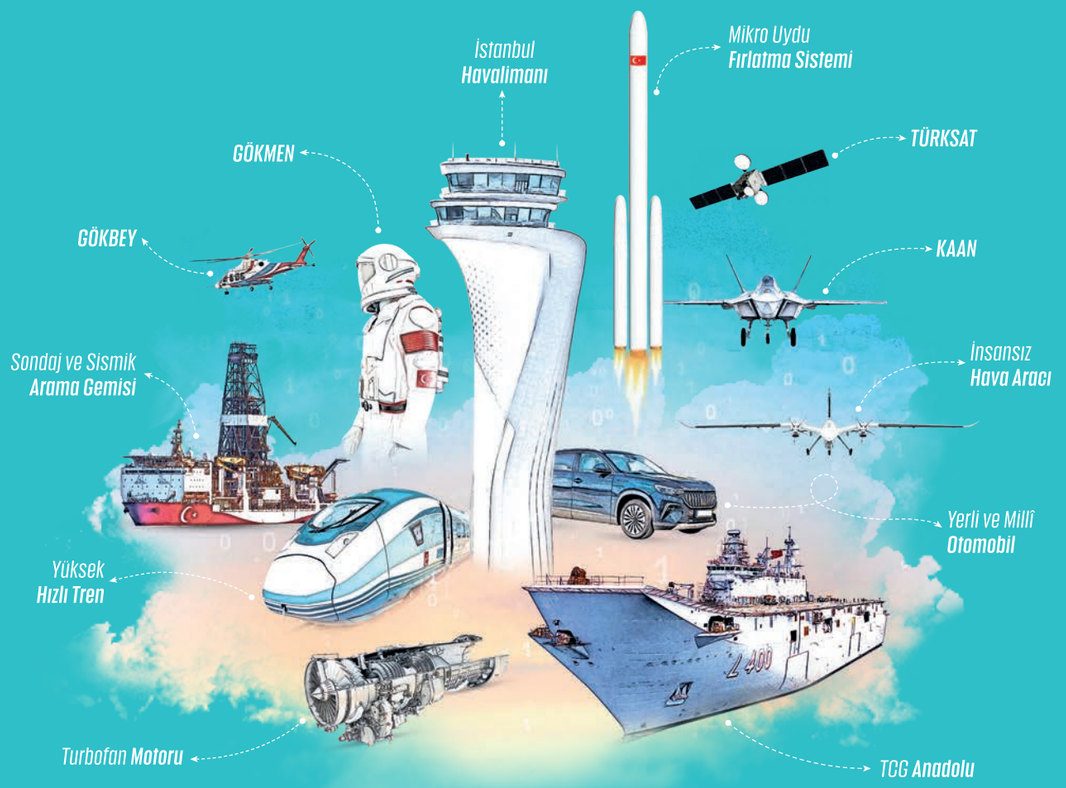
Bu kitaba sığmayan daha neler var!

eba
www.eba.gov.tr

Karekodu okut, bu kitapla ilgili EBA içeriklerine ulaş!

Teknoloji Yolculuğumuz

BU DERS KİTABI MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞINCA ÜCRETSİZ OLARAK VERİLMİŞTİR.
PARA İLE SATILAMAZ.

ISBN: 978-975-11-6815-3

Bandrol Uygulamasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin Beşinci Maddesinin İkinci Fıkrası Çerçevesinde Bandrol Taşıması Zorunlu Değildir.

ADALET ALANI CEZA İNFAZ KURUMU GÜVENLİĞİ 11 Ders Materyali

MESLEKİ VE TEKNİK ANADOLU LİSESİ

Adalet Alanı

CEZA İNFAZ KURUMU GÜVENLİĞİ

11

Ders Materyali

MESLEKİ TEKNİK VE ANADOLU LİSESİ

ADALET ALANI

CEZA İNFAZ KURUMU GÜVENLİĞİ

11

DERS MATERYALİ

YAZARLAR

Cüneyt SAĞIR

Dursun MÜLAZIMOĞLU

Hulusi SAĞIR

İlhan ÇAVUŞOĞLU

Sibel TUNÇ SOYKAN

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI YAYINLARI 8568
YARDIMCI VE KAYNAK KİTAPLARI DİZİSİ 2460

Her hakkı saklıdır ve Millî Eğitim Bakanlığına aittir.
Ders materyalinin metin, soru ve şekilleri kısmen de olsa hiçbir surette alınıp yayımlanamaz.

HAZIRLAYANLAR

DİL UZMANI	Fatma TEK
PROGRAM GELİŞTİRME UZMANI	Emel DOLDUR
REHBERLİK UZMANI	Meltem KAŞIKÇI
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME UZMANI	Hatice GÜRDİL ECE
GÖRSEL TASARIM UZMANI	Penbegül DEMİR

ISBN: 978-975-11-6815-3

Millî Eğitim Bakanlığının 24/12/2020 gün ve 18433886 sayılı
oluru ile Meslekî ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğünce ders materyali olarak
hazırlanmıştır.

İSTİKLÂL MARŞI

Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilâl!
Kahraman ırkıma bir gül! Ne bu şiddet, bu celâl?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helâl.
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl.

Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım.
Hangi çılgın bana zincir vuracakmış? Şaşarım!
Kükremiş sel gibiyim, bendimi çiğner, aşarım.
Yırtarım dağları, enginlere sığmam, taşarım.

Garbın âfâkını sarmışsa çelik zırhlı duvar,
Benim iman dolu göğsüm gibi serhaddim var.
Ulusun, korkma! Nasıl böyle bir imanı boğar,
Medeniyyet dediğin tek dişi kalmış canavar?

Arkadaş, yurduma alçakları uğratma sakın;
Siper et gövdeni, dursun bu hayâsızca akın.
Doğacaktır sana va'dettiği günler Hakk'ın;
Kim bilir, belki yarın, belki yarından da yakın.

Bastığın yerleri toprak diyerek geçme, tanı:
Düşün altındaki binlerce kefensiz yatanı.
Sen şehit oğlusun, incitme, yazıktır, atanı:
Verme, dünyaları alsan da bu cennet vatanı.

Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki feda?
Şüheda fışkıracak toprağı sıksan, şüheda!
Cânı, cânânı, bütün varımı alsın da Huda,
Etmesin tek vatanımdan beni dünyada cüda.

Ruhumun senden İlâhî, şudur ancak emeli:
Değmesin mabedimin göğsüne nâmahrem eli.
Bu ezanlar -ki şehadetleri dinin temeli-
Ebedî yurdumun üstünde benim inlemeli.

O zaman vecd ile bin secde eder -varsa- taşım,
Her cerîhamdan İlâhî, boşanıp kanlı yaşım,
Fışkırır ruh-ı mücerret gibi yerden na'şım;
O zaman yükselerek arşa değer belki başım.

Dalgalan sen de şafaklar gibi ey şanlı hilâl!
Olsun artık dökülen kanlarımın hepsi helâl.
Ebediyyen sana yok, ırkıma yok izmihlâl;
Hakkıdır hür yaşamış bayrağımın hürriyyet;
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl!

Mehmet Âkif Ersoy

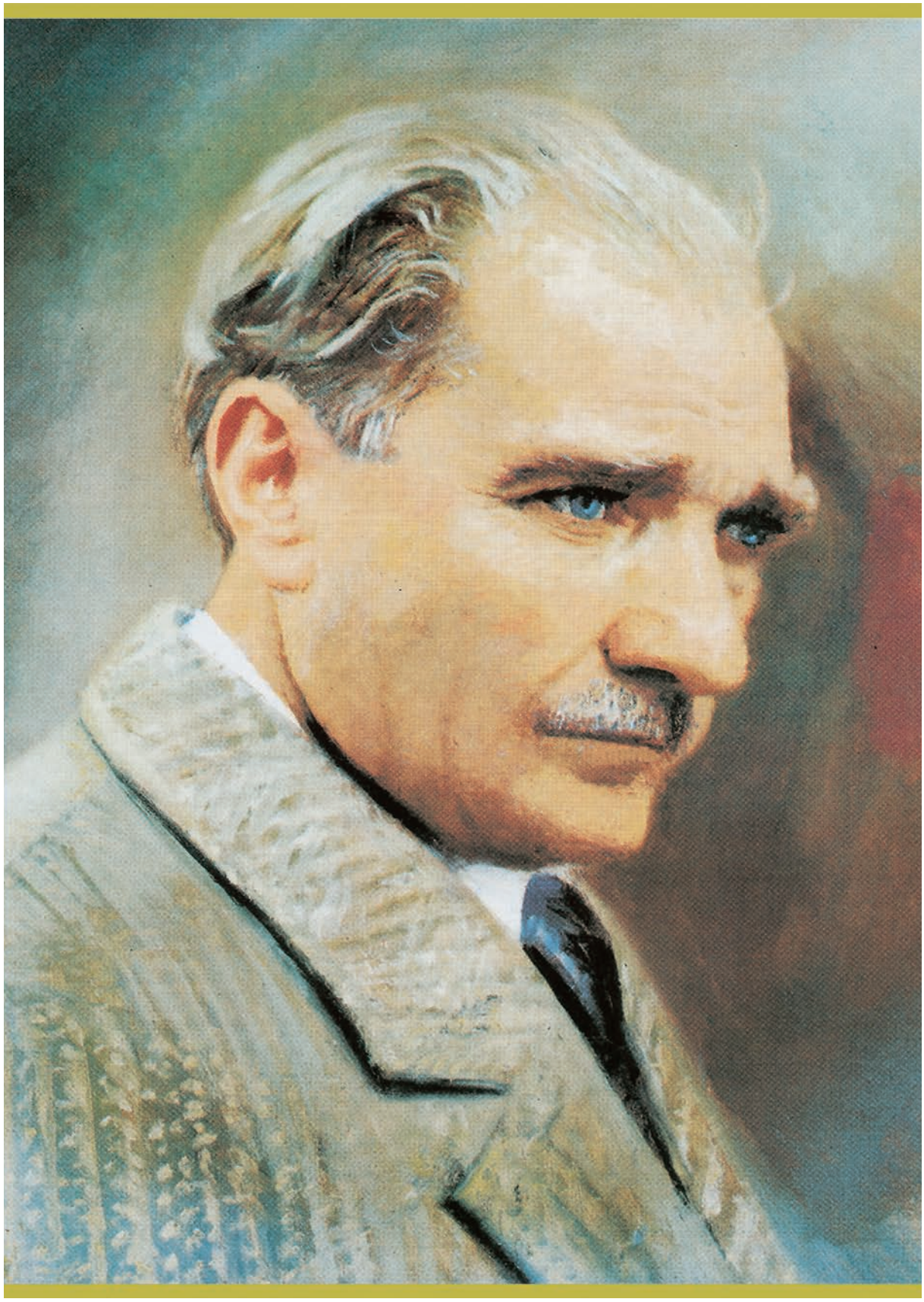
GENÇLİĞE HİTABE

Ey Türk gençliği! Birinci vazifen, Türk istiklâlini, Türk Cumhuriyetini, ilelebet muhafaza ve müdafaa etmektir.

Mevcudiyetinin ve istikbalinin yegâne temeli budur. Bu temel, senin en kıymetli hazinendir. İstikbalde dahi, seni bu hazineden mahrum etmek isteyecek dâhilî ve hâricî bedhahların olacaktır. Bir gün, istiklâl ve cumhuriyeti müdafaa mecburiyetine düşersen, vazifeye atılmak için, içinde bulunacağın vaziyetin imkân ve şeraitini düşünmeyeceksin! Bu imkân ve şerait, çok namüsait bir mahiyette tezahür edebilir. İstiklâl ve cumhuriyetine kastedecek düşmanlar, bütün dünyada emsali görülmemiş bir galibiyetin mümessili olabilirler. Cebren ve hile ile aziz vatanın bütün kaleleri zapt edilmiş, bütün tersanelerine girilmiş, bütün orduları dağıtılmış ve memleketin her köşesi bilfiil işgal edilmiş olabilir. Bütün bu şeraitten daha elîm ve daha vahim olmak üzere, memleketin dâhilinde iktidara sahip olanlar gaflet ve dalâlet ve hattâ hıyanet içinde bulunabilirler. Hattâ bu iktidar sahipleri şahsî menfaatlerini, müstevlîlerin siyasî emelleriyle tevhit edebilirler. Millet, fakr u zaruret içinde harap ve bîtap düşmüş olabilir.

Ey Türk istikbalinin evlâdı! İşte, bu ahval ve şerait içinde dahi vazifen, Türk istiklâl ve cumhuriyetini kurtarmaktır. Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asil kanda mevcuttur.

Mustafa Kemal Atatürk

MUSTAFA KEMAL ATATÜRK

İÇİNDEKİLER

DERS MATERYALİNİ TANIYALIM **12**

1. ÖĞRENME BİRİMİ: KURUMA GİRİŞ VE ÇIKIŞ İŞLEMLERİ

1.1. İNFAZ VE KORUMA MEMURUNUN KIYAFETİ İLE KULLANDIĞI ARAÇ VE GEREÇLER **17**
1.1.1. İnfaz ve Koruma Memurunun Kılık Kıyafeti 17
1.1.2. İnfaz ve Koruma Memurunun Kılık Kıyafette Uyması Gereken Kurallar 17
1.1.3. İnfaz ve Koruma Memurunun Kıyafet Şekilleri 19
1.1.4. Üniforma ve Rütbe İşaretleri 26
1.1.5. İnfaz ve Koruma Memurlarının Acil Durumlarda Kullandığı Kıyafet ve Ekipmanlar 30
1.1.6. İnfaz ve Koruma Memurunun Kullandığı Araç Gereçler 32
1.2. GÜVENLİK STANDARTLARI BAKIMINDAN CEZA İNFAZ KURUMLARI **34**
1.2.1. Yüksek (Sıkı) Güvenlikli Ceza İnfaz Kurumları 36
1.2.2. Normal (Orta) Güvenlikli Ceza İnfaz Kurumları 37
1.2.3. Az (Düşük) Güvenlikli Ceza İnfaz Kurumları 38
1.2.4. Gözlem ve Sınıflandırma Merkezleri 39
1.3. KURUMA GİRİŞİ SAĞLAMA **40**
1.3.1. Kuruma Giriş Talimatları 42
1.3.2. X-Ray Cihazı 46
1.3.2.1. X-Ray Cihazıyla Çalışan Personelin Dikkat Etmesi Gereken Hususlar 47
1.3.2.2. X-Ray Cihazından Geçen Maddelerin Görünüşü 49
1. UYGULAMA **50**
1.3.3. Duyarlı Kapı Dedektörü 51
1.3.4. El Dedektörü 53
1.3.5. Biyometrik Sistemlerin Uygulanması 55
2. UYGULAMA **57**
1.4. KURUM GİRİŞLERİNDE ARAMA İŞLEMLERİ **59**
1.4.1. Şahıs Araması 59
1.4.1.1. Personel ve Ziyaretçi Araması 59
1.4.1.2. Hükümlü ve Tutuklu Araması 61
3. UYGULAMA **64**
1.4.1.3. Ceza İnfaz Kurumuna Girmesi Suç Olan Maddeler ve Saklanma Yerleri 65
1.4.2. Eşya Araması 67
1.4.2.1. Ceza İnfaz Kurumuna Girişte Yasak Maddelerin Saklandığı Eşyalar 67
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME **69**

2. ÖĞRENME BİRİMİ: HÜKÜMLÜ VE TUTUKLU KABULÜ

2.1. HÜKÜMLÜ VE TUTUKLU KABUL İŞLEMLERİ **76**
2.1.1. Hükümlü/Tutuklunun Ceza İnfaz Kurumuna Kabulünde Kullanılan Belgeler 77
2.1.2. Hükümlü ve Tutukluların Yanlarında Getirdiği Eşyaların Kontrolü 82
1. UYGULAMA **88**
2.1.3. Mesleki Programda Hükümlü veya Tutuklu Kabul Bürosu Ekranları 90
2.1.3.1. Hükümlü ve Tutuklu Kuruma Kabul Bürosu Ekranı 91
2.1.3.2. Cumhuriyet Başsavcılığından Gönderilen Hükümlü/Tutuklular 92

2.1.3.3. Teslim Alma Bilgileri 93
2.1.3.4. Üst Arama Bilgileri 94
2.2. HÜKÜMLÜ VE TUTUKLUNUN KAYIT İŞLEMLERİ 95
2.2.1. Hükümlü ve Tutuklunun Kayıt İşlemleri Sırasında Yapılması Gerekenler 95
2.2.2. Hükümlü veya Tutuklunun Parmak ve Avuç İçi İzlerinin Alınış Şekilleri 95
2.2.3. Fotoğraf Çekimi 98
2. UYGULAMA 100
2.3. HÜKÜMLÜ VE TUTUKLUNUN ODAYA YERLEŞTİRME İŞLEMLERİ 102
2.3.1. Hükümlü ve Tutukluların Kabul Odasına Alınması İşlemleri 102
2.3.2. Ceza İnfaz Kurumu Kuralları 105
2.3.3. Hükümlü ve Tutuklu Hakları 106
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME 110

3. ÖĞRENME BİRİMİ: BİNA ARAMA

3.1. CEZA İNFAZ KURUMLARININ ODA VE KOĞUŞLARINDA ARAMA 115
3.1.1. Ceza İnfaz Kurumu Müdahale, Emniyet ve Tahliye Planları 116
3.1.2. Bina Aramanın Hukuki Dayanakları 117
3.1.3. Ceza İnfaz Kurumlarında Güvenlik Sistemleri ve Dinamik Güvenlik 123
3.1.4. Arama ve Bina Arama Aşamaları 126
3.1.5. Bina Aramasının Yapılış Yöntemleri 128
3.1.6. Yasak Eşyanın Ortaya Çıkarılması İçin Yapılan Aramalar 128
3.1.7. Tünel ve Firarlara Karşı Yapılan Aramalar 129
3.1.8. Arama Türleri 132
3.1.9. Aramaya İlişkin Hususlar 133
3.1.10. Arama Yapan Kişide Olması Gereken Özellikler 135
3.1.11. Bina Araması Sırasında Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar 135
3.2. KISMİ BİNA ARAMASI 136
3.2.1. Arama Esnasında Dikkat Edilecek Hususlar ve Aramanın Yapılışı 137
3.2.2. Kısmi Bina Aramalarında Üst Araması 137
3.2.3. Üst Araması Yapan Görevlide Bulunması Gereken Özellikler 138
3.2.4. Arama Sırasında Tespit Edilen Zararlı ve Yasak Maddeler 139
1. UYGULAMA 141
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME 143

4. ÖĞRENME BİRİMİ: ZİYARET MAHALLİ

4.1. ZİYARET İŞLEMLERİ 146
4.1.1. Ziyaretçi Girişinde İstenen Evraklar 147
4.1.2. Tutuklu ve Hükümlüyü Ziyaret Edebilecek Kişiler 148
4.1.3. Görüş Türleri 150
4.1.4. Ziyaretçinin Ziyaret Sırasında Uyması Gereken Kurallar 152
4.1.5. Tutuklu ve Hükümlünün Ziyaret Gün ve Saatleri 153
4.1.6. Tutuklu ve Hükümlüye Uygulanacak Disiplin Cezasında Ziyarete Engel Hükümler 156
4.1.7. Hastanede Ziyaret 156
4.1.8. Görüş ve Ziyaretlerin Yapılışı 157
4.1.9. Tutuklunun Müdafi ile Görüşmesi 158
4.1.10. Hükümlünün Avukat ile Görüşmesi 158
4.1.11. Avukat Aramasının Yapılışı 158
1. UYGULAMA 159
4.1.12. Heyetlerin Ziyareti 160
4.1.13. Ziyaretlerde Diğer Hususlar 161
4.2. ZİYARET MAHALLİ İŞLEMLERİ 164
4.2.1. Görüş ve Ziyaret Mahalleri 165
4.2.2. Ziyaretlerde Kullanılacak Giriş Kartı 166
4.2.3. Ziyaretlerde Kullanılacak Dil 167
4.2.4. Ziyaret Esnasında Alınması Gereken Önlemler 168
4.2.5. Ziyaret Bitiminde Yapılması Gerekenler 169
4.2.6. Ziyaret Sırasında Kimlik ve Yer Değiştirilerek Firar 169
2. UYGULAMA 170
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME 172
SÖZLÜK 175
CEVAP ANAHTARI 178
KAYNAKÇA 180

DERS MATERYALİNİN TANITIMI

Karekod okuyucu ile taratarak resim, video, animasyon, soru ve çözümlerine vb. ilave kaynaklara ulaşılabilir. Detaylı bilgi için http://kitap.eba.gov.tr/karekod

Öğrenme birimi numarasını gösterir.

Konu başlığını gösterir.

Öğrenme birimi ile ilgili temel kavramları gösterir.

Öğrenme birimi ile ilgili neler öğrenileceğini gösterir.

3. ÖĞRENME BİRİMİ

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

1. Güvenlik güçleri ve ceza infaz kurumlarında görev yapan infaz koruma memurları şahıs, eşya ve bina aramasını sizce hangi durumlarda yapar?
2. Arama yapılmadığında ne gibi sonuçlar ortaya çıkabilir?

3.1. CEZA İNFAZ KURUMLARININ ODA VE KOĞUŞLARINDA ARAMA

Ceza infaz kurumları yasalar tarafından suç olarak tanımı yapılan eylemi gerçekleştiren kişilerin, suç işlediği kabul edilen bireylerin bağımsız mahkemelerce cezalandırılarak toplumu suçtan arındırmak ve suçlulardan korumak, onları ıslah edip topluma yeniden kazandırmak ve ibret vermek amacıyla bu bireylerin muhafaza edildiği, koğuş ve odalardan oluşan kamu binalarıdır (Görsel 3.1).

Görsel 3.1: Ceza infaz kurumları

Türkiye'de 2000 yılından önce inşa edilen ceza infaz kurumları koğuş sistemi üzerine bina edilmiştir (Görsel 3.2). Koğuşlarda çok sayıda tutuklu ve hükümlünün bir arada kalmak zorunda olması, birçok olumsuzluğu da beraberinde getirir. Kalabalık koğuş sistemlerinde kurum personeli, denetimin ve gözetimin sağlanmasında büyük zorluklar yaşar. Bu sistem ve fiziki yapıların hükümlülerin iyileştirme, eğitim ve sağlık hizmetleri gibi pek çok konuda yetersiz kalmasına yol açar.

Görsel 3.2: Koğuş koridorları

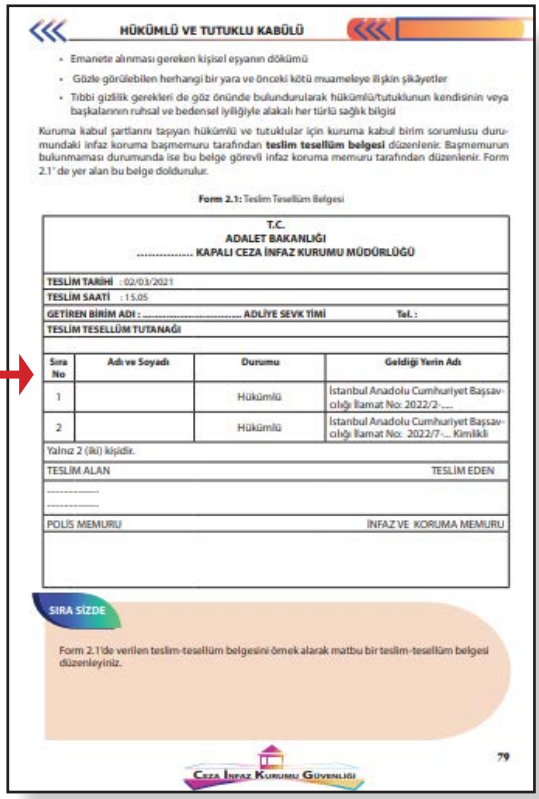
116

Hazırlık çalışmalarını gösterir.

Konu içeriğini gösterir.

Görselleri gösterir.

Sayfa numarasını gösterir.

HÜKÜMLÜ VE TUTUKLU KABÜLÜ

- Emanete alınması gereken kişisel eşyanın dökümü
- Gözle görülebilen herhangi bir yara ve önceki kötü muameleye ilişkin şikâyetler
- Tıbbi gizlilik gerekleri de göz önünde bulundurularak hükümlü/tutuklunun kendisinin veya başkalarının ruhsal ve bedensel iyiliğiyle alakalı her türlü sağlık bilgisi

Kuruma kabul şartlarını taşıyan hükümlü ve tutuklular için kuruma kabul birim sorumlusu durumundaki infaz koruma başmemuru tarafından **teslim tesellüm belgesi** düzenlenir. Başmemurun bulunmaması durumunda ise bu belge görevli infaz koruma memuru tarafından düzenlenir. Form 2.1'de yer alan bu belge doldurulur.

Form 2.1: Teslim Tesellüm Belgesi

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
..... KAPALI CEZA İNFAZ KURUMU MÜDÜRLÜĞÜ

TESLİM TARİHİ : 02/03/2021
TESLİM SAATİ : 15.05
GETİREN BİRİM ADI : ..... ADLİYE SEVK TİMİ Tel. :
TESLİM TESELLÜM TUTANAĞI

Sıra No	Adı ve Soyadı	Durumu	Geldiği Yerin Adı
1		Hükümlü	İstanbul Anadolu Cumhuriyet Başsavcılığı İlamat No: 2022/2-....
2		Hükümlü	İstanbul Anadolu Cumhuriyet Başsavcılığı İlamat No: 2022/7-... Kimlikli

Yalnız 2 (iki) kişidir.

TESLİM ALAN TESLİM EDEN

.....
.....

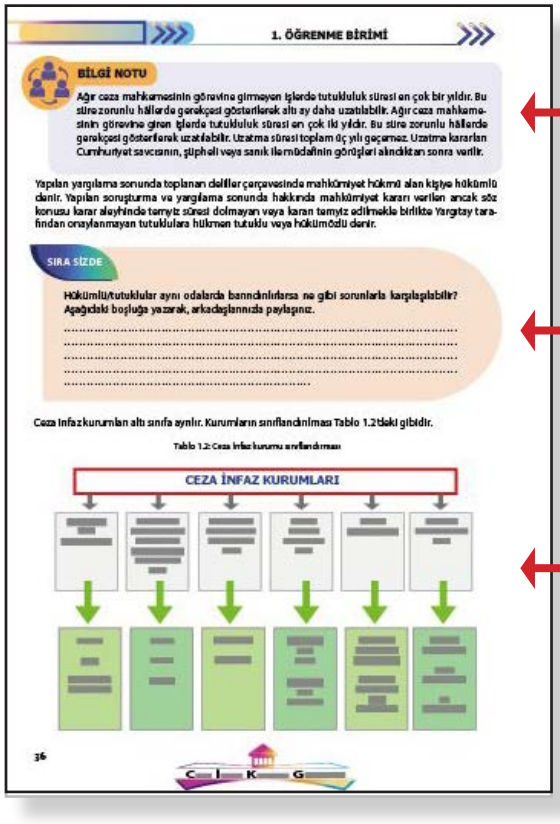
POLİS MEMURU İNFAZ VE KORUMA MEMURU

SIRA SİZDE

Form 2.1'de verilen teslim-tesellüm belgesini örnek alarak mattbu bir teslim-tesellüm belgesi düzenleyiniz.

79

Form birimini gösterir.

1. ÖĞRENME BİRİMİ

BİLGİ NOTU

Ağır ceza mahkemesinin görevine girmeyen işlerde tutukluluk süresi en çok bir yıldır. Bu süre zorunlu hâllerde gerekçesi gösterilerek altı ay daha uzatılabilir. Ağır ceza mahkemesinin görevine giren işlerde tutukluluk süresi en çok iki yıldır. Bu süre zorunlu hâllerde gerekçesi gösterilerek uzatılabilir. Uzatma süresi toplam üç yılı geçemez. Uzatma kararları Cumhuriyet savcısının, şüpheli veya sanık ile müdafiinin görüşleri alındıktan sonra verilir.

Yapılan yargılama sonunda toplanan deliller çerçevesinde mahkûmiyet hükmü alan kişiye hükümlü denir. Yapılan soruşturma ve yargılama sonunda hakkında mahkûmiyet kararı verilen ancak söz konusu karar aleyhinde temyiz süresi dolmayan veya karar temyiz edilmekle birlikte Yargıtay tarafından onaylanmayan tutuklulara hükmen tutuklu veya hükümlüdü denir.

SIRA SİZDE

Hükümlü/tutuklular aynı odalarda barındırılırsa ne gibi sorunlarla karşılaşılabilir? Aşağıdaki boşluğa yazarak, arkadaşlarınızla paylaşınız.

.....

Ceza infaz kurumları altı sınıfa ayrılır. Kurumların sınıflandırılması Tablo 1.2'deki gibidir.

Tablo 1.2: Ceza infaz kurumu sınıflandırması

CEZA İNFAZ KURUMLARI

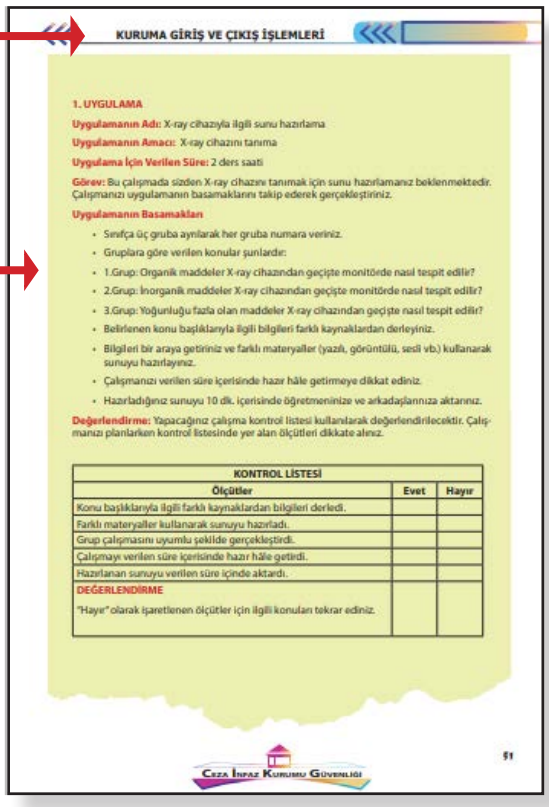
36

Ek bilgileri içeren kısa açıklayıcı içeriği gösterir.

Öğrencilerin yapması gereken çalışmaları belirtir.

Tabloları gösterir.

Öğrenme biriminin adını gösterir.

KURUMA GİRİŞ VE ÇIKIŞ İŞLEMLERİ

1. UYGULAMA

Uygulamanın Adı: X-ray cihazıyla ilgili sunu hazırlama

Uygulamanın Amacı: X-ray cihazını tanıma

Uygulama İçin Verilen Süre: 2 ders saati

Görev: Bu çalışmada sizden X-ray cihazını tanımak için sunu hazırlamanız beklenmektedir. Çalışmanızı uygulamanın basamaklarını takip ederek gerçekleştiriniz.

Uygulamanın Basamakları

- Sınıfça üç gruba ayrılarak her gruba numara veriniz.
- Gruplara göre verilen konular şunlardır:
- 1.Grup: Organik maddeler X-ray cihazından geçişte monitörde nasıl tespit edilir?
- 2.Grup: İnorganik maddeler X-ray cihazından geçişte monitörde nasıl tespit edilir?
- 3.Grup: Yoğunluğu fazla olan maddeler X-ray cihazından geçişte nasıl tespit edilir?
- Belirlenen konu başlıklarıyla ilgili bilgileri farklı kaynaklardan derleyiniz.
- Bilgileri bir araya getiriniz ve farklı materyaller (yazılı, görüntülü, sesli vb.) kullanarak sunuyu hazırlayınız.
- Çalışmanızı verilen süre içerisinde hazır hâle getirmeye dikkat ediniz.
- Hazırladığınız sunuyu 10 dk. içerisinde öğretmeninize ve arkadaşlarınıza aktarınız.

Değerlendirme: Yapacağınız çalışma kontrol listesi kullanılarak değerlendirilecektir. Çalışmanızı planlarken kontrol listesinde yer alan ölçütleri dikkate alınız.

KONTROL LİSTESİ		
Ölçütler	Evet	Hayır
Konu başlıklarıyla ilgili farklı kaynaklardan bilgileri derledi.		
Farklı materyaller kullanarak sunuyu hazırladı.		
Grup çalışmasını uyumlu şekilde gerçekleştirdi.		
Çalışmayı verilen süre içerisinde hazır hâle getirdi.		
Hazırlanan sunuyu verilen süre içinde aktardı.		
DEĞERLENDİRME		
"Hayır" olarak işaretlenen ölçütler için ilgili konuları tekrar ediniz.		

51

Uygulama sayfalarını gösterir.

1. ÖĞRENME BİRİMİ

Kışlık Kıyafet

Kışlık kıyafetler; mont, kışlık tişört, kışlık pantolon, kışlık bot, pardösü-gocuk, kep, palaska ve yağmurluktan oluşur. İnfaz koruma memurlarının kışlık kıyafetleri Görsel 1.2'de yazlık kıyafetleri ise Görsel 1.3'teki gibidir

Görsel 1.2: İnfaz koruma memurları kışlık kıyafetleri

Görsel 1.3: İnfaz koruma memurları yazlık kıyafetleri

Mont: Lacivert renkli, birinci sınıf üç katmanlı kumaş, dış kumaşı elastan polyester karışımı, orta katmanı membranlı, ısı izolasyon astarı %100 polyester kumaştan yapılır. İnfaz koruma memuru montunun çizimi Şekil 1.1'deki gibidir.

ÖN

ARKA

İNFAZ KORUMA

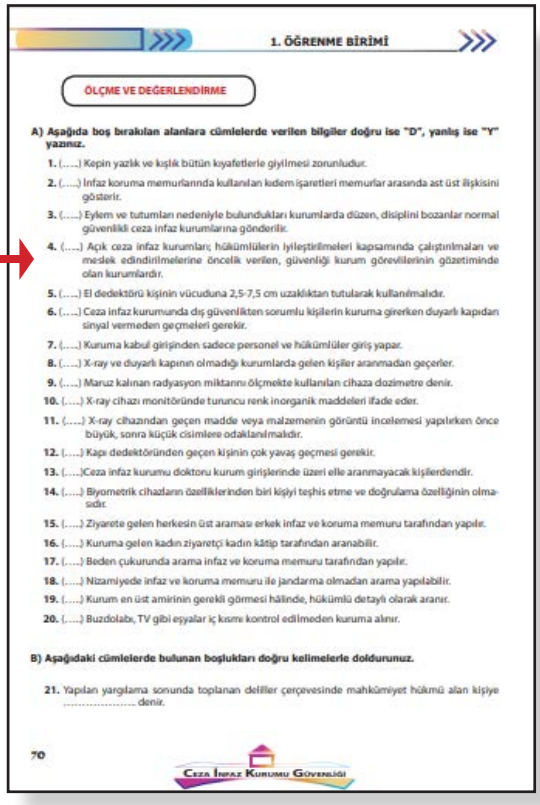
Şekil 1.1: İnfaz koruma memur montunun çizimi

22

Öğrenme birimi numarasını gösterir.

Şekil birimini gösterir.

Ölçme ve değerlendirme birimini gösterir.

1. ÖĞRENME BİRİMİ

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

A) Aşağıda boş bırakılan alanlara cümlelerde verilen bilgiler doğru ise "D", yanlış ise "Y" yazınız.

1. (.....) Kepin yazlık ve kışlık bütün kıyafetlerle giyilmesi zorunludur.
2. (.....) İnfaz koruma memurlarında kullanılan kıdem işaretleri memurlar arasında ast üst ilişkisini gösterir.
3. (.....) Eylem ve tutumları nedeniyle bulundukları kurumlarda düzen, disiplini bozanlar normal güvenlikli ceza infaz kurumlarına gönderilir.
4. (.....) Açık ceza infaz kurumları; hükümlülerin iyileştirilmeleri kapsamında çalıştırılmaları ve meslek edindirilmelerine öncelik verilen, güvenliği kurum görevlilerinin gözetiminde olan kurumlardır.
5. (.....) El dedektörü kişinin vücuduna 2,5-7,5 cm uzaklıktan tutularak kullanılmalıdır.
6. (.....) Ceza infaz kurumunda dış güvenlikten sorumlu kişilerin kuruma girerken duyarlı kapıdan sinyal vermeden geçmeleri gerekir.
7. (.....) Kuruma kabul girişinden sadece personel ve hükümlüler giriş yapar.
8. (.....) X-ray ve duyarlı kapının olmadığı kurumlarda gelen kişiler aranmadan geçerler.
9. (.....) Maruz kalınan radyasyon miktarını ölçmekte kullanılan cihaza dozimetre denir.
10. (.....) X-ray cihazı monitöründe turuncu renk inorganik maddeleri ifade eder.
11. (.....) X-ray cihazından geçen madde veya malzemenin görüntü incelemesi yapılırken önce büyük, sonra küçük cisimlere odaklanılmalıdır.
12. (.....) Kapı dedektöründen geçen kişinin çok yavaş geçmesi gerekir.
13. (.....)Ceza infaz kurumu doktoru kurum girişlerinde üzeri elle aranmayacak kişilerdendir.
14. (.....) Biyometrik cihazların özelliklerinden biri kişiyi teşhis etme ve doğrulama özelliğinin olmasıdır.
15. (.....) Ziyarete gelen herkesin üst araması erkek infaz ve koruma memuru tarafından yapılır.
16. (.....) Kuruma gelen kadın ziyaretçi kadın kâtip tarafından aranabilir.
17. (.....) Beden çukurunda arama infaz ve koruma memuru tarafından yapılır.
18. (.....) Nizamiyede infaz ve koruma memuru ile jandarma olmadan arama yapılabilir.
19. (.....) Kurum en üst amirinin gerekli görmesi hâlinde, hükümlü detaylı olarak aranır.
20. (.....) Buzdolabı, TV gibi eşyalar iç kısmı kontrol edilmeden kuruma alınır.

B) Aşağıdaki cümlelerde bulunan boşlukları doğru kelimelerle doldurunuz.

21. Yapılan yargılama sonunda toplanan deliller çerçevesinde mahkûmiyet hükmü alan kişiye ..... denir.

70

KOD=13001

1.
ÖĞRENME
BİRİMİ

KURUMA GİRİŞ VE ÇIKIŞ İŞLEMLERİ

KONULAR

1.1. İNFAZ VE KORUMA MEMURUNUN KIYAFETİ İLE KULLANDIĞI ARAÇ GEREÇ

1.2. GÜVENLİK STANDARTLARI BAKIMINDAN CEZA İNFAZ KURUMLARI

1.3. KURUMA GİRİŞ TALİMATLARI

1.4. KURUM GİRİŞLERİNDE ARAMA İŞLEMLERİ

NELER ÖĞRENECEKSİNİZ?

1. İnfaz koruma memurunun kılık kıyafeti ile kullandığı araç gereç
2. Ceza infaz kurumlarının standartları
3. Kuruma giriş aşamaları
4. Kuruma girişlerde arama işlemleri

TEMEL KAVRAMLAR

- Güvenlik
- Hükümlü
- İnfaz
- İnfaz koruma memuru
- Talimat
- Tutuklu
- Üniforma

HAZIRLIK ÇALIŞMALARI

1. **İnfaz ve koruma memurlarının kıyafetlerinin ve davranışlarının toplum içindeki konumuna etkisi neler olabilir?**
2. **Ceza infaz kurumunda çıkan yangınlarda hangi araçlara ihtiyaç duyulabilir?**

1.1. İNFAZ VE KORUMA MEMURUNUN KIYAFETİ İLE KULLANDIĞI ARAÇ VE GEREÇLER

İnfaz ve koruma memurlarının giydiği kıyafetler renk ve şekil bakımından, Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü tarafından zaman zaman değiştirilir. Kıyafetler, 29.12.2005 tarihli "Ceza İnfaz Kurumları Personeli ile Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri Personeli Eğitim Merkezleri Öğrencilerinin Kıyafet Yönetmeliği" ile belirlenmiştir. 07.04.2020 tarihinde yönetmelikte bazı değişiklikler yapılmıştır. Yönetmelikte geçen "Ceza İnfaz Kurumları Personeli Eğitim Merkezleri Öğrencileri" ibaresinde kastedilen öğrenciler, ceza infaz kurumlarına atamaları yapılmak üzere mülakatla alınan infaz ve koruma memurluğu öğrencileridir. Ceza infaz kurumları personeli eğitim merkezlerinde en az **beş ay** eğitim gördükten sonra memurların kurumlara atamaları yapılır.

İnfaz koruma memurları, kurumlarda yaşanan acil durumlarda yaşanan olayın boyutuna göre farklı pek çok araç gereç kullanabilir.

1.1.1. İnfaz ve Koruma Memurunun Kılık Kıyafeti

Ceza infaz kurumlarında devlet gücünü fiilen kullanan, zor kullanma yetkisine sahip olan infaz ve koruma memurları ile başmemurlarının kendilerine özgü standart üniformaları vardır. Bu üniforma, personele fiziki görünüm yönünden ciddiyet kazandırır. İnfaz ve koruma memuru ile başmemurların giydiği resmî üniformaların üzerindeki işaret, amblem, arma ve görev yeri yazıları standart özelliklere sahiptir. Güvenlik ve gözetim servislerinde görev yapan infaz ve koruma memurları ile başmemurlarının üniformaları görevin gerektirdiği müdahalelerde hareket kabiliyetini kısıtlamamalı ve rahat hareket etmelerini sağlayacak yapıda olmalıdır. İnfaz ve koruma memurlarına verilen kıyafetler, yazlık ve kışlık olmak üzere iki farklı türe ayrılır. İnfaz ve koruma memurlarının yazlık kıyafetleri 15 Mayıs'tan 15 Eylül'e kadar, kışlık kıyafetleri ise 15 Eylül'den 15 Mayıs'a kadar giyilir.

Yazlık ve kışlık kıyafetlerin giyilme zamanlarında bölgenin iklim özellikleri dikkate alınarak farklı kararlar alınabilir. Bu karar ceza infaz kurumları personeli için Cumhuriyet başsavcıları tarafından, infaz ve koruma memurluğu öğrencileri için eğitim merkezleri müdürleri tarafından verilir.

1.1.2. İnfaz ve Koruma Memurunun Kılık Kıyafette Uyması Gereken Kurallar

Ceza İnfaz Kurumları Personeli ile Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri Personeli Eğitim Merkezleri Öğrencilerinin Kıyafet Yönetmeliği'nin "Kılık ve Kıyafette Uyulması Gereken Hususlar ve Denetim" başlıklı maddeleri gereğince kılık kıyafette uyması gereken başlıca kurallar şunlardır:

- İnfaz ve koruma memur ve başmemurları ile infaz ve koruma memurluğu öğrencileri, görev sırasında üniforma giymek zorundadır.
- Üniforma bir bütün olup kısmi giyilemez. Çocuk eğitim evlerinde üniforma giydirilmeyebilir. Hizmet içi eğitim kurs ve seminerlerine katılacak personel ile infaz koruma memurluğu öğrencilerinin üniforma giyip giymeyeceğine, yapılacak eğitimin niteliğine göre genel müdürlük tarafından karar verilir.

- Üniforma ve bot, yönetmelikte belirtilen renk, vasıf ve şekillere uygun olarak giyilir. Arma, kıdem ve rütbe işaretleri de yönetmeliğe uygun olarak takılır. Kıyafetlerin aynı renk, vasıf ve şekilde olmaları personelin disiplinini sağlamak açısından önemlidir (Görsel 1.1).

Görsel 1.1: İnfaz ve koruma memurları

- Mont, pardösü-gocuk düğmeleri daima ilikli ve fermuarı kapalıdır. Görev anında ve görevin özelliğine göre amirlerin vereceği emirle düğme veya fermuar açık olabilir.
- Kep, resmî elbisenin tamamlayıcı bir unsurudur. Yazlık ve kışlık bütün kıyafetlerde kapalı ortamlar dışında kep giyilmesi zorunludur.
- Kep, vizörünün ön kenarıyla kaş arasında bir parmak, en çok bir buçuk parmak mesafe bırakılmak suretiyle kaşlara paralel olarak giyilir.
- Yönetmelikte belirtilen tip ve model dışında bot giymek yasaktır. İnfaz ve koruma memur ve başmemurları ile infaz ve koruma memurluğu öğrencilerinin sakal ve bıyık bırakması yasaktır. Her gün sakal ve bıyık tıraşı olunması zorunludur. Saçlar, kep giyildiğinde dışarı taşmayacak uzunlukta kesilir. Favoriler kulak deliği hizasını geçemez. Ceza infaz kurumu niteliğinden çıkarılarak tarihî ve turistik amaçlar için tahsis edilen bina ve eklentilerinde görevli olanlar için bu hüküm, genel müdürlüğün izniyle uygulanmayabilir. Beden temizliğine her bakımdan özen gösterilir. Üniformalı personelin günlük tıraş olması, saçlarının belli uzunlukta olması ve beden temizliğine özen göstermesi hükümlü/tutukluların kendilerine bakış açısını olumlu yönde değiştirir.
- Üniformayla birlikte yönetmelikte belirtilen işaretler dışında kolye, künye, bilezik, küpe, madalyon, rozet ve benzerlerinin takılması ve tespih kullanılması yasaktır. Personelin kolye, künye, bilezik, küpe gibi eşyaları kullanması kurumlarda güvenlik zafiyeti oluşturur. Örneğin küpe veya kolye kullanan personel hükümlüye/tutukluya zor kullanması gerektiğinde küpesini tutan hükümlü/tutuklu, personelin kulağını yırtabilir. Kolyesinden tuttuğu personeli yere düşürüp boğulma tehlikesi geçirmesine sebep olabilir.
- Üniformayla birlikte kıyafetin içerisine dışarıdan görülebilecek şekilde sivil kazak, yelek ve benzeri giyecek giyilmesi yasaktır. Üniformalı personelin giydiği çorapların üniformanın pantolon rengine uygun koyu renkli olması zorunludur. Bu giysilerin üniformanın dışından görülmesi infaz ve koruma memur ve başmemurlarının olumlu imajlarına zarar verebilir.
- Resmî elbisenin satılması yasaktır. Bu elbiselerin satılması hükümlü veya tutukluların resmî elbiselere yakınları vasıtasıyla ulaşabilmelerini kolaylaştırır. Hükümlü/tutuklular, personelin elbiselerine ulaşırsa ceza infaz kurumlarında personelin arasına karışarak firar edebilir.

- Rütbe işaretleri sökülmek suretiyle resmî kıyafetlerin sivil kıyafete dönüştürülerek kullanılması, resmî pantolonun sivil gömlek, kazak, ceket gibi şeylerle birlikte giyilmesi veya resmî kıyafetlerin üzerine sivil palto, pardösü ve benzerlerinin giyilmesi yasaktır.
- Düşük kemerli pantolon yaptırılması ve giyilmesi yasaktır.
- Üniforma temiz, düzgün, ütülü ve sadedir. Botlar bağcıkları kapalı, temiz ve boyalı giyilir.
- Kadın personel ve öğrenci tırnak uzatamaz, makyaj ve saç modeli yapamaz, ziynet eşyası ve benzerlerini takamaz. Saçlar kısa kesilir ve kâkül bırakılmaz, sade topuz şeklinde toplanabilir. Saçların omuzlara dökülecek şekilde serbest bırakılması yasaktır. Kadın personelin saçlarını uzatıp dağınık bırakması personel açısından güvenlik zafiyeti oluşturur. Örneğin hükümlü/tutukluya müdahale etmek zorunda kalan personelin saçları dağınıksa hükümlü, personelin saçından daha kolay yakalayıp personeli yere düşürerek zorda kalmasına neden olabilir.
- Kadın personel ve öğrenci, hamilelik dönemlerinin gerekli kıldığı zamanlarda yönetmelikte belirtilen üniformaların şekil ve rengiyle uyumlu olması koşuluyla durumlarına uygun kıyafet giyebilir.

Kurum amirleri astlarının kılık ve kıyafetlerinin mevzuata uygun olup olmadığını kontrol etmek, gördükleri hatalara müdahale etmek, kılık ve kıyafetleri bozuk olanların hatalı durumları ile kimliklerini kişinin mensup olduğu kuruma rapor etmekle görevli, yetkili ve sorumludur.

SIRA SİZDE

"Geçmiş bir tarihte hükümlü ve tutuklu sayısının çok fazla olduğu bir kapalı ceza infaz kurumunda terör suçundan hapis yatan yedi kişi, yasal olmayan yollarla lacivert renkli giysiler ve şapkalar temin etmiştir. Bu giysilere infaz ve koruma memurlarının rütbe, işaret ve sembollerine benzer şekiller dikerek göreve yeni başlayan memurların arasına karışarak kurum dışına çıkmışlardır. Yeni memurların birbirlerini tanımamalarından faydalanarak kurum personelinin servis aracıyla çeşitli duraklarda inerek firarı gerçekleştirmişlerdir.

Ertesi gün başka terör suçlularının aynı yöntemle firar girişimi ise kurumun servis aracındaki terör suçlularını tanıyan bir infaz ve koruma memurunun dikkati sayesinde engellenmiş, firar gerçekleşmeden hükümlü ve tutuklular yakalanmıştır. "

Verilen metinde geçen olayda terör suçlularının firar etmesinde personelin hataları nelerdir? Tartışınız.

1.1.3. İnfaz ve Koruma Memurunun Kıyafet Şekilleri

Memurlara Yapılacak Giyecek Yardımı Yönetmeliği'ne göre resmî kıyafet taşıyan infaz ve koruma memur ve başmemurları ile infaz ve koruma memurluğu öğrencilerine pantolon, yazlık ve kışlık tişört, yazlık ve kışlık bot, mont, pardösü/gocuk, kep, yağmurluk ve palaska verilir.

Giyecek yardımı genel müdürlük tarafından temin edilerek hak sahibi personele görevleri esnasında giyilmek üzere infaz ve koruma öğrencileri, memuru, başmemuruna ayni olarak verilir. Herhangi bir nedenle bir dönem için verilmeyen giyim eşyası, sonraki döneme ait giyecek yardımıyla birlikte verilmez.

Giyim eşyalarının kullanma süreleri yönetmelikte gösterilmiştir. Bir giyim eşyası için belirlenen kullanma süresi dolmadan yeni giyim eşyası verilmez. Kıyafetler görev nedeniyle kullanılmaz hâle gelir ve bu durum bir tutanakla tespit edilirse genel veriliş zamanı beklenmeksizin kıyafetlerin yenisi verilebilir.

İnfaz ve koruma memurlarına verilecek olan giyim eşyaları ve bu eşyaların kullanma süreleri Tablo 1.1'deki gibidir.

Tablo1.1: Giyim Eşyaları ve Kullanma Süreleri

Verilecek Giyim Eşyasının			
Cinsi	**Miktarı**	**Kullanma Süresi**	**Niteliği**
Pantolon	3 adet	1 yıl	Kumaş (1 adet yazlık, 2 adet kışlık)
Tişört	4 adet	1 yıl	2 adet yazlık, 2 adet kışlık
Bot	2 adet	1 yıl	1 adet yazlık, 1 adet kışlık
Mont	1 adet	2 yıl	
Pardösü-Gocuk	1 adet	3 yıl	
Kep	1 adet	1 yıl	
Yağmurluk	1 adet	3 yıl	
Palaska	1 adet	2 yıl	

Giyim Eşyasının İadesini Gerektiren Durumlar

Emekliye ayrılma, kadro tasarrufu dolayısıyla göreve son verilme ve ölüm dışında herhangi bir sebeple görevinden ayrılan veya çıkarılanlardan, aynı çeşit giyim eşyası verilmeyen bir göreve nakledilenlerden, aldıkları giyim eşyalarından kullanma süresi sona ermemiş olanların aynen iadesi istenir.

Görevden uzaklaştırılan, tutuklanan, gözlem altına alınan veya memuriyetten ilişiğinin kesilmesini gerektirmeyen bir cezaya mahkûm olup da bu cezası infaz edilmekte olanlara giyim eşyası verilebilmesi için bu durumdaki personelin görevine dönmüş olması şarttır.

Hizmet öncesi eğitimde başarılı olamayan infaz ve koruma memurluğu öğrencileri üniformalarını iade eder. Ayrıca aylıksız izin alarak görevlerinden ayrılanlara bu süre için giyim eşyası verilmez.

Kıyafetlerin Cins, Biçim, Şekil ve Renkleri

Üniforma giyen personele verilecek mont, pardösü-gocuk, kep, yağmurluk, pantolon ve kışlık tişört lacivert renkli; yazlık tişört mavi renkli, yazlık ve kışlık bot ise siyah renklidir.

İnfaz koruma memur ve başmemurları ile infaz ve koruma memurluğu öğrencilerinin yazlık, kışlık ve tören kıyafeti olmak üzere üç ayrı kıyafeti vardır. Tören kıyafeti yönetmelikte yer almasına rağmen uygulamada personele verilmez.

Kışlık Kıyafet

Kışlık kıyafetler; mont, kışlık tişört, kışlık pantolon, kışlık bot, pardösü-gocuk, kep, palaska ve yağmurluktan oluşur. İnfaz koruma memurlarının kışlık kıyafetleri Görsel 1.2'de yazlık kıyafetleri ise Görsel 1.3'teki gibidir

Görsel 1.2: İnfaz koruma memurları kışlık kıyafetleri

Görsel 1.3: İnfaz koruma memurları yazlık kıyafetleri

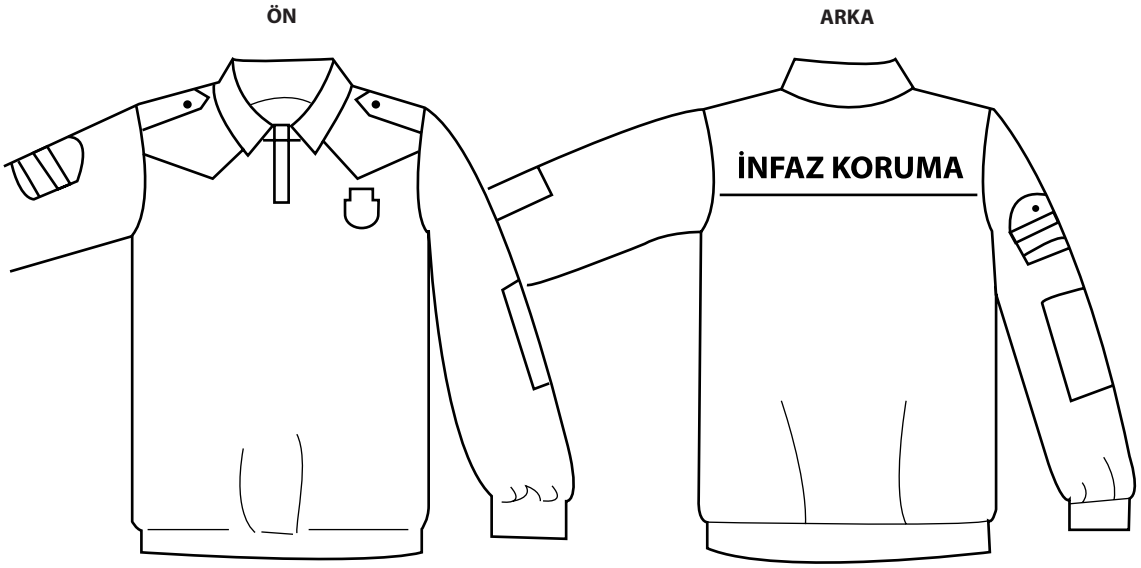
Mont: Lacivert renkli, birinci sınıf üç katmanlı kumaş, dış kumaşı elastan polyester karışımı, orta katmanı membranlı, ısı izolasyon astarı %100 polyester kumaştan yapılır. İnfaz koruma memuru montunun çizimi Şekil 1.1'deki gibidir.

Şekil 1.1: İnfaz koruma memur montunun çizimi

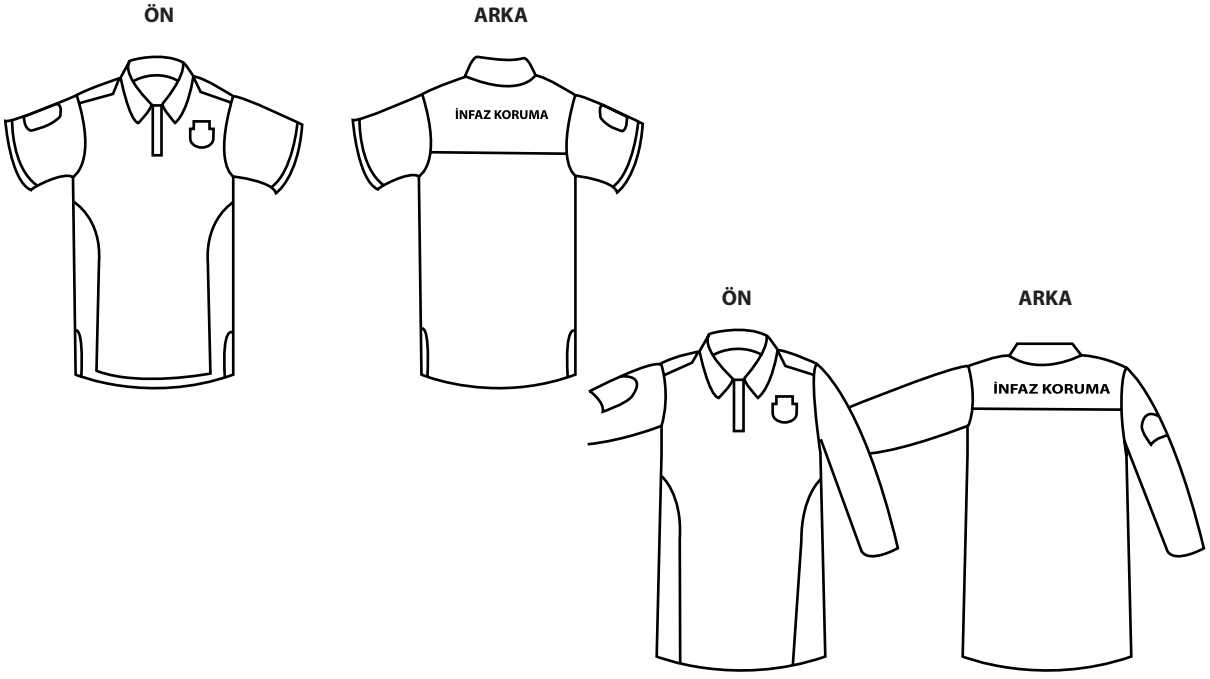
Kışlık Tişört: Lacivert renkli, %70'i poliviskon, %10'u elyaf, %2'si likra, %18'i pamuklu kumaştan yapılır. Kışlık tişört Şekil 1.2'deki gibidir.

BAYAN TUNİK KIŞLIK TİŞÖRT

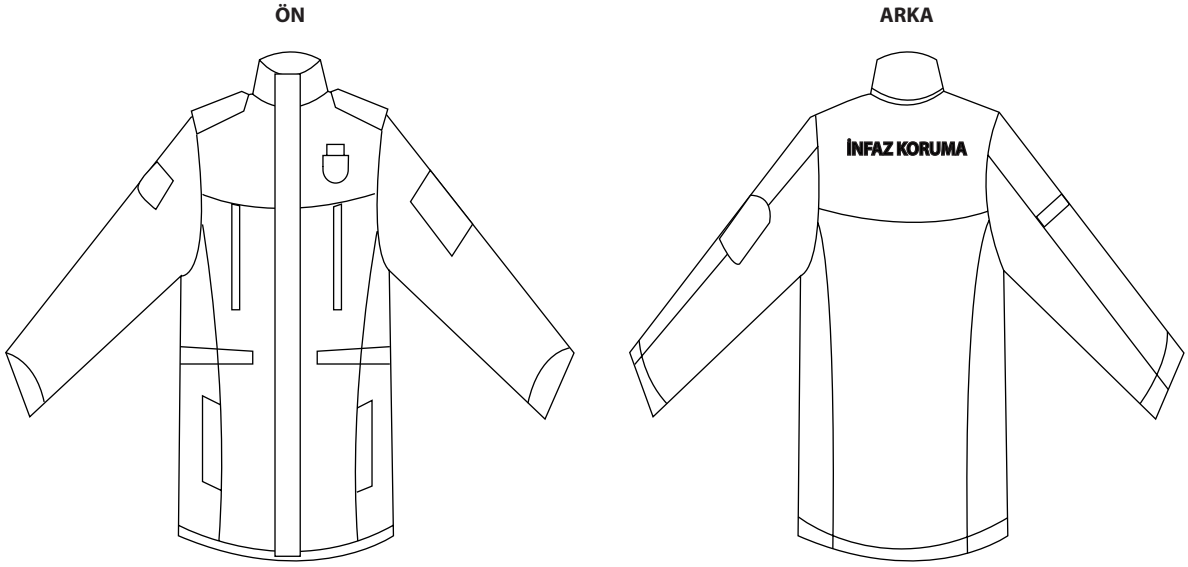
Şekil 1.2: İnfaz koruma memuru kışlık tişört çizimi

Yazlık Tişört: Mavi renkli, %100'ü kanallı polyester kumaştan yapılır. Önde sağ ve solda kupları, yaka ve yaka ayağı, sol kolda kalem cebi vardır. Önden üç düğmeli ve robalıdır. Omuzları apoletlidir (Şekil 1.3).

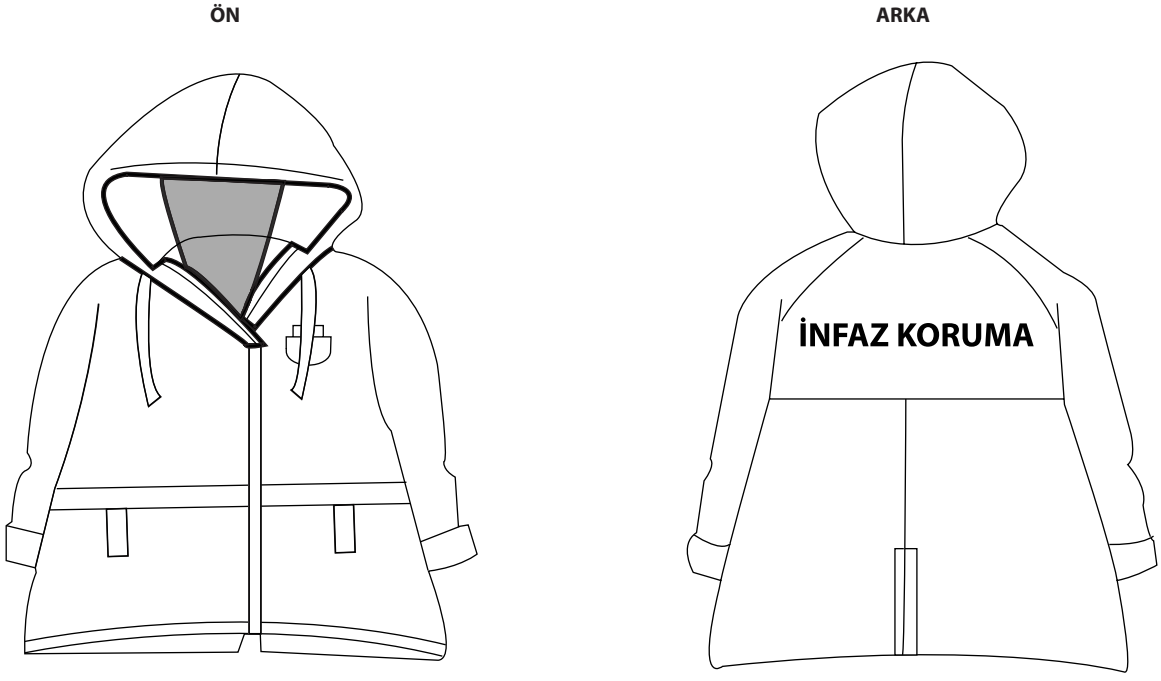
Şekil 1.3: Yazlık tişört çizimi

Pardösü-Gocuk: Soğuğa, suya ve ısıya dayanıklı birinci sınıf polyester ve benzeri kumaştan yapılır (Şekil 1.4).

Şekil 1.4: İnfaz koruma memur pardösü-gocuk çizimi

Yağmurluk: Lacivert renkte, su geçirmez dış kumaşı %100 polyester, arka kısım poliüretan veya akrilik kaplama, iki katmanlı malzemeden yapılır (Şekil 1.5).

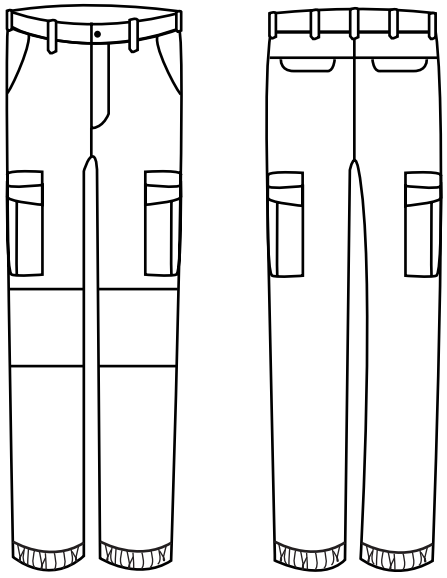

Şekil 1.5: İnfaz koruma memur yağmurluk çizimi

Kışlık Pantolon: Lacivert renkli, en az, %30'u pamuk %2'si elastan, kalan kısmı polyester karışımlı kumaştan yapılır. Pantolonun paçaları lastiklidir. Önde, sağda ve solda yan pantolon cepleri, yanlarda körüklü ve kapakları üzerinde büyük harflerle baskı şeklinde, yansıtan malzemeden infaz koruma yazan cepleri, arkada sağda ve solda ilik/düğmeli tek fleto ve kapaklı cepleri olmak üzere altı adet cebi bulunur (Şekil 1.6 a ve b).

ERKEK PANTOLON

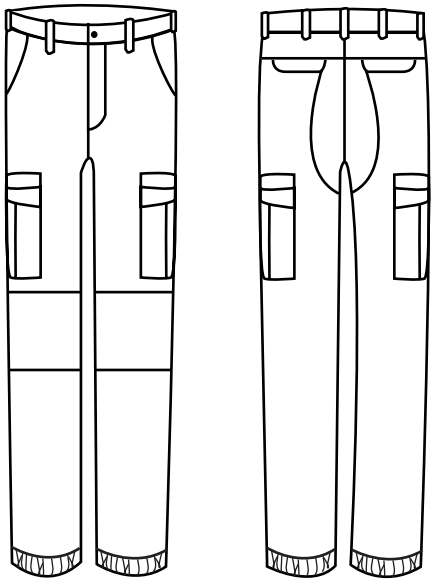
ÖN **ARKA**

Şekil 1.6-a: İnfaz koruma memuru erkek kışlık pantolon çizimi

BAYAN PANTOLON

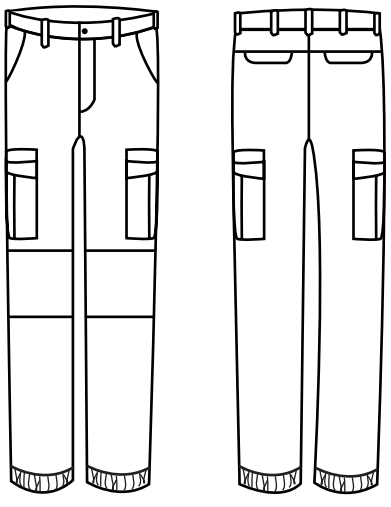
ÖN **ARKA**

Şekil 1.6-b: İnfaz koruma memuru bayan kışlık pantolon çizimi

Yazlık Pantolon: Lacivert renkli, pamuk elastan, kalanı polyester karışımlı kumaştan yapılır. Önde sağda ve solda yan pantolon cepleri, yanlarda körüklü ve kapakları üzerinde büyük harflerle baskı şeklinde, yansıtan malzemeden İNFAZ KORUMA yazan cepleri, arkada sağda ve solda ilik/düğmeli tek fleto ve kapaklı cepleri olmak üzere altı adet cebi bulunur. Paçalar gizli lastiklidir (Şekil 1.7).

ÖN **ARKA**

Şekil 1.7: İnfaz koruma memur yazlık pantolon çizimi

Kışlık Bot: Su geçirmez, kaymaz tabanlı birinci sınıf deriden mamul, ortopedik iç taban özelliğine sahip olup erkek ve bayan personel tarafından kullanılır (Şekil 1.8).

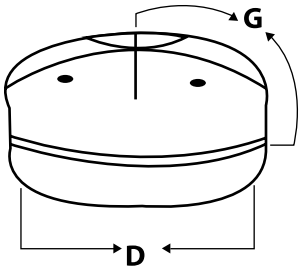
Şekil 1.8: Kışlık bot

Yazlık Bot: Siyah renkli ortopedik iç taban özelliğinde ve belirli kısmı hava alabilen tekstil malzemelerinden yapılır. Erkek ve kadın personel tarafından kullanılabilir. Mevsim şartlarına göre kurum müdürünün kurum için belirleyeceği bottur (Şekil 1.9).

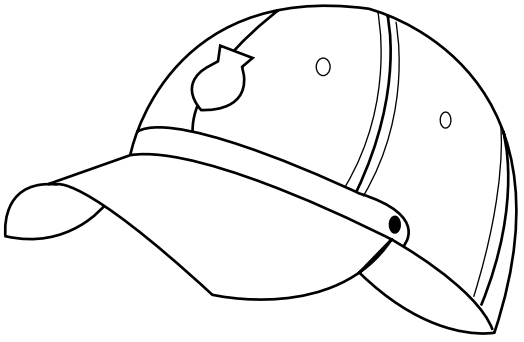

Şekil 1.9: Yazlık bot

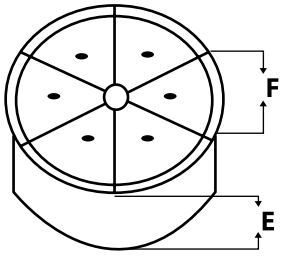
Kep: Erkek ve kadın personel tarafından kullanılır, pantolon kumaşından yapılır. Ön kısmı pantolon kumaşından arka kısmı hava alabilir özellikte kumaştan dikilir (Şekil 1.10).

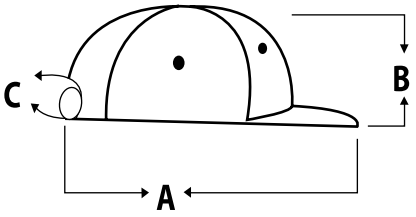
Önden Görünüş

A 26 cm (+-1)
B 11 cm (+-1)
C 4 cm (+-1)
D 19 cm (+-1)
E 8 cm (+-1)
F 9 cm (+-1)
G 18 cm (+-1)

Üstten Görünüş

Yandan Görünüş

Şekil 1.10: İnfaz koruma memur kışlık kep çizimi

Palaska: Palaska birinci sınıf siyah renkli tekstil malzemeden ayarlanabilir özellikte ve iki köprüsüyle bir adet kelepçe kılıfı bulunan aparattan oluşur. Geçmeli plastik toka üzerinde hilal ve yıldız bulunur.

Tören Kıyafeti: Resmî açılışlarda ve törenlerde, tören kıyafeti giydirilebilir. Kıyafet üzerinde kullanılan armalardan sadece işleme göğüs arması metal malzemeden olup gümüş rengindedir. Üniforma üzerinde bulunan diğer arma ve işaretlerin yeri ve özellikleri aynıdır.

1.1.4. Üniforma ve Rütbe İşaretleri

Ceza infaz kurumları kamu düzeni ve güvenliğinin sağlanması açısından önemli kurumlardır. İnfaz ve koruma memurluğu mesleğinin temelini, disiplin anlayışı oluşturur. Bu disiplin anlayışının önemli göstergelerinden birisi de üniformadır.

İnfaz ve koruma başmemuru; kurumdaki güvenlik, düzen ve disiplinin sağlanması için infaz ve koruma memurlarının sevk ve idaresinden sorumludur. İnfaz ve koruma başmemurlarının rütbe işaretinde lacivert renkli zemin üzerinde gri şerit mevcuttur. İnfaz koruma memurlarında kullanılan kıdem işaretleri memurun görev yaptığı yıla göre değişiklik gösterir. Bu kıdem farklılıkları memurlar arasında ast üst ilişkisi oluşturmaz.

Üniforma İşaretlerinin Kıyafet Üzerindeki Yerleri

Personel ile infaz ve koruma memurluğu öğrencilerinin göğüs arması, kep kokardı, görev yeri kol arması, infaz koruma yazılı arma, kıdem işareti ve rütbe işaretlerinin resmî kıyafet üzerindeki yerleri şu şekilde uygulanır:

- **Kep:** İnfaz ve koruma başmemuru keplerinin ön orta kısmında en geniş en yeri 4 cm, en uzun boy yeri 5 cm ölçülerinde defne dalı ile kısmi olarak çerçevelenmiş kep kokardı ile 1,5 cm eninde 33-34 cm uzunluğunda sarı simden sakındırak bulunur. İnfaz ve koruma memurları ile infaz ve koruma memurluğu öğrencileri keplerinin ön orta kısmında en geniş en yeri 4 cm, en uzun boy yeri 5 cm ölçülerinde defne dalı ile kısmi olarak çerçevelenmiş kep kokardı ve 33-34 cm uzunluğunda beyaz renkli sakındırak bulunur.
- **Pardösü-Gocuk:** İnfaz ve koruma başmemurlarının omuz apoletleri üzerinde rütbe işareti, sol göğüs üstünde işlemeli göğüs arması, sırtında büyük harflerle baskı şeklinde ve reflektif malzemeden oluşturulmuştur. İNFAZ KORUMA yazısı, sağ kolda infaz koruma yazılı arma ile bunun 1 cm altına gelecek şekilde personelin görev yaptığı yeri gösteren kol arması bulunur.
- **Rütbe:** İnfaz ve koruma memurlarının rütbe işaretleri bulunmaz. Sol göğüs üstünde işlemeli göğüs arması, sırtında büyük harflerle baskı şeklinde ve reflektif malzemeden oluşturulmuş İNFAZ KORUMA yazısı, sağ kolda infaz koruma yazılı arma ile bunun 1 cm altına gelecek şekilde personelin görev yaptığı yeri gösterir kol arması, sol kolda kıdem işareti bulunur.
- İnfaz ve koruma memurluğu öğrencilerinin sol göğüs üstünde işlemeli göğüs arması, sol kolda öğrencinin bulunduğu eğitim merkezinin adı, altında öğrenci yazısı, omuzlarda öğrenci numarasının bulunduğu apoletler ve sağ kolda infaz koruma yazılı arma bulunur.
- **Mont:** Pardösü-gocukta bulunan işaretler montta da aynen yer alır.
- **Yazlık Tişört:** Pardösü-gocukta bulunan işaretler yazlık tişörtte de aynen yer alır.
- **Kışlık Tişört:** Pardösü-gocukta bulunan işaretler kışlık tişörtte de aynen yer alır.

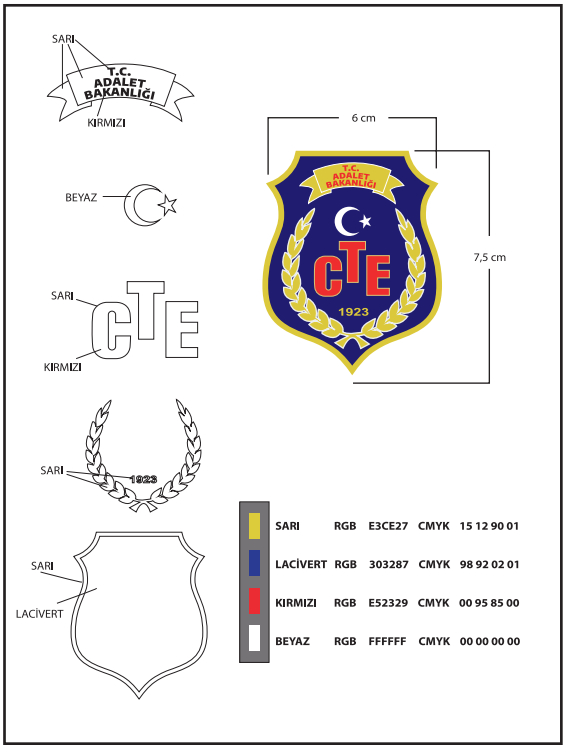
Kıyafetlerde Bulunması Gereken İşaretler

Üniforma ile görev yapan personel ve infaz ve koruma memurluğu öğrencilerinin kıyafetlerinde bulunması gereken işaretler şunlardır:

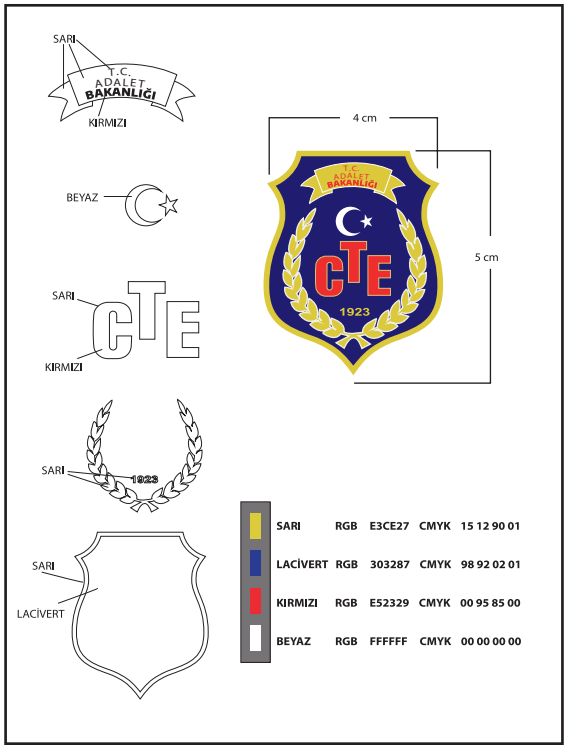
- İşleme göğüs arması
- İşleme kep kokartı
- İnfaz koruma yazılı arma
- Rütbe işareti
- Görev yeri kol arması
- Kıdem işareti

İşleme Göğüs Arması: Etrafı 0,2 cm sarı sarma içinde polyester lacivert renkli kumaş üzerine en geniş en yeri 6 cm, en uzun boy yeri 7,5 cm ölçülerinde; sarı renkte defne dalıyla kısmi olarak çerçevelenmiş, beyaz ay yıldız ve Genel Müdürlük işareti bulunur (Şekil 1.11).

İşleme Kep Kokartı: Etrafı 0,2 cm sarı sarma içinde lacivert renkli polyester kumaş üzerine en geniş en yeri 4 cm, en uzun boy yeri 5 cm ölçülerinde; sarı renkte defne dalıyla kısmi olarak çerçevelenmiş, beyaz ay yıldız ve genel müdürlük işareti bulunur (Şekil 1.12).

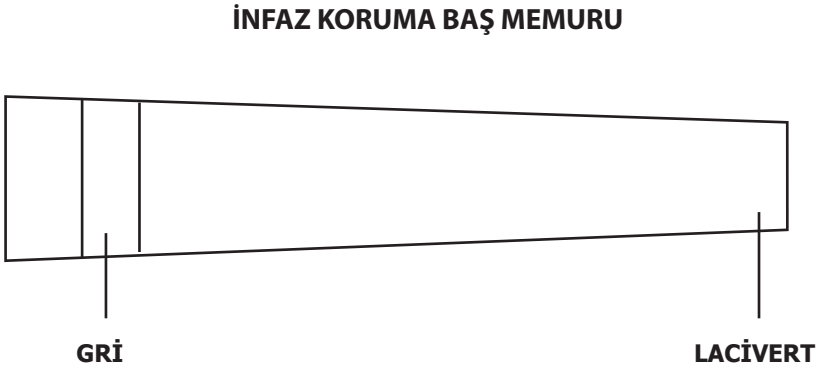
Şekil 1.11: İşleme göğüs arması

Şekil 1.12: İşleme kep kokardı

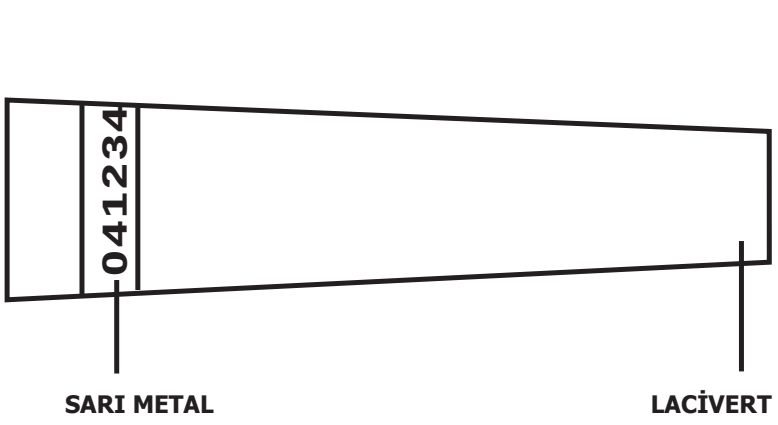
İnfaz Koruma Yazılı Arma: Üniformanın sağ kolunda 7x4,5 cm ebatlarında, lacivert gabardin armalık kumaş üzerinde, daire dış çemberi beyaz ve zemini kımızı renkli daire içinde, beyaz renkli hilal ve yıldızın altında 1,2 cm gri fonlu şerit üzerine kırmızı renkli infaz koruma yazısı bulunur. Üniforma giyen tüm personel kullanır (Şekil 1.13).

Rütbe İşareti: İnfaz ve koruma başmemurlarının rütbe işareti olarak lacivert renkli zemin üzerine gri floş iplik işlemeden 1 cm eninde bir adet şerit bulunur. İnfaz ve koruma memurlarının kıyafetlerinde rütbe işareti bulunmayıp kıdem işareti bulunur.

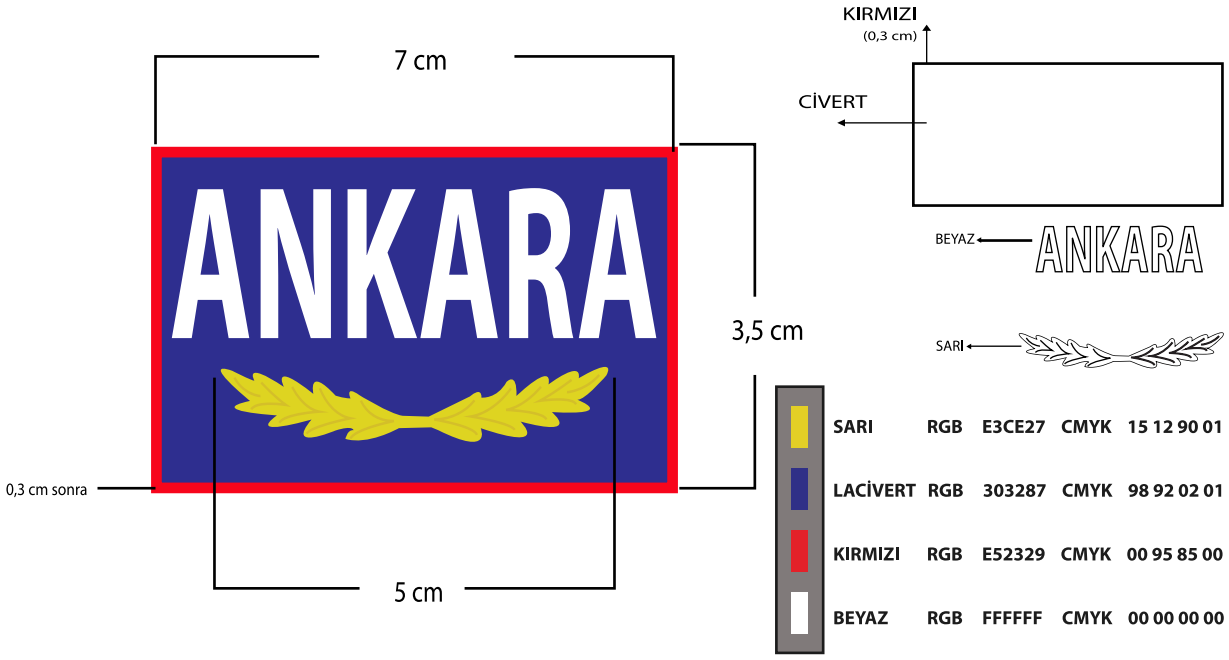
Şekil 1.13: Rütbe işareti

İnfaz ve koruma memurluğu öğrencilerinin palto ve pardösülerinin omuzlarına apolet konulur. Apoletler takriben 17 cm olup omuz başlarına kol dikişleriyle dikilir. Apolet uzunluğu üst yaka dikişine kadar devam eder. Yaka kenarıyla temasta olacak şekilde palto ve pardösüye dikilerek beyaz madenî küçük boy düğmeyle iliklenir. Apoletler omuz başlarında 6 cm, omuz nihayeti hizasında 4 cm genişliğindedir. Apoletlerin uç kısımları yuvarlak olup omuz başlarında altı rakamdan oluşan öğrenci numarası bulunur (Şekil 1.14).

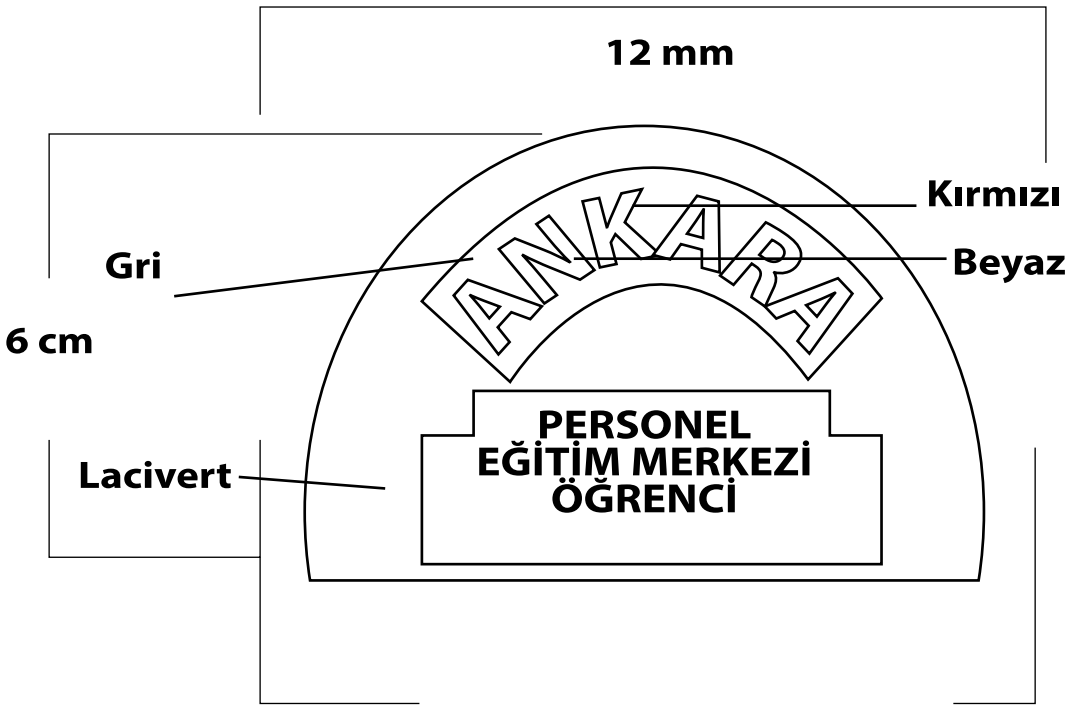

Şekil 1.14: Öğrenci numarası

Görev Yeri Kol Arması: İnfaz ve koruma başmemurları görev yeri kol arması, fermateks (cırt bant) üzerine yapıştırılacak olan armada; 7 cmx3,5 cm ebadında zemini lacivert renkli polyester armalık kumaştan 0,3 cm kırmızı renkli sarma, alt uzun kenar sarmanın hemen üzerinde 5 cm uzunluğunda personelin görev yaptığı kadroyu belirten sarı renkte defne dalı bulunur (Şekil 1.15). İnfaz ve koruma memurluğu öğrencileri kol arması Şekil 1.16'daki gibidir.

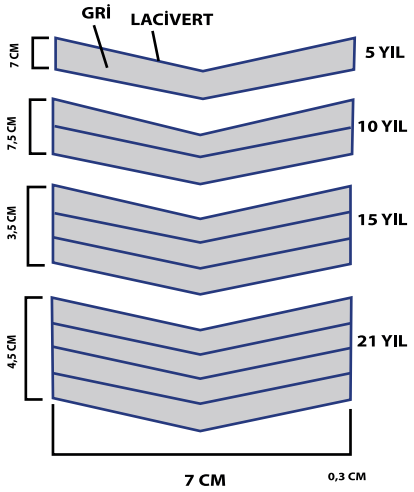

Şekil 1.15: İnfaz koruma başmemuru görev yeri kol arması

Şekil 1.16: İnfaz ve koruma memurluğu öğrencileri kol arması

Kıdem İşareti: İnfaz ve koruma memuru pardösü-gocuk, mont ve tişörtlerinin sol kollarına kenarları 0,3 cm lacivert rengi biyeli ve ortası gri kıdem işareti takılır. Kıdem işareti, infaz ve koruma memurlarının kullandığı işaret olup çalıştığı yılları gösterir. İlk beş yıl kıdem işareti kullanılmaz. Beşinci yılını dolduran memurlar bir çizgili kıdem işareti takar. Onuncu yılını dolduran iki çizgili kıdem işareti takar. 15. yılı dolduran memur üç çizgili, 20. yılı dolduran memur da dört çizgili kıdem işareti takar. Dört çizgiliden fazla kıdem işareti takılmaz (Şekil 1.17).

Şekil 1.17: Kıdem işareti

1.1.5. İnfaz ve Koruma Memurlarının Acil Durumlarda Kullandığı Kıyafet ve Ekipmanlar

İnfaz ve koruma memurları isyan, rehin alma, firar, firara teşebbüs, kendine zarar verme, personele veya başka hükümlüye/tutukluya zarar verme, yangın, toplu kavga ve öldürme gibi acil durumlarda robokop giysisi veya yangın koruyucu kıyafetleri kullanabilirler.

Robokop Kıyafeti ve Ekipmanları: Hükümlülerin/tutukluların acil durum çıkardıklarında infaz ve koruma memurlarının müdahale ederken kullandıkları araçlardır.

Robokop kıyafeti 15 parçadan oluşur. Bu parçalar, iki adet ayak koruyucu, iki adet omuz koruyucu, iki adet kol koruyucu, iki adet böbrek koruyucu, ön gövde koruyucu, arka gövde koruyucu, kalkan, kask, çelik eldiven, kelepçe ve coptan oluşur. Robokop kıyafeti sert plastikten elde edilmiştir. Kullanılan madde yüksek dereceli darbelere karşı kişinin vücudunu korur. Eklem yerleri esnek ve hareketlidir. Bu sebeple giyen kişinin hareketlerini kısıtlamaz. Ağırlığı yaklaşık 5 kilogramdır. Robokop koruyucu kıyafeti, giyen kişinin vücuduna göre ayarlanabilir. Giyen kişiye ekstra yük getirmez (Görsel 1.4).

Görsel 1.4: Robokop kıyafeti

Kask, vücudun baş kısmını yaralanmalara ve sert darbelere karşı koruyan başlıktır. Kaskın dış kısmı sert malzemeden, iç kısmı ise yumuşak malzemeden üretilir.

Çelik eldiven, hükümlü/tutukluların ellerindeki kesici delici aletlere müdahale etmek için kullanılan çelik tellerle imal edilmiş malzemedir.

Kelepçe, bir kişinin bileklerini birbirine yakın tutmak ve hareket kabiliyetini en aza indirmek, kendisine veya başkalarına zarar vermesini engellemek ve kaçmasını zorlaştırmak amacıyla tasarlanmış çelik veya plastikten imal edilmiş alettir.

Cop, zorunlu durumlarda kullanılmak üzere kullanım amacına göre farklı boyutlarda plastik veya içi çelik, dışı plastikten imal edilmiş ve tutacak kısmı olan etkisiz hâle getirme aracıdır.

Yangın Koruyucu Kıyafeti: Ceza infaz kurumlarında, hükümlülerin/tutukluların yangın çıkardığında infaz ve koruma memurlarının bu yangına müdahale ederken kullandığı kıyafetlerdir. Koruyucu elbiseler, ceket ve pantolon olmak üzere iki kısımdan oluşur. Yangın koruyucu giysisi, yangına yaklaşım elbisesi ve alüminize elbise olarak yangında yapılacak görevin şartlarına göre iki farklı şekilde kullanılabilir.

- **Yangına yaklaşım kıyafeti,** yangın koruyucu elbisesi nomex malzemeden imal edilmiştir. Nomex (meta–aramid) ve kevler (para–aramid) gibi iki maddenin değişik oranlarda karışımından oluşur.
- **Alüminize kıyafeti,** yangınlardan kurtarma olaylarında ve gaz yangınlarında vana kapatma amacıyla alevler arasından kısa süreli geçişlerde kullanılan ısı ve aleve belli bir süre dayanıklılık gösteren özel elbiselerdir. 1.000 °C'lik ısı kaynağından yansıyan ısının, kumaşın cinsine bağlı olarak %85'ini veya %95'ini geri yansıtır ve giyen kişiyi yüksek ısıdan korur.
- **Alüminize elbiseler**, cam elyaf kumaş kullanılarak imal edilmiştir. Bu elbiseler, cam elyaf veya preox kumaşın bir yüzüne yüksek sıcaklığa dayanıklı polyester ve alüminyum folyonun vakum altında kaplanması yoluyla üretilmiştir. Bu özel imalat tekniği nedeniyle alüminize elbiseler çatlamaz, kırılmaz; asit, baz, tuz ve petrol ürünlerine karşı dayanıklıdır (Görsel 1.5).

Görsel 1.5: Yangın koruyucu elbisesi

Alüminize kıyafetin bazı dezavantajları vardır. Bu dezavantajlar şunlardır:

- Vücutta oluşan ter, dışarıya yeterince atılamadığı için kısa sürede vücut ısısı yükselir ve rahatsızlık meydana gelir.
- Yangınla mücadelede zaman çok önemlidir fakat bu kıyafeti kuşanmak belli bir zaman gerektirir.
- Temiz hava solunum cihazının alüminize elbisenin altında kuşanılması zorunludur. Bu nedenle yangına alüminize elbiselerle müdahale edilmemelidir.

1.1.6. İnfaz ve Koruma Memurunun Kullandığı Araç Gereçler

İnfaz ve koruma memurları ceza infaz kurumlarında karşılaştıkları problemlere göre değişik araç gereç kullanabilir. İnfaz ve koruma memurunun kullandığı başlıca araç gereç şunlardır:

- El dedektörü
- Dâhilî telefon ve el telsizi
- Merkezi anons ve yayın sistemi
- Yangın tüpleri

El Dedektörü: Metale karşı duyarlı aletlerdir. El dedektörleri yalnızca metal nesnelere yakın tutulduğunda (sesli, ışıklı, titreşimli) uyarı verir. El dedektörleri elektromanyetik alan ilkesiyle çalışan cihazlardır.

El dedektörleriyle yapılan aramada kişi veya eşya üzerindeki metallerin yerinin tespiti yapılabilir. Bu cihazlar kolay taşınabilir özellikte olması ve kullanım kolaylığı açısından cezaevinde; şahıs, eşya ve bina aramalarında fayda sağlar.

Dâhilî Telefon ve El Telsizi: Ceza infaz kurumunda dış görüşmelere kapalı personel arasında iç iletişimi sağlayan araçlardır. Kurumun yerleşim alanı genişse bu araçların kullanılması önemlidir. Bloklar arası ve kurum idaresi ile iletişim bu araçlar vasıtasıyla yapılır.

Merkezi Anons ve Yayın Sistemi: Personele ya da hükümlü/tutuklulara önemli konularda duyurular yapmak, müzik dinletmek, işlerin zamanında görülmesini temin etmek ve acil durumlara, olayların bitirilmesine yönelik müdahalelerde bulunmak amacıyla merkezden yönetilen anons ve yayın sistemidir (Görsel 1.6).

Görsel 1.6: Anons ekipmanları

Yangın Tüpleri: Ceza infaz kurumlarında hükümlüler/tutukluklar yangın çıkardıklarında veya olağan sebeplerle yangın çıktığında bu yangınları söndürmede en yaygın kullanılan araçlardır.

Yangın söndürme tüpleri, tüm yangın çeşitlerinde tek çeşit söndürücü olarak tamamen etkili olamaz. Yangının türüne göre hangi yangın tüpüyle müdahale edilmesi gerektiği bilinmelidir. Ceza infaz kurumlarında üç çeşit yangın tüpü kullanılabilir. Kurumlarda kullanılabilen yangın tüpleri şunlardır:

- Köpük yangın tüpü
- Kimyevi kuru tozlu yangın tüpü
- Karbondioksit yangın tüpü

Köpük yangın tüpü, sulu ince tabaka oluşturup yangını oksijenden mahrum bırakarak yangının üzerine boğucu bir köpük tabakası oluşturur. Oluşan köpük tabakası ayrıca gözenekli maddelerin içine nüfuz eder ve köpükteki su bileşeninin buharlaşması yoluyla yangını soğutur. Benzin gibi yanan sıvıların üzerine bir köpük halısı oluşturan köpük söndürücüler, özellikle ısının etkisi altında döşemelik kumaş ve halılardaki liflerin sıvılaşabildiği alanlar ve alev alabilir sıvılar için uygundur (Görsel 1.7).

Görsel 1.7: Köpük yangın tüpü

Kimyevi kuru tozlu yangın tüpü, yangını boğma özelliğiyle söndürür, yangınla mücadelede üstün kapasiteye sahiptir. Toz, maddelerin içine girip ıslatmaz ve yangın üzerinde iyi bir soğutma etkisine sahip değildir. Usulüne uygun söndürülmemişse bu durum, yangının tekrar tutuşmasına neden olabilir. Toz söndürücüleri kullanırken tozun solunmaması hususunda gereken dikkat ve özen gösterilmelidir. Toz söndürücüler, tozun solunma riski olduğu için küçük kapalı alanlarda kullanılmamalıdır. Toz söndürücü uygulandıktan sonra tozun temizlenme işlemi oldukça güçtür ve bu toz ev tekstil ürünlerinde, halılarda ve bilgisayar sürücülerinde hasarlara yol açar (Görsel 1.8).

Görsel 1.8: Kimyevi kuru tozlu yangın söndürme tüpü

Karbondioksit (CO_2) yangın tüpü, sadece basınçlı karbondioksit gazı içerir ve tortu bırakmaz. Bu tip söndürücüler yanan sıvılar içeren yangınlarda kullanım için uygundur. Elektrikli aletlere zarar vermeyeceğinden ve sistemde kısa devreye yol açmayacağından bilgisayar, yazıcı, faks gibi ofis cihazları ile diğer elektrikli cihazları içeren yangınları söndürmek için iyi bir çözümdür. Karbondioksit söndürücüler, pişirme yağı yangınları için uygun değildir. Söndürücüden çıkan güçlü püskürtü, yanan yağı tavanın dışına taşırır, odanın içine kadar ulaştırabilir (Görsel 1.9).

Görsel 1.9: Karbondioksit yangın tüpü

1.2. GÜVENLİK STANDARTLARI BAKIMINDAN CEZA İNFAZ KURUMLARI

Yasalar tarafından tanımlanan bir eylemi gerçekleştirdiği yani suç işlediği kabul edilen veya suç işlediğine dair hakkında kuvvetli delil bulunan kişileri cezalandırmak için mahkeme kararı sonucunda konuldukları, özel inşa edilmiş kamu binalarına **ceza infaz kurumu** denir.

Ceza infaz kurumları, hükümlü/tutukluların hürriyeti bağlayıcı cezalarının infazında beklenen amaçlar doğrultusunda barındırıldığı kamu kurumlarıdır. Cezalıları bu alanlarda tutmanın amacı ıslah edip topluma kazandırmak, toplumu korumak ve toplumun ibret almasını sağlamaktır. Kurumlarda hükümlü/tutuklulara; iaşe, sağlık, eğitim, iyileştirme, spor ve çalışma hizmetleri sunulur. Ceza infaz kurumlarında belirli güvenlik önlemleri vardır ve ayrı bir idari örgütlenmeye sahip personel bulundurulur.

Mahkeme tarafından hakkında tutuklama kararı verilen kişiye **tutuklu** denir. Soruşturma evresinde şüphelinin tutuklanmasına Cumhuriyet savcısının istemi üzerine sulh ceza hâkimi tarafından, kovuşturma evresinde sanığın tutuklanmasına Cumhuriyet savcısının istemi üzerine veya resen mahkeme tarafından karar verilir. Bu istemlerde mutlaka gerekçe gösterilir ve adli kontrol uygulamasının yetersiz kalacağını belirten hukuki ve fiilî nedenlere yer verilir (Şekil 1.18).

Şekil 1.18: Tutuklu

BİLGİ NOTU

Ağır ceza mahkemesinin görevine girmeyen işlerde tutukluluk süresi en çok bir yıldır. Bu süre zorunlu hâllerde gerekçesi gösterilerek altı ay daha uzatılabilir. Ağır ceza mahkemesinin görevine giren işlerde tutukluluk süresi en çok iki yıldır. Bu süre zorunlu hâllerde gerekçesi gösterilerek uzatılabilir. Uzatma süresi toplam üç yılı geçemez. Uzatma kararları Cumhuriyet savcısının, şüpheli veya sanık ile müdafinin görüşleri alındıktan sonra verilir.

Yapılan yargılama sonunda toplanan deliller çerçevesinde mahkûmiyet hükmü alan kişiye **hükümlü** denir. Yapılan soruşturma ve yargılama sonunda hakkında mahkûmiyet kararı verilen ancak söz konusu karar aleyhinde temyiz süresi dolmayan veya kararı temyiz edilmekle birlikte Yargıtay tarafından onaylanmayan tutuklulara **hükmen tutuklu** veya **hükümözlü** denir.

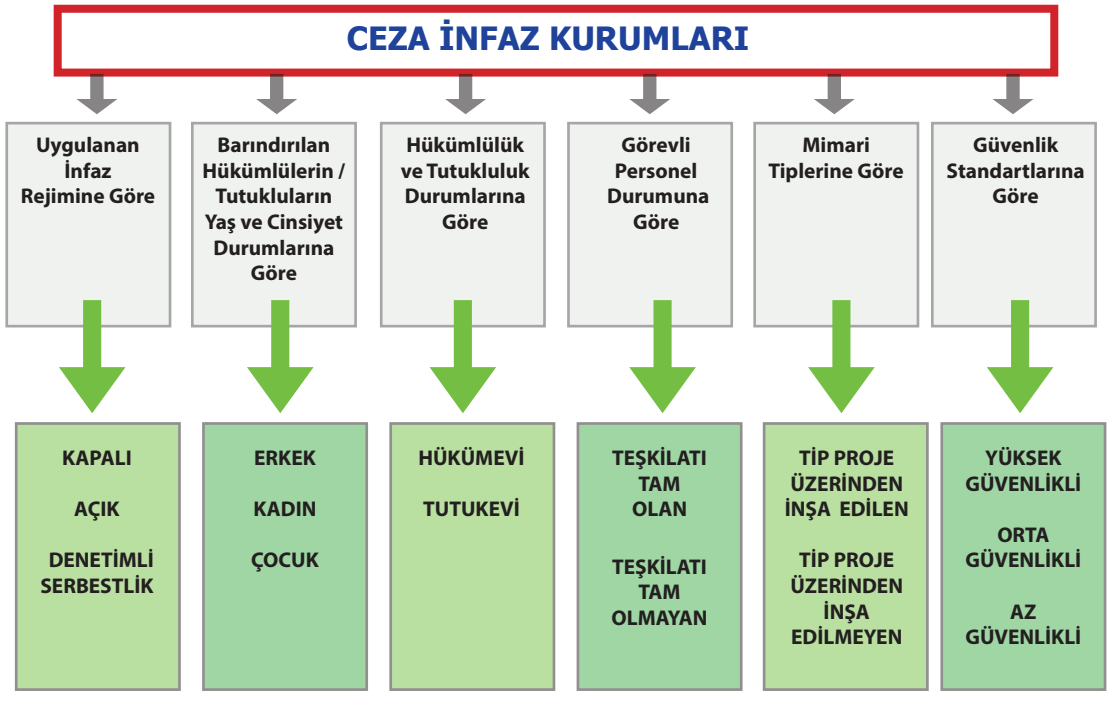
SIRA SİZDE

Hükümlüler/tutuklular aynı odalarda barındırılırlarsa ne gibi sorunlarla karşılaşılabilir? Aşağıdaki boşluğa yazarak arkadaşlarınızla paylaşınız.

.....
.....
.....
.....
.....

Ceza infaz kurumları altı sınıfa ayrılır. Kurumların sınıflandırılması Tablo 1.2'de verilmiştir.

Tablo 1.2: Ceza İnfaz Kurumu Sınıflandırması

Bir kuruma, ceza infaz kurumu diyebilmek için o kurumun bazı nitelikleri taşıyor olması gerekir. Bu nitelikler şunlardır:

- **Fiziki Unsur:** Yeterli iç ve dış güvenlik alanları üzerine inşa edilmiş, mekanik ya da elektronik güvenlik sistemleri bulunan, sürekli yaşam için temel insani gereksinmeleri karşılayabilen ve amaca uygun malzeme, yapım ve donanıma sahip açık ve kapalı alanların bulunması gerekir.
- **Personel Unsuru:** Yönetim ve hizmet servislerinde çalışmak üzere sürekli olarak görevlendirilen, yetki ve sorumlulukları kurallarla belirlenen personelin istihdam edilmesi gerekir.
- **Hükümlü ve Tutuklu Unsuru:** Hak ve sorumlulukları hukuk kurallarınca denetim ve koruma altına alınan ve bu kurallar çerçevesinde sevk ve idareleri infaz personeline bırakılan hükümlü/tutuklu statüsündeki bireylerin bulunması gerekir.
- **İnfaz Hizmetleri Unsuru:** Evrensel ve ulusal infaz mevzuatına uygun barınma, iaşe, sağlık, eğitim, rehabilitasyon, spor, sosyal ve kültürel faaliyetler ile çalışma ortamlarının sağlanmasına yönelik faaliyetlerin bir arada olması gerekir.

Ceza infaz kurumu kategorisine göre gerekli olan fiziki güvenlik seviyesini tespit eder. Yoğun güvenlik önlemlerine tabi bir ceza infaz kurumunun ihtiyaçları, açık ceza infaz kurumunun ihtiyaçlarından farklıdır. Farklı güvenlik standartları için farklı infaz rejimleri uygulamak infaz bilimi bakımından doğru, ekonomik ve adaletli bir yöntemdir.

Ceza infaz kurumları fiziki ve mimari yapılarına, teknolojik güvenlik önlemlerine, barındırdığı hükümlü/tutuklu profili ve personelin durumuna bakılarak güvenlik standartlarına göre bir ayrıma tabi tutulur. Hükümlü/tutukluların suç ve davranış özelliklerine uygun olarak infaz kurumlarının sınıflandırılması gerekir. Bu sınıflandırmaya **infaz kurumlarının güvenlik standartlarına göre sınıflandırılması** denir. Güvenlik standartlarına göre ceza infaz kurumları üç farklı gruba ayrılır. Bu gruplar şunlardır:

- Yüksek (sıkı) güvenlikli
- Normal (orta) güvenlikli
- Az (düşük) güvenlikli

Ceza infaz kurumları hükümlü/tutukluların özelliklerine, kurumun iç örgütlenmesine ve mimari yapısına göre sınıflandırılabilir. Ceza infaz kurumları, uygulanan infaz rejimine göre kapalı ve açık kurumlar, denetimli serbestlik kurumları olarak ikiye ayrılır.

Barındırılan hükümlü/tutukluların yaş ve cinsiyet durumlarına göre de erkek, kadın, çocuk ya da gençlik ceza infaz kurumları olarak sınıflandırılır.

Hükümlülük ve tutukluluk durumlarına göre hükümevi veya tutukevi olarak adlandırılır. Ancak ayrı bir şekilde bina yapılmadığından aynı ceza infaz kurumunda bulunan hükümlü ve tutuklu oda ve koğuşlarında mahpus olanların birbirleriyle irtibatları olmayacak şekilde ayrı düzenlemeler yapılır.

1.2.1. Yüksek (Sıkı) Güvenlikli Ceza İnfaz Kurumları

Yüksek güvenlikli kapalı ceza infaz kurumları iç ve dış güvenlik görevlilerine sahip, firara karşı teknik, mekanik, elektronik ve fiziki engellerle donatılmış, oda ve koridor kapıları sürekli kapalı tutulan yerlerdir. Mevzuatın belirttiği hâllerde aynı oda dışındaki hükümlüler arasında ve dış çevreyle temasların geçerli olduğu, sıkı güvenlik rejimine tabi hükümlülerin bir veya üç kişilik odalarda barındırıldıkları tesislerdir. Bu kurumlarda bireysel veya grup hâlinde iyileştirme yöntemleri uygulanır.

Ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına mahkûm olanlar ile süresine bakılmaksızın, suç işlemek amacıyla örgüt kurmak, yönetmek veya bu örgütün faaliyeti çerçevesinde Türk Ceza Kanunu'nda yer alan şu suçları işleyerek mahkûm olanların cezaları bu kurumlarda infaz edilir:

- İnsanlığa karşı suçlar (madde 77, 78)
- Kasten öldürme suçları (madde 81, 82)
- Uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti suçu (madde 188)
- Devletin güvenliğine karşı suçlar (madde 302, 303, 304, 307, 308)
- Anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar (madde 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315)

Eylem ve tutumları nedeniyle tehlikeli hâlde bulunan, özel gözetim ve denetim altında bulundurulmaları gerekli olduğu saptananlar ile bulundukları kurumlarda düzen ve disiplini bozanlar veya iyileştirme, tedbir araç ve usullerine ısrarla karşı koyanlar bu kurumlara gönderilir.

Yüksek güvenlikli kapalı ceza infaz kurumlarının ihtiyacı karşılama bakımından yetersiz olması hâlinde diğer kapalı ceza infaz kurumlarının yüksek güvenlikli bölümleri kullanılır.

Yüksek güvenlikli ceza infaz kurumları, rejimi bakımından kapalı olma özelliğinin yanı sıra üzerinde 2 metre dikenli tel çekili bulunan 4 metre yüksekliğinde ihata duvarlarıyla çevrilidir ve geniş bir alanda inşa edilmiştir.

Diğer ceza infaz kurumlarında olduğu gibi bu kurumların çevresinde dış güvenliği sağlamak üzere jandarma nöbetçi kuleleri bulunur. İhata duvarı ile bina duvarını ikiye bölen ve ceza infaz kurumunun etrafını saran yaklaşık 2,30 metre yüksekliğinde sensörlü tel yer alır. İhata duvarının dışında ziyaretçi kabul yeri, lojman ve jandarma karakol binası vardır (Görsel 1.10).

Görsel 1.10: Sensörlü tel

İhata duvarının içinde hükümlü/tutuklular ile ceza infaz kurumu personelinin yararlanacağı açık futbol, voleybol ve basketbol sahaları yer alan yüksek güvenlikli ceza infaz kurumlarında blok ve ana koridorlar birbirinden bağımsızdır. Belli sayıda hükümlü/tutuklu ancak ortak yaşam alanları ve sohbet toplantılarında bir araya gelebilir.

1.2.2. Normal (Orta) Güvenlikli Ceza İnfaz Kurumları

Yüksek güvenlikli ceza infaz kurumları dışında kalan diğer kapalı ceza infaz kurumları **normal güvenlikli ceza infaz kurumu** olarak tanımlanır. Bu kurumlarda iç ve dış güvenlik görevlileri bulunur ve bu kurumlar firara karşı teknik, mekanik, elektronik veya fiziki engellerle donatılmış olup oda ve koridor kapıları kapalı tutulur. Aynı oda dışındaki hükümlüler arasında ve dış çevreyle temas olanağının olduğu, yeterli düzeyde güvenlik sağlanan ve hükümlünün gereksinimine göre bireysel, grup hâlinde

veya toplu olarak iyileştirme yöntemleri uygulanan ceza infaz kurumlarıdır. Yüksek güvenlikli ceza infaz kurumlarının ihtiyacı karşılama bakımından yetersiz olması hâlinde, kapalı ceza infaz kurumlarında yüksek güvenlikli bölümler oluşturulabilir.

Normal güvenlikli ceza infaz kurumlarının çevresinde dış güvenliği sağlamak üzere nöbetçi kuleleri bulunur. İhata duvarının dışında ziyaretçi kabul yeri, jandarma karakol binası ve bazı kurumlarda lojman yer alır (Görsel 1.11).

İhata duvarı içinde, hükümlü/tutuklular ile ceza infaz kurumu personelinin yararlanacağı kurumların bazılarında açık futbol, halı saha ve kapalı spor salonu bulunur.

Görsel 1.11: Normal güvenlikli açık ceza infaz kurumu

1.2.3. Az (Düşük) Güvenlikli Ceza İnfaz Kurumları

Güvenlik açısından açık ceza infaz kurumları ve çocuk eğitim evleri düşük güvenlikli kurumlardır. Açık ceza infaz kurumları hükümlülerin iyileştirilmelerinde, çalıştırılmaları ve meslek edindirilmelerine öncelik verilen, firara karşı engelleri ve dış güvenlik görevlisi bulunmayan, güvenlik bakımından kurum görevlilerinin gözetim ve denetimiyle yetinilen kurumlardır (Görsel 1.12).

Görsel 1.12: Çocuk ve gençlik kapalı ceza infaz kurumları

Çocuk eğitim evleri; çocuk hükümlüler hakkında verilen cezaların infaz edildiği, infaz işlemlerinin bu hükümlülerin eğitilmesi, meslek edinmesi ve toplumla yeniden bütünleştirilmesi amaçları güdülerek yerine getirildiği tesislerdir. Bu kurumlarda firara karşı engel bulundurulmaz. Kurum güvenliği iç güvenlik görevlilerinin gözetim ve sorumluluğunda sağlanır.

Kurum içinde veya dışında herhangi bir eğitim ve öğretim programına devam eden 18 yaşını dolduran çocukların, eğitim ve öğretimlerini tamamlayabilmeleri bakımından 21 yaşını bitirinceye kadar bu tesislerde kalmalarına izin verilebilir.

1.2.4. Gözlem ve Sınıflandırma Merkezleri

Hükümlülerin durumlarına uygun ceza infaz kurumlarına ayrımı, gözlem ve sınıflandırma merkezleri tarafından yapılır. Hükümlülerin gözlem ve sınıflandırmaları ile mükerrirlerin hükümlülük sürelerine ve suç çeşitlerine göre yaşlarına, zihinsel ve bedensel durumlarına ve örgütsel durumlarına uygun infaz rejimini belirlemek üzere gözlem ve sınıflandırma merkezleri oluşturulur.

Hükümlülerle ilgili gözlem ve sınıflandırma, gerekli görülen yer veya bölgelerdeki ayrı gözlem ve sınıflandırma merkezlerinde yerine getirilir. Ayrı gözlem ve sınıflandırma merkezinin olmaması hâlinde Bakanlık tarafından belirlenen ve uygun görülen yerlerdeki kapalı ve açık ceza infaz kurumlarının bu hizmete ayrılan bölümlerinde yerine getirilir. Gözlem ve sınıflandırma merkezleri Türkiye'de oluşturulmamış olup bu hizmet kapalı ceza infaz kurumları tarafından yerine getirilir.

Gözlem ve sınıflandırma merkezlerinde kriminoloji, penoloji, davranış bilimleri, adalet psikolojisi veya ceza hukuku alanında bilgi ve deneyimi olan bir müdür, yeteri kadar psikiyatri uzmanı, hekim, adli tıp uzmanı, psikolog, pedagog, çocuk gelişimcisi, sosyal çalışmacı, psikolojik danışman, rehberlik uzmanı ve öğretmen gibi uzman görevliler ile diğer kurum görevlileri bulundurulmasına dikkat edilir.

Hükümlülerin Gözlemlenmesi: Hükümlülerin ceza infaz kurumuna ilk kabulü esnasında sınıflandırılması ve uygulanacak infaz rejiminin belirlenmesi, gözlem ve sınıflandırma merkezlerinde ve tek kişilik odalarda yapılır. Ceza infaz kurumunun tek kişilik odası bulunmaması veya sınırlı sayıda olması durumunda bu gözlem, tahsis edilmiş özel bölümlerinde de yapılabilir.

Gözlem ve sınıflandırmaya tabi tutulan hükümlülerin diğer hükümlü/tutuklularla ilişki kurmamaları için gerekli tedbirler alınır.

İlk gözlem süresi 60 günü geçemez. Hükümlü, ilk gözlem sonunda yapılan yerleştirme işlemlerinden sonra kurumda kaldığı süre boyunca gözlemlenir ve gösterdiği gelişim en geç 6 ayda bir idare ve gözlem kurulu tarafından değerlendirilir. Bulunduğu ceza infaz kurumunda kalacağı süre 60 günden az olan hükümlüler hakkında ilk gözlem kararı alınmaz.

Cezanın İnfaz Edileceği Ceza İnfaz Kurumunun Belirlenmesi: Gözlem sonunda, gözlem ve sınıflandırma merkezi hükümlüye ait dosyayı görüşüyle birlikte Adalet Bakanlığına gönderir. Gözlem sonucuna göre hükümlünün gönderileceği kurumu Bakanlık belirler. Yapılan gözlem ve sınıflandırma sonunda, idare ve gözlem kurulu tarafından aynı ceza infaz kurumunda veya o yer Cumhuriyet başsavcılığına bağlı diğer ceza infaz kurumlarında kalması uygun bulunan hükümlülerin dosyaları Bakanlığa gönderilmez. Bu kişilerin cezalarının infazına, bulundukları kurum veya Cumhuriyet başsavcılığı tarafından gönderilecekleri ceza infaz kurumlarında devam olunur. Hükümlü, belirlenen kuruma gidinceye kadar ceza infaz kurumunun ayrı bir bölümünde bulundurulur.

1.3. KURUMA GİRİŞİ SAĞLAMA

Ceza infaz kurumlarının güvenliğinin sağlanmasında teknolojik olan ve olmayan güvenlik sistemlerinden faydalanılır. Bu güvenlik sistemlerine **fiziki güvenlik unsurları** da denir. Teknolojik olmayan fiziki yapılar, bulundukları noktada insan unsuruna ihtiyaç duymadan güvenliğe katkıda bulunur ve caydırıcı etkileri vardır. Teknolojik güvenlik unsurları ise insan tarafından iyi işletildiği sürece güvenliğe hizmet eder. Bunun farkında olmanın pratik faydası emek ve zaman kaybının önlenebilmesi ve böylece güvenliğin olabilen en üst seviyede sağlanabilmesidir.

Ceza infaz kurumlarında kurumun güvenliğinin sağlanmasında kullanılan teknolojik olmayan araç gereç şunlardır:

- İhata duvarı
- Dikenli ve jiletli tel
- Nöbet kuleleri
- Demir kapılar
- Demir parmaklıklar
- Kilitler
- Kelepçe

Ceza infaz kurumlarında kurumun güvenliğinin sağlanmasında kullanılan teknolojik olan güvenlik araç gereç şunlardır:

- Kapalı devre kamera sistemleri
- X-ray cihazı, duyarlı kapı
- Turnike, elektronik kapılar
- El dedektörü
- Sensörlü tel
- Giriş çıkış denetim sistemleri
- Aydınlatma sistemleri
- Merkez kontrol odası
- Dâhilî telefonlar, el telsizleri, merkezi anons ve yayın sistemi
- Acil durum alarm sistemi
- Yangın dedektörleri

Bu güvenlik sistemlerinden bazıları kurumun iç kısımlarında güvenliği sağlamak için kullanılırken bazıları ise kurum girişlerinde hükümlü/tutuklu kabulü ile ziyaretçi kabulündeki aramalarda ve kontrollerde kullanılarak güvenlik zafiyetinin önüne geçilir.

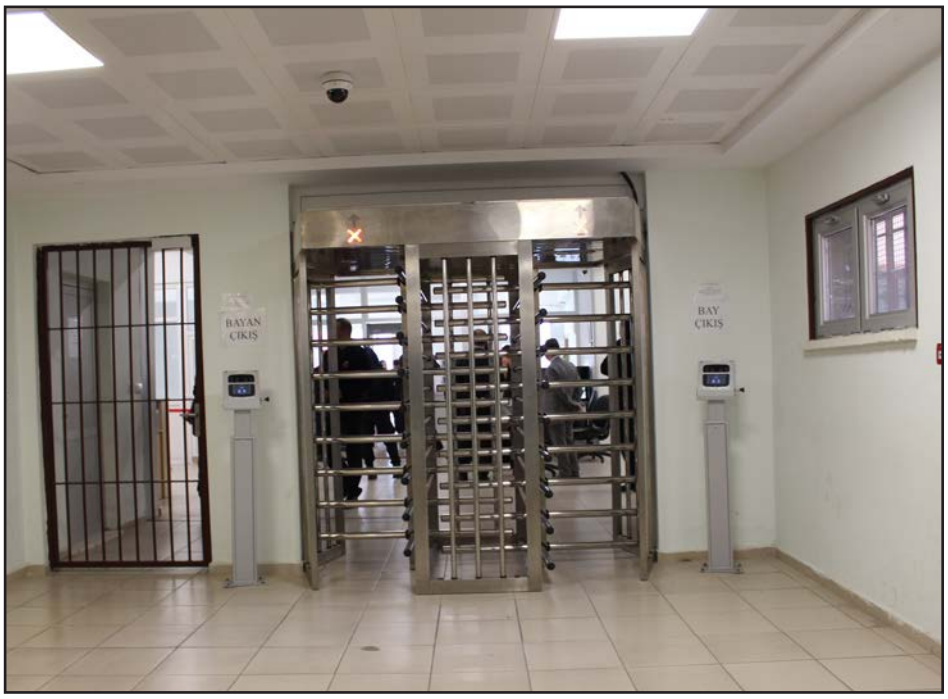
Hükümlülerin/tutukluların kuruma ilk kabullerinde yapılan aramalar ile ziyaretçilerin ceza infaz kurumlarına girişlerinde yapılan aramalar ceza infaz kurumlarına sokulması veya bulundurulması yasaklanmış eşyaların tespiti için yapılır. Bu aramalar kurumun, personelin, hükümlülerin/tutukluların asayişi, güvenliği, örgütsel haberleşme ve talimatların engellenmesi amacıyla yapılan zorunlu uygulamalardır. Bu unsurlar, güvenlik sistemlerinin ceza infaz kurumlarında bulundurulmasını zorunlu kılar.

Kurum girişleri esnasında uyulması gereken kurallar, girişlerde kullanılması gereken cihazlar ve kurum güvenliğinin sağlanabilmesi için gereken uygulamaların yer aldığı mevzuat şunlardır:

- **5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun**
- **Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmelik**
- **Hükümlü ve Tutukluların Ziyaret Edilmeleri Hakkında Yönetmelik**
- **Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetim, Dış Koruma, Hükümlü ve Tutukluların Sevk ve Nakilleri ile Sağlık Hizmetlerinin Yürütülmesi Hakkında Protokol**

Bu mevzuat hükümleri personelin görevini en iyi ve güvenilir bir şekilde yapmasına dayanak oluşturur.

Ceza infaz kurumlarına şahıs ve eşya girişi bulunduğundan kurum içinde herhangi bir zafiyet ve güvenlik açığı olmaması için kuruma giriş yerlerinde şahıs ve eşya kontrol sistemleri bulunur. Bu uygulamanın sebebi eşya araması yapan cihazla şahıs araması yapılamaması ve şahıs araması için kullanılan kontrol sisteminin eşya aramasına uygun olmamasıdır (Görsel 1.13).

Görsel 1.13: Kuruma giriş kapısı

Ceza infaz kurumlarının kuruma giriş bölümünde ceza infaz kurumunun türüne ve yapısına göre giriş çıkış denetim sistemlerinden X-ray cihazı, duyarlı kapı ve turnikeler bulunur. Bu cihazların bir kısmı kurumların kuruma kabul girişlerinde veya mutfak girişlerinde de bulunur. Bu bölümler kameralarla izlenir ve yapılan aramalar el dedektörüyle desteklenir. Kurumlarda bulunan turnikeler kartlı veya göz iris okumalı çalışır. Bu cihazların bir kısmı sadece şahıs kontrol sistemlerini oluştururken bazıları ise sadece eşya ve bina kontrol sistemini oluşturur. Kurumun giriş kısımlarında bulunan bu cihazların varlığı, başta personel olmak üzere bina, eşya, ziyaretçi, hükümlü/tutuklu, güvenliği açısından son derece önemlidir.

Kurumun giriş kısımlarına gerek şahıs araması için gerekse eşya araması için kullanılan teknolojik güvenlik sistemleri bulunsa da bu cihazları kullanan personelin cihazı tanımaması ya da kullanımını profesyonel olarak yapmaması güvenlik zafiyetlerine sebep olabilir. Bu nedenle kurumun giriş kısımlarında çalışan personelin teknik cihazların kullanımıyla ilgili eğitim almış olması gerekir. Güvenlik açığının yaşanmaması için kurumun giriş kısımlarında yeterli sayıda personel bulundurulmalı, burada görev yapan personel ekip ruhuyla ve doğru iş bölümüyle hareket etmelidir. Ayrıca kurumun giriş bölümlerinde görevli personel, göreviyle ilgili mevzuatı iyi bilmeli, Adalet Bakanlığının kurumlara gönderdiği görev yerleriyle ilgili talimatları iyi takip edip bunlara ulaşabilmelidir. Personel, bütün bunları yaparken görevinin gerektirdiği sorumlulukların bilincinde olmalı ve disiplinden asla taviz vermemelidir.

1.3.1. Kuruma Giriş Talimatları

Ceza infaz kurumlarına giriş bölümleri, kurumda güvenliğin tam anlamıyla sağlanabilmesi açısından oldukça önemlidir. Kurum içinde personelin, hükümlü/tutukluların ve gelen ziyaretçilerin dışarıdan kuruma giren yasak ve suç oluşturan bir madde veya malzemeyle zarar görmesini engellemek için kurum girişlerinde arama ve kontrollerin en üst düzeyde tutulması gerekir. Kuruma dışarıdan giren bir madde veya malzemeyle içeride bulunan kişilerin, sağlık veya güvenlik yönünden zarar görmemesi gerekir. Kuruma, kurum çalışanlarına ve hükümlülere/tutuklulara ait bilgilerin dışarıya çıkarılmaması ve kurumda hükümlü/tutukluların menfaat sağlamaması için kurumun giriş yerlerinde çok sıkı güvenlik tedbirlerinin alınması gerekir. Alınacak bu tedbirlerin bazıları mevzuatta belirtilmiş olup alınması gereken bazı önlemler ise kurum yönetimi tarafından mevzuat dâhilinde belirlenir.

Ceza infaz kurumlarında giriş yeri olarak üç bölüm yer alır. Bu bölümler şunlardır:

- İdari giriş
- Kuruma kabul girişi
- Mutfak ve malzeme girişi

Bu üç giriş bölümünde de gelen kişi ve eşyaların kontrolü için X-ray cihazı, duyarlı kapı dedektörü ve turnikeler bulunur. Bu giriş yerleri kameralarla izlenir. Gelen şahıs ve eşyalar el ile ve el dedektörüyle de aranır. Bu üç bölümde gerekli bilgi ve donanıma sahip infaz ve koruma memurları görev yapar. Bu bölümlerde görev yapan personelin görevini başarılı bir şekilde yapabilmesi için mevzuat hükümlerini iyi bilmesi gerekir. Bununla birlikte kurum yönetimi, bu bölümlerde görev yapan personelin herhangi bir güvenlik zafiyetine yol açmaması ve dikkatli olması için kurum giriş bölümlerine yönelik talimatlar oluşturmuş ve bu talimatları burada görev yapan personele tebliğ etmiştir.

Kuruma giriş talimatları; idari giriş talimatı, kuruma kabul girişi talimatları, mutfak ve malzeme girişi talimatları olmak üzere üçe ayrılır.

- **İdari Giriş Talimatı:** Ceza infaz kurumu görevlileri ve dış güvenlik görevlileri dâhil olmak üzere unvan ve görevi ne olursa olsun herkes ceza infaz kurumuna girerken duyarlı kapıdan sinyal vermeden geçmek zorundadır. Bu kişilerin üstleri metal dedektörle aranır. Eşyalar X-ray cihazından geçirilir. Kişilerle ilgili şüphe duyulması hâlinde el ile arama yapılır. Bu cihazların olmadığı yerlerde arama ve kontrol el ile yapılır. Bazı kişilerin üstleri ağır cezayı gerektiren suçüstü hâlleri dışında el ile aranamaz. Bu kişiler; milletvekilleri, mülki amirler, hâkim, Cumhuriyet savcıları ve bu sınıftan sayılanlar, avukatlar, noterler, ceza infaz kurumları ve tutukevleri kontrolörleri, izleme kurulu başkanı ve üyeleri, uluslararası sözleşmelerle yetkileri tanınmış kişi ve kuruluşların temsilcileri, ceza infaz kurumu ve tutukevi koruma birlik komutanı ile kurum müdürüdür.

- Duyarlı kapı cihazının ikazının sürmesi hâlinde bu kişiler ancak el ile aramayı kabul ederse kuruma girebilirler (Görsel 1.14).

Görsel 1.14: El dedektörüyle arama

El ile arama yapılmasını gerektiren hâllerde kuruma giren kadınlar; kadın jandarma personeli, kadın infaz ve koruma memurları ya da bunların bulunmaması hâlinde Cumhuriyet başsavcısının talebi üzerine mülki amirlerce görevlendirilecek kadın polis memuru tarafından aranır. Ceza infaz kurumunun bulunduğu ilçede kadın polis memurunun bulunmadığı hâllerde diğer ilçelerden veya il merkezinden görevlendirme yapılması sağlanır.

Ceza infaz kurumunda barındırılan hükümlü/tutukluları ziyaret amacıyla gelen yakınları ve avukatları ile kuruma çeşitli nedenlerle gelen ziyaretçilerin ziyaret kabul görevlileri tarafından kayıtları yapılır. Göz iris kayıtları alındıktan sonra turnike girişlerinde teknik bir sorun çıkması, özellikle ziyaretçinin giriş veya çıkışının cihazda tanınmaması durumunda, kurum nöbetçi müdürü ile sorumlu infaz koruma başmemuru nezaretinde kişinin kimlik tespiti yapılıp ayrıntılı tutanak tutularak turnikede görevli memurun göz iris kaydıyla çıkışı sağlanır.

Kuruma felçli veya yürüyemeyecek durumda birisi geldiğinde, tüm eşyaları X-ray cihazından geçirilmelidir. Bu kişiyi kuruma getiren refakatçi duyarlı kapıdan sinyal vermeden geçmeli, akabinde refakatçi bu kişiyi kucağına alarak duyarlı kapıdan sinyal vermeden tekrar içeriye girmelidir. Felçli veya yürüyemeyecek durumda olan kişinin vücudunun herhangi bir yerinde platin ya da protez olması hâlinde ya da duyarlı kapının ikisi beraber geçerken sinyal vermesi durumunda arama kabininde felçli veya yürüyemeyecek durumda olan şahsa ayrıntılı arama yapılmalıdır. Protez bulunan kişilerde protezlerin içinin dikkatlice aranması gerekir. Görevli personel tarafından protezin çıkarılamaması hâlinde, kurum revirinde görevli personellerden yardım alınarak arama yapılarak üzerinde yasak bir madde yoksa kuruma alınır. Özür durumunu gösteren rapor tutanağa ek yapılır.

Üzerinde platin olan bir kişi geldiğinde kapı sinyal veriyorsa üzerinde bulunan tüm eşyalar (saat, kemer, ayakkabı vb.) X-ray cihazından geçirilmelidir (Görsel 1.15). Bu kişi duyarlı kapıdan sinyal verse de iç kısma alınır ve tüm görevlilerin (memur, jandarma) yanında el dedektörüyle platinin vücudun beyan edilen bölgesinde olup olmadığı belirlenmelidir. Görevli memur tarafından arama kabininde bu kişinin ayrıntılı araması yapılmalı, şayet bu kişinin üzerinde ceza infaz kurumuna sokulması yasak bir madde yoksa kuruma alınmalıdır. Özür durumunu gösteren rapor tutanağa ek yapılmalıdır.

Görsel 1.15: X-ray cihazından giriş

Görevli personelin nöbeti sırasında içmesi gereken ilaçları varsa bu durum tutanakla kayıt altına alınır.

Mesai saatleri dışında kuruma dışarıdan giyim eşyası, yiyecek veya içecek alınmaması, alınması zaruri ise tutanak tanzim edilerek belirtilmelidir. Kurumun dışına torba, çuval, boş kutu vb. çıkartılmamalıdır.

Kuruma, eğitim haricinde bilgisayar, CD, bellek kartı ve flaş bellek getirilmez. Eğitim amaçlı kuruma giriş çıkış yapan CD, bellek kartı veya flaş bellek, eğitimden sorumlu müdürün bilgisi dâhilinde ve talimatı doğrultusunda tutanakla belirtilmelidir.

Jandarmalar duyarlı kapıdan geçerek kuruma girer. Kurumun koruma birlik komutanı hariç, jandarmalardan herhangi birisi kurum binasına girmek istediğinde önce görevli jandarma tarafından, rütbeliler ise kendi amirleri tarafından el ile aranıp duyarlı kapıdan sinyal verdirmeden geçer. Bu aramaya nöbetçi müdür nezaret eder.

- **Kuruma Kabul Girişi Talimatı:** Kuruma gelen hükümlü/tutuklular nöbetçi müdür tarafından kuruma kabul edilir. Nöbetçi müdürün olmadığı durumlarda kabul işlemlerini infaz ve koruma başmemuru başkanlığında, yeterli sayıda infaz ve koruma memurlarından oluşan bir ekip yerine getirir.

  Kuruma gelen her hükümlü/tutuklunun rapor ve evrakları kontrol edilir. Evraklarında eksiklik veya yanlışlık olanlar kuruma kesinlikle kabul edilmez ve bu durum nöbetçi müdüre bildirilir.

  Kuruma gelen hükümlü/tutuklularda gözle görülür darp, yara veya tedavi belirtileri varsa güvenlik kuvvetlerinden adli tıp raporu istenir. Adli tıp raporu getirilmemişse önce kurum doktoru tarafından muayene edilerek doktor raporu düzenlenir ve bu durum tutanakla tespit edilir (Görsel 1.16).

Görsel 1.16: Doktor muayenesi

Kuruma gelen hükümlü/tutuklunun sarhoş olması ya da davranışlarında bir değişiklik gözlemlenmesi durumunda doktor raporuyla kayıt altına alınır. Daha sonra hükümlü/tutuklu, kurum müdürünün bilgisi dâhilinde gözetim bölümüne konulur. Şahıs kendine gelinceye kadar doktor gözetiminde bu bölümde kalır.

Teslim alınan hükümlü/tutuklunun üst ve eşya aramaları, mevzuata uygun şekilde yapılır ve keyfî uygulamalara başvurulmaz.

Kuruma giriş esnasında yapılan aramada, kuruma sokulması suç unsuru teşkil edecek maddeler bulunursa (cep telefonu, şarj aleti, uyuşturucu, kesici, delici, parlayıcı, patlayıcı vb.) tutanakla tespit edilir ve savcılığa suç duyurusunda bulunulur.

Kuruma gelen hükümlü/tutuklunun üzerinde sargı beziyle sarılı olan bölgeler arama yapılırken (ciddi şekilde yarası varsa) sargıları kurum doktoru ya da sağlık memuru tarafından açılır. Gelen hükümlü/tutuklularda vücudunda alçılı yerler varsa bu hükümlü/tutuklular, alçıları çıkarılana kadar müşahede bölümüne ya da hiçbir koğuşla irtibat kuramayacakları bir odaya konur.

Herhangi bir karışıklığa meydan vermemek için üst ve eşya aramaları toplu hâlde yapılmaz, tek tek yapılır. Hükümlü/tutukluların diğer hükümlü/tutuklulara karşı zorluk çıkarması önlenmelidir. Daha önceden bildirilenler ve şüpheli görülenlerin aramaları, gerekli önlemler altında ayrıntılı olarak yapılmalıdır.

Hükümlü/tutukluyla ilgili her türlü evrak, kimlik vb. tutanakla infaz kalemine teslim edilmeli, bu tutanağın bir nüshası da dosyalanarak muhafaza altına alınmalıdır.

- **Mutfak ve Malzeme Girişi Talimatı:** Mutfak ve kantine, gerek yüklenici firma gerekse personel tarafından getirilen bütün malzemeler sadece mutfak ve malzeme giriş kapısından içeri alınır. Buralardan dışarıya çıkarılacak malzemeler de aynı şekilde sadece mutfak ve malzeme kapısından dışarıya çıkarılır.

  Mutfak ve malzeme giriş kapısından sadece kuruma gelen ve kurumdan çıkış yapan malzemeler geçiş yapabilir. Bunun haricinde bu kapıdan şahıs geçişleri yapılamaz (Görsel 1.17). Mutfak ve malzeme giriş kapısı, kurum nöbetçi müdürünün bilgisi dâhilinde infaz ve koruma başmemuru ile infaz ve koruma memurlarının nezareti ve kontrolünde açılır. Mutfak ve malzeme giriş kapısından herhangi bir eşya alınırken veya çıkartılırken nöbetçi müdürle birlikte jandarma personeli de hazırda bulunur.

Görsel 1.17: Mutfak girişinde bekleyen malzemeler

Mutfak ve malzeme giriş kapısından giriş veya çıkış yapan bütün malzemeler X-ray cihazından geçirilerek aranır. Ayrıca el dedektörü ve el ile aranarak gelen veya giden malzeme kontrol edilir. X-ray cihazından geçirilen malzemelerin paketlerinin mümkün olduğunca küçük olmasına dikkat edilmeli gerekirse gelen malzemeler ikiye bölünerek içeri alınmalıdır. Ayrıca X-ray cihazından geçirilen derin kolilere konulmuş malzemeler kontrol edilerek bu kolilerdeki malzemelerin daha küçük kolilerle girişi sağlanır.

Malzemelerin bu kapıdan alınması sırasında karışıklığa meydan verilmemesi için girişler ve çıkışlar bir plan dâhilinde yapılır. Giren malzemelerin içinde cep telefonu, silah, elektronik malzeme, uyuşturucu, delici ve kesici vb. malzemelerin içeriye girmemesi için görevli personel bu işlemler sırasında acele etmeden dikkatli ve titiz bir şekilde kontrollerini yapar. Kapıların her açılış kapanışında, neden açıldığı ve hangi mazemenin giriş çıkışının yapıldığı tutanağa kaydedilip imzalanır.

Kurumda güvenliğinin sağlanmasının önemli olduğu diğer bir bölüm çöp çıkış kapısıdır. Ceza infaz kurumuna herhangi bir yasak ya da suç oluşturan bir madde ya da malzeme girmişse bu madde ya da malzemeyi dışarıya çıkarıp yok etmenin en etkili yöntemi çöplerin içerisine karıştırarak atmaktır. Bunun dışında kurum içinde suç işlenmişse bu suça ait delilleri yok etmenin en etkili yöntemi yine delillerin çöplerin içinde dışarıya çıkartılmasıdır. Kurumdan firar etme yöntemlerinden biri de çöp çıkış yerlerini kullanmaktır. Bu nedenle çöp çıkış yerlerinin kontrol altında olması çıkan çöplerin mutlak suretle kontrollerinin yapılarak güvenli bir şekilde dışarıya alınması gerekir.

Çöp çıkış yerlerinde belirlenen belli başlı talimatlar şunlardır:

- Kurum içinde her gün toplanan çöplerle mutfakta biriken çöpler ve atıklar, çöp toplama

1.3.2. X-Ray Cihazı

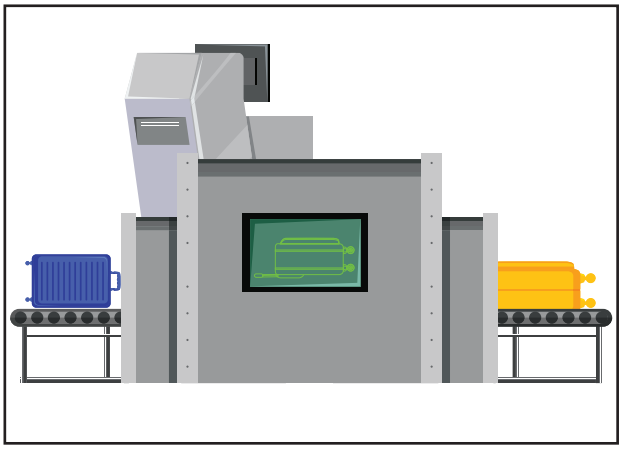
Kullanımı genel olarak çanta, koli, paket, zarf gibi cisimlerin güvenliği tehdit edici bir içerik taşıyıp taşımadığının ve taşınan içeriğin türünün tespitinde kullanılan cihazlardır.

X-ray cihazlarının esasını X-ray ışını oluşturur. Eşyayı açmadan içinde tehlikeli madde olup olmadığın gösteren, eşya veya insanların üzerinden X ışını geçirerek onların ekran üzerinden izlenmesini sağlayan ve düşük radyasyonla çalışan cihazlardır.

X-ray cihazı şu dört ana üniteden oluşur:

- X ışını ünitesi
- Konveyör bant (taşıyıcı bant)
- Ekran
- Kontrol paneli

X-ray cihazları, nesnelerin X-ray ışınından geçirilerek, bu nesnelerin bulunduğu eşya, paket veya kolilerin açılmaksızın nesne ve içeriği hakkında, fikir sahibi olmayı sağlayan ve yaygın olarak kullanılan cihazlardır. Bu cihazların en büyük özelliği, fiziksel aramaya karşı çok daha hızlı olmasıdır. Diğer bir özelliği ise gelen eşya, paket veya koli taranmasının herkesin gözü önünde yapılmasıdır (Görsel 1.18).

Görsel 1.18: X-ray cihazı

X-ray cihazlarının, X ışını veren jeneratörü cihazın üst veya yan orta bölümünde yer alır. Cihaz tünelinin içinde yürüyen bandın hemen birkaç cm üstünde, giriş ve çıkış tarafına yakın bölümlerde sensörler mevcuttur. Koli veya malzemeler banda konup tünele girdiğinde sensörler paketi görür görmez X-ray jeneratörüne sinyal göndererek jeneratörün X ışını üretmesini sağlar ve paketin görüntüsünü operatör ekranına yansıtır. Cihaz X ışını üretirken cihaz üzerinde bulunan kırmızı lamba yanar. Tünel çıkışına yakın olan sensörler de paketin çıkacağı sinyalini jeneratöre göndererek X ışını üretimini durdurur.

Eşya ya da koli tünel içine girdiğinde X-ray ışınları otomatik açılır, tünelden çıktıktan sonra da otomatik kapanır. Eşya tünel ortasına gelinceye kadar sistem ölçüm değerlerini kontrol eder. Cihaza ilk enerji verildiğinde ölçüm işlemini otomatik yapar.

X-ray cihazının kullanımında önemli hususlardan biri personelin ve kuruma giriş yaparak bu cihazı kullanan kişilerin maruz kaldığı radyasyondur. Üretici firmalar X-ray cihazından radyasyon yayılımını önlemek için cihazı kurşun levha ve panellerle kaplamış, cihazın tünel çıkışına kurşun perdeler monte etmiştir. Üretilen ve ceza infaz kurumlarında kullanılan yeni tip X-ray cihazlarının yaydığı radyasyon bir televizyonun yaydığı radyasyondan daha azdır.

Kişinin maruz kaldığı radyasyon miktarının belirlenmesi amacıyla kullanılan cihaza **dozimetre** denir. Dozimetre, çalışan personelin üniformasının yakasına, üst cebine ya da kemerine takılarak tüm vücuda gelen radyasyon dozunun ölçümü yapılır. Doz eşdeğerinin eski ölçü birimi REM'dir, radyasyon doz birimi mSv (milisievert)' dir. 1 mSv 100 REM'e eşdeğerdir. İş gereği ışınlara maruz kalan kişilerde izin verilen en yüksek yıllık dozaj 20 mSv olmasına karşın iş yaşamı boyunca 400 mSv'den fazla ışın almamalıdır. Bununla bir saatte alınan 6 mSv yani 600 REM kişinin ölümüne sebep olabilir.

Dozimetre kullanımıyla ölçülen radyasyon, Türkiye Enerji, Nükleer ve Maden Araştırma Kurumu (TENMAK) tarafından kontrol edilir. Kurumlarda kullanılan X-ray cihazları modern yapısı gereği çok düşük radyasyon yaymış olsa da burada görev yapan personelin vücuduna aldığı radyasyon oranı dozimetreyle ölçülür. Yüksek radyasyon tespit edilirse burada çalışan personelin sağlığının korunması için gerekli işlemler başlatılarak cihaz derhâl kontrol altına alınır.

1.3.2.1. X-Ray Cihazıyla Çalışan Personelin Dikkat Etmesi Gereken Hususlar

X-ray cihazıyla çalışan personelin dikkat etmesi gereken hususlar şunlardır:

- Bu alanda görev yapan personel; işine bağlı, detaylar konusunda dikkatli, her detayı inceleyen, olumlu yaklaşım gösteren, güvenlik kurallarını uygularken nazik olabilen, görevini yaparken kararlı, görevinden ödün vermeyen yapıda olmalıdır. Ayrıca, herkese aynı yaklaşımı gösterebilen, kendi kendine yeterli, sağduyusu kuvvetli, strese karşı tahammüllü, olaylardan çabuk etkilenmeyen, özellikle şahıslara karşı duyarlı davranışları her an sağlayabilecek, bilgi, beceri ve yeteneklere sahip olmalıdır.
- Ziyaretçilere ve ziyaretçi kapsamında kuruma gelen herkese karşı yaklaşım ve kritik durumlarda uyulması gereken davranış kurallarını iyi bilmelidir.
- X-ray cihazının periyodik kontrollerinin teknik ofis görevlileri tarafından yapılması, giriş ve çıkışındaki kurşun levhaların kontrol edilmesi ve deforme olanların teknik ofis görevlileri tarafından değiştirilmesi sağlanmalıdır.
- X-ray cihazında kullanılması gereken plastik kutuların şeffaf renkli malzemelerden seçilerek kullanılması gerektiğini bilmelidir.
- Görüntü inceleme sıralaması, önce büyük, sonra küçük cisimler şeklinde olmalıdır.
- Cihazın sağlıklı kalmasını sağlamak için öncelikle cihaza verilecek kolilerin, cihaza konulmadan önce taşıyıcı bandın önünde bulunan platform üzerine bırakılması sağlanmalıdır.

- Cihazda kontrol edilen kolilerden taşıyıcı bant üzerinde bulunanların toplam ağırlıkları taşıyıcı bant taşıma kapasitesi üzerinde olmamasına dikkat edilmelidir. X-ray bandına en fazla 160 kg ağırlığında paketler veya malzemeler konur. Bu sınırlamadan daha fazla ağırlık konması durumunda taşıyıcı bandın yırtılması gibi mekanik veya elektronik birçok arızaya neden olabilir. Arıza giderilene kadar kimi zaman parça beklenmesi vb. nedenlerle cihaz günlerce kullanım dışı olabilir. Bu durum hizmet kalitesini olumsuz yönde etkileyecek, gecikmelere neden olabilecektir.
- Görüntünün sağlıklı alınabilmesi için kontrol edilecek koliler veya malzemeler cihaza yatay ve uzunlamasına (geniş yüzeyleri banda paralel olacak şekilde) konumlandırılmalıdır. Koliler üst üste konulmamalı ve her bir kolinin arasında en az 40-50 cm mesafe olmalıdır.
- Kontrol edilecek koliler veya tüm nesneler taşıyıcı bandın ortasına gelecek şekilde konulmalıdır.
- Görüntü net olarak görülmezse veya yorumlamada zorluk çekilirse çanta, bavul, koli, paket gibi eşyaların pozisyonu değiştirilmelidir.
- X-ray cihazından geçen giysiler el ve gözle tek tek kontrol edilmeli, yeniden dikilmiş ya da yapıştırılmış yerlerin içi tetkik edilmelidir.
- X-ray cihazından geçirilen madde veya malzemeler olması gerektiğinden daha ağırsa mutlaka el ile de aranmalıdır.
- Aranması gerekli kolilerin, X-ray görevlisine monitör üzerinden işaret edilmeden tüneli terk etmesine izin verilmemelidir. Taşıyıcı bant (konveyör) çıkışında paket veya malzemelerin birikmesine izin verilmemelidir.
- Koli içinde bakılacak noktaya monitör görüntüsünden tespit edilerek bakılmalıdır. X-ray görevlisinin özellikle odaklanacağı nokta, görüntüde tespit edilen nokta olmalıdır.
- Aygıt çalışırken cihaz tüneline el sokulmamalı, taşıyıcı banda oturulmamalı, tünelin önünde ve arkasında bulunulmamalıdır.
- Normal şartlarda X-ray görevlisinin cihaz klavyesinde bulunan menü tuşuna basarak menü içinde gezinme, ayarlarda değişiklik yapma gibi yetkileri yoktur. Cihaz ayarlarının yetkisiz kişilerce kurcalanması olumsuz durumlara neden olabilir.
- Kurşun madeninden yapılmış maddeler X ışınını kırar ve paket içerisine sağlıklı nüfuz etmesini engeller. İçinde kurşun bulunan maddeler genellikle açık parlak yeşil renginde görülür. Böyle bir koli görüntüsü olduğunda koli mutlaka açılarak kontrol edilmelidir.
- Görevli personel, ceza infaz kurumuna sokulması ve bulundurulması yasak olan eşyaların neler olduğunu iyi bilmelidir.
- Görevli personel, ceza infaz kurumuna sokulmaya çalışılan iletişim araç gereçleri, delici-kesici aletler ve uyuşturucu maddeler tespit edildiğinde kurumun en üst amirine bilgi vermek ve suç duyurusunda bulunmak üzere gereğinin yapılması yönünde işlemin başlatılması gerektiğini bilmelidir.
- Görüntü yorumlaması yapılırken zamana karşı yarışılmamalıdır.
- Görevli personel; çanta, bavul, koli ve paket içinde patlayıcı madde şüphesi hâlinde ise X-ray cihazının derhâl durdurulması ve gerekli mercilere durumun bildirilmesi gerektiğini bilmelidir.
- Tüm büyük elektronik cihazların (bilgisayar, radyo, televizyon, buzdolabı, vantilatör vb.) fiziki aramaya tabi tutulacağını bilmelidir. Aramanın ardından büyük elektronik cihazlar teknik servise yönlendirilerek ayrıntılı aramanın yapılmasını sağlamalıdır.

- Görevli personel, ziyaretçinin gözündeki ciddi görevli imajını sarsacak hareketler ile görev esnasında dikkatsiz ve ihmalci davranışlarda bulunmamalıdır.
- Görevli personel; kurumun, personelin, ziyaretçilerin, hükümlülerin/tutukların güvenliğini bu kurallara uyulması sayesinde sağlayabilir.

X-ray cihazı kullanımında dikkat edilmesi gereken hususlar şunlardır:

- X-ray cihazı açılmadan önce taşıyıcı bandın üzeri ile tünel içinde insan ve evcil hayvanlar (kedi, kuş vb.) bulunmamalıdır.
- X-ray cihazı çalışırken cihaza asla el veya kol sokulmamalıdır. X-ray cihazı kapatıldıktan sonra cihaz içindeki madde veya eşyalar kontrol edilmelidir.
- X-ray cihazıyla kontrol edilen çanta, koli veya paket içinde patlayıcı, uyuşturucu veya silah gibi tehlikeli tehdit unsurları tespit edildiğinde ceza infaz kurumunun güvenlik uygulamaları derhâl devreye girmelidir.
- Taşıyıcı bandın üzerinden ve kenarlarından eller uzak tutulmalı, bant üzerine oturulup yaslanılmamalıdır.
- X-ray cihazı çalışırken radyasyona ve akıma maruz kalmamak için ışın koruyucu kapaklar cihazın çalıştığı durumlarda asla açılmamalıdır.
- X-ray cihazının bakımı, cihaz hakkında bilgi ve donanıma sahip teknik personel tarafından kullanım talimatlarına göre yapılmalıdır.
- Cihaz her gün çalıştırılmadan önce kontrol edilmeli, kurşun perdeler açık olduğunda veya zarar gördüğünde bakım ve onarım yapılmadan cihaz kesinlikle çalıştırılmamalıdır.
- Taşıyıcı bant üzerine sıvı dökülmemeli, olası bir kazada teknik servis çağırılmalıdır.

1.3.2.2. X-Ray Cihazından Geçen Maddelerin Görünüşü

X-ray cihazı monitörü siyah beyaz ve renkli olmak üzere iki şekilde tasarlanmıştır. X-ray cihazları maddeleri organik ve inorganik olarak ayırt edebilir ve farklı renklerde ekrana yansıtır. Görevli personel tereddüt duyduğunda ya da şüphe hâlinde daha kaliteli ve güvenilir görüntü almak istediğinde renkli monitörü kullanır. Monitörde renkli ekranı kullanmak, görevli personelin organik ve inorganik maddeleri birbirinden ayırt etmesini sağlar.

- **Turuncu Renk:** Organik malzemeleri ifade eder. Doğadan gelen malzemelerdir. Örneğin gıda, tekstil, su, narkotik maddeler, patlayıcı vb.
- **Yeşil Renk:** Yoğunluğu az olan malzemelerdir. İçeriği karışık olan maddeler ekranda yeşil görünür. Doğadan gelen fakat insanoğlu tarafından işlenmiş malzemeleri ifade eder. Örneğin cam, deri, tuz, plastik, yağlı kâğıt vb.
- **Mavi ve Siyah Renk:** İnorganik malzemeleri (metal grubunu) ifade eder. Siyah renk X-ray cihazının, içini gösteremediği malzemelerdir. Örneğin bıçak, silah, demir vb.

Bunların dışında X-ray cihazlarındaki detay arttırma butonu ekrandaki resmin içinde bulunan düşük ve yüksek yoğunluklu nesneleri daha ayrıntılı olarak gösterir. Tersleme butonuyla renkleri tersler. Bir başka deyişle siyahı beyaza, beyazı siyaha dönüştürür. Düşük yoğunluk butonuyla yoğunluğu düşük olan maddeler ayrıntılı gösterilir. Yüksek yoğunluk butonuyla da yoğunluğu yüksek olan maddeler gösterilir. Bölgesel büyütme butonları da cihazdan geçen maddelerin daha detaylı bir şekilde incelenmesini sağlar. Cihazın görüntüleri arşive alma, bir önceki görüntüyü tekrar gösterme, patlayıcıyı tespit etme gibi özellikleri personelin işini rahat yapmasına ve kurum güvenliğine katkı sağlar.

1. UYGULAMA

Uygulamanın Adı: X-ray Cihazıyla İlgili Sunu Hazırlama

Uygulamanın Amacı: X-ray cihazını tanımak

Uygulama İçin Verilen Süre: 2 ders saati

Görev: Bu çalışmada sizden X-ray cihazını tanımak için sunu hazırlamanız beklenmektedir. Çalışmanızı uygulamanın basamaklarını takip ederek gerçekleştiriniz.

Uygulamanın Basamakları

- Sınıfça üç gruba ayrılarak her gruba numara veriniz.
- Gruplara göre verilen konular şunlardır:
  1. Grup: Organik maddeler X-ray cihazından geçişte monitörde nasıl tespit edilir?
  2. Grup: İnorganik maddeler X-ray cihazından geçişte monitörde nasıl tespit edilir?
  3. Grup: Yoğunluğu fazla olan maddeler X-ray cihazından geçişte nasıl tespit edilir?
- Belirlenen konu başlıklarıyla ilgili bilgileri farklı kaynaklardan derleyiniz.
- Bilgileri bir araya getiriniz ve farklı materyaller (yazılı, görüntülü, sesli vb.) kullanarak sunuyu hazırlayınız.
- Çalışmanızı verilen süre içinde hazır hâle getirmeye dikkat ediniz.
- Hazırladığınız sunuyu 10 dk. içinde öğretmeninize ve arkadaşlarınıza aktarınız.

Değerlendirme: Yapacağınız çalışma aşağıda verilen kontrol listesi kullanılarak değerlendirilecektir. Çalışmanızı planlarken kontrol listesinde yer alan ölçütleri dikkate alınız.

KONTROL LİSTESİ		
Ölçütler	**Evet**	**Hayır**
1. Konu başlıklarıyla ilgili farklı kaynaklardan bilgileri derledi.		
2. Farklı materyaller kullanarak sunuyu hazırladı.		
3. Grup çalışmasını uyumlu şekilde gerçekleştirdi.		
4. Çalışmayı verilen süre içinde hazır hâle getirdi.		
5. Hazırlanan sunuyu verilen süre içinde aktardı.		
DEĞERLENDİRME "Hayır" olarak işaretlenen ölçütler için ilgili konuları tekrar ediniz.		

1.3.3. Duyarlı Kapı Dedektörü

Kurumlarda duyarlı kapı dedektörü; hükümlülerin/tutukluların, personelin ve ziyaretçilerin kuruma girişinde üzerindeki metallerin tespitini yapmak, kuruma yasak ve suç oluşturan eşya ve malzemenin girişini engellemek için kullanılır. Bazı kurumlarda blok geçişlerinde ve mutfak malzemelerinin giriş yerlerinde de kullanılır.

Duyarlı kapı dedektörleri elektromanyetik alanla çalışan ve kişilerin üzerindeki metal eşyaların tespitinde kullanılan cihazlardır. Cihazın hassasiyet ayarına göre içinde geçen şahısların üzerlerinde bulunan metal ve metal içerikli (kolonyalı mendil, sigara jelatini, alüminyum folyo vb.) nesnenin hacmine ve ağırlığına göre sinyal verir. Duyarlı kapı dedektörleri, sadece sesli olarak alarm vermekle kalmaz, üzerindeki alarm ışıkları sayesinde metal nesnenin, kapı içinden geçen kişinin vücudunun hangi bölgesinde bulunduğunu gösterme özelliğine de sahiptir.

CE belgesi olan ve standart özellikleri taşıyan metal kapı dedektörlerine hamile ve kalp pili taşıyan kişilerin girmesinde herhangi bir sakınca yoktur. Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü, herhangi bir tereddüt ve insan sağlığına tehlike oluşmasını engellemek amacıyla ceza infaz kurumlarına göndermiş olduğu talimatla hamile veya vücudunda kalp pili olan personelin, kuruma girişlerinde cihazın kapatılması gerektiğini belirtmiştir.

BİLGİ NOTU

CE işareti: Malların serbest dolaşımını sağlayabilmek amacıyla Avrupa Birliği'nin, 1985 yılında oluşturduğu "Yeni Yaklaşım" çerçevesinde uygulanan bir sağlık ve güvenlik işaretidir.

CE işareti, ürünlerin amacına uygun kullanılması hâlinde insan can ve mal güvenliği, bitki ve hayvan varlığı ile çevreye zarar vermeyeceğini, ürünün güvenli bir ürün olduğunu gösteren bir işarettir. CE ismi Conformité Européenne (Avrupa'ya Uygunluk) ifadesinin baş harfleri kullanılarak elde edilen bir kısaltmadır.

Duyarlı kapı kullanımında dikkat edilmesi gereken hususlar şunlardır:

- Görevli personel, ceza infaz kurumuna gelen kişilere kapı dedektöründen geçmeden önce metal eşyalardan arınması için uyarılarda bulunur. Bu kişilerin tüm metal ve benzeri eşyalarının X-ray cihazına konulmasını sağlar. Kapı dedektörünün sinyal vermesi durumunda sinyal veren bölgeler el dedektörü ve el ile tekrar aranır (Görsel 1.19).

Görsel 1.19: El dedektörüyle arama

- Kapı dedektöründen geçen kişinin çok yavaş veya çok hızlı geçmesi hâlinde üzerinde metal ya da metal yoğunluğu olan madde veya malzeme varsa bu durumda kapı dedektörü sinyal vermez. Bu yüzden görevli personel, ziyaretçinin tekrar kapı dedektöründen geçmesini sağlamalıdır.
- Kapı dedektöründen geçen kişilerin aralarındaki mesafe en az 1,5 metre olmalı, geçişler tek sıra hâlinde yapılmalıdır.
- Kapı dedektöründen geçen kişilerin dedektöre temas etmesi durumunda tekrar geçmesi sağlanmalıdır.
- Kurumlarda yapılan aramalarda, yetişkin ziyaretçilerle birlikte gelen bebek veya çocuk ziyaretçilerin üzerlerinde zaman zaman kuruma sokulması yasak uyuşturucu veya uyarıcı madde, delici/kesici alet ile haberleşmeye yarayan sim kart, cep telefonu gibi cihazlar yakalandığından bu hususun göz ardı edilmemesi ve yasal mevzuata uygun olarak aramanın detaylı yapılması gerekir. Bebekler kapı dedektöründen kucakta geçebilir.
- Rahatsızlığı nedeniyle vücudunda platin ve protez gibi metal eşya bulunan veya tekerlekli sandalyeyle kuruma gelen ziyaretçiler, yanlarında getirdiği ve rahatsızlığını belirten doktor raporu görevliler tarafından kontrol edilerek duyarlı kapıdan geçirilir ve daha sonra el ile aramaları yapılarak kuruma alınır.
- Duyarlı kapının hassasiyet ayarlarıyla kurumda belirlenen yetkili kişi dışında başka hiç bir kimse oynamamalıdır. Ayarlarla ilgili herhangi bir değişiklik yapılacaksa bu değişiklikler kurum en üst amirinin bilgisi ve izni dâhilinde yapılmalıdır. Yapılan bu değişiklikler tutanakla kayıt altına alınmalıdır.
- Duyarlı kapının bulunduğu bölgenin rüzgâr alımı engellenmiş olmalıdır. Cihaz ıslak veya nemli alan üzerine monte edilmemeli, cihazın ıslanması engellenmelidir.
- Cihazın kurulumunun yapılacağı yerin zemini düz ve sabit olmalıdır. Hatalı uyarı veren alarmın önüne geçmek için zeminin sallanmaması büyük önem taşır. Titreşime sahip metal eşyaların olmaması gereklidir.
- Yan yana iki cihaz kurulumu yapılacaksa iki cihaz arasında 50 cm mesafe olmalıdır.
- Duyarlı kapının kurulumu sırasında sabit ve yoğun metal eşyaların olmamasına dikkat edilmelidir. Bu eşyalarla cihaz arasında en az 2 metrelik bir mesafe olması önemlidir. Aksi durumda cihaz yanlış alarm verir, cihazın hassasiyet seviyesinde değişikliğe yol açabilir. Metal eşyalara örnek olarak paslanmaz çelik kapılar, pencereler, sağlamlaştırılmış duvarlar, alüminyum alaşımın olduğu alanlar verilebilir.
- Kişinin duyarlı kapıdan geçişi esnasında adımını yukarı doğru kaldırarak atmasını sağlamak, alarm zafiyetini engellemek açısından önemlidir. Bu nedenle duyarlı kapı geçişinin önüne yaklaşık 5 cm yüksekliğinde eşik yapılması önemlidir.
- Sağlık sorunlarının olduğu ve duyarlı kapıdan geçmesinin sakıncalı olduğu doktor raporuyla belirlenmiş ziyaretçilerin (hamile bayanlar, kalp pili takılı olan kişiler vb.) duyarlı kapıdan geçirilmeden titizlikle el ile aramalarının yapılarak kuruma alınması gerekir.
- El ile arama yapılması gerektiren hâllerde kuruma gelen kişilerin aranması bu kişilerin hemcinsi olan görevliler tarafından yapılır.
- Duyarlı kapıdan geçiş yapan kişi alarm vererek geçerse sadece alarma odaklanılmamalı, vücudun hangi bölgesinde metal bir malzemenin olduğu cihaz uyarılarıyla takip edilmeli ve diğer yöntemlerle hangi bölgede arama yapılacağı belirlenmelidir.
- Cihazın bakımı periyodik aralıklarla yapılmalıdır.

1.3.4. El Dedektörü

Güvenliğin sağlanması amacıyla geçiş yapılacak alanlarda bireylerin üzerinde ve eşyaların içinde bulunabilecek metal yoğunluğu olan malzemelerin tespiti için kullanılan cihazdır.

El dedektörleri sesli, ışıklı ve titreşimli olarak kullanıcıya uyarı verir. Çalışma şekli duyarlı kapı dedektörüyle aynıdır. Elektromanyetik bir alan oluşturarak şahıs ya da eşya üzerindeki metalin yoğunluğuna göre nesneyi tespit eder ve kullanıcıya uyarı verir. Çalışma sistemi gereği şahıs üzerindeki ya da eşya içindeki metal yoğunluğu olan nesneyi noktasal olarak işaretlediği için duyarlı kapı dedektöründen daha avantajlıdır. Diğer avantajları ise kullanımının kolay olması ve rahatlıkla taşınabilmesidir. El dedektörüyle yapılan aramalar, insanlar arasında daha az tepkiyle karşılanır ve caydırıcı etkisi daha yüksektir. El dedektörleri ceza infaz kurumlarında şahıs, eşya ve bina aramasında görevli personele büyük kolaylık sağlar (Görsel 1.20).

Görsel 1.20: El dedektörüyle arama

Kontrol kutusu, elektronik sinyal, pil ve mikroişlemciden oluşan el dedektörleri, gönderdiği titreşimlerin geri dönüş süresini ölçerek çalışır. Şarj edilebilen ve pilli modelleri mevcuttur. Alternatifi olan X-ışını cihazları gibi radyasyon yaymadıkları için kullanım alanları oldukça fazladır. El dedektörü kullanılırken arama yapılacak kişinin vücuduna dokundurarak arama yapılmamalıdır. Bununla birlikte vücuda çok uzak tutularak da el dedektörü kullanılmamalıdır.

El dedektörlerinin üzerinde hassasiyet derecesinin ayarlandığı düğme bulunur. Ceza infaz kurumlarının yapısı ve güvenliği itibarıyla cihazın hassasiyeti hiçbir metale karşı duyarsız hâle getirilmemeli ve hassasiyet derecesi ile oynanmamalıdır.

El dedektörü kullanımında dikkat edilmesi gereken hususlar şunlardır:

- El dedektörüyle arama yapacak personel; aranan kişiye hareketi, duruşu, hitap tarzıyla kararlı bir yapıda olduğunu hissettirmelidir.
- Görevli personel arama esnasında aranan kişiyle arasında en az kendi emniyetini sağlayacak şekilde bir mesafe bırakmalıdır.
- El dedektörüyle arama yaparken kişiyi rencide edici ya da kişinin vücut bütünlüğüne zarar verici davranışlara asla girilmemelidir.
- El dedektörü metali algılayan geniş yüzeyinin tetkik edilen alana ya da kişinin vücuduna dik (teğet) olarak 2,5-7,5 cm uzaklıktan tutulması gereklidir.

- Arama işlemi şahsın boyun hizasından (göz kontrolünde delici ve kesici veya metallerin görülmeyecek bölümlerinden) başlayarak kollar, koltuk altları ve bacak arasından topuklarına kadar devam etmelidir.
- El dedektörü kullanılmadan önce her defasında test edilmeli, pili veya şarjı kontrol edilmelidir.
- El yordamıyla yapılan aramalarda vücudun belirli bölgelerine temas edilemediği için şahıs araması esnasında mümkün olduğunca el yordamıyla yapılan aramadan sonra el dedektörüyle de arama yapılmalıdır.
- Ceza infaz kurumuna gelen ziyaretçinin¸ kurumda bulunan hükümlü/tutuklunun elbiseleri ya da vücutları üzerinde metal eşyaların altında ya da iç kısmında bulundurması yasak ya da suç olan herhangi bir malzeme bulundurabileceği göz ardı edilmemeli, şahıs üzerinde ikaz veren yerler detaylı bir şekilde incelenmeli ve el ile kontrol edilmelidir.
- El dedektörü sadece şahıs aramasında değil eşya aramasında ve gerekli durumlarda bina aramasında da kullanılmalıdır (Görsel 1.21).
- Üst araması yapılırken el dedektörü yavaş hareketlerle kullanılmalı hızlı bir şekilde arama yapılmamalıdır.
- El dedektörü cihazının ömrünün uzun süreli olması için ıslak zemine veya metal zemine bırakılmamalıdır.

Görsel 1.21: El dedektörü

SIRA SİZDE

X-ray cihazı, duyarlı kapı ve el dedektörü kullanılırken dikkat edilecek kurallardan ikisini aşağıda belirtilen boşluğa yazınız. Yazdığınız maddeleri sınıf arkadaşlarınızla paylaşınız.

X-ray Cihazı

1. .....

2. .....

Duyarlı Kapı

1. .....

2. .....

El Dedektörü

1. .....

2. .....

1.3.5. Biyometrik Sistemlerin Uygulanması

Biyometrik sistemler, bilişim sistemleri (bilgileri toplamak, sınıflandırmak, özetlemek ve kullanıcıların hizmetine sunmak için kurulan sistem) aracılıyla insana özgü ve insandan insana değişen eşsiz özellikleri kullanarak kişiyi tanımayı sağlayan sistemlerdir. Bu sistemler sadece bireye özgü, tıpkı bir kimlik numarası gibi başka bir bireyde olmayan eşsiz özellikleri tanıma mantığıyla çalışan bir yapıdır. Bu yöntemde parmak izi, el ve yüz şekilleri, ses ve retina gibi bireysel özelliklerin tanınması esastır.

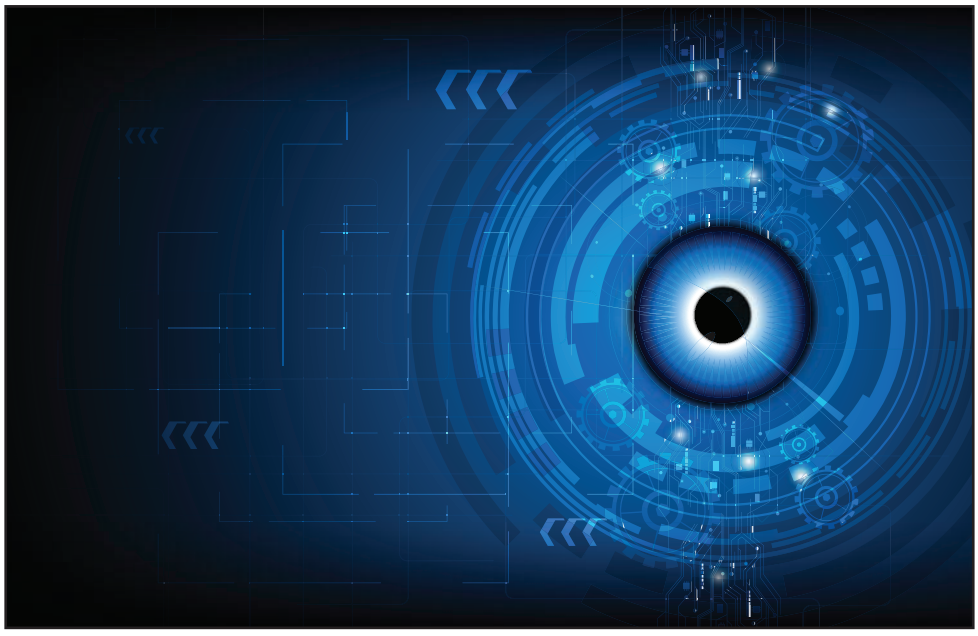
Birçok biyometrik yöntem birbirine benzer. Önce eşsiz olan karakteristik özellikler elde edilir ve bunlar dijital hâle getirilip bir veri tabanında tutulur. Daha sonra tanınmak istenen kişinin özellikleri bu veri tabanında yer alan verilerle değişik yöntemlerle kıyaslanarak tanıma işi gerçekleştirilir.

Ceza infaz kurumlarında kullanılan biyometrik sistemler şunlardır:

- Turnike geçiş sistemi
- Göz biyometrisi (iris tanıma)
- Parmak izi sistemleri

Turnike Geçiş Sistemi: Ceza infaz kurumu geçiş kontrol sistemlerinin önemli donanımlarındandır. Kuruma giriş çıkışları düzenlemek ve sınırlandırmak için kullanılır. Genellikle bir kontrol cihazıyla birlikte kullanılır. Kurumlardaki turnikelere entegre edilerek birlikte kullanılan kontrol cihazı iris okuma cihazıdır.

Göz Biyometrisi Sistemi: Gözdeki iris tabakasının ortaya koyduğu şeklin tamamen kişiye özgü olması ilkesine göre çalışır. Ceza infaz kurumunda çalışan personelin ve gelen ziyaretçinin göz kayıtları iris okuma cihazıyla önceden tanımlanır ve sisteme kaydedilir. Kuruma gelen herkes ziyaret kabul biriminde bulunan iris tanıma cihazına göz yapılarının kaydını yaptırır. Daha sonra kurum binasına girmek için turnikelere monte edilen cihaza gözlerini okuturlar. İlk kayıttaki iris yapısıyla turnikeye entegre edilmiş olan cihaza okutulan iris yapısı uyuştuğunda turnikeler otomatik açılır (Görsel 1.22).

Görsel 1.22: Göz biyometrisi sistemi

İris tanıma sistemi; göz deseninin bir fotoğrafını çeken, fotoğrafı ikili bir şablona dönüştüren ve daha sonra verileri gelecekteki eşleşme için bir sunucuya kaydeden biyometrik bir yöntemdir.

Gözde bulunan iris tabakası tek bir insana özgüdür. İris tabakası üzerindeki bu yapı yüksek çözünürlüğe sahip sensörler barındıran göz tanıma cihazları yardımıyla haritalandırılır. Normal insan gözüyle fark edilemeyecek bu yapının bir benzeri başka bir insanın gözünde yoktur. Cihaza bir kez tanımlanan kişi bilgileri, göz tarama sonrası oluşturulan biyometrik harita cihaz içindeki algoritmayla saklanır. Daha sonra her okutulmada cihazdaki kayıtlarla karşılaştırılarak tanımlama süreci gerçekleşir. İris tanımalı turnikeler, turnike üzerinde iris tanıma cihazına entegre olarak yapılır. İris tanıma işleminden sonra turnike geçişi sağlanır (Görsel 1.23).

Görsel 1.23: Turnike geçişi

Turnike sistemlerinde tek veya çift yön çalıştırılabilme özelliği vardır. Ceza infaz kurumlarında boy tipi turnike sistemleri kullanılır. Turnikenin ve turnikeye entegre iris tanıma cihazının bakımı belirli aralıklarla yapılmalıdır.

Turnikeden geçişler sırasında (giriş çıkış) kişilerin iris tanıma cihazını kullandığı esnada bir görevli mutlaka olmalıdır. Ziyaretçilerin arasına karışan hükümlü/tutuklu, ziyaretçilerden birinin gözünü cihaza tanıtmasıyla turnikeyi açtırıp, personelin olmamasından faydalanarak firar edebilir. Turnike sistemlerinin üstün yanları şunlardır:

- Giriş çıkışların düzenli bir şekilde gerçekleşmesini sağlar ve disiplin oluşturur.
- Giriş izni olmayan kişilerin girmesini engeller, güvenliği artırır.
- Yoğun ve karmaşık bir alanda akışın düzgün olmasını sağlar.
- Geçiş kontrol sistemi gibi birçok sisteme adapte edilerek kontrol sağlar ve raporlama sunar.
- Paslanmaz çelikten oluşan yapısıyla dayanıklıdır ve şık bir görünüş sağlar.
- Hızlı ve herkesin kullanabileceği türden bir sistemdir.

Parmak İzi Sistemi: Parmakların üzerinde yer alan çizgilerin oluşturduğu izler kişiye özgüdür. Ceza infaz kurumundaki hükümlü/tutukluların tanınmasında kullanılarak kuruma kabul biriminde uygulanır (Görsel 1.24).

Görsel 1.24: Parmak izi tanıma cihazı

Biyometrik sistemleri diğer güvenlik sistemlerinden ayıran başlıca özellikler şunlardır:

- Diğer güvenlik sistemlerine göre oldukça gelişmiş en üst düzey teknolojik cihazlardır.
- Hata payı oldukça düşüktür.
- Biyometrik cihazların kişiyi teşhis etme ve doğrulama özelliği vardır.
- Bu cihazlarda bulunan bilgiyi ve verileri saklama özelliği, biyometrik cihazların diğer güvenlik cihazlarına göre daha üstün olduğunun göstergesidir.
- Biyometrik cihazlar görev yapan personele zaman kazandırır.
- Biyometrik cihazlar, ceza infaz kurumlarının firarı önlemede kullandığı en etkili güvenlik unsurudur.

2. UYGULAMA

Uygulamanın Adı: Güvenlik Kapısından Geçiş

Uygulamanın Amacı: Mevzuata göre güvenlik kapısından geçecek kişilerin geçişini yapmak

Uygulama İçin Verilen Süre: 2 ders saati

Görev: Bu çalışmada sizden güvenlik kapısından geçecek kişileri açıklayarak mevzuata göre bu kişilerin güvenlik kapısından geçişlerinin talimatlara uygun bir şekilde yapmanız beklenmektedir. Çalışmanızı uygulamanın basamaklarını takip ederek gerçekleştiriniz.

UYGULAMANIN BASAMAKLARI

- Güvenlik kapısından geçecek kişileri açıklayınız.
- Sınıftan gönüllü altı öğrenci seçiniz.
- Gönüllü olarak seçilen arkadaşlarınız arasından ikili grup oluşturunuz.
- Gruplarda yer alan öğrencilerden birine güvenlik kapısında görevli infaz ve koruma memuru rolünü diğerine de güvenlik kapısından geçebilecek kişilerden biri rolünü veriniz.
- Seçilen arkadaşlarınızın sınıfta diğer öğrencilerden farklı bir yerde hazır bulunmasını sağlayınız.
- Uygulama dışında kalan arkadaşlarınıza güvenlik kapısından geçişlerin mevzuata ve talimatlara uygun bir şekilde yapılmasına yönelik kontrol listesi dağıtınız.
- Güvenlik kapısında görevli infaz ve koruma memuru rolü verilen öğrenciden, grubundaki güvenlik kapısından geçecek kişi rolü verilen diğer öğrencinin geçişini mevzuatta belirtilen talimatlar doğrultusunda yapmasını isteyiniz.
- Grupta yer alan arkadaşlarınızın rollerini değiştirip uygulamayı tekrarlayınız.
- Uygulama dışında kalan arkadaşlarınızdan, uygulamaya katılan arkadaşlarınızı dikkatle gözlemlemesi ve kontrol listesinde sıralanan basamakların gerçekleştirilip gerçekleştirilmediğinin değerlendirilmesini isteyiniz.

Değerlendirme: Yapacağınız çalışma aşağıda verilen kontrol listesi kullanılarak değerlendirilecektir. Çalışmanızı planlarken kontrol listesinde yer alan ölçütleri dikkate alınız.

KONTROL LİSTESİ		
Ölçütler	**Evet**	**Hayır**
1. Güvenlik kapısından geçecek kişileri açıkladı.		
2. Bu kişilerin mevzuata göre güvenlik kapısından geçiş talimatlarının hepsini uyguladı.		
3. Bu kişilerin mevzuata göre güvenlik kapısından geçiş talimatlarının en az üçünü uyguladı.		
4. Güvenlik kapısından geçerken kişilerin kontrolü için dedektör kullandı.		
5. Güvenlik kapısından geçerken eşyaların kontrolü için dedektör kullandı.		
6. Güvenlik kapısından geçecek kişilerden şahıs aramasına tabi olanları aradı.		
7. Güvenlik kapısından geçişlerde personel ve ziyaretçilerin geçişleri arasındaki farka dikkat etti.		
DEĞERLENDİRME "Hayır" olarak işaretlenen ölçütler için ilgili konuları tekrar ediniz.		

1.4. KURUM GİRİŞLERİNDE ARAMA İŞLEMLERİ

Ceza infaz kurumlarının ana girişlerinde yapılan aramalar şahıs araması ve eşya araması şeklindedir. Kurumlara girişlerde yapılan şahıs araması, **personel ve ziyaretçi araması ile hükümlü ve tutuklu araması** şeklindedir. Ceza infaz kurumuna gelen personel ve ziyaretçi kurumun idari giriş kapısından içeri geçer. Tutuklanarak ya da hüküm giyerek getirilen hükümlü/tutuklu da kuruma kabul girişinden içeriye alınır.

Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'un 86. maddesinde ve Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmelik'in 34. maddesinde ceza infaz kurumuna gelen personel, ziyaretçi hükümlü ve tutuklunun aranma şekli ve kuruma kabul edilme usulü açıklanmıştır. Kurum Girişlerinde Yapılacak Aramalar ile İlgili Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetim, Dış Koruma, Hükümlü ve Tutukluların Sevk ve Nakilleri ile Sağlık Hizmetlerinin Yürütülmesi Hakkında Protokol'de kurum girişlerinde yapılan aramalar hakkında uyulması gereken kurallar belirtilmiştir.

1.4.1. Şahıs Araması

Ceza infaz kurumlarında şahıs aramasına tabi olan kişiler; ceza infaz kurumu personeli ve ceza infaz kurumu jandarma personeli, ceza infaz kurumunda barındırılan hükümlü/tutuklu ile kuruma gelen ziyaretçilerdir. Personel ve ziyaretçi aramaları ile hükümlü/tutuklu aramaları şahıs araması içinde yer alsa da mevzuat gereği iki grubun aranması birbirinden farklıdır.

1.4.1.1. Personel ve Ziyaretçi Araması

Ceza infaz kurumlarının idari girişlerinde bulunan güvenlik sistemlerinin başında, kurum müdürü tarafından görevlendirilen bir personel ile jandarma tarafından görevlendirilen rütbeli bir personel bulundurulur ve giriş çıkışlar müştereken kontrol edilir. Bu sırada jandarmanın bulunmaması hâlinde ceza infaz kurumu personeli tarafından gerekli işlemler yapılır. Ataması Adalet Bakanlığı tarafından yapılan personelin aranması da aynı statüde bulunan personel tarafından yapılır.

Mevzuatta belirtilen ve el ile arama yapılmasını gerektiren hâllerde kuruma giren kadınlar; kadın jandarma personeli, kadın infaz ve koruma memurları ya da bunların bulunmaması hâlinde Cumhuriyet başsavcısının talebi üzerine mülki amirlerce görevlendirilecek kadın polis memuru tarafından aranır. Ceza infaz kurumunun bulunduğu ilçede kadın polis memurunun bulunmadığı hâllerde diğer ilçelerden veya il merkezinden görevlendirme yapılması sağlanır.

Kurum görevlileri ve dış güvenlik görevlileri dâhil olmak üzere, unvan ve görevi ne olursa olsun, kurumlara girenler duyarlı kapıdan geçmek zorundadır. Bu kişilerin üstleri metal dedektörle aranır, eşyaları X-ray cihazından veya benzeri güvenlik sistemlerinden geçirilir. Şüphe hâlinde el ile arama yapılır. Bu cihazların bulunmadığı yerlerde arama ve kontrol el ile yapılır. Ancak bazı kişilerin üstleri ağır cezayı gerektiren suçüstü hâlleri dışında el ile aranamaz. Bu kişiler şunlardır:

- Milletvekilleri
- Mülki amirler
- Hâkimler, Cumhuriyet savcıları ve bu sınıftan sayılanlar, avukatlar, noterler
- Ceza infaz kurumları ve tutukevleri kontrolörleri, izleme kurulu başkan ve üyeleri
- Uluslararası sözleşmelerle yetkileri tanınmış kişi ve kuruluşların temsilcileri
- Ceza infaz kurumu ve tutukevi koruma birlik komutanı ile kurum müdürü

Bu kişilerin geçişi esnasında duyarlı kapının ikazını sürdürmesi hâlinde bu kişiler el ile aramayı kabul ettikleri takdirde kuruma girebilir.

Kapalı ve açık kurumlarda ziyaret veya görüşe gelen resmî heyet ve özel kişiler, kurum güvenliğini tehlikeye sokacak davranışlarda bulunamaz, kurum güvenliği için alınan ve uygulanan yasal ve idarî tedbirlerin değiştirilmesini isteyemez.

Kurumun düzenini, güvenliğini, hükümlülerin sağlığını bozabilecek nitelikteki eşya ve maddeler ile her türlü iletişim aracı ve taşıma izin belgesi olsa da silâh kuruma sokulamaz. Ziyaret ve görüşlerde hükümlülere para, kıymetli evrak ve eşya verilemez.

Konusu suç teşkil etmemekle birlikte kurumlara sokulması yasak olan her türlü eşya, çıkışta sahibine verilmek üzere idare tarafından muhafaza altına alınır. Aramalarda insan onuruna saygı esastır. Avukatların savunmaya ilişkin belgeleri, dosyaları ve müvekkilleriyle yaptıkları konuşmaların kayıtları incelemeye tabi tutulamaz.

Hükümlüyle görüşmek üzere kuruma gelen avukatların, yanlarında bulundurduğu belge ve dosyaların savunmaya ilişkin olup olmadığı konusunda kendilerinden yazılı beyanları alınır. Savunmaya ilişkin olduğu beyan edilen belge ve dosyalar, her ne suretle olursa olsun incelenemez. Hükümlüyle doğrudan ilişkisi olmak koşuluyla avukatın yanında getirmiş olduğu ve bir hukuki uyuşmazlık konusunu oluşturan belge ve dosyalar hakkında da aynı hükümler uygulanır.

Türk Ceza Kanunu'nun 220. maddesinde tanımlanan suçlar ile Terörle Mücadele Kanunu kapsamına giren suçlardan mahkûm olanların avukatları ile görüşmelerinde, toplumun ve ceza infaz kurumunun güvenliğinin tehlikeye düşürüldüğüne, terör örgütü veya diğer suç örgütlerinin yönlendirildiğine, bu örgütlere emir ve talimat verildiğine veya yorumları gizli, açık ya da şifreli mesajlar iletildiğine ilişkin bilgi, bulgu veya belge elde edilmesi hâlinde Cumhuriyet başsavcılığının istemi ve infaz hâkiminin kararıyla, 3 ay süreyle görüşmeler teknik cihazla sesli veya görüntülü olarak kaydedilebilir. Hükümlüyle avukatın yaptığı görüşmeleri izlemek amacıyla bir görevli görüşmede hazır bulundurulabilir. Hükümlünün avukatına veya avukatın hükümlüye verdiği belge veya belge örnekleri, dosyalar ve aralarındaki konuşmalara ilişkin tuttukları kayıtlara el konulabilir veya görüşmelerin gün ve saatleri sınırlandırılabilir.

SIRA SİZDE

Türk Ceza Kanunu'nun 220. maddesinde tanımlanan suçlar ile Terörle Mücadele Kanunu kapsamına giren suçları aşağıda belirtilen boşluğa yazınız. Yazdığınız maddeleri sınıf arkadaşlarınızla paylaşınız.

Türk Ceza Kanunu'nun 220. Maddesinde Tanımlanan Suçlar

1.....

2.....

3.....

Terörle Mücadele Kanunu Kapsamına Giren Suçlar

1.....

2.....

3.....

1.4.1.2. Hükümlü ve Tutuklu Araması

Tutuklanarak veya hüküm giyerek ceza infaz kurumuna getirilen hükümlü/tutuklu kuruma kabul girişinden kuruma alınır. Ceza infaz kurumlarında idari girişlerden hükümlü/tutuklu alınmaz. Kuruma kabul girişinden personel ve ziyaretçi girişi de yapılamaz. Ceza infaz kurumunun idari girişinde olduğu gibi kuruma kabul girişinde de jandarma personeli ve kurum personeli bulunur. Kuruma kabul biriminde kuruma kabul edilen hükümlülerin/tutukluların araması dışında ceza infaz kurumundan hastaneye, mahkemeye veya başka ceza infaz kurumuna gidenler ile buralardan gelenlerin üst ve eşya aramaları da yapılır. Beden ve üst aramaları hemcins güvenlik ve gözetim görevlileri tarafından yapılır.

Ceza infaz kurumuna kabul edilen her hükümlünün/tutuklunun üst ve eşya araması yapıldıktan sonra UYAP'ta 'üst arama bilgileri' ekranı açılarak hükümlünün/tutuklunun üst arama esnasında elde edilen eşya ve paralarının kaydı yapılır. Teslim alan personelin yanında huzurda bulunan personel varsa kayda eklenir.

Kuruma kabul biriminde hükümlülerin/tutukluların üstlerinin arama şekilleri şunlardır:

- Standart arama
- Detaylı arama
- Beden çukurunda yapılan arama

Bu arama türlerinden rutin olarak standart arama yöntemiyle hükümlülerin/tutukluların arandığı gibi gelen hükümlü/tutukludaki şüphe durumuna göre diğer arama türleri de yapılabilir. Hükümlülerin/tutukluların kuruma kabul işlemleri sırasında, detaylı veya beden çukurlarında arama yapılmasına ihtiyaç duyulması hâlinde, Ceza İnfaz Kurumları Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirleri Hakkındaki Yönetmelik'in 34. maddesindeki esaslara göre işlem yapılır.

Standart Arama: Kuruma giriş yapan her hükümlü/tutukluya rutin olarak yapılan arama türüdür. Bu arama türü sadece kuruma kabul biriminde değil ceza infaz kurumu içinde de uygulanır. Kurum kabulde yapılan arama, kurumun düzen ve disiplinini gelen hükümlüye/tutukluya da gösterdiği için arama görevli memur tarafından titizlikle yapılmalıdır. Ceza infaz kurumunda problem yaşanmaması için standart arama ciddi bir şekilde yapılmalıdır.

Standart aramanın kuralları şunlardır:

- Hükümlü/tutuklu kuruma kabul edildikten sonra arama bölümüne alınır.
- Aranacağı konusunda sözle bilgi verilir.
- Bu esnada üzerinde sokulması veya bulundurulması yasak veya suç olan madde ve malzemeler kendisine sayılarak varsa bunları söylemesi gerektiği aksi takdirde adli ve idari işlem yapılacağı söylenir.
- Arama, araması yapılan kişiye en az sıkıntı verici şekilde yapılır.
- Rıza gösterilerek insani ilişkilere dayalı çabalar gösterilir.

Hükümlü/tutuklu kurum kabul sırasında **duş sistemi** yöntemiyle aranmalıdır. Bu yöntemde hükümlü/tutuklu kollarını her iki yana paralel olarak uzatır. Ayakları da omuz hizası aralığında olmalıdır. Bu pozisyonda hükümlünün/tutuklunun sabit bir şekilde kalması ve parmak aralarının açık olması gerekir. Bu pozisyonda bekleyen hükümlü/tutuklu görevli personel tarafından saçlardan başlanarak ayak tabanlarına kadar el ile detaylı bir şekilde aranır.

Hükümlü/tutuklunun aramada zorluk çıkaran kaba giyecekleri çıkartılmalıdır. Bu kıyafetler el yordamı, el dedektörü ve X-ray cihazından geçirilerek dikkatlice aranmalıdır. Aramaya başlanmadan önce hükümlü ve tutuklunun giydiği elbisenin cepleri boşaltılarak astarı dışarı çıkartılır. Üzerinde

kemer, saat, ayakkabı vb. eşyalardan hiçbir şey kalmayacak şekilde ve yine kolyesi, yüzüğü, saati vb. değerli eşyaları üzerinden çıkartılarak arama yapılmalıdır.

Aranan şahısın vücudunda sargılı yara, alçı, boyunluk gibi gizleme yoluyla ceza infaz kurumuna yasak madde ve malzeme sokma ihtimaline karşı, bu sargılar veya alçılar mutlaka doktor gözetiminde sökülmeli veya açılmalıdır. Emin olmadan hükümlü/tutuklu kuruma alınmamalıdır. Bu arama şekli hükümlünün sağlığına zarar vermeyecek şekilde yapılmalıdır.

Duş sistemiyle arama yapılırken dikkat edilmesi gereken hususlar şunlardır:

- Duş sistemi yöntemi ile arama yapılırken yasak maddelerin saklanmasına elverişli bölge olduğundan ilk olarak hükümlü/tutuklunun saçlarının arası, dikkatlice aranmalıdır.
- Kulak arkası ve içi, burun delikleri, ağız içi, protez dişlere, damak ve dil altına dikkat edilmelidir.
- Arama görevlisi, aranan şahsın boyun kısmını, sonra omuz ve koltuk altlarını ve son olarak kollarından başlayarak el parmaklarına doğru aramalıdır.
- Arama sırasında hükümlü/tutuklunun kollarında bıçak veya falçata olabilir düşüncesiyle bu kısımların araması dikkatlice yapılmalıdır.
- Koltuk altı ve kol araması bittikten sonra arama görevlisi, ellerini aranan şahsın gömleğinin önünden aşağı doğru indirmeli, elini ceplerinin içine sokmadan göbeğini iyice aramalıdır.
- Kadınların aranmasında, sütyen içi ve göğüs altları iyice kontrol edilmelidir.
- Arama görevlisi, parmak uçları omur kemiğine gelecek şekilde iki eliyle aranan şahsın omzundan aşağı kemer kısmına kadar olan bölgeyi iyi aramalıdır.
- Arama görevlisi, aranan şahsın boyun ile kemer arasındaki bölgeyi (sağ ve sol tarafını) ayrı ayrı iki kısım şeklinde aramalıdır.
- Arama görevlisi, hükümlü/tutuklunun kemer ve kuşağını titizlikle aramalıdır.
- Bacak arası ve kuyruk sokumu gibi bölgeler ahlaki ayıp yerler olduğundan yasak maddelerin saklanmasına en elverişli yerlerdir. Gerek görülürse bu kısımlar ayrıca el dedektörüyle de aranmalıdır.
- Bundan sonra arama görevlisi, her iki elini mahkûmun bacağını saracak şekilde bacak arasından başlayarak ayağına doğru aramalı, sonra diğer ayağını da aynı şekilde aramalıdır.
- Arama görevlisi, aramasını yaptığı şahsın pantolon ağını dikkatli bir şekilde aramalıdır.
- Hükümlü/tutukluların parmak araları, ayak tabanları ile ayakkabısının astarı, topuğu ve tabanı iyice aranmalıdır.
- Arama sonucunda üst aramasında çıkan maddelerin neler olduğu, hangilerinin yasak olduğu ve içeriye yanında verilemeyeceği kendisine söylenmeli, alınmayan eşyaları bir tutanak ya da teslim tesellümle tespit edilip depoya alınmalıdır.
- Arama sonucu kişilerin üzerinden çıkan her türlü kıymetli eşya (alyans ve saati hariç), tutanakla cins ve miktarı belirtilerek emanet eşya memuruna teslim edilmelidir.

Herhangi bir karışıklık yaşanmaması için hükümlü/tutuklular tek tek aranır. Hükümlü/Tutukluların aramaları yapılırken yasak eşyanın vücut ve elbise üzerinde saklanacağı yerlere dikkat edilir. Bu gibi yerler el dedektörü ve el yordamıyla aranır. Daha önceden bildirilenler ile şüpheli görülenlerin vücut aramaları, gerekli önlemler altında özel olarak yapılır.

Direnme veya aratmama söz konusu olduğu durumlarda zor kullanılarak arama yapılır. Arama sırasında bulundurulması ve taşınması suç teşkil eden eşya ve maddenin çıkması hâlinde kanuni gereği yapılmak üzere tutanakla birlikte Cumhuriyet başsavcılığına tevdi edilir.

Detaylı Arama: Kuruma sokulması, bulundurulması yasak madde ya da eşya bulunduğuna dair makul ve ciddi emarelerin varlığı durumunda kurumun en üst amiri gerekli görürse hükümlü/tutuklunun üzerinin detaylı olarak aranmasıdır. Detaylı aramanın nasıl yapılacağı ile ilgili usul, Ceza İnfaz Kurumları Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirleri Hakkındaki Yönetmelik'in 34. maddesinde belirtilmiştir.

Detaylı arama yapılırken dikkat edilmesi gereken usuller şunlardır:

- Hükümlünün utanma duygusunu ihlal etmeyecek şekilde ve kimsenin görmemesini sağlayacak tedbirler alınarak gerçekleştirilmelidir.
- Arama sırasında önce bedenin üst kısmındaki giysiler çıkarttırılır.
- Bedenin alt kısmındaki giysiler üst kısmındaki giysiler giyildikten sonra çıkarttırılır. Bu giysiler de mutlaka aranır.
- Detaylı arama kuruma ilk kabulde yapılacak ise aramada, hükümlü/tutuklunun talebinin olması hâlinde 'Tüketime Yönelik Mal ve Malzeme Alımları' harcama tertibinden karşılanacak "tek kullanımlık önlük" verilmesi sağlanır.
- Risk durumu yüksek olan hükümlü/tutuklunun beden üzerindeki tüm giysileri çıkarılarak üzerinde sadece iç çamaşırı kalacak şekilde araması yapılır.
- Arama sırasında insan onurunu zedeleyici davranışlarda bulunulamaz.

Detaylı arama sırasında bedene dokunulmaması için gerekli özen gösterilir. Aranan kişinin beden çukurlarında bir şeyin bulunduğuna dair makul ve ciddi emarelerin bulunması hâlinde Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmelik'in 34. maddesinde yer alan hükümlere göre arama yapılabilir. Detaylı arama, mümkün olan en kısa süre içinde bitirilir. Beden ve üst aramaları aynı cinsiyetten güvenlik ve gözetim görevlileri tarafından yapılır.

Beden Çukurunda Yapılan Arama: Aranan kişinin beden çukurlarında bir şeyin bulunduğuna dair makul ve ciddi emarelerin bulunması hâlinde öncelikle hükümlüden madde ve eşyanın kendisi tarafından çıkartılması istenir. Çıkarmazsa bunun zor kullanılarak gerçekleştirileceği bildirilir. Beden çukurlarındaki arama, cezaevi tabibi tarafından yerine getirilir.

Bir suça ilişkin delil elde etmek için şüpheli veya sanık üzerinde iç beden muayenesi yapılabilmesine Cumhuriyet savcısı veya mağdurun istemiyle ya da resen hâkim veya mahkeme istemiyle gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde Cumhuriyet savcısı tarafından karar verilebilir. Cumhuriyet savcısının kararı 24 saat içinde hâkim veya mahkeme onayına sunulur. Hâkim veya mahkeme, 24 saat içinde kararını verir. Onaylanmayan kararlar hükümsüz kalır ve elde edilen deliller kullanılamaz. Muayenenin yapılabilmesi için müdahalenin kişinin sağlığına açıkça ve öngörülebilir zarar verme tehlikesinin olmaması gerekir.

SIRA SİZDE

Hükümlü/tutuklunun üzerinde detaylı arama yapılabilmesi için kişinin üzerinde yasak bir madde veya eşya bulundurduğuna ait makul ve ciddi belirtilerin ya da şüphelerin olması gerekir. Sizce ne tür şüphenin olması durumunda hükümlü/tutuklu üzerinde detaylı arama yapılmalıdır?

3. UYGULAMA

Uygulamanın Adı: Standart Arama

Uygulamanın Amacı: Standart el ile arama yapmak

Uygulama İçin Verilen Süre: 2 ders saati

Görev: Bu çalışmada sizden öğretmeninizi dikkatlice gözlemlemeniz ve standart arama türünün el ile arama yöntemi işlemlerini doğru bir şekilde yapmanız beklenmektedir. Çalışmanızı uygulamanın basamaklarını takip ederek gerçekleştiriniz.

Uygulamanın Basamakları

- Sınıftan gönüllü sekiz öğrenci seçiniz.
- Gönüllü olarak seçilen arkadaşlarınız arasından ikili grup oluşturunuz.
- Gruplarda yer alan öğrencilerden birisine infaz ve koruma memuru rolü diğerine de hükümlü rolü veriniz.
- Seçilen arkadaşlarınızın sınıfta diğer öğrencilerden farklı bir yerde hazır bulunmasını sağlayınız.
- Uygulama dışında kalan arkadaşlarınıza yapılan aramaya yönelik kontrol listesi dağıtınız.
- İnfaz ve koruma memuru rolü verilen öğrenciden, grubundaki hükümlü rolü verilen diğer öğrenciyi "standart arama" türünün el ile arama yöntemiyle araması isteyiniz.
- Grupta yer alan arkadaşlarınızın rollerini değiştirip uygulamayı tekrarlayınız.
- Uygulama dışında kalan arkadaşlarınızdan, uygulamaya katılan arkadaşlarınızı dikkatle gözlemlemesi ve kontrol listesinde sıralanan basamakların gerçekleştirilip gerçekleştirilmediğinin değerlendirilmesini isteyiniz.

Değerlendirme: Yapacağınız çalışma aşağıda verilen kontrol listesi kullanılarak değerlendirilecektir. Çalışmanızı planlarken kontrol listesinde yer alan ölçütleri dikkate alınız.

KONTROL LİSTESİ		
Ölçütler	**Evet**	**Hayır**
1. İlk olarak hükümlünün saçlarının arasını aradı.		
2. Kulak arkası ve içi, burun delikleri ve ağız içine baktı.		
3. Damak ve dil altını kontrol etti.		
4. Hükümlünün boyun kısmını, omuz ve koltuk altlarını aradı.		
5. Kollarından başlayarak el parmaklarına doğru dikkatlice arama yaptı.		
6. Ellerini aranan şahsın gömleğinin önünden aşağı doğru indirerek gömlek ceplerinin içini ve göbeğini kontrol etti.		
7. Parmak uçları omur kemiğine gelecek şekilde iki eliyle şahsın omzundan aşağı kemer kısmına kadar olan bölgeyi iyi aradı.		
8. Hükümlünün boyun ile kemer arasındaki bölgeyi (sağ ve sol tarafı) ayrı ayrı iki kısım şeklinde aradı.		
9. Hükümlünün kemer ve kuşağını titizlikle aradı.		

10. Her iki eliyle hükümlünün bacağını saracak şekilde bacak arasından başlayarak ayağına doğru aradı.		
11. Hükümlünün parmak araları, ayak tabanlarını aradı.		
12. Ayakkabı içini, topuğunu ve tabanını kontrol etti.		
DEĞERLENDİRME "Hayır" olarak işaretlenen ölçütler için ilgili konuları tekrar ediniz.		

1.4.1.3. Ceza İnfaz Kurumuna Girmesi Suç Olan Maddeler ve Saklanma Yerleri

Ceza infaz kurumlarına girmesi yasak olan maddeler ile kuruma girmesi suç oluşturan maddeler birbirine karıştırılmamalıdır. Konusu suç teşkil etmemekle birlikte kurumlara sokulması yasak olan her türlü eşya, çıkışta sahibine verilmek üzere idare tarafından muhafaza altına alınır. Ceza infaz kurumuna girmesi suç oluşturan bir madde veya malzemeyi kuruma sokmaya çalışan kişiler hakkında derhâl adli soruşturma başlatılır.

Türk Ceza Kanununun 297. maddesine göre ceza infaz kurumuna girmesi suç olan madde ve malzemeler şunlardır:

- Silah, uyuşturucu, uyarıcı madde veya elektronik haberleşme aracı
- Firarı kolaylaştırıcı her türlü alet ve malzeme (Görsel 1.25)

Görsel 1.25: Kesici alet

- Silah sayılmayan ancak saldırı ve savunmada kullanabilecek araçlar ile yangın çıkarmaya yarayan malzeme
- Alkol içeren her türlü içecek
- Kumar oynanmasına olanak sağlayan eşya ve malzeme
- Türk Ceza Kanunu'nun 188. maddesinde tanımlanan suçlar saklı kalmak üzere yeşil reçeteye tabi ilaçlar (kurum idaresince incelenmek üzere alınanlar hariç)
- Mahkemelerce yasaklanmış veya suç örgütlerini temsil eden yayın, afiş, pankart, resim, sembol, işaret, doküman vb. malzemeler ve örgütsel haberleşme araçları
- Yetkili makamlarca izin verilenler hariç, ses ve görüntü almaya yarayan araçlar

Ceza infaz kurumlarına vücut üzerinde yasak madde sokma yöntemleri şunlardır:

- Saç arasına gizlemek (özellikle kadınlarda topuza)
- Kulak içi ve arkasına gizlemek
- Burun deliklerine koymak
- Ağız içi (dudak altı, takma dişlerin içi, dil altı) gibi oyuk yerlere koymak
- Koltuk altına yerleştirmek
- Parmak aralarına gizlemek
- Kadınlarda göğüs altlarına gizlemek
- Göbek oyuğunun içine koymak
- Bacak aralarına yerleştirmek
- Ayak parmak arasına ve tabanına yerleştirmek
- Vücut üzerinde pansuman, alçı ve sargılar varsa bunların altına koymak

Elbise üzerinde yasak madde veya malzeme saklama yerleri şunlardır:

- Ceket, palto, gömlek vb. giyeceklerin yakalarının içi
- Ceket, mont ve paltonun omuz vatkasının içi
- Ceket, mont, yelek ve paltonun astarının içi
- Pantolon paçası kıvrımlarının içi
- Kemer içi ve altı
- Kol saati, tükenmez kalem, sigara ve ilaç kapsüllerinin içi
- Ceket, palto ve mont gibi giyeceklere özel monte edilmiş içi boş düğmelerin içi
- Kravat düğüm yeri ve astarının içi
- Ayakkabı astarının içine veya topuğu oyarak oluşturulmuş özel zula yerleri
- Çorap içi
- Bakılmasında ayıp ve utanmayı gerektiren iç çamaşırının içi
- Kadınlarda sütyen içi

1.4.2. Eşya Araması

Ceza infaz kurumuna doğrudan giriş yapan veya başka bir ceza infaz kurumundan nakille gelen hükümlü/tutuklular yanlarında eşya da getirebilir. Hükümlünün/tutuklunun yakınları da içeride kendisine verilmek üzere eşya getirebilir veya kargoyla eşya gönderebilir.

Kurumda kullanılmak üzere mutfak veya kantin malzemeleri ile demirbaş olarak bulunacak eşyalar kuruma giriş yerlerinden içeri alınır. Kurum çalışanları bazı durumlarda görevleri gereği beraberinde çantayla kuruma gelebilir.

Ceza infaz kurumuna farklı amaçlar için birçok farklı unvan ve statüde bulunan kişiler tarafından eşyalar getirilir ve içeri sokulur. Kurumlarda güvenlik sorunu yaşanmasını engellemek ve kurumda bulunan herkesin herhangi bir zarar görmemesi için kuruma giren kişilerin üst aramaları kadar eşya aramaları da önemlidir. Bu nedenle kurum idari girişine, kuruma kabul girişine ve mutfak malzeme girişine X-ray cihazı ve duyarlı kapı dedektörü koyulur. Dolayısıyla kim tarafından, ne için getirildiği ve nereden geldiği ayırt etmeksizin kuruma giren ve kurumdan çıkan tüm eşyalar dikkatlice ve titizlikle aranır. Arama sırasında personel dikkatini aramaya yoğunlaştırmalı ve mevzuat hükümlerine hâkim olmalıdır.

Eşyaların kuruma aranarak alınması konusunda dikkat edilmesi gereken en önemli husus, gelen eşyanın ceza infaz kurumuna girmesi yasak olan eşyalar listesinde yer alıp almamasıdır. Bu yüzden görevli personel yasak eşya listesini iyi bilmelidir. Diğer önemli bir konu ise hükümlü veya tutuklulara giymeleri için getirilen veya gönderilen kıyafetlerin renklerinin iç ve dış güvenlik görevlilerinin giymekte olduğu üniformalara benzer şekil ve renkte olmamasıdır. Görevli personel eşya aramasını titizlikle yerine getirmeli güvenlik zafiyeti oluşturacak durumları gözden kaçırmamalıdır.

Aranacak eşya, öncelikle X-ray cihazından geçirilmeli, monitörden takibi yapılmalı, şüphe uyandıran yerleri yakınlaştırılarak incelenmeli, eşyanın kontrolü renkli ve siyah beyaz monitörlerden izlenmelidir. Eşya, X-ray cihazından sonra tekrar el yordamıyla sıkı aranmalı, içeri verilmesi yasak herhangi bir maddeye rastlanmamışsa ve eşya genelgesine uygunsa kuruma kabul edilmelidir.

Ceza infaz kurumuna giriş çıkışı olan eşyalardan kantin eşyası, genel bütçe ambarına gelen malzeme, hükümlü/tutuklulara verilecek demirbaş eşyalar içeri alınırken X-ray cihazından geçirilmeli, daha sonra koli ve paketler açılmalı ve el yordamıyla aranması yapılmalıdır. İç kısmı kontrol edilemeyen eşya (kol saati, buzdolabı, radyo, TV. vb.) teknisyen yardımıyla açılarak kontrol edilmelidir. Kargo veya ziyaretçi tarafından gelen kıyafetlerin ve ayakkabıların dikiş kısımları kontrol edilmeli, oynama veya görüntü bozukluğu varsa detaylı incelenmeli, kargoyla gönderilen ve ziyaretçi tarafından getirilen eşyalar kayıt altına alınmalıdır. Ceza infaz kurumuna yasak madde sokulmasını engellemek amacıyla posta veya kargo yoluyla gönderilen eşya ve koliler, kuruma giren kurumdan çıkan yiyecek, içecek ve giyecek maddeleri ile sandık, valiz, bavul, yatak, dolap, ranza vb. her türlü eşya ve malzeme kontrol edilmelidir. Kontrol ve arama, ceza infaz kurumu ile jandarma personelinden oluşturulacak ortak bir komisyon tarafından yapılmalıdır.

1.4.2.1. Ceza İnfaz Kurumuna Girişte Yasak Maddelerin Saklandığı Eşyalar

Ceza infaz kurumuna dışarıdan yasak madde sokmak için kullanılan eşyalar ve saklandığı yerler şunlardır:

- Ranza demirlerinin içi ve altları
- Masa ve sandalye ayaklarının içi
- Koli veya paketlerin içi
- Elbise ve ayakkabıların içleri

- Temizlik hortumlarının içleri
- Temizlik malzemelerinin içi
- Televizyon, buzdolabı ve radyonun içi
- Yastık, yorgan ve döşek içleri
- Gıda maddelerinin içi
- Süt ve meyve suyu kaplarının içi
- Atölyelerde yapılan el işi malzemelerinin iç kısmı
- Diş macunu, tıraş jeli ve kitap içleri

Kurumun ana girişi olan "nizamiye" bölümü de ceza infaz kurumu güvenliğinin sağlanması açısından önemlidir.

Nizamiye, ceza infaz kurumlarının ilk giriş bölümü olup kuruma gelen hükümlü/tutuklu, personel ve ziyaretçilerin giriş çıkışlarının denetlenip kontrol edildiği birimdir. Bu bölümde hem şahıs giriş çıkışları kontrol edilir ve gerektiğinde aramalar yapılır hem de vasıtaların kontrolü ve araması yapılır. Nizamiyeden girişte Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü tarafından tanzim edilmiş personel kimlik kartları jandarmaya ve kurum tarafından görevlendirilen personele gösterilir. Nizamiyede, her iki kurumdan en az bir personel olmazsa arama başlatılamaz.

Nizamiyelerde jandarma tarafından yapılan kontrollerde, duyarlı kapı veya X-ray cihazı olmadığı takdirde ziyaretçiler, temizlik görevlisi, kasap, elektrikçi, fırıncı, toptancı, sebzeci ve postacı gibi kurumla iş ilişkisi bulunan, belirli zamanlarda ceza infaz kurumuna gelen geçici hizmetlilerin üst ve eşya araması, şüphe hâlinde ise el ile yapılır.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

A) Aşağıda boş bırakılan alanlara cümlelerde verilen bilgiler doğru ise "D", yanlış ise "Y" yazınız.

1. (…..) Kepin yazlık ve kışlık bütün kıyafetlerle giyilmesi zorunludur.

2. (…..) İnfaz koruma memurlarında kullanılan kıdem işaretleri memurlar arasında ast üst ilişkisini gösterir.

3. (…..) Eylem ve tutumları nedeniyle bulundukları kurumlarda düzen, disiplini bozanlar normal güvenlikli ceza infaz kurumlarına gönderilir.

4. (…..) Açık ceza infaz kurumları; hükümlülerin iyileştirilmeleri kapsamında çalıştırılmaları ve meslek edindirilmelerine öncelik verilen, güvenliği kurum görevlilerinin gözetiminde olan kurumlardır.

5. (…..) El dedektörü kişinin vücuduna 2,5-7,5 cm uzaklıktan tutularak kullanılmalıdır.

6. (…..) Ceza infaz kurumunda dış güvenlikten sorumlu kişilerin kuruma girerken duyarlı kapıdan sinyal vermeden geçmeleri gerekir.

7. (…..) Kuruma kabul girişinden sadece personel ve hükümlüler giriş yapar.

8. (…..) X-ray ve duyarlı kapının olmadığı kurumlarda gelen kişiler aranmadan geçerler.

9. (…..) Maruz kalınan radyasyon miktarını ölçmekte kullanılan cihaza dozimetre denir.

10. (…..) X-ray cihazı monitöründe turuncu renk inorganik maddeleri ifade eder.

11. (…..) X-ray cihazından geçen madde veya malzemenin görüntü incelemesi yapılırken önce büyük, sonra küçük cisimlere odaklanılmalıdır.

12. (…..) Kapı dedektöründen geçen kişinin çok yavaş geçmesi gerekir.

13. (…..)Ceza infaz kurumu doktoru kurum girişlerinde üzeri el ile aranmayacak kişilerdendir.

14. (…..) Biyometrik cihazların özelliklerinden biri kişiyi teşhis etme ve doğrulama özelliğinin olmasıdır.

15. (…..) Ziyarete gelen herkesin üst araması erkek infaz ve koruma memuru tarafından yapılır.

16. (…..) Kuruma gelen kadın ziyaretçi kadın kâtip tarafından aranabilir.

17. (…..) Beden çukurunda arama infaz ve koruma memuru tarafından yapılır.

18. (…..) Nizamiyede infaz ve koruma memuru ile jandarma olmadan arama yapılabilir.

19. (…..) Kurum en üst amirinin gerekli görmesi hâlinde, hükümlü detaylı olarak aranır.

20. (…..) Buzdolabı, TV gibi eşyalar iç kısmı kontrol edilmeden kuruma alınır.

B) Aşağıdaki cümlelerde bulunan boşlukları doğru kelimelerle doldurunuz.

21. Yapılan yargılama sonunda toplanan deliller çerçevesinde mahkûmiyet hükmü alan kişiye …….. denir.

22. Bir suça ilişkin delil elde etmek için şüpheli veya sanık üzerinde iç beden muayenesi yapılabilmesine …….. veya mağdurun istemiyle ya da resen hâkim veya mahkeme tarafından karar verilebilir.

23. Üniforma giyen personele verilecek yazlık ve kışlık bot …….. renklidir.

24. İnfaz ve koruma başmemuru keplerinin ön orta kısmında en geniş en yeri 4 cm, en uzun boy yeri 5 cm ölçülerinde defne dalıyla kısmi olarak çerçevelenmiş kep kokardıyla 1,5 cm eninde 33-34 cm uzunluğunda …….. simden sakındırak bulunur.

25. İnfaz ve koruma memuru pardösü-gocuk, mont ve tişörtlerinin sol kollarına kenarları 0,3 cm lacivert rengi biyeli ve ortası gri kıdem işareti …….. dolmadan kıdem işareti takılmaz.

26. İnfaz ve koruma başmemuru işareti olarak lacivert rengi zemin üzerine gri floş iplik işlemeden **……..** eninde bir adet şerit bulunur.

27. Duyarlı kapının ayarlarıyla her hangi bir değişiklik yapılacaksa …….. bilgisi ve izni dâhilinde yapılmalıdır.

28. Duş sistemi yöntemi …….. araması türünde uygulanır.

29. Lacivert renkli, birinci sınıf üç katmanlı kumaş, dış kumaşı elastan polyester karışımı, orta katman membranlı, ısı izolasyon astarı polyester kumaştan yapılan üniforma parçasına …….. denir.

30. El dedektörleri …….. gibi radyasyon yaymazlar.

C) Aşağıdaki sorularda doğru olan seçeneği işaretleyiniz.

31. Aşağıdakilerden hangisi X-ray cihazı kullanımında görevli personelin dikkat etmesi gereken hususlara ilişkin yanlış bir bilgidir?

A) Aygıt çalışırken cihaz tünelinin önünde ve arkasında bulunmamaya dikkat edilmelidir.

B) Kontrol edilecek koliler veya malzemeler cihaza yatay ve uzunlamasına konmalıdır.

C) Görüntü yorumlaması yapılırken zamana karşı yarışılmalı ve bir an önce kontrol bitirilmelidir.

D) Görüntü net olarak görülmezse çanta, bavul, koli, paket gibi eşyaların pozisyonu değiştirilmelidir.

E) X-ray cihazından geçen giysiler el ve gözle tek tek kontrol edilmelidir.

32. Aşağıdaki suçlardan hangisinin infazı yüksek güvenlikli ceza infaz kurumlarında gerçekleştirilir?

A) Yaralama

B) Dolandırıcılık

C) Kasten öldürme

D) Hırsızlık

E) Yağma

33. Aşağıdakilerden hangisi infaz ve koruma memurunun kılık kıyafette uyması gereken kurallara ilişkin yanlış bir bilgidir?

A) Mont ve pardösü-gocuk düğmeleri görev anında ve görevin özelliğine göre amirlerin vereceği emirle açık olabilir.

B) Düşük kemerli pantolon yaptırılması ve giyilmesi yasaktır.

C) Yönetmelikte belirtilen, tip ve model dışında bot giyilmesine kurum müdürü karar verir.

D) Kepin yazlık ve kışlık bütün kıyafetlerde (kapalı ortamlar hariç) giyilmesi zorunludur.

E) Üniforma; temiz, düzgün, ütülü, sade giyilir, botlar; bağcıkları kapalı, temiz ve boyalı giyilir.

34. Aşağıdakilerden hangisi güvenlik bakımından ceza infaz kurumlarının sınıflandırılmalarından biridir?

A) Yüksek güvenlikli ceza İnfaz kurumları

B) Kadın ceza infaz kurumları

C) Gençlik ceza infaz kurumları

D) Gözlem ve sınıflandırma merkezleri

E) Çocuk ceza infaz kurumları

35. Aşağıdakilerden hangisi Türk Ceza Kanunu'nun 297. maddesinde yer alan ceza infaz kurumuna girmesi suç olan madde ve malzemelerden birisi değildir?

A) Her türlü gıda maddesi

B) Elektronik haberleşme aracı

C) Alkol içeren her türlü içecek

D) Kumar oynanmasına olanak sağlayan eşya ve malzeme

E) Saldırı ve savunmada kullanabilecek araçlar

36. Aşağıdakilerden hangisi kurum girişlerinde güvenlik açığı yaşanmaması için alınması gereken tedbirlerden biri değildir?

A) Personele teknik cihazların kullanımıyla ilgili eğitim verilmelidir.

B) Personel hangi birimde çalışmış olursa olsun tek kalabilir.

C) Kurum girişlerinde yeterli sayıda personel bulundurulmalıdır.

D) Kurum personeli ekip ruhuyla hareket etmeli ve ekip çalışmasına önem vermelidir.

E) Kurum personeli görevini yerine getirirken disiplinlidir.

37. Aşağıdaki güvenlik sistemlerinden hangisiyle şahıs ve eşya kontrolü yapılır?

A) El dedektörü

B) X-ray cihazı

C) Turnike geçiş sistemi

D) Kameralar

E) Göz okuma cihazı

38. Aşağıda verilen detaylı aramayla ilgili bilgilerden hangisi yanlıştır?

A) Aranacak kişinin talebi olması hâlinde tek kullanımlık arama önlüğü verilir.

B) Detaylı arama, aynı cinsiyetten güvenlik ve gözetim görevlileri tarafından yapılır.

C) Detaylı arama, hükümlünün utanma duygusunu ihlal etmeyecek şekilde yapılır.

D) Arama sırasında vücuttan çıkartılan giysiler mutlaka aranır.

E) Detaylı arama sırasında bedene dokunularak yasak madde bulunmaya çalışılır.

39. Aşağıdakilerden hangisi ceza infaz kurumlarında güvenlik sistemlerinin kullanım nedenlerinden biri değildir?

A) Caydırıcı etkileri bulunur.

B) Zaman ve emek kaybının önlenmesini sağlar.

C) Ceza infaz kurumlarının sadece iç kısımlarını korur.

D) Ceza infaz kurumuna yasak madde girişini engeller.

E) Örgütsel haberleşmenin önüne geçmek için kullanılır.

40. Aşağıdakilerden hangisi ceza infaz kurumunun güvenliğinin sağlanmasında kullanılan teknolojik olmayan güvenlik sistemlerinden biridir?

A) Duyarlı kapı

B) Sensörlü tel

C) Yangın dedektörü

D) El dedektörü

E) Jiletli tel

41. Aşağıdakilerden hangisi düşük güvenlikli ceza infaz kurumlarından biridir?

A) Kadın kapalı ceza infaz kurumu

B) Çocuk kapalı ceza infaz kurumu

C) Genç kapalı ceza infaz kurumu

D) Gözlem ve sınıflandırma merkezi

E) Çocuk eğitim evi

42. Aşağıdakilerden hangisi, hükümlü veya tutukluların ceza infaz kurumuna girişte yasak madde sakladığı eşya yerlerinden değildir?

A) Gıda maddelerinin içi

B) Vücutta bulunan alçı içleri

C) El iş malzemelerinin içi

D) Kitap içleri

E) Ayakkabı içleri

43. Aşağıdakilerden hangisi hükümlü veya tutuklunun vücut üzerine yasak madde saklama yerlerinden birisi değildir?

A) Saç arası

B) Kulak içi

C) Koltuk altı

D) Çorap içi

E) Göbek çukuru

44. Aşağıdakilerden hangisi biyometrik sistemleri diğer güvenlik sistemlerinden ayıran özelliklerden değildir?

A) Hata payı oldukça düşüktür.

B) Kişiyi teşhis etme özelliği vardır

C) Bilgiyi ve veriyi saklama özelliği vardır.

D) Personele zaman kazandırmada dezavantaj sağlar.

E) Doğrulama özelliği bulunmaktadır.

45. Standart aramanın usulü ile ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

A) Standart arama sadece kuruma ilk defa giriş yapan hükümlü veya tutukluya yapılır.

B) Standart aramada hükümlü veya tutuklunun bazı kıyafetleri çıkarılır.

C) Standart aramada el dedektörü de kullanılır.

D) Standart aramada hükümlü veya tutuklu üzerindeki kaba kıyafetler el ile ve X-ray cihazından geçirilerek aranır.

E) Standart arama sadece hükümlü ve tutuklulara uygulanır.

46. Aşağıdakilerin hangisinde ceza infaz kurumuna alınacak eşyaların kabulünde izlenecek yollardan biri değildir?

A) Demirbaş malzemeler hariç kuruma giriş yapan tüm madde ve malzemeler X-ray cihazından geçirilmelidir.

B) Gelen eşyanın ceza infaz kurumuna girmesi yasak olan eşyalar listesinde yer alıp almamasına dikkat edilmelidir.

C) Gelen eşya X-ray cihazından geçirildikten sonra fiziki olarak da aranmalıdır.

D) Kargo yoluyla veya ziyaretçinin beraberinde gelen eşyalar mutlaka kayıt altına alınmalıdır.

E) Hükümlü/tutuklular için gelen kıyafetlerin iç ve dış güvenlik personelinin resmî kıyafetleriyle benzerliği olanların alınmaması gerekmektedir.

47. Aşağıda el dedektörü ile ilgili verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

A) El dedektörü sadece şahıs aramasında kullanılır.

B) Kontrol kutusu, elektronik sinyal, pil ve mikroişlemciden oluşur.

C) El dedektörüyle üst araması yapılırken yavaş şekilde arama yapılmalıdır.

D) El dedektörleri sesli, ışıklı ve titreşimli olarak kullanıcıya uyarı verir.

E) Elektromanyetik bir alan oluşturarak metalin yoğunluğuna göre nesneyi tespit eder.

48. Dozimetre kullanımıyla ölçülen radyasyon aşağıda verilen kurumlardan hangisi tarafından kontrol edilir?

A) Adalet Bakanlığı

B) Türkiye Enerji, Nükleer ve Maden Araştırma Kurumu (TENMAK)

C) Maden Teknik Arama Enstitüsü

D) Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı

E) Cezaevi Müdürlüğü

49. Biyometrik cihazların özellikleriyle ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

A) Diğer güvenlik unsurlarına göre oldukça gelişmiş olan en üst düzey teknolojik cihazlardır.

B) Bu cihazların hata payı oldukça düşüktür.

C) Bu cihazların bulunan bilgiyi ve verileri saklama özelliği vardır.

D) Bu cihazlar görev yapan personele zaman kaybettirmektedir.

E) Biyometrik cihazların kişiyi teşhis etme ve doğrulama özelliği vardır.

50. Arama için gereken teknik donanım imkânlar ölçüsünde aşağıda verilen kurumlardan hangisi tarafından temin edilir?

A) Jandarma

B) Adalet Bakanlığı

C) İçişleri Bakanlığı

D) Maliye Bakanı

E) Cumhuriyet Savcılığı

KOD=13002

2.
ÖĞRENME
BİRİMİ

HÜKÜMLÜ VE TUTUKLU KABULÜ

KONULAR

2.1. HÜKÜMLÜ VE TUTUKLU KABUL İŞLEMLERİ

2.2. HÜKÜMLÜ VE TUTUKLUNUN KAYIT İŞLEMLERİ

2.3. HÜKÜMLÜ VE TUTUKLUYU ODAYA YERLEŞTİRME İŞLEMLERİ

NELER ÖĞRENECEKSİNİZ?

1. Hükümlünün/tutuklunun ceza infaz kurumuna kabulünde kullanılan belgeler
2. Hükümlünün/tutuklunun yanlarında getirdiği eşyaların kontrolü
3. Mesleki programda hükümlü/tutuklu kabul bürosu ekranları

TEMEL KAVRAMLAR

- Arama
- Müddetname
- Nakil
- Sevk
- Teslim Tesellüm Belgesi

HAZIRLIK ÇALIŞMALARI

1. **Hükümlü/tutuklular ceza infaz kurumuna getirildiğinde sizce hangi bilgileri kayıt altına alınmalıdır?**
2. **Hükümlü/tutukluların kayıt işlemleri sizce neden gereklidir?**

2.1. HÜKÜMLÜ VE TUTUKLU KABUL İŞLEMLERİ

Hükümlülerin ceza infaz kurumuna alınması süreci, özel bilgi ve uzmanlık gerektiren bir konudur. Bu süreç ceza infaz kurumunun mevcut profesyonellik düzeyinin somut bir göstergesidir. Kuruma kabul sürecinde görev alan infaz hizmetleri personelinin kuruma yeni gelen hükümlüyle etkili, mesleki bir iletişim kurabilmesi önemlidir. Aynı zamanda kurumun düzeni, disiplini ve güvenliğiyle ilgili temel uygulamaların hükümlüye doğru bir şekilde yansıtılması, hükümlünün kuruma ilişkin ilk izlenimlerinin oluşumunda ve daha sonraki kurum yaşantısında belirleyicidir. İlk izlenim ve gözlem, kuruma kabul biriminde görev yapan personelin temel yaklaşımı olmalıdır.

Hükümlünün ceza infaz kurumuna kabulü, 5275 sayılı Kanun'un 21 ve 22. maddeleri ile Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmelik'in 55 ve 56. maddelerine göre yapılır. Hükümlünün ceza infaz kurumuna yerleştirilme işlemleri 5275 sayılı Kanun'un 21. maddesi ile Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmelik'in 57. maddesine göre yapılır.

Hükümlülerin ceza infaz kurumuna ilk kabulü esnasında sınıflandırmaya ve uygulanacak infaz rejiminin belirlenmesine esas olacak işlemler, gözlem ve sınıflandırma merkezleriyle tek kişilik odalarda yapılır. Ceza infaz kurumunun tek kişilik odasının bulunmaması veya sınırlı sayıda olması durumunda bu gözlem, kurumun tahsis edilmiş özel bölümlerinde de yapılabilir (Görsel 2.1).

Görsel 2.1: Ceza infaz kurumu girişi

2.1.1. Hükümlü/Tutuklunun Ceza İnfaz Kurumuna Kabulünde Kullanılan Belgeler

Hükümlü/tutuklu polis veya jandarma nezaretinde ceza infaz kurumuna getirildiğinde kurum personeli tarafından belgeleri incelenerek arama odasına alınır. Bu belgeler şunlardır:

- Müddetname (Süre Belgesi)
- Tevkif Müzekkeresi (Tutuklama Müzekkeresi)
- Sevk Emirleri

Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunu'na göre hükümlülerin kuruma alınma ve kayıt işlemleri şu şekildedir:

"Haklarında kesinleşmiş hapis cezasını içeren mahkûmiyet ve ödenmeyen adli para cezalarının hapse çevrilmesine ilişkin karar bulunanlar, Cumhuriyet başsavcılığının yazılı emriyle ceza infaz kurumuna gönderilir. Üzerleri ve eşyaları arandıktan sonra kabul odalarına konulur ve hekim muayenesinden sonra kuruma yerleştirme işlemlerine başlanır."

Tutukluların kuruma, tutukevine kabul edilebilmesi için hâkim veya mahkeme tarafından verilmiş bir tutuklama kararının bulunması zorunludur. Tutuklunun tutukevine konulması, kararı veren hâkim veya mahkemeye gün ve saati belirtilerek bildirilir. Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'un 111, 112, 113 ve 116. maddeleri dikkate alınarak tutukevine kabul işlemleri gerçekleştirilir.

Kuruma alınan hükümlülerin adı ve soyadı, işledikleri suç, cezalarının türü ve süresi, mahkûmiyet ilamının tarih ve numarası ile infaza başlandığı gün **hükümlü defterine** ve UYAP' a kaydedilir. Sıra numarası hükümlünün numarasını oluşturur.

Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'un 21. maddesindeki "Tanıya yönelik olarak hükümlülerin parmak ve avuç içi izleri alınır, fotoğrafları çekilir, kan grupları, vücutlarının dış özellikleri ve ölçüleri belirlenir. Kayıt altına alınan söz konusu bilgiler hükümlünün kişisel dosyasında veya elektronik ortamda saklanır. Bu bilgiler, kanunun zorunlu kıldığı hâller dışında hiçbir kurum ve kişiye verilemez." hükmü gereğince işlem yapılır.

Hükümlü/tutukluların kuruma kabul edilebilmesi için ilgili Cumhuriyet savcısının kuruma havale işlemini yapmış olması gerekir. Görevli kolluk kuvveti, hükümlü/tutuklu ile birlikte Cumhuriyet savcılığından almış olduğu mahkeme ilamını, süre belgesini ve tutuklama müzekkeresini ceza infaz kurumuna teslim eder. Hükümlü/tutukluyu teslim alacak olan kurum ise iki nüsha şeklinde teslim tesellüm belgesi düzenleyerek imzalar. Belgelerin bir nüshası mahkûmu getiren kolluk kuvvetine verilir. Diğer nüshası da ilgili hükümlü/tutuklunun dosyasında muhafaza edilir.

Kolluk kuvvetleri tarafından teslim edilmek üzere kuruma getirilen hükümlü/tutuklunun önce kimlik bilgilerinin kontrol edilmesi gerekir. Kimliği yanında olmayan hükümlüler için mahkeme ilamındaki kimlik bilgileri, tutuklular için ise tevkif müzekkeresindeki kimlik bilgileri esas alınarak teslimat yapılır. Hükümlü/tutuklunun yanında kimlik yerine geçen herhangi bir belgesi varsa bu belgelerdeki bilgilerle müzekkere veya ilamdaki bilgiler karşılaştırılarak bilgilerin bire bir tutup tutmadığına bakılır. Bilgilerin hatalı olması durumunda hükümlü/tutuklunun belgelerinin düzeltilmesi için Cumhuriyet başsavcılığı bilgileri ile ilgili mahkemeye geri gönderilir.

Kuruma kabul esnasında, her hükümlü/tutuklu ile ilgili kaydedilmesi gereken bilgiler şunlardır:

- Hükümlü/tutuklu ile ilgili bilgiler
- Hapsedilme veya tutuklama nedenleri ve bu kararı veren makam
- Ceza infaz kurumuna kabulün günü ve saati

- Emanete alınması gereken kişisel eşyanın dökümü
- Gözle görülebilen herhangi bir yara ve önceki kötü muameleye ilişkin şikâyetler
- Tıbbi gizlilik gerekleri de göz önünde bulundurularak hükümlü/tutuklunun kendisinin veya başkalarının ruhsal ve bedensel iyiliğiyle alakalı her türlü sağlık bilgisi

Kuruma kabul şartlarını taşıyan hükümlü ve tutuklular için kuruma kabul birim sorumlusu durumundaki infaz koruma başmemuru tarafından **teslim tesellüm belgesi** düzenlenir. Başmemurun bulunmaması durumunda ise bu belge görevli infaz koruma memuru tarafından düzenlenir. Form 2.1' de yer alan bu belge doldurulur.

Form 2.1: Teslim Tesellüm Belgesi

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
..... KAPALI CEZA İNFAZ KURUMU MÜDÜRLÜĞÜ

TESLİM TARİHİ : 02/03/2021

TESLİM SAATİ : 15.05

GETİREN BİRİM ADI : ..... ADLİYE SEVK TİMİ **Tel. :**

TESLİM TESELLÜM TUTANAĞI

Sıra No	Adı ve Soyadı	Durumu	Geldiği Yerin Adı
1		Hükümlü	İstanbul Anadolu Cumhuriyet Başsavcılığı İlamat No: 2022/2-.....
2		Hükümlü	İstanbul Anadolu Cumhuriyet Başsavcılığı İlamat No: 2022/7-... Kimlikli

Yalnız 2 (iki) kişidir.

TESLİM ALAN TESLİM EDEN

.....
.....

POLİS MEMURU İNFAZ VE KORUMA MEMURU

SIRA SİZDE

Form 2.1'de verilen teslim-tesellüm belgesini örnek alarak matbu bir teslim-tesellüm belgesi düzenleyiniz.

Mahkeme tarafından karara bağlanan kesinleşmiş hapis cezalarını, para cezasının ödenmemesi sebebiyle hapse çevrilmiş para cezalarını, adli para cezaları ile hükümlülerin infaz tarihlerini gösteren ve Cumhuriyet savcılığınca düzenlenen belgeye **müddetname** denir.

Hükümlünün kurumda kalacağı süreyi gösteren bu belgenin hükümlüyle birlikte ceza infaz kurumuna gönderilmesi gerekir. Bu belgenin olmaması, hükümlünün kuruma kabul edilmesine engel değildir. Hükümlü mahkeme ilamıyla teslim alınarak müddetname tanzimi için dosyası ilgili savcılığa gönderilir (Form 2.2).

Form 2.2: Müddetname

MÜDDETNAME
(Mahkumlar İçin)

Cumhuriyet Savcılığı :
İlamat Numarası :
Cezaevi Hük. Def. Numarası :
Adı ve Soyadı :
Baba ve Anne Adı :
Doğum Yeri ve Tarihi :
İkametgâh ve Meskeni :

CEZA BİLGİLERİ	SÜRESİ	TÜRÜ	İNDİRİMİ
	.....	.....	.....

GÜN	AY	YIL	
.....	.....	.....	CEZAEVİNE GİRİŞ TARİHİ
.....	.....	.....	TOPLAM CEZASI
.....	.....	.....	BİHAKKIN TAHLİYE TARİHİ
.....	.....	.....	İNDİRİM ORANINA GÖRE KOŞULLU SALIVERMEDEN YARARLANDIĞI TOPLAM SÜRE
.....	.....	.....	5275 SAYILI YASANIN 107/... MADDESİNE GÖRE KOŞULLU SALIVERME TARİHİ

ÖNCEKİ TUTUKLULUK BİLGİLERİ

	Giriş Tarihi	Çıkış Tarihi	Süresi (Gün)
GÖZETİM	……/…../20…	……/…../20…	..... gün

TOPLAM TUTUKLULUK SÜRESİ

……/…../20…

Yazman — **Cumhuriyet Savcısı**

....

Notlar: ……. TİPİ CİK
……. Mahkemesinin ……/…../20…… tarihi ve ……/…….. d.iş sayılı içtima kararına göre düzenlenmiştir.
Hükümlünün vasisine tebliğ için……..TL adli para cezası bekletilmektedir.

Tevkif Müzekkeresi

Sevk: Hükümlü/tutuklunun yetkili makamın talebi üzerine tedavi, duruşma, sınav ve diğer nedenlerle bulunduğu ceza infaz kurumundan alınıp işin bitiminde tekrar aynı ceza infaz kurumuna getirilip teslim edilmesidir (Form 2.3).

Form 2.3: Tutuklama Müzekkeresi

T.C.
ANKARA
.....SULH CEZA MAHKEMESİ
TUTUKLAMA MÜZEKKERESİ

Tutuklama Kararını Veren Mahkeme	**:**
Esas veya Sorgu Numarası	**:**
C. Başsavcılığı Soruşturma Numarası	**:**
Şüphelinin	**:**
T.C. Kimlik Numarası	**:**
Adı ve Soyadı	**:**
Baba Adı	**:**
Ana Adı	**:**
Doğum Yeri	**:**
Doğum Tarihi (gün-ay-yıl)	**:**
Nüfusa Kayıtla Olduğu Yer	**:**
İl	**:**
İlçe	**:**
Mah/ Köy	**:**
Cilt Numarası	**:**
Aile Sıra Numarası	**:**
Sıra Numarası	**:**
Adres ve Telefon	**:**
İkametgâh	**:**
İş Yeri	**:**
Şüpheli veya	
Şüpheliye İsnat Olunan Şuç	**:**
Şuç Tarihi (gün-ay-yıl)	**:**
Şuç Yeri	**:**

İl..... İlçe..... ..... Mah/Köy.....

Fiilin Kanunda Hükme Bağladığı	**:**
Maddeler	**:**
Tutuklama Sebebi	:

CMK'nin 100. maddesi hükmüne göre yukarıda yazılı sebeplerden dolayı tutuklanmasına karar verilmiş olan .....
..... için müzekkeredir. ..... /..... /.....

KÂTİP **HÂKİM**

Sicil, Mühür, İmza

NOT: Müzekkerenin bir nüshası öncelikle şucun işlendiği yerin güvenlik kuvvetine gönderilecektir.
* Yabancı uyruklu ise uyruğu ve pasaport seri numarası yazılır.

Nakil: Hükümlü/tutuklunun çeşitli nedenlerle bulunduğu ceza infaz kurumundan bir başka ceza infaz kurumuna ilgili emir ve talimatlar doğrultusunda naklen götürülüp teslim edilmesidir.

Sevk Aracı (Ring): Hükümlü/tutukluların güvenliği dikkate alınarak sevk ve nakilleri için özel olarak yapılmış ceza infaz kurumuna ait araçtır (Görsel 2.2).

Görsel 2.2: Ring aracı

Hükümlü/tutuklunun kapalı ceza infaz kurumundan diğer bir kuruma nakil olabilmesi için infaz dosyası bilgileri, Bakanlık emri ve sevk emri ile sağlık raporu bir üst yazıya eklenerek hükümlüyle birlikte teslim tesellüm belgesi de düzenlendikten sonra kolluk kuvvetine teslim edilir.

Hükümlü açık ceza infaz kurumuna sevk oluyorsa belli bir süre verilerek kendisinin teslim olması gerekir. Çocuk hükümlü, eğitim evine sevk ediliyorsa infaz koruma memuruna teslim edilir. Hükümlü/tutuklunun kapalı ceza infaz kurumlarından nakli için nakil veya sevk edileceği yerin Cumhuriyet başsavcılığına yazı yazılır. Nakil veya sevki gerçekleştirecek kolluk kuvvetlerine, nakil veya sevkin gerçekleştirildiği ceza infaz kurumuna da yazı yazılır.

Hükümlünün açık ceza infaz kurumlarından ve eğitim evlerinden nakil ve sevki gerçekleştirilecekse nakil veya sevk edileceği yerin Cumhuriyet başsavcılığına, nakil veya sevki gerçekleştirecek kuruma, sevk edilen hükümlünün teslim alınarak tesellüm belgesinin gönderilmesi hususunda sevk emri yazıldıktan sonra nakli gerçekleştirilir (Form 2.4).

Form 2.4: Sevk Evrakı Üst Yazısı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
……MÜDÜRLÜĞÜNE

SAYI :
KONU :
……../……./ 20…...

CUMHURİYET BAŞSAVCILIĞINA

…… Ceza Mahkemesinin ……/…../ 20….. tarih ve ……. esas …….. karar sayılı ilamı ile …… suçundan dolayı …….. yıl……. ay hapis cezasına hükümlü ……. oğlu …….. doğumlu …… Bakanlığımızın …../……/20…. tarih ve ……..sayılı emirleri ile bakiye cezasının infazının devamı için …….. Ceza İnfaz Kurumuna nakli uygun görülmüştür.

Kurumumuz infaz ve koruma memuru nezaretinde gönderilen hükümlünün …….. Ceza İnfaz Kurumuna kabulü için yazımızın …… Cumhuriyet Başsavcılığına havalesi arz olunur.

Kurum Müdürü

EKLER
1) 1 adet Adalet Bakanlığı Emri
2) 1 adet Sevk Dosyası
3) Sağlık Raporu

Sevk ve Nakli Yapılacak Hükümlü veya Tutukluların Teslim Alınması: Hükümlü/tutuklular teslim alınmadan önce sevki gerçekleştirecek devriye tarafından gerekli güvenlik önlemleri alınır. Ceza infaz kurumu yetkililerinden sevk edileceklerin kurumdaki tutum ve davranışları, suç ve cezaları ile bireysel özellikleri hakkında bilgi alınır.

Sağlık açısından sevke veya nakil işlemine engel bir durumun bulunup bulunmadığına ilişkin doktor raporu ceza infaz kurumu idaresinden istenir. Sevk ve nakle engel olmadığına dair rapor alınmadıkça sevk veya nakil yapılmaz. Durum Cumhuriyet savcılığına yazıyla bildirilir. Sevk edilecekler teslim alındıktan sonra kelepçelenir. Teslim alma işlemi yerine getirilir. Nakil aracı ceza infaz kurumuna getirilir ve hükümlü/tutuklu buradan araca alınır.

Doktor Raporu: Hükümlü/tutukluların kurum tarafından teslim alınabilmesi için sevk ve nakillerinde bulunması gereken evraklardan biri de sağlık raporudur. Kolluk kuvveti, hükümlü ve tutukluyu adli tıp kurumunda kontrol ve muayenesini yaptırarak alacağı sağlık raporuyla ceza infaz kurumuna teslim eder. Adli tıptan rapor almanın mümkün olmaması durumunda hastaneden veya sağlık ocağından rapor alınabilir. Sağlık yönünden herhangi bir olumsuzluk yoksa ceza infaz kurumunda doktor muayenesi yapılarak geçici odaya yerleştirilir (Görsel 2.3). Sağlıkla ilgili sorun tespiti yapıldığında en yakın devlet hastanesine sevki yapılarak rapor, muayene veya tedavi işlemleri gerçekleştirilir.

Görsel 2.3: Doktor odası

Hükümlü/tutukluların diğer ceza infaz kurumlarına sevki hâlinde de doktor raporu alınarak sevk dosyasına konulması zorunludur. Söz konusu sevk raporu, kurum doktoru tarafından hazırlanır. Kurum doktoru bulunmuyorsa uygun olan en yakın sağlık ocağı ya da hastaneden alınan doktor raporu sevk dosyasına konur.

2.1.2. Hükümlü ve Tutukluların Yanlarında Getirdiği Eşyaların Kontrolü

Ceza infaz kurumlarında kalan hükümlü/tutukluların koğuş, oda ve eklentilerinde bulundurabilecekleri kişisel eşya, gıda, tıbbi malzeme ve diğer ihtiyaç maddelerine ilişkin usul ve esaslar "Ceza İnfaz Kurumlarında Bulundurulabilecek Eşya ve Maddeler Hakkında Yönetmelik" ile düzenlenmiştir.

Hükümlü/tutuklular; yönetmelikte yer alan mutfak malzemesi, giyim eşyası, süreli veya süresiz yayınlar, kitaplar, elektrikli eşyalar, müzik aletleri, dinî eşyalar, temizlik eşyası, el işi faaliyetleri eşyaları, gıda maddeleri, tıbbi malzemeler, hayvanlar, diğer eşya ve maddeleri bulundurabilir (Şekil 2.1).

Şekil 2.1: Eşya ve malzemeler

Ceza infaz kurumu iş yurdu yönetim kurulu tarafından kantinde satışına karar verilen, yönetmelikte sayılmayan ve kurum güvenliğini tehlikeye düşürmeyen eşyaların stok oluşturmayacak şekilde koğuş, oda ve eklentilerinde bulundurulmasına izin verilebilir.

Koğuş, oda ve eklentilerinde bulundurulması yasak olan eşyalar şunlardır:

- Bıçak, kesici delici aletler, ateşli silahlar
- Yanıcı ve patlayıcı maddeler
- Kumar aletleri
- Elektrikli cihazlar, elektrikli veya vurmalı çalgılar
- Her türlü iletişim cihazı, kameralar, bilgisayar, ses ve görüntü kayıt cihazları
- Uyarıcı maddeler, alkollü içecekler
- Yasaklı yayınlar, para ve değerli eşyalar
- Resmî üniformalar ve her türlü deri eşya

Kuruma kabul personeli; nöbetçi müdür, infaz ve koruma başmemuru ve yeterli sayıda (en az iki) infaz ve koruma memurundan oluşur. Kuruma kabul biriminde görev alacak personelin mesleki deneyime sahip, mahkûm kabul işlemleri ve mevzuatına ilişkin eğitim almış, iletişimi etkili, diksiyonu düzgün olması gerekir.

Hükümlü/tutuklu kuruma kabul edildikten sonra arama bölümüne alınır. Aramalarda insanın saygınlığını küçültecek, onurunu incitecek veya aramanın amacıyla bağdaşmayacak tutum ve davranışlarda bulunulmaz. Arama yöntemleri ve arama türleri Şekil 2.2'deki gibidir.

Şekil 2.2: Arama yöntemleri ve arama türleri

Arama yapılırken hükümlü/tutuklunun üzerinde hiçbir şey kalmayacak şekilde cepleri boşaltılır. Kolye, yüzük, saat vb. değerli eşyaları çıkartılır. Hükümlü/tutuklunun üst araması el dedektörü ve el yordamıyla ayrıntılı ve dikkatli bir şekilde ekip tarafından yapılır. Hükümlü/tutuklu bu sırada eşyalarının yanında bulunur.

Aramada suç unsuru teşkil edecek maddeler bulunursa (uyuşturucu, kesici delici, parlayıcı ve patlayıcı vb. maddeler) tutanakla tespit edilir. Savcılığa suç duyurusunda bulunulur.

Hükümlü/tutuklunun üzerinden çıkan kıymetli eşya (altın yüzük, kolye, zincir, bilezik vb.), üzerindeki Türk parası, her tür döviz, seri numaralarıyla birlikte çek, senet gibi evraklar emanet para formuna kaydedilir. Alyans (evlilik yüzüğü) ve saat dışındaki tüm eşyaları emanete alınır. Hükümlü ve Tutukluların Emanete Alınan Kişisel Paralarının Kullanımına Dair Yönetmelik gereğince işlemler yapılır. Eşyanın tutanağı yazılırken cinsi, miktarı, şekli, ebadı, adedi, gramı, ayarı, boyu, inceliği ve kalınlığı gibi tüm özellikleri yazılır. Eşyalar küçük bir torba içine konur. Hazırlanan tutanağın bir nüshası hükümlü/tutukluya verilir. Bir nüshası dosyalanarak saklanır. Bir nüshası da emanet para memuruna verilir. Emanet para memuru, amirlerinden birinin gözetiminde torbadaki malzemeleri kontrol eder, mumlayarak mühürler ve kasada muhafaza altına alır.

Suç unsuru teşkil etmeyen, ceza infaz kurumu içine sokulması uygun olmayan malzeme ve eşyalar, tutanakla depo memuruna teslim edilir ve emanet eşya deposuna konur. Bu eşyaların iyi bir şekilde korunması için gerekli önlemler alınır. Bunların bir dökümü yapılıp tutukluya imzalattırılır. Hükümlü/tutuklulara ait kıymetli eşyaların (altın, gümüş, elmas vb.) ayarlarının bilirkişilere tespiti yaptırılır. Bu tespitler emanet para ve eşya defterinin ilgili kısımlarına depo memuru tarafından kaydedilerek hükümlü/tutukluların sevk ve tahliyelerinde kendilerine iade edilir. Dışarıdan gönderilen değerli eşyalar da aynı kurallara tabi tutulur.

Hükümlü/tutuklunun beraberinde getirdiği basılı eserler kendisine verilmeden bir tutanakla eğitim kuruluna gönderilir.

Hükümlü/tutuklular, herhangi bir karışıklığa meydan vermemek için tek tek teslim alınır. Üst ve eşya aramaları toplu hâlde yapılmaz. Üst araması yapılırken ilgili tutanak doldurulur (Form 2.5).

Form 2.5: Üst Arama Tutanağı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
..... Açık Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğü

ÜST ARAMA TUTANAĞI

Sincan Açık Ceza İnfaz Kurumu'na getirilen .....'in üst araması yapıldı. Yapılan aramada beraberinde getirdiği aşağıda cins ve miktarları yazılı para, eşya, kıymetli eşya ve yayınların bulunduğuna, üzerinde aşağıda yazılı belirgin emarelerin görüldüğüne dair iş bu üst arama tutanağı birlikte imza altına alındı.

…../04/20…

TESLİM ALINAN PARA BİLGİLERİ

SIRA NUMARASI	PARANIN TÜRÜ	MİKTARI
1	Türk lirası	250,00

TESLİM ALINAN EŞYA BİLGİLERİ

SIRA NO	EŞYA CİNSİ	MİKTARI
1	Nevresim Takımı	2
2	Battaniye	1

ÜZERİNDE KALAN EŞYA BİLGİLERİ

SIRA NO	EŞYA CİNSİ	MİKTARI
1	Kazak	3
2	Pantolon	4
3	Eşofman	2
4	Mont	1
5	Gömlek	2
6	Havlu	1
7	Ayakkabı (yazlık)	1
8	İçlik takım	2

TESLİM ALINAN KIYMETLİ EŞYA BİLGİSİ

SIRA NO	KIYMETLİ EŞYANIN CİNSİ	MİKTARI

ÜZERİNDE KALAN KIYMETLİ EŞYA BİLGİSİ

SIRA NO	KIYMETLİ EŞYANIN CİNSİ	MİKTARI

Kuruma gelen hükümlü/tutukluların üzerinde bulunan paralarının miktarı ne olursa olsun kurum görevlilerince bu paralar alıkonulur ve karşılığında ilgiliye makbuz verilir. Hükümlü/tutuklunun üzerinde bulunan veya beraberinde getirdiği eşyaların fiziki araması şu şekilde yapılır:

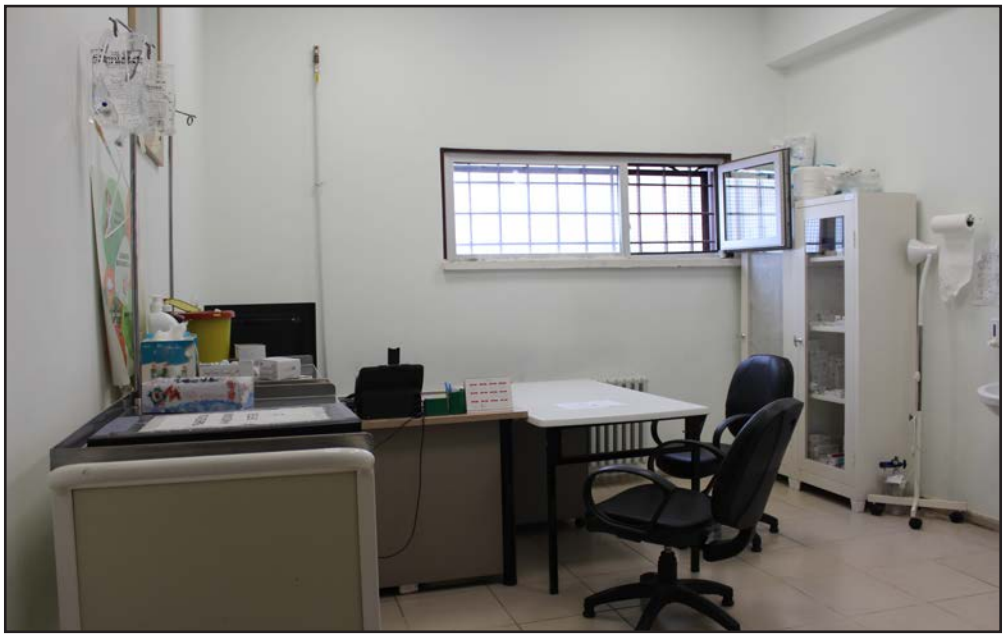
- Tüm giyeceklerin yakaları, kol ağızları, gömlek apoletleri, cepleri, cep ağızları, ek dikiş yerleri, yamaları, lastikli yerleri
- Lastik, deri, spor ayakkabıların ve terliklerin ökçesi, tabanı, astarları, uçları

- Kravat, kalem, cüzdan, cep defteri içleri, pantolonların kemer bölümü, paçaları önce X-ray cihazından geçirilerek dedektörle sonra da el ile kontrol edilir.

Daha önceden bildirilenler ile şüpheli görülenlerin vücut aramaları, gerekli önlemler altında detaylı bir şekilde, gerektiğinde de kurum doktoru tarafından yapılır. İnfaz evrakları ile her türlü kimlik ve kartlar infaz memuruna teslim edilir. İnfaz bürosu bunları hükümlü/tutuklunun dosyasına muhafaza edilmesi için kaydeder.

Hükümlülerin üst ve eşyası arandıktan sonra yapılması gereken işlemler şunlardır:

- Kuruma gelen her hükümlü kabul odasına alınır. Bu süre içinde hükümlünün kuruma uyumuna yönelik yardım yapılarak gerekli olan bilgiler sözlü ve yazılı olarak kendisine bildirilir. Kabul odasına alınan hükümlü burada en çok üç gün kalır.
- Kabul odasında geçen sürede cezaevi doktoru tarafından muayeneleri yapılır ve muayene sonucu sağlık fişine kaydedilir.
- Muayene sonunda, kurumda tedavisi mümkün olmayan, bulaşıcı bir hastalığı veya cezasının infazına engel herhangi bir maluliyeti olduğu tespit edilenler, kurumun en üst amiri tarafından derhâl Cumhuriyet başsavcılığına bildirilir.
- Kabul odasında bulunan hükümlülerin okuma-yazma ve öğrenim durumları öğretmen tarafından belirlenir. Hükümlülerin bir meslek ve sanatı olup olmadığı, varsa seviyesinin ne olduğu atölye şefi tarafından belirlenir.
- Her hükümlünün odaya gönderilmeden önce yıkanması sağlanır. Her hükümlüye kurumunda çekilmiş fotoğrafı bulunan hükümlü kimlik belgesi verilir.
- Psikososyal yardım servisi görevlileri tarafından hükümlüye ilişkin ilk bilgiler alınır (Görsel 2.4).

Görsel 2.4: Psikososyal yardım odası

Hükümlü/tutuklunun kuruma kabulünde yapılması gereken tüm işlemler kuruma kabul işlemleri kontrol listesine işlenir (Form 2.7).

Form 2.7: Kuruma Kabul İşlemleri Kontrol Listesi

KURUMA KABUL İŞLEMLERİ KONTROL LİSTESİ		EVET	HAYIR	KISMEN
1	Ceza infaz kurumuna getirilen hükümlünün / tutuklunun kimlik bilgilerinin doğruluğunu kontrol etti.			
2	İlam veya tevkif müzakeresindeki mevzuata göre bilgilerin doğruluğunu kontrol etti.			
3	Hükümlüyü / tutukluyu getiren görevli ile alacağının ya da vereceğinin olup olmadığını sordu.			
4	Hükümlünün / tutuklunun vücudu üzerinde yara, kesik, iz, kırık ve çıkık olup olmadığını mevzuata uygun olarak kontrol etti. Gerekli işlemleri yaptı.			
5	Teslim ve tesellüm belgesi düzenleyerek hükümlüyü / tutukluyu mevzuata göre teslim aldı. UYAP'a kaydetti.			
6	Hükümlünün / tutuklunun kimlik bilgilerini kayıt defterine yazdı.			
7	Hükümlünün / tutuklunun hapsedilme nedenlerini ve bu kararı veren makamı, kabul gününü ve saatini deftere yazdı.			
8	Hükümlünün / tutuklunun mevzuata göre üstünü ve eşyasını aradı.			
9	Hükümlünün / tutuklunun mevzuata göre kurumda kalmasına izin verilmeyen eşyalarının listesini yaptı. Bu eşyaları, emanet eşya birimine teslimi için aldı.			
10	Hükümlü/Tutuklunun mevzuata göre kurumda kalmasına izin verilmeyen eşyalarının listesini hükümlü/tutukluya imzalattı.			
11	Emanete alınan eşyaları, emanet eşya deposuna konulmak üzere görevliye teslim etti.			
12	Emanete alınan eşyalardan imha edilmesi gerekenleri kaydederek ve hükümlüye tutukluya bilgi vererek mevzuata göre imha etti.			
13	Hükümlünün / tutuklunun parmak ve avuç içi izlerini aldı, fotoğrafını çekti.			
14	Hükümlünün / tutuklunun kan grubuna baktı, kaydetti.			
15	Hükümlünün / tutuklunun vücuduna ait dış özellikleri ve ölçüleri belirledi.			
16	Kayıt altına aldığı söz konusu bilgileri hükümlünün kişisel dosyasında veya elektronik ortamda sakladı.			
17	Bu bilgileri, kanunun zorunlu kıldığı hâller dışında hiçbir kurum ve kişiye vermedi.			
18	Hükümlüye / tutukluya kurumun disiplinini sağlayan düzenlemeler ile kendi hakları ve yükümlülükleri konusunda gerekli olan bilgiler, ilgililer tarafından sözlü ve yazılı olarak bildirdi.			
19	Kurum doktoru tarafından muayenesi yapılarak bu muayenenin sonucunu sağlık fişine kaydetti.			
20	Hükümlü / tutuklu yanında getirdiği ilaçları kurum doktoruna gösterdi. Kurum doktoru ne şekilde kullanılacağına karar verdi.			
21	Hükümlülerden / tutuklulardan bulaşıcı hastalığı olan veya kurumda tedavisi mümkün olmayan durumu olan varsa kurum müdürüne ve cumhuriyet başsavcılığına bildirdi.			
22	Hükümlünün / tutuklunun okuma, yazma ve öğrenim durumları öğretmen tarafından belirlendi.			

		EVET	HAYIR	KISMEN
23	Hükümlünün / tutuklunun bir meslek veya sanatının olup olmadığı, varsa bunun ne seviyede olduğu atölye şefi tarafından belirlendi.			
24	Hükümlünün / tutuklunun psiko-sosyal yardım servisi görevlileri tarafından ilk bilgileri alındı.			
25	Hükümlünün / tutuklunun oda ve koğuşa gönderilmeden önce yıkanması sağlandı. Uygun giysisi olmadığında, kabul memuru uygun giysi temin etti.			
26	Hükümlü/tutukluya, üzerinde ceza infaz kurumunda çekilmiş fotoğrafı bulunan bir kimlik belgesi verildi.			
27	Emanet para ve emanet eşya işlemleri yapıldı.			
28	UYAP'tan sevk durumu incelendi (suç yeri, nakil, eğitim…). Süreli giriş çıkışlar takip edildi. İlgili birimler bilgilendirildi.			
29	Yabancı uyruklu olanlara mevzuat gerekleri yapıldı. İdare ve konsolosluk bilgilendirildi.			
30	Çocuk ise 12-18 yaş gereği için idare bilgilendirildi.			
31	Kuruma girmeden önce devlet memuru ise idareye bildirildi.			
32	Kadın ise hamilelik durumu doktor tarafından soruldu ve gereği yapıldı.			
33	Tam teşkilatlı kurumlarda bulunan servislerde görev yapan personele mevzuat gereği işlemleri için bilgi verildi.			
34	Hükümlü/tutuklu en fazla üç günün sonunda güvenlik seviyesi ve taşıdığı risk düzeyi belirlenmek, odaya yerleştirilmek üzere idare gözlem kuruluna çıkartıldı.			

1. UYGULAMA

Uygulamanın Adı: Hükümlünün Kuruma Kabulü

Uygulamanın Amacı: Hükümlünün kuruma kabul işlemlerini yapmak

Uygulama İçin Verilen Süre: 1 ders saati

Görev: Bu çalışmada sizden hükümlünün kuruma kabulünde yapılması gerekenlerle ilgili rol çalışması yapmanız istenmektedir. Çalışmanızı uygulamanın basamaklarını takip ederek gerçekleştiriniz.

Uygulamanın Basamakları

- Sınıf mevcuduna göre gruplar oluşturunuz.
- Oluşturulan gruplardaki öğrencilere hükümlü, kuruma kabul eden iki tane infaz ve koruma memuru, rütbeli komutan, iki jandarma, doktor, psikolog, öğretmen, atölye şefi, emanet eşya memuru ve emanet para görevlisi ile müdür rollerini kura ile dağıtınız.
- Hükümlü ve tutuklularla iletişime "Geçmiş olsun." diyerek başlayınız.
- Hükümlü rolü üstlenen arkadaşınızın yanında bulunacak çanta ve içindeki malzemelerin eğitici tarafından hazırlanmasını sağlayınız.
- Rol oynama alıştırmasına katılan arkadaşlarınızın bir hükümlünün kuruma geldiği andan geçici odaya alınıncaya kadar geçen süreçte görevlilerin neler yapması gerektiğini anlatan bir çalışma yapması sağlayınız.

- Bir hükümlünün kuruma gelişinden odasına alınıncaya kadar geçen süreçte her görevlinin yapması gerekenleri canlandırınız.
- Grupta yer alan arkadaşlarınızın rollerini değiştirilerek tüm sınıftaki öğrencilerin uygulamayı tekrarlamasını sağlayınız.
- Arkadaşlarınızdan, uygulamaya katılan arkadaşlarınızı dikkatle gözlemlemesini isteyiniz.

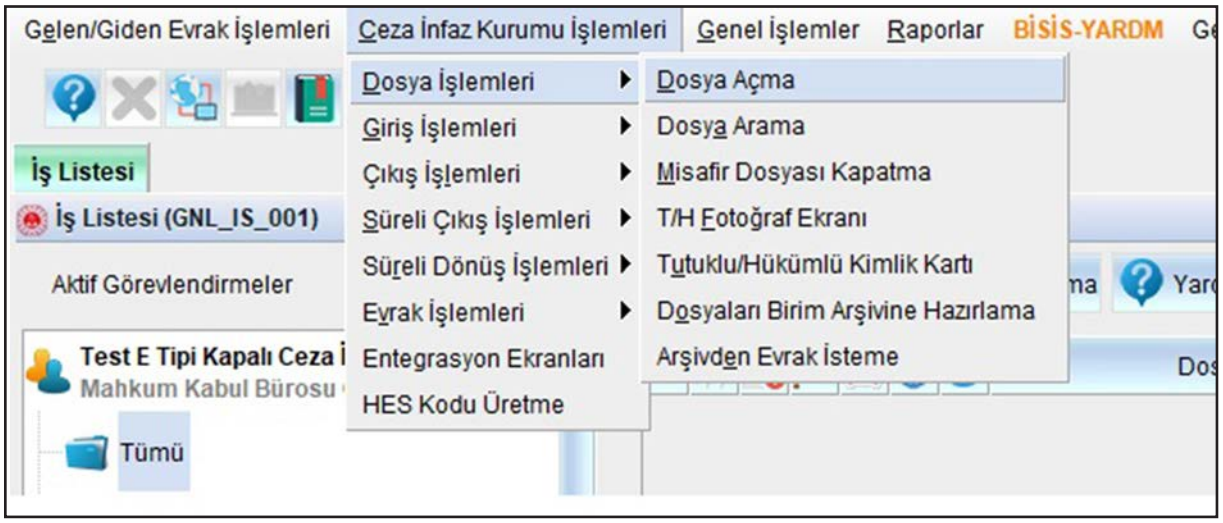
Değerlendirme: Yapacağınız çalışma kontrol listesi kullanılarak değerlendirilecektir. Çalışmanızı planlarken kontrol listesinde yer alan ölçütleri dikkate alınız.

KONTROL LİSTESİ		
Ölçütler	**Evet**	**Hayır**
1. Hükümlü/tutuklularla iletişime "Geçmiş olsun." diyerek başladı.		
2. Hükümlü/tutuklunun saçlarının arasını aradı.		
3. Hükümlü/tutuklunun kulak arkası ve içi, burun delikleri, ağız içine baktı.		
4. Damak ve dil altını kontrol etti.		
5. Hükümlünün boyun kısmını, omuz ve koltuk altlarını aradı.		
6. Kollarından başlayarak el parmaklarına doğru dikkatlice arama yaptı.		
7. Ellerini aranan şahsın gömleğinin önünden aşağı doğru indirerek gömlek ceplerinin içini ve göbeğini kontrol etti.		
8. Parmak uçları omur kemiğine gelecek şekilde iki eliyle şahsın omzundan aşağı kemer kısmına kadar olan bölgeyi aradı.		
9. Hükümlünün boyun ile kemer arasındaki bölge (sağ ve sol tarafı) ayrı ayrı iki kısım şeklinde aradı.		
10. Hükümlünün kemer ve kuşağını titizlikle aradı.		
11. Her iki eliyle hükümlünün bacağını saracak şekilde bacak arasından başlayarak ayağına doğru aradı.		
12. Hükümlünün parmak araları ve ayak tabanlarını aradı.		
13. Ayakkabı içini, topuğunu ve tabanını kontrol etti.		
DEĞERLENDİRME "Hayır" olarak işaretlenen ölçütler için ilgili konuları tekrar ediniz.		

2.1.3. Mesleki Programda Hükümlü veya Tutuklu Kabul Bürosu Ekranları

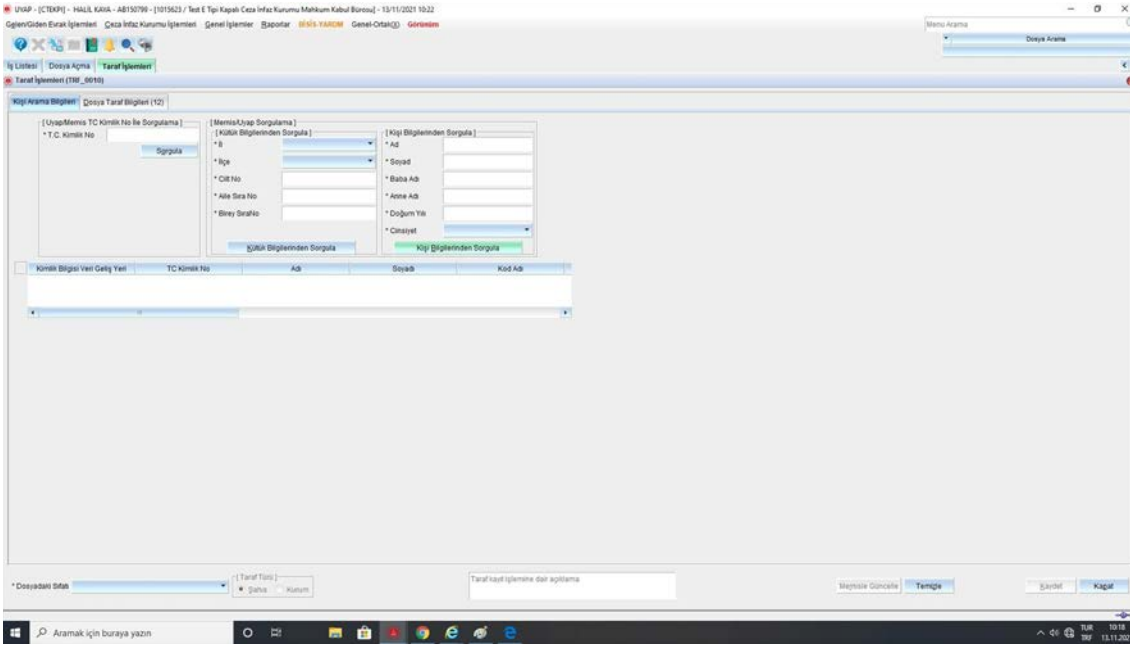
Savcılıktan ve ceza infaz kurumlarından teslim edilen hükümlü/tutuklunun teslim alma ve teslim edilme işlemlerinin yapıldığı ekranlar "Mahkûm Kabul Bürosu" bölümünde yer alır.

Ceza infaz kurumuna ilk defa getirilen ve Cumhuriyet başsavcılıkları tarafından online (çevrim içi) olarak gönderilmeyen hükümlü/tutukluların kuruma kabulünde "Dosya Açma" ekranı kullanılır (Görsel 2.5).

Görsel 2.5: Dosya açma ekranı

Bu ekranda öncelikle hükümlü/tutuklunun "Cezaevine Giriş Tarihi" bilgilisi girilir ve "Dosya Açılış Nedeni" seçilerek sırasıyla önce "H/T Dosyası Hazırla" butonuna sonra da "Kişi Arama" butonuna tıklanır (Görsel 2.6).

Görsel 2.6: Dosya açma ekranı

Dosya açılış işlemi yapılmak istenen hükümlü/tutuklunun " T.C. Kimlik No" alanına ilgilinin T.C. kimlik numarası girildiğinde kişiye ait bilgiler MERNİS sisteminden UYAP'a otomatik gelir.

2.1.3.1. Hükümlü ve Tutuklu Kuruma Kabul Bürosu Ekranı

Kuruma kabul edilen hükümlü/tutuklulara ait bilgiler, veri girişleri ve raporlama işlemleri Tablo 2.1'de gösterilmiştir.

Tablo 2.1: Hükümlü/Tutuklu Kuruma Kabul Bürosu Menü Bilgileri

Gelen Giden Evrak İşlemleri	Ceza İnfaz Kurumu İşlemleri	Raporlar	Bisis-Yardm
Giden Evrak Oluşturma	Dosya İşlemleri	Defterler	Araştırma ve Değerlendirme Formu
Evrak Arama	Giriş İşlemleri	Giriş Çıkış İşlemleri	BİSİS Çocuk
	Çıkış İşlemleri	Süreli Giriş Çıkış İşlemleri	
	Süreli Çıkış İşlemleri	Suç/Ceza Bilgileri Raporları	
	Süreli Dönüş İşlemleri	Tasnif Cetvelleri	
		Emanet Raporları	
		Ziyaret Raporları	

BİLGİ NOTU

BİSİS

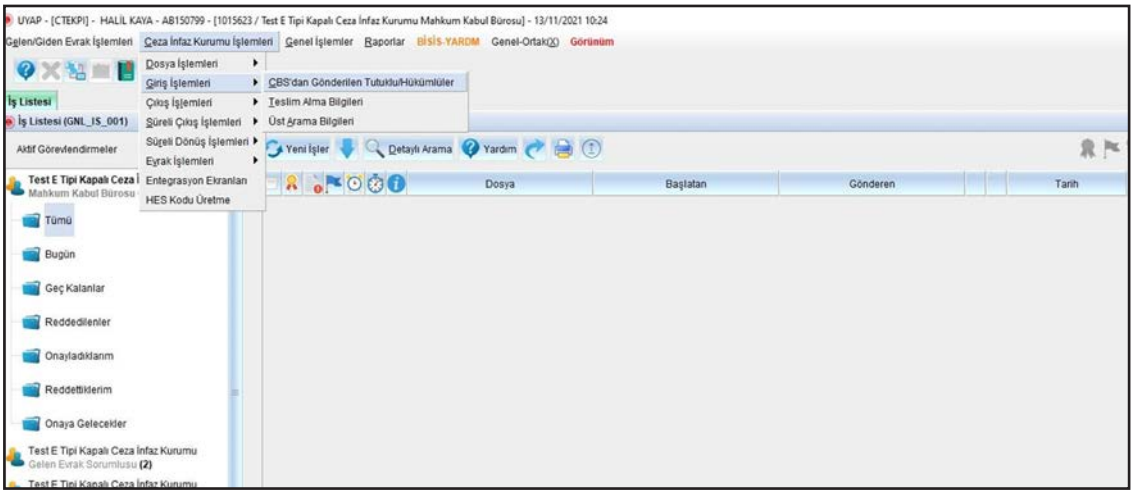
Bireyselleştirilmiş İyileştirme Sistemi (BİSİS) kapsamında doldurulan Araştırma Değerlendirme Formu (ARDEF) ile hükümlünün risk ve ihtiyaçları ortaya çıkmakta ve her hükümlü/tutuklu için ekonomik, sosyal, hukuki, psiko-sosyal ve ruhsal ihtiyaçlarına uygun olarak bireysel ve grup müdahale programı belirlenir.

Ceza infaz kurumlarındaki ruh sağlığı problemleri olan hükümlü/tutukluların personel tarafından erken dönemde tanınması ve psiko-sosyal yardım ve sağlık servisi personelinin eğitimi amacıyla "Ceza İnfaz Kurumlarında Ruh Sağlığı ve Bağımlılık Hizmetlerinin İyileştirilmesi Projesi" geliştirilmiş, bu proje kapsamında "Araştırma Değerlendirme Formu" ve "Yapılandırılmış Ruhsal Değerlendirme ve Bireysel Müdahale Programı" (YARDM) oluşturulmuştur. Ruhsal sorunların ve bağımlılık ile ilgili sorunların önlenmesi, rehabilite edilmesi veya tedavisi için de ceza infaz kurumlarında en sık görülen 26 farklı ruhsal ve davranışsal sorunlar için "Bireysel Müdahale Programları" geliştirilmiştir.

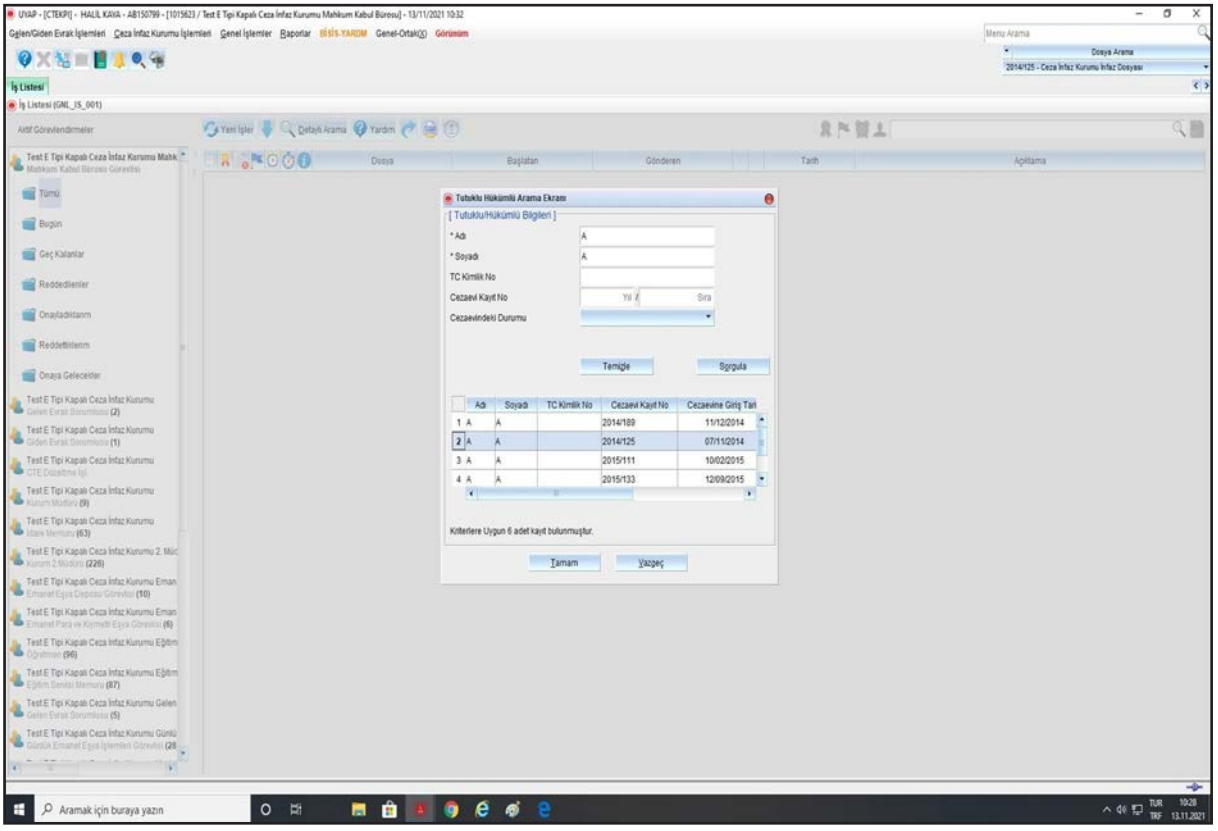
Hükümlü/tutuklulara, ceza infaz kurumlarına kabul aşamasında psikolog ve sosyal çalışmacılar tarafından Bireyselleştirilmiş İyileştirme Sistemi (BİSİS) kapsamında Araştırma Değerlendirme Formu (ARDEF) doldurulur. BİSİS üç aşamadan oluşur. Kurum kabul biriminde görevli eğitim almış infaz ve koruma memuru tarafından "ARDEF- Kurum Kabul Formu" doldurulduktan sonra Psiko-Sosyal Yardım Servisinde görevli ve eğitim almış infaz ve koruma memuru tarafından "ARDEF- Psiko-Sosyal Memur" formu doldurulur. Son olarak Psiko-Sosyal Yardım Servisinde görevli Psikolog ve/veya Sosyal Çalışmacı tarafından "Psiko-Sosyal Uzman Formu" doldurularak hükümlünün risk ve ihtiyaçları belirlenir. Her hükümlü/tutuklu için bireyselleştirilmiş psiko-sosyal destek ve müdahale programı hazırlanır. ARDEF'ten çıkan sonuçlar doğrultusunda hükümlü/tutuklular ihtiyaçlarına uygun bireysel müdahale ya da grup çalışmalarına yönlendirilir.

2.1.3.2. Cumhuriyet Başsavcılığından Gönderilen Hükümlü/Tutuklular

"Cumhuriyet Başsavcılığından Gönderilen Tutuklu veya Hükümlüler" ekranı, Cumhuriyet başsavcılığından tutuklanarak veya hüküm alarak kuruma gönderilen kişilerin tutuklama karar, hüküm ve teslim alma bilgilerinin girilmesi amacıyla kullanılır (Görsel 2.7 ve 2.8).

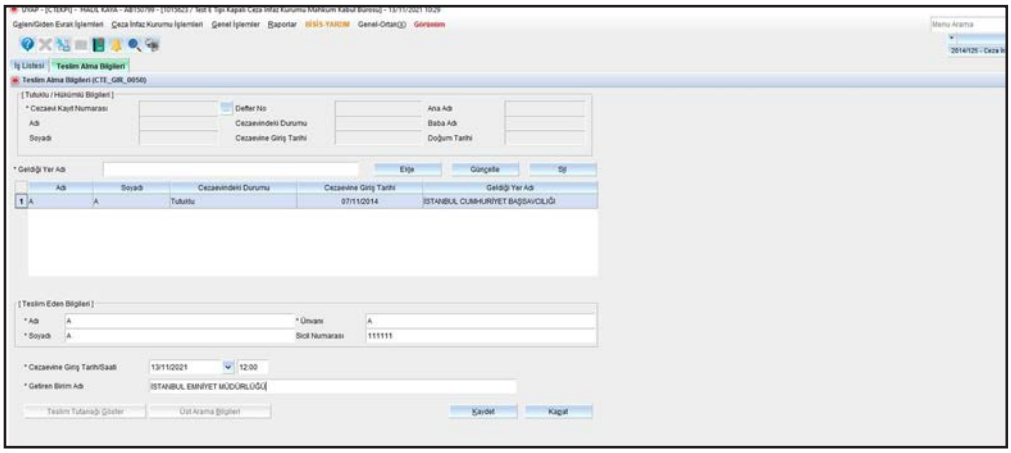
Görsel 2.7: Cumhuriyet başsavcılığından gönderilen hükümlü/tutuklu ekranı

Görsel 2.8: Cumhuriyet başsavcılığından gönderilen hükümlü/tutuklu ekranı

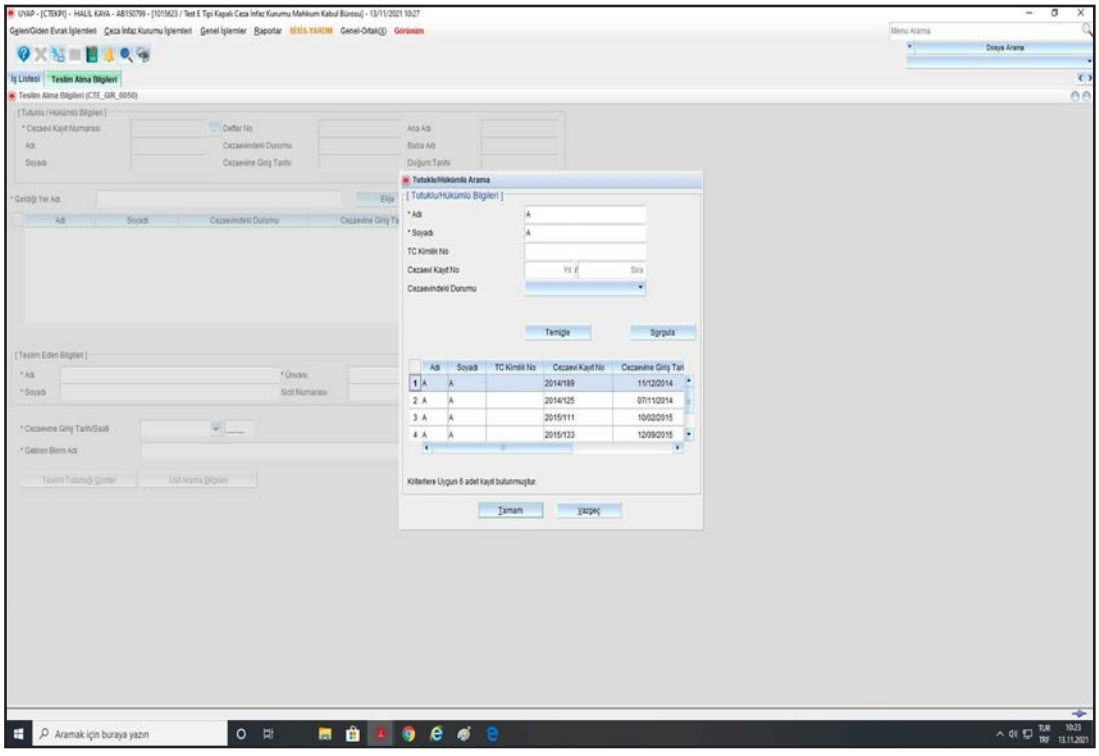
2.1.3.3. Teslim Alma Bilgileri

"Teslim Alma Bilgileri" ekranı, kuruma girerken ilgili görevlilere teslim edilecek tutuklu veya hükümlülerin teslim alınmasıyla ilgili bilgilerin kayıt işleminin yapıldığı ekrandır (Görsel 2.9).

Görsel 2.9: Teslim alma bilgileri ekranı

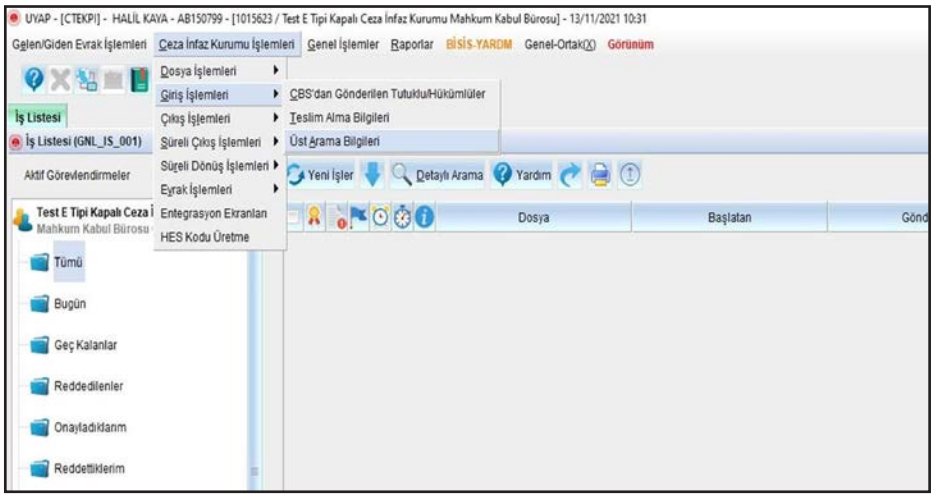
"Teslim Alma Bilgileri" ekranı, polis veya jandarma nezaretinde mevcutlu olarak ceza infaz kurumuna gönderilen hükümlü/tutuklunun ceza infaz kurumuna ulaşması sonrası hükümlü/tutuklunun teslim alındığına dair kaydın yapıldığı ve belgenin oluşturulduğu ekrandır (Görsel 2.10). Bu ekrana "Ceza İnfaz Kurumu İşlemleri" ana menüsü altında bulunan ve "Giriş İşlemleri" alt menüsünde yer alan "Teslim Alma Bilgileri" alt menüsünden ulaşılır.

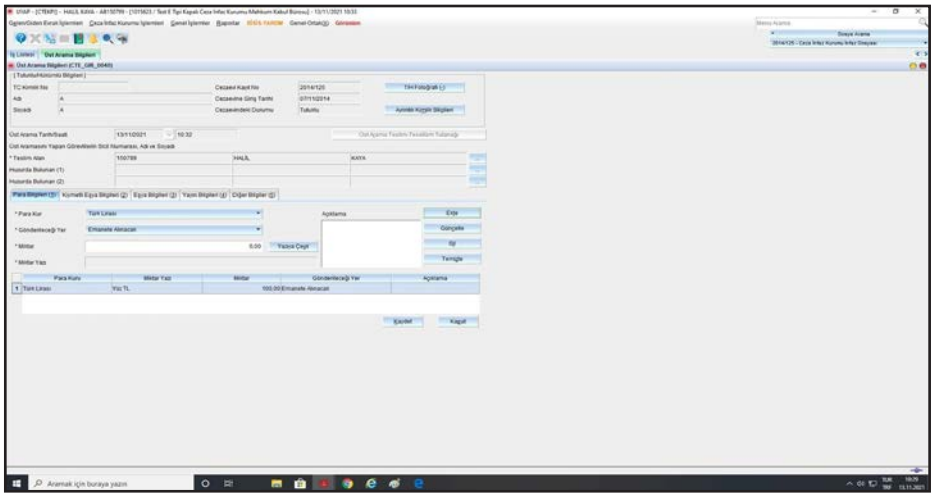
Görsel 2.10: Teslim alma bilgileri (hükümlü/tutuklu arama) ekranı

2.1.3.4. Üst Arama Bilgileri

"Üst Arama Bilgileri" ekranı, tutuklu veya hükümlünün cezaevine teslim alındığında yapılan üst arama sırasında yanında getirdiği eşya, para, kıymetli eşya ve yayınların kayıt altına alınması işlemi için kullanılan ekrandır (Görsel 2.11 ve 2.12).

Görsel 2.11: Üst arama bilgileri ekranı

Görsel 2.12: Üst arama bilgileri ekranı

SIRA SİZDE

Bilgisayar laboratuvarında, öğretmeninizin gözetiminde UYAP Eğitim Portalı üzerinden **Emanet Para ve Kıymetli Eşya Bürosu** işlemlerini yapınız.

2.2. HÜKÜMLÜ VE TUTUKLUNUN KAYIT İŞLEMLERİ

Hükümlü/tutuklular ceza infaz kurumuna getirildiğinde öncelikle kimlik bilgileri ile ilam veya tevkif müzekkeresindeki bilgilerin doğruluğu kontrol edilerek kendisini getiren görevli ile alacak vereceğinin olup olmadığı sorulur. Hükümlü/tutukluyu getiren kolluktan rapor istenir. Herhangi bir eksiklik yoksa teslim tesellüm belgesi düzenlenerek teslim alma işlemi tamamlanır.

2.2.1. Hükümlü ve Tutuklunun Kayıt İşlemleri Sırasında Yapılması Gerekenler

Ceza infaz kurumu, kuruma kabul birimi tarafından teslim alınan hükümlü/tutuklunun defter kayıt işlemleri yapıldıktan sonra üstleri ve eşyaları aranır. Daha sonra tanıya yönelik olarak parmak ve avuç içi izleri alınır, fotoğrafları çekilir. Kan grubu, vücutlarının dış özellikleri ve ölçüleri belirlenen hükümlü/tutuklu en fazla üç gün içinde idare ve gözlem kurulu tarafından alınacak karar doğrultusunda, esas oda veya koğuşuna yerleştirilip gerekli diğer işlemler tamamlanıncaya kadar geçici oda veya koğuşa alınarak bekletilir (Görsel 2.13).

Görsel 2.13: Koğuş kapısı

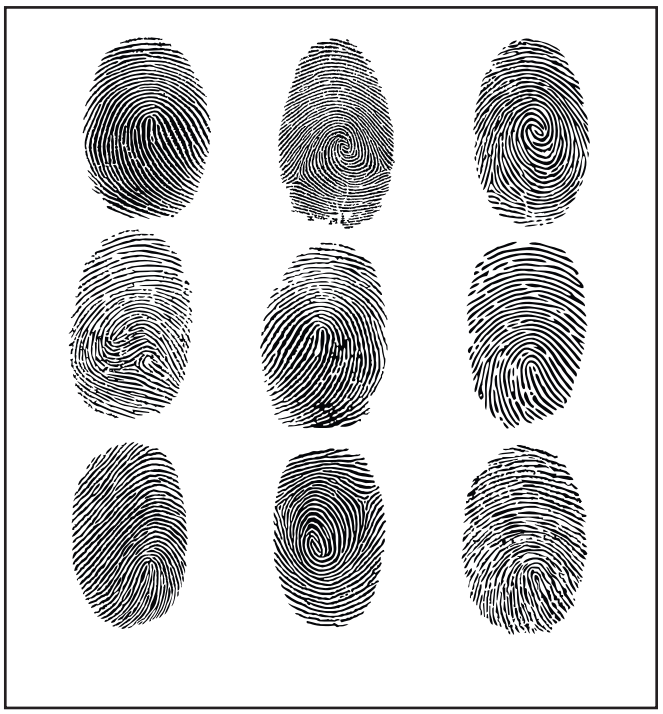
2.2.2. Hükümlü veya Tutuklunun Parmak ve Avuç İçi İzlerinin Alınış Şekilleri

Parmakların uç bölgesi insan biyometrisine uygun olarak benzersiz biçimde yaratılmıştır. Bu yapının aynısı ya da bir benzeri hiçbir insanda bulunamayacağı için en güvenilir şifreleme yöntemi olarak kullanılır. Parmak ucu bölgesinde yer alan, bir nevi haritaya benzeyen yapı, aslında girinti ve çıkıntılardan meydana gelir. Dünya üzerinde hiçbir insanın parmak izi bir diğeriyle aynı değildir. Parmak ucundan alınan ağır yaralanma ve hastalıklar haricinde değişmesi mümkün olmayan bu izler; kan ve DNA yapıları birbirine çok benzeyen tek yumurta ikizlerinde bile birbirinden farklıdır. Dış deri üzerindeki gözle fark edilmesi bile çok zor olan son derece küçük bu girinti ve çıkıntılara **papila** adı verilir. Bu hatlara dikkatlice bakıldığında parmak izini oluşturan çizgilerin birbirinden çok farklı olduğu görülür. Bu papilaların her biri iç deriye kadar uzanır. Dış deri hasara uğrasa hatta tamamen dökülse de yeni çıkan derilerdeki izler eskisinin aynısı olur. Mevcut papilalar parmak izinin tespiti için yeterlidir. İç deride bulunan papilalar tamamıyla kaybolursa parmak izini tespit etmek mümkün olmaz.

Parmak ve Avuç İçi İzi Alma İşlemi: Hükümlü/tutukluların ceza infaz kurumuna kabulleri sırasında yapılan önemli işlemlerden biridir. Parmak izi alma işlemi kuruma kabul biriminde görevli infaz koruma memurları tarafından gerçekleştirilir.

Parmak izi alınmasında değişik yöntem ve tekniklerden yararlanılır. Ceza infaz kurumlarında bilgisayar teknolojisiyle desteklenmiş modern yöntem ve teknikler kullanılır. Parmak izi okuma cihazları ve parmak izi programlarıyla iki parmak izi arasındaki hatların birbirine oranı ve eğimleri karşılaştırılır. Ortak noktalar tespit edilerek parmak izi eşleştirmesi yapılır.

Herhangi bir madde veya eşya üzerinde yer eden parmak izi örneğini almak, ihtisas gerektiren bir iştir. Ter, yağlı maddeler veya parmaktaki başka maddeler yardımıyla eşya üzerine çıkan parmak izlerinin gözle görülmeleri oldukça güçtür. Bu izlerin pudra ve muhtelif kimyevi maddeler kullanılarak görünür hâle getirilmesinden sonra fotoğrafı çekilir veya pudralanmış izler saydam bir banda alınır. Elde edilen parmak izleri parçalar hâlinde olsa bile işe yarar. 5–6 mm'lik bir iz parçası dahi parmak izinin tespiti için yeterli olabilir. Parmak izi yanında avuç içi izlerinden de faydalanılır. Parmak izleri benzemezlik, değiştirilmezlik ve tasnif edilebilirlik yönleriyle tercih edilir. Bilgisayar ortamında otomatik taranan izler, adli görevlileri daha hızlı sonuca götürür (Görsel 2.14).

Görsel 2.14: Parmak izi

Parmak izi suçlunun kimlik tespitinde kesin bir delil teşkil eder. Özellikle silah, tabanca vb. kullanılarak işlenen suçlarda parmak izi oldukça önemlidir. Parmak izi kayıt ve dosyalama işlemi, infaz bürosunda sıra ve kayıt numarasına göre düzenlenir.

Parmak izi, imza atamayan kişilerin ve bilhassa yaşlıların da faydalandıkları bir usuldür. Hukuken geçerli olan parmak izinin imza olarak kullanılmasında mürekkepten faydalanılır. Kolay ve ucuz bir metot olduğu için bu yöntem kimlik tespitinde de kullanılır.

Parmak izi alınmasında dikkat edilmesi gereken hususlar şunlardır:

- Parmak izi mürekkebi ıstampa veya cam zemin üzerine merdane yardımıyla eşit biçimde yayılır.

- Önce sol el başparmağından başlamak üzere sırasıyla tüm parmaklar mürekkepli zemine dairesel hareketler yapılarak bastırılır.
- Mürekkeplenen parmak gözlem ve sınıflandırma formunun ikinci bölümüne aynı şekilde bastırılır. Bu işlem tüm parmaklar için tekrarlanır.
- Avuç içleri tam yapışık biçimde mürekkepli zemine, ardından form üzerindeki avuç içi bölümüne bastırılır.

Parmak İzi Almada Kullanılan Araç Gereçler: Parmak izinin alınmasında klasik yöntemlerin yanı sıra çeşitli biyometrik cihazlar ve bilgisayar programları kullanılır. Bu cihazlar parmak izini çok hızlı biçimde tanıma ve onaylama özelliğine sahiptir (Görsel 2.15).

Görsel 2.15: Parmak izi okuma teknolojisi

Parmak izi okuma cihazları bir sensör yardımıyla parmak izinde bulunan girinti ve çıkıntıların birbirine mesafesini, kıvrımların açılarını ve belli noktaların birbirlerine uzaklığını algılayarak bir şifreleme algoritması oluşturur. Daha önceden cihaz içinde kaydedilen bir parmak izi tekrar cihaza okutulduğunda eşleştirme gerçekleşir. Bu yöntemde parmak izinin cihaz tarafından tanıma süresi ortalama 0.3 saniyedir. Bu cihazlar, Türkçe dâhil birçok dilde sesli yönlendirme yapabilir, uyarı verebilir.

Ceza infaz kurumlarında mahkûm kabul ünitelerinde hâlen mürekkep kullanılarak parmak izi alınır. Bu tip parmak izi alma yönteminde kullanılan araç gereçler şunlardır:

- Üstü camlı bir malzeme kutusu veya büyük boy ıstampa
- Mürekkebi yaymak için merdane
- Suyla temizlenebilen parmak izi mürekkebi
- Gözlem ve sınıflandırma formu

BİLGİ NOTU

Parmak izi sisteminin bulunuşu çok eski tarihlere dayanır. Bu sistemden istifade etmek ise oldukça yenidir. Eski kaynaklarda parmak izi konusunda bazı kayıtlar olsa da bu kayıtlarda parmak izinin kullanılması hususunda herhangi bir bilgiye rastlanmaz. Modern manada parmak izi tespitinde ve bu izden faydalanma konusunda ilk adım 1880'de atılmıştır. İngiliz bilgini Henry Faulds ve Wiliam James Herschel, Nature adlı ilmî bir dergide parmak izi hakkında makale yazmıştır. Bu bilginler, önceleri pişmiş çömleklerdeki parmak izleriyle ve matbaa mürekkebiyle parmak izi alma metoduyla uğraşmışlardır. Bugün kullanılan parmak izi metodu da aynı esasa dayanır.

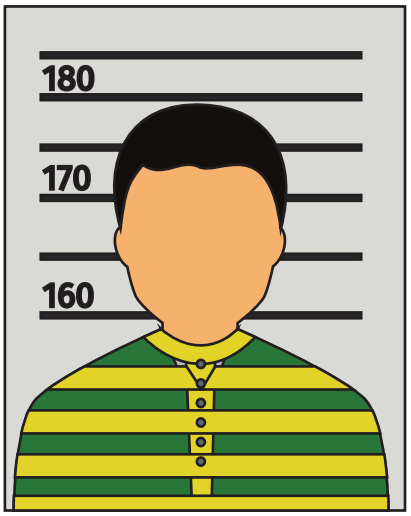
2.2.3. Fotoğraf Çekimi

Hükümlü/tutukluların ceza infaz kurumlarına kabulü sırasında yapılması gereken işlemlerden biri de fotoğraf çekimidir. Kolluk kuvvetleri tarafından getirilen hükümlü/tutukluların kuruma kabul bürosu görevlileri tarafından kimlik kontrolü yapılır. Teslim alındıktan sonra üst araması yapılır, parmak izi alınır ve ardından kurum fotoğrafçısı tarafından fotoğrafı çekilir. Ceza infaz kurumlarında fotoğraf çekim işlemleri genellikle uzmanlaşmış infaz ve koruma memurları tarafından yapılır.

Hükümlü/tutuklunun fotoğraf çekimine geçmeden önce kimlik kontrolünde tespit edilen isim, bir tabelaya yazılır, fotoğrafı çekilecek kişinin tabelayı ki eliyle göğüs hizasında tutması sağlanır. Çekilen fotoğrafta boyun ve yüz kısmının açık şekilde görünmesine dikkat edilir (Şekil 2.3). En az 8 adet 3x3,5 ebadında vesikalık fotoğraf çekilir (Şekil 2.4). İlgili Cumhuriyet savcısının talebi üzerine farklı çekimler de yapılabilir.

Şekil 2.3: Hükümlü fotoğraf çekimi

Şekil 2. 4: Vesikalık fotoğraf

Çekilen vesikalık fotoğrafların kullanıldığı belgeler şunlardır:

- 1 adet gözlem ve sınıflandırma formunda
- 1 adet hükümlü/tutuklunun kimliğinde
- 1 adet koğuşa ait giriş resim panosunda
- 1 adet infaz şubesinin hükümlü/tutuklu defterinde
- 4 adet muhafaza edilmek ve gerektiğinde kullanılmak üzere dosyada

Fotoğraf çekiminde dikkat edilmesi gereken hususlar şunlardır:

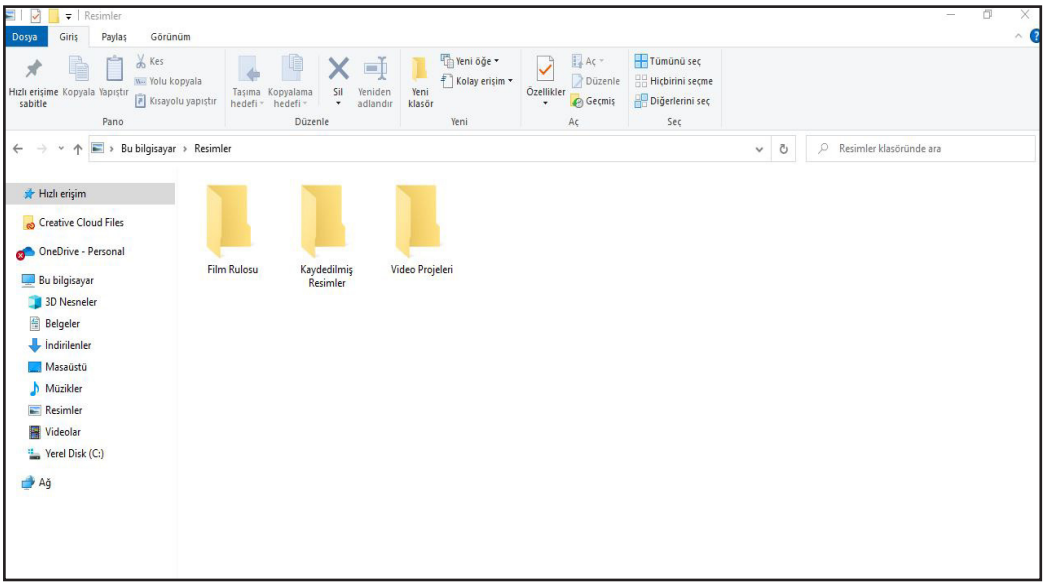
- Fotoğraf çekerken öncelikle fotoğraf makinesi iki elle tutulmalı, kollar dirseklerden vücuda yapışık olmalıdır.
- Fotoğraf makinesini titretmeden ya da titremeyi minimuma indirerek deklanşöre basmadan önce derin bir nefes alınmalıdır.
- Fotoğraflar mümkünse sabitleyiciyle (tripod) çekilmelidir.
- Özellikle portre fotoğrafları çekerken arka planın sade olmasına özen gösterilmelidir.
- Yakından çekilen portre fotoğraflarda göze netlik yapılmalıdır. Gözlerin net çıkması diğer alanlardan daha önemlidir.
- Bir daha tekrarlanamayacak önemli bir konu çekiliyorsa mutlaka deneme çekimi yapılmalı ve normal zamandan fazla sayıda fotoğraf çekilmelidir.
- Özellikle portre çekimlerinde ışık karşı yönden geliyorsa en basit yöntem olarak dolgu flaşı kullanılmalıdır.
- Deklanşöre basma anında titreşimi önlemek için kablo deklanşör, uzaktan kumanda ya da hemen hemen tüm fotoğraf makinelerinde olan "self timer" modu kullanılmalıdır.
- Hafıza kartını takıp çıkarırken dijital fotoğraf makinesinin mutlaka kapalı olduğundan emin olunmalıdır. Aksi takdirde hafıza kartındaki bilgiler kaybolabilir, hafıza kartı ve fotoğraf makinesi bozulabilir.
- Karanlık ortamlarda daha yakında çekim yapılmalıdır.
- Fotoğraf makinesinin temizliğine önem verilmelidir.
- Objektifleri sadece objektif ve optik malzemelerin temizliğinde kullanılan özel kimyasallar ve kâğıtlar tercih edilmelidir. Kolonya benzeri çözücü maddeler asla kullanılmamalıdır.
- Fotoğraf makinesi ve objektifler fotoğraf çantasında taşınmalıdır.
- Hafıza kartlarının güvenli şekilde silinmesi için bu kartlar formatlanmalıdır.

Fotoğraf çekiminde kullanılan araç gereçlerin başında dijital fotoğraf makinesi yer alır. Fotoğraf makinesi dışında kullanılan diğer araç gereç şunlardır:

- Polaroid baskı makinesi
- Fotoğraf makinesi çantası
- Yeterli büyüklükte hafıza kartı
- Bilgisayar ve gerekli yazılım USB, CD ve DVD

Hükümlü/tutukluların fotoğrafları muhafazası belli bir düzen içinde arşivlenerek yapılmalıdır. Saklama işlemi için haricî belleklerden yararlanılabilir. Fotoğraflar depolanırken kendine özgü bir sistematik

geliştirilmelidir. Örneğin her gün için klasör açılmalı, o gün çekilen fotoğraflar aynı klasör içinde tutulmalıdır (Görsel 2.16). Bu sayede ileride aranan herhangi bir fotoğraf hükümlü/tutukluları kuruma kabul tarihine bakılarak kolay bir şekilde bulunabilir. Önemli fotoğraflar, hard diskin yanı sıra CD/DVD ortamında da saklanmalıdır.

Görsel 2.16: Dijital ortamda fotoğrafların saklanması

SIRA SİZDE

Bilgisayar laboratuvarında, öğretmeninizin gözetiminde UYAP Eğitim Portalı üzerinden Mahkûm kabul sırasında kullanılan UYAP Ekranları işlemlerini yapınız.

2. UYGULAMA

Uygulamanın Adı: Parmak İzi Alma

Uygulamanın Amacı: Hükümlü/tutuklunun parmak ve avuç içi izlerini alma yöntemlerinde edinilen bilgileri kullanarak bir arkadaşının parmak izini almak

Uygulama İçin Verilen Süre: 2 ders saati

Görev: Bu çalışmada sizden hükümlü veya tutuklunun parmak ve avuç içi izlerini alma yöntemlerinde edindiğiniz bilgileri kullanarak bir arkadaşınızın parmak izini almanız beklenmektedir. Çalışmanız için Form 2.8'deki ilgili yerleri doldurunuz.

Form 2.8: On Parmak İzi Basım Formu

Hükümlü veya tutuklunun parmak ve avuç içi izlerini alma yöntemini kullanarak bir arkadaşınızın parmak ve avuç içi izlerini alarak aşağıdaki formu doldurunuz.

ADALET BAKANLIĞI
..... KAPALI CEZA İNFAZ KURUMU MÜDÜRLÜĞÜ
On Parmak İzi Basım Formu

Adı	:	**Baba Adı**	:
Soyadı	:	**Ana Adı**	:
Eski /Kızlık Soyadı	:	**Lakap / Kod Adı**	:
Doğum Yeri	:	**Doğum Tarihi**	:
Kimlik Belgesinin Cinsi	:	**Belge No**	:
Cinsiyeti	:	**Milliyeti**	:
Şahısla İlgili İkaz	:	**Mesleği**	:
Suç Kodu	:	**Kimliği Doğrulandı mı?** EVET ☐ HAYIR ☐	
Adresleri	:		

ÇEVİREREK ALINMIŞ PARMAK İZİ BASIMLARI

1-Sağ Başparmak	**2-Sağ İşaret Parmağı**	**3-Sağ Orta Parmağı**	**4-Sağ Yüzük Parmağı**	**5-Sağ Serçe Parmağı**
1-Sol Başparmak	**2-Sol İşaret Parmağı**	**3-Sol Orta Parmağı**	**4-Sol Yüzük Parmağı**	**5-Sol Serçe Parmağı**

DÜZ BASIMLAR

Sol El (Aynı anda alınan dört parmak izi)	Her İki Başparmak (Düzgün Şekilde)		Sağ El (Aynı anda alınan dört parmak izi)
	SOL	SAĞ	
			Parmak İzi Alınış Tarih : …../…../20.. :
			Parmak İzini Alan İnfaz Koruma Memuru:

KONTROL LİSTESİ		
Ölçütler	**Evet**	**Hayır**
1. Formdaki kimlik bilgileri kısmına arkadaşının bilgilerini doğru bir şekilde yazdı.		
2. Arkadaşının parmak izlerini sağ başparmaktan başlayarak sağ serçe parmağa kadar tek tek ve uygun bir şekilde aldı.		
3. Arkadaşının parmak izlerini sol başparmaktan başlayarak sol serçe parmağa kadar tek tek ve uygun bir şekilde aldı.		
4. Arkadaşının sağ elinin aynı anda alınan dört parmak izini aldı.		
5. Arkadaşının sol elinin aynı anda alınan dört parmak izini aldı.		
6. Arkadaşının her iki başparmağının izini ayrı ayrı aldı.		
7. Parmak izini aldığı tarihi, forma doğru şekilde yazdı.		
8. Formda parmak izini alan infaz koruma memuru kısmına kendi adını yazarak imzasını attı.		
DEĞERLENDİRME "Hayır" olarak işaretlenen ölçütler için ilgili konuları tekrar ediniz.		

2.3. HÜKÜMLÜ VE TUTUKLUNUN ODAYA YERLEŞTİRME İŞLEMLERİ

Ceza infaz kurumlarında çok sayıda hükümlü/tutukluların bir arada kaldığı yerlere **koğuş** denir. Koğuşlar geçici ve esas koğuşlar olmak üzere ikiye ayrılır.

Koğuşlara göre daha az sayıda hükümlü/tutuklunun barınabildiği bölümler odalardır. Koğuşlarda çok sayıda hükümlü/tutuklunun bir arada kalmak zorunda olması, birçok olumsuzluğu da beraberinde getirir. Bu nedenle birçok ceza infaz kurumunda daha az sayıda hükümlü/tutuklunun kaldığı oda sistemine geçilir. Tüm hükümlü/tutukluların içinde banyo, tuvalet ve lavabosu bulunan 1-20 kişilik odalara yerleştirilmesi esastır.

2.3.1. Hükümlü ve Tutukluların Kabul Odasına Alınması İşlemleri

Geçici Kabul Odası (Geçici Koğuş): Hükümlü/tutukluların esas koğuşları belli oluncaya kadar tutuldukları yerlerdir. Kuruma kabul birimi tarafından teslim alınan hükümlü/tutuklular arama, kayıt, parmak izi ve fotoğraf işlemlerinin tamamlanmasının ardından en fazla üç gün içinde esas odalarına veya koğuşlarına yerleştirilir.

Geçici kabul odalarının fiziki yapısı 5275 sayılı Kanun'a ve Gözlem ve Sınıflandırma Merkezleri ile Hükümlülerin Değerlendirilmesine Dair Yönetmelik'e uygun ve yeterli sayıda olması gerekir.

Kabul odalarında hükümlünün kendilerine zarar vermesini önlemek için her türlü önlem alınır (pencere korkulukların iç bölümüne kırılmaz delikli cam kullanılması vb.). Geçici kabul odalarının yeterince aydınlık ve havalandırmaya sahip olması gerekir.

Hükümlü/tutukluların teslim alınma anından itibaren geçici koğuşta bekletildikleri süre içinde bir yandan işlemleri tamamlanırken diğer yandan da "Gözlem ve Sınıflandırma Formu" adı verilen çizelgeler ilgili personel tarafından doldurulur. Geçici kabul odasında yapılması gereken işlemler şunlardır

- Kuruma gelen her hükümlü kabul odasına alınır.

- Kabul odasında geçen süre içinde cezaevi doktor tarafından muayeneleri yapılır ve muayene sonucu sağlık fişine kaydedilir.
- Muayene sonucunda, kurumda tedavisi mümkün olmayan veya bulaşıcı bir hastalığı veya cezasının infazına engel herhangi bir maluliyeti olduğu tespit edilenler, kurum en üst amiri tarafından derhâl Cumhuriyet başsavcılığına bildirilir.
- Kabul odasında bulunan hükümlülerin okuma yazma ve öğrenim durumları öğretmen tarafından belirlenir.
- Hükümlülerin bir meslek ve sanatı olup olmadığı, varsa seviyesi atölye şefi tarafından belirlenir.
- Psiko-sosyal yardım servisi görevlileri tarafından hükümlüye ilişkin ilk bilgiler alınır.
- Her hükümlünün odaya gönderilmeden önce yıkanması sağlanır.
- Her hükümlüye kurumunda çekilmiş fotoğrafı bulunan bir "Hükümlü Kimlik Belgesi" verilir.

BİLGİ NOTU

Hükümlü Kimlik Belgesinin Arka Yüzünde Yer Alan Kurallar

- Bu kimlik sadece ceza infaz kurumu hükümlü/tutukluları içindir. Başka yerde kimlik olarak kullanılamaz.
- Bu kimlik, salıverilme işlemi sırasında görevli memura geri verilir.
- Kimliğini kaybeden veya başkasının kimliğini kullanan hükümlü/tutuklu hakkında disiplin işlemi yapılır.
- Kimlik olmaksızın salıverme işlemi, kimliğin başka yollarla ispat edilmesi hâlinde gerçekleştirilir.
- Bu kimlik, sadece sahibi tarafından kullanılır.

Kabul odasındaki işlemler bitirildikten sonra hükümlü, Gözlem ve Sınıflandırma Merkezleri ile Hükümlülerin Değerlendirilmesine Dair Yönetmelik'e uygun olarak kalacağı odaya idare ve gözlem kurulu kararıyla yerleştirilir.

Haklarında kesinleşmiş hapis cezasını içeren mahkûmiyet ve ödenmeyen adli para cezalarının hapse çevrilmesine ilişkin karar bulunanlar Cumhuriyet başsavcılığının yazılı emriyle ceza infaz kurumuna gönderilir. Üstleri ve eşyaları arandıktan sonra kabul odalarına konulur ve hekim muayenesinden sonra kuruma yerleştirme işlemleri yapılır. Ceza infaz kurumuna alınan hükümlüler için hükümlü defteri düzenlenir. Bu defterdeki sıra numarası, hükümlünün numarasını oluşturur. Hükümlü defterine kaydedilecek bilgiler şunlardır:

- Hükümlünün adı soyadı
- İşlenen suç
- Cezalarının türü ve süresi
- Mahkûmiyet ilamının tarih ve numarası infazın başladığı gün

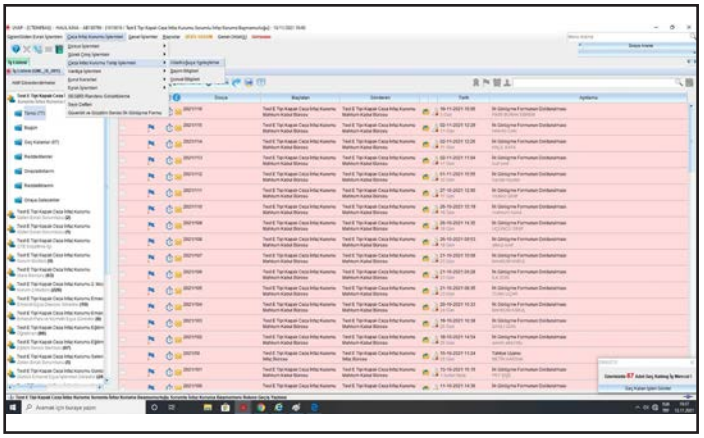
Kuruma alınan hükümlünün parmak ve avuç içi izleri alınır, fotoğrafları çekilir; kan grupları, vücutlarının dış özellikleri ve ölçüleri belirlenir. Bu işlemlerin amacı tanıya yöneliktir. Tanı yanında "fiziki kimliğin tespiti" başlığını taşıyan Ceza Muhakemesi Kanunu 81. madde hükmü de göz önünde bulundurulur. Üst sınırı iki yıl veya daha fazla hapis cezasını gerektiren bir suçtan dolayı şüpheli veya sanığın, kimliğinin teşhisi için gerekli olması hâlinde, Cumhuriyet savcısının emriyle fotoğrafı, beden ölçüleri, parmak ve avuç içi izi, bedeninde yer almış olup teşhisini kolaylaştıracak diğer özellikleriyle sesi ve görüntüleri kayda alınarak soruşturma ve kovuşturma işlemlerine ilişkin dosyaya konur.

Kayıt altına alınan söz konusu bilgiler hükümlünün kişisel dosyasında veya elektronik ortamda saklanır. Bu belgeler, kanunun zorunlu kıldığı hâller dışında hiçbir kurum ve kişiye verilemez. Uygulamada söz konusu gizliliğe titizlikle uyulması gereklidir.

Hükümlü/tutuklunun kalacağı odaya yerleştirmede dikkat edilmesi gereken hususlar şunlardır:

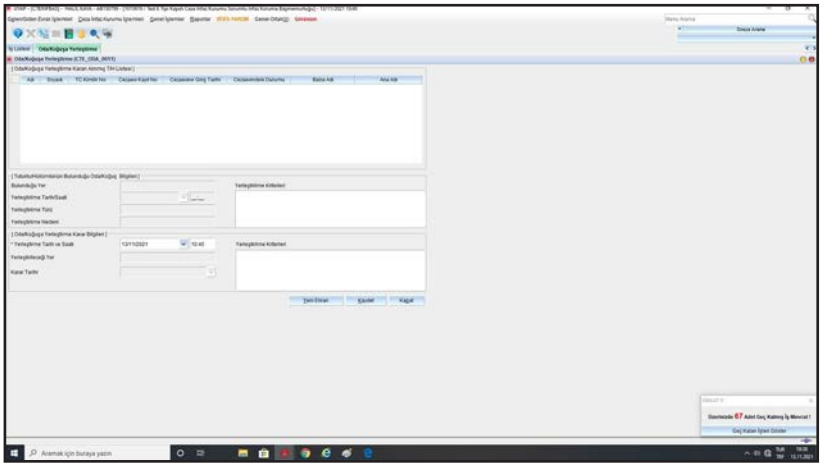
- Hükümlü/tutuklu kadın ve erkekler ayrı kurumlarda bulundurulurlar. Aynı kurumda tutulmaları zorunlu ise kadın ve erkeklere ait bölümler birbirlerinden tamamen ayrılır.
- Hükümlü/tutuklu çocuklar ve gençler öncelikli olarak kendilerine ait kurumlarda, mümkün olmadığı takdirde diğerlerinden tamamen ayrı bölümlerde muhafaza edilir.
- Hükümlüler, tutuklulardan ayrı kurumlarda veya tamamen ayrı bölümlerde bulundurulur.
- Kuruma gelmeden önce polis ve jandarma gibi genel güvenlik hizmetlerinde çalışmış olanlar ile diğer kamu görevlerinde bulunmuş hükümlü ve tutuklular ayrı bir bölümde barındırılır.
- Tutuklular, maddi olanaklar elverdiğince suç türlerine ve taşıdıkları güvenlik riskine göre ayrı odalarda barındırılırlar.
- Aralarında husumet bulunanlar ile iştirak hâlinde suç işlemiş olanlar aynı odalarda barındırılmaz ve birbirleriyle temas etmelerini engelleyecek tedbirler alınır.
- Terörle mücadele kanununda belirtilen suçlardan hükümlü, tutuklu ve çıkar amaçlı suç örgütü mensupları diğer suçlulardan ayrı tutulur.
- Suç örgütü mensuplarından lider konumunda olanlar diğerlerinden ayrı tutulur.
- Cinsel yönelimi farklı hükümlülerin, diğerlerinden ayrı oda veya koğuşlarda kalmaları sağlanır.
- Hükümlü/tutukluların oda veya koğuşlarına yerleştirilmeleri ve sayım bilgilerinin girilmesi işlemleri "Oda/Koğuşa Yerleştirme (UYAP) Ekranı Ceza İnfaz Kurumu Takip İşlemleri" UYAP üzerinden gerçekleştirilir.

Oda/koğuşa yerleştirme ekranı "İnfaz Bürosu" ekranında girilmiş olan oda/koğuşa yerleştirme kararının daha sonra buradan oda/koğuşa yerleştirme işleminin gerçekleştirildiği ekrandır (Görsel 2.17).

Görsel 2.17: Oda/Koğuş yerleştirme giriş ekranı

Oda/Koğuşa Yerleştirme Kararı Alınmış Hükümlü ve Tutuklu Listesi üzerine tıklanarak Kaydet düğmesine bastıktan sonra Tamam/Kapat düğmelerine tıklanarak işlem tamamlanır. (Görsel 2.18).

Görsel 2.18: Oda/Koğuş yerleştirme ekranı

SIRA SİZDE

Bilgisayar laboratuvarında, öğretmeninizin gözetiminde UYAP Eğitim Portalı üzerinden İnfaz Koruma Başmemurluğu UYAP Ekranları üzerinden oda/koğuşa yerleştirme işlemlerini yapınız.

2.3.2. Ceza İnfaz Kurumu Kuralları

Hükümlü, kurum içinde hapis cezasının yerine getirilmesine katlanmakla ve bu amaçla düzenlenen infaz rejimine uygun tutum ve davranışlar içinde bulunmakla yükümlüdür.

Hükümlünün kurum içinde uyması gereken başlıca kurallar şunlardır:

- Hükümlü, kurumun güvenlik ve iyileştirme programlarına tam bir uyum göstermekle yükümlüdür.
- Hükümlünün her ne amaçla olursa olsun bilerek kendi yaşamını ve bedensel bütünlüğünü tehlikeye düşürecek eylemlere girişmesi, cezanın yerine getirilmesine katlanma yükümlülüğünün ihlali sayılır.
- Hükümlü, sağlığının korunması ve salgın hastalıkların önlenmesi için gerekli ve alınmış tedbirlere uymak, kişi sağlığı için tehlike doğuran durumları gecikmeksizin kurumun en üst amirine bildirmek, kendi ve içinde yaşadığı ortamın temizliğine uygun davranışlar göstermek zorundadır.
- Hükümlü kendisinin ve diğer hükümlülerin sağlığını tehlikeye düşürebilecek eylemlerden kaçınmakla yükümlüdür.
- Hükümlü barındırıldığı odayı ve kurum binasını, yönetimce kendisine bırakılan şeyleri düzenli bir biçimde kullanmak ve bunlarla diğer kişilere ait eşyayı özenle korumakla yükümlüdür. Kurum iç yönergesinde hükümlülerin yaşam tarzı ayrıntılarıyla gösterilir.
- Hükümlüler, kurumlarda yaşamları sırasında, kanunlarla belirtilen esas ve kurallara uymak zorundadır.

Hükümlülerin, kurum içindeki yaşamları sırasında uyması gereken kurallar şunlardır:

- Hükümlüler, iş atölyelerinde, eğitim yerlerinde, ortak faaliyetlerin sürdürüldüğü diğer ortamlarda ve kalınan mekânlarda yatma saatinden sonra başkalarını rahatsız edecek şekilde konuşamaz.
- Hükümlüler yazı, resim ve işaretlerle yapılan gizli münasebetler ve ahlâka aykırı söz ve hareketlerde bulunamaz. Parola mahiyetinde anlaşılmaz sözler kullanamaz.
- Hükümlüler birbirlerine karşı dürüst davranmak zorundadır. Diğerleri üzerinde hiçbir surette nüfuz icra edemez.
- Hükümlüler yatılan yerlerde, atölyelerde, yemekhanelerde ve eğitim kurumlarında sigara içemez. Gündüz havalandırma bölümlerinde, gece ise kalınan mekânların uygun bölümlerinde ayrılan yerlerde pencereler açılarak sigara içebilirler.
- Hükümlülerin kumar niteliğinde olan oyunları oynaması yasaktır. Kumar niteliğinde olmamak şartıyla hangi oyunlara izin verilebileceği iç yönetmeliklerde gösterilir.
- Hükümlüler alkollü içkiler içemez, uyuşturucu, uçucu ve uyarıcı maddeler kullanamaz.
- Hükümlüler, kuruma veya diğer hükümlülere ait eşyayı izinsiz olarak alamaz ve bunları tahrip edemez.
- Hükümlüler, kurumun eşyasını veya aletlerini kullanıma sunuldukları işlerden başka işlerde kullanamaz.
- Hükümlüler; yaşadıkları, çalıştıkları ve ortak etkinliklerde bulundukları mekânların temizliğini yapmak zorundadır.

2.3.3. Hükümlü ve Tutuklu Hakları

Ceza infaz kurumları hükümlü/tutukluların sadece cezalarının infaz edildiği yerler değildir. Hükümlülerin anayasal, kanunlar ve infazda temel amacın yerine getirilmesi bakımından ve yeniden toplumla barışması, dış dünyayla iletişimlerinin sağlanması ve topluma kazandırılması için belli başlı haklar verilerek infazın ıslah edici yönü de göz önünde tutulur. Başlıca hükümlü hakları şunlardır:

- Avukat ve noterle görüşme hakkı
- Kültür ve sanat etkinliklerine katılma hakkı
- Kütüphaneden yararlanma hakkı (Görsel 2.19 a ve b)

Görsel 2.19 a: Kütüphane

Görsel 2.19 b: Kütüphane

- Süreli veya süresiz yayınlardan yararlanma hakkı
- Hükümlünün barınma hakkı
- Hükümlünün giyinme hakkı
- Hükümlünün bakıma muhtaç çocuklarının barındırılma hakkı
- Hükümlünün telefonla haberleşme hakkı
- Hükümlünün radyo, televizyon yayınları ve internet olanaklarından yararlanma hakkı
- Hükümlünün mektup, faks, telgrafları alma ve gönderme hakkı
- Hükümlüye dışarıdan gönderilen hediyeyi kabul etme hakkı
- Kurslardan yararlanma hakkı (Görsel 2.20)

Görsel 2.20: Kurs odası

- Din ve vicdan özgürlüğü hakkı
- Hükümlünün muayene ve tedavi hakkı
- Beslenme hakkı
- Eğitim ve öğretimden hakkı
- İnfazı engelleyecek hastalık hâlinin sağladığı haklar
- Hükümlüyü ziyaret, yabancı hükümlüleri ziyaret hakkı
- Beden eğitimi ve spor hakkı
- İyi hâlli olmanın sağladığı haklar
- Koşullu salıverilmede iyi hâlin sağladığı haklar
- Hükümlüye iş bulmada yardım hakkı
- İzin hakkı (mazeret izni, özel izin, iş arama izni)

Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'un 114. maddesine göre tutuklu hakları şunlardır:

- Tutuklulardan çalışmaları istenebilir ancak buna mecbur tutulamazlar. Tutuklular istediklerinde idare, barındırıldıkları odalarda çalışmalarına izin verebilir. Odada çalışma imkânı yoksa tutukluların iş yerlerinde çalışmalarına da izin verilebilir. Bu takdirde kendileri hakkında çalışmakta olan hükümlülere ait rejim uygulanır.
- Soruşturma ve kovuşturma evrelerinde tutuklular, kurumun bu hususta genel düzenine uymak suretiyle ziyaretçi kabul edebilirler. Soruşturma evresinde Cumhuriyet savcısı, kovuşturma evresinde hâkim veya mahkeme, soruşturmanın veya davanın selameti bakımından tutuklunun ziyaretçi kabulünü yasaklayabilir veya bu hususta kısıtlamalar koyabilir.
- Tutukluların yazılı haberleşmeleri ile telefonla görüşmeleri soruşturma evresinde Cumhuriyet savcısı, kovuşturma evresinde hâkim veya mahkemesince kısıtlanabilir.
- Tutuklu savunması için istediği müdafi seçmek ve görevlendirmek hakkına sahiptir. Her dereceden kurum görevlileri bu hususta tutukluya tavsiyelerde bulunamaz. Tutuklunun müdafi ile olan haberleşmesine ve kurum düzeni çerçevesinde temas ve görüşmelerine hiçbir suretle engel olunamaz ve kısıtlamalar konulamaz.

SIRA SİZDE

Hükümlü ve tutukluların ceza infaz kurumuna girişi, kuruma kabulü, kayıt işlemleri ve oda veya koğuşuna yerleştirilmesine kadar geçen süreçle ilgili gereken evrakları düzenleyip bilgisayar laboratuvarında, öğretmeninizin gözetiminde UYAP Eğitim Portalı üzerinden gereken işlemlerini yapınız.

Hükümlü/tutuklu hakları kanun ve yönetmeliklerin ilgili maddelerinde belirtilmekte olup uygulamalarla ilgili söz konusu kanuna dayanılarak çıkartılan yönetmelik ve genelgelerle nasıl ve ne şekilde uygulanacağı açıklanır (Form 2.9).

Form 2.9: Hükümlü Hakları Bilgilendirme Örneği

....Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğü
HÜKÜMLÜ VE TUTUKLU HAKLARI
BİLGİLENDİRME

1. İdarenin belirlemiş olduğu gün ve saatlerde ziyaret yönetmeliğinde belirtilen yakınlarınızla (Eşi, çocukları, torunları, anası, babası, büyükbabası, büyükannesi, kardeşleri, amcası, halası, teyzesi, dayısı, kayınbabası, kaynanası, vasisi, kayyımı, vekili, avukatı, kardeşlerinin çocukları, kayınbiraderi, baldızı, görümcesi bacanağı, eltisi, gelini ve damadı) görüşebilirsiniz.
2. Sizin gönderdiğiniz veya size gönderilen mektup, faks ve telgraflar idarece incelenip sakınca görülmediği takdirde yerine ulaştırılır. Sakıncalı durumlarda disiplin kurulu karar verir.
3. Sizin adınıza gönderilen eşya, para, vs. kurum mutemedi tarafından alınarak hesabınıza geçirilir.
4. Hükümlü olarak avukat tutabilirsiniz veya barodan avukat talebinde bulunabilirsiniz. Avukatınızla vekâletnameniz olmadan en fazla üç kez görüşebilirsiniz.
5. Noterle görüşme hakkınız vardır.
6. Rahatsızlığınızdan dolayı müdürlüğe dilekçe yazabilir ve kurum tabipliğinde muayene olabilirsiniz.
7. Barındırıldığın odanın aydınlatmada ve ortak alanda kullanılan elektrik enerjisi dışındaki elektrik giderlerini aynı odada kalan hükümlülerle beraber ödersiniz.
8. Kurumun kütüphanesinden istifade edilebilir, kurumca düzenlenecek kültürel ve sanatsal etkinliklere katılabilirsiniz.
9. Hükümlü ve tutuklular, belgelendirmeleri koşuluyla yönetmelikte gösterilen dördüncü dereceye kadar kan ve kayın hısımları ve vasisi ile kurumda bulunan ücretli olan ankesörlü telefonlarla görüşme yapabilir. Bu görüşmeler on dakikayı geçemez. Görüşmeler idarece kayıt altına alınır.
10. Hükümlü ve tutuklular mahkemelerce yasaklanmamış olması koşuluyla süreli ve süresiz yayınlardan bedelini ödeyerek yararlanma hakkına sahiptir.
11. Annenizin, babanızın, büyükbabanızın, büyükannenizin, çocuklarınızın, torunlarınızın, kayınpederinizin, kayınvalidenizin, eşinizin veya kardeşlerinizin ölüm, ağır hastalık ve doğal afet hâllerinin tespiti durumunda bir defaya mahsus olmak üzere kuruma ait telefon ve faks cihazından idarenin izniyle yararlanılabilirsiniz.
12. Tarafınıza gelen paralardan oluşan emanet para faizinden feragat etmiş sayılırsınız. Mevcut oluşan faiz mevzuata uygun istenildiği gibi kullanılabilir.
13. Yakınlarınızdan birinin ölümü veya hastalanması hâlinde (belgelendirmek ve yol giderlerini peşin ödemek koşulu ile) ölüm ve mazeret izninden yararlanabilirsiniz.
14. Kantinden giderilecek ihtiyaçlarınız için -bedelini ödemek koşuluyla- haftalık kantin hakkından yararlanabilirsiniz.
15. Radyo, televizyon yayınlarından yararlanabilirsiniz.
16. Mensup olduğunuz dinin bayram günlerinde, yılbaşında ve nüfus kaydında belirtilen doğum günlerinde dışardan gönderilen ve kurum güvenliği için tehlikeli olmayan hediyeleri kabul etme hakkına sahipsiniz.
17. Psikososyal servisten yararlanma hakkına sahipsiniz.
18. Temel, orta ve yüksek öğretimden, meslek eğitimden, din eğitiminden ve beden eğitimlerinden yararlanma hakkınız vardır.
19. Kuruma kabulünüzde ceza infaz kurumunda hasmınızın bulunup bulunmadığını, hasmınız bulunuyorsa kim veya kimler olduğunu, hasımlılığa gerekçe olan durumun adli süreci hakkında idareye yazılı olarak bildirmeniz gerekmektedir.

Bir (1) Nüshasını Teslim Aldım.

Tebellüğ Eden
Hükümlü/Tutuklu

.../.../20...

Kapalı Ceza İnfaz Kurumu
Kurum Müdürü

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

A) Aşağıda boş bırakılan alanlara cümlelerde verilen bilgiler doğru ise "D", yanlış ise "Y" yazınız.

1. (…..) Hükümlü/tutukluların parmak izleri en geç on gün içinde alınmalıdır.

2. (…..) Hükümlü/tutuklular ceza infaz kurumuna getirildiğinde önce kimlik bilgileri ile ilam veya tevkif müzekkeresindeki bilgilerin doğruluğu kontrol edilir.

3. (…..) Hükümlü/tutukluların üst araması kendisini teslim eden kolluk tarafından yapılır.

4. (…..) Hükümlü/tutuklunun hastane seçme hakkı vardır.

5. (…..) Hükümlü/tutuklunun avukat tutma hakkı vardır.

6. (…..) Hükümlü/tutukluların parmak izleri, gözlem ve sınıflandırma formuna sabit bir biçimde bastırılarak alınmalıdır.

7. (…..) Hükümlünün oda ve koğuş seçme hakkı vardır.

8. (…..) Delici, kesici, parlayıcı, patlayıcı gibi madde ve malzemelerin güvenlik nedeniyle koğuş, oda ve eklentilerinde bulundurulmasına izin verilmelidir.

9. (…..) Kolluk kuvvetinin hükümlü ve tutuklu için adli tıp kurumu dışındaki kurumlardan aldığı doktor raporu kuruma kabulde geçerlidir.

10. (…..) Aramalarda insan onuruna saygı esastır.

11. (…..) Hükümlü/tutukluların diğer ceza infaz kurumlarına sevki hâlinde doktor raporu alınır.

12. (…..) Kolluk kuvvetleri tarafından teslim edilmek üzere kuruma getirilen hükümlü/tutuklunun kimlik bilgileri öncelikli olarak kontrol edilmelidir.

B) Aşağıdaki cümlelerde bulunan boşlukları doğru kelimelerle doldurunuz.

13. Cezası kesinleşmiş olan hükümlülerin infaz takvimini gösteren belgeye …….. adı verilir.

14. Parmak izleri …….. değiştirilmezlik ve tasnif edilebilirlik yönleriyle tercih edilmektedir.

15. Parmak izinin alınmasında çeşitli …….. ve bilgisayar programları kullanılır.

16. Fotoğraflar mümkünse …….. ile çekilmelidir.

17. Fotoğraf makinesi ve objektifler …….. taşınmalıdır.

18. Ceza infaz kurumlarına girişlerde, odalarında, kısmi ve genel aramalarda, odalarından çıkış ve dönüşlerinde ve gerekli görülen hâllerde her zaman …….. yapılabilir.

19. Kayıt altına alınan bilgiler hükümlünün kişisel dosyasında veya …….. saklanır.

20. Ceza infaz kurumlarına giren herkes …….. geçmek zorundadır.

21. El ile arama …….. ile ayrıntılı aramadır.

22. Kuruma gelen hükümlü ve tutukluların üzerinde bulunan paralar kurum görevlilerince alıkonularak ilgiliye karşılığında …….. verilir.

23. Suç unsuru teşkil etmeyen fakat ceza infaz kurumu içine sokulması uygun olmayan malzemeler ve eşyalar tutanakla …….. teslim edilir.

24. Hükümlü veya tutuklunun beraberinde getirdiği basılı eserler kendisine verilmeyerek bir tutanakla…….. gönderilir.

25. Aramayı yapan görevli, yasak maddelerin cinsine göre şahıs üzerinde saklanabileceği yerleri bilmeli, dolayısıyla aramayı …….. yapmalıdır.

C) Aşağıdaki sorularda doğru olan seçeneği işaretleyiniz.

26. Aşağıdakilerden hangisi, hükümlülerin ceza infaz kurumuna kabullerinde tanıya yönelik olarak yapılması gereken işlemlerden birisi değildir?

A) Fotoğrafları çekilir.
B) Parmak ve avuç içi izleri alınır.
C) Eşya araması yapılır.
D) kan grubu ve vücutlarının
E) Vücutlarının dış ölçüleri belirlenir.

27. Aşağıdakilerden hangisi ceza infaz kurumlarında çok sayıda hükümlü/tutukluların bir arada kaldığı yerdir?

A) Gözlem odası
B) Koğuş
C) Oda
D) Yatakhane
E) Kabul odası

28. Aşağıdakilerden hangisi hükümlü/tutuklunun kabulünde istenen belgelerden biri değildir?

A) Kimlik belgeleri
B) Teslim ve tesellüm belgesi
C) Tutuklama müzekkeresi veya kesinleşmiş mahkeme ilamı
D) Sevk irsaliyesi
E) Müddetname

29. Aşağıdakilerden hangisinde hükümlü/tutuklu ceza infaz kurumuna getirildiğinde kurum personeli tarafından incelen evraklar bir arada verilmiştir?

A) Kimlik belgeleri, teslim ve tesellüm belgesi
B) Sevk irsaliyesi, teslim ve tesellüm belgesi
C) Tutuklama müzekkeresi veya kesinleşmiş mahkeme ilamı
D) Sevk irsaliyesi, Kimlik belgeleri, teslim ve tesellüm belgesi
E) Müddetname, tutuklama müzekkeresi, sevk emirleri

30. Kuruma kabulde yapılan işlemler dikkate alındığında aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) İsnat edilen suçu anlatması.

B) Kimlik tespitinin yapılması.

C) Sağlık raporunun kontrol edilmesi

D) Engelli olup olmadığının tespit edilmesi

E) Yabancı uyruklu olup olmadığının tespiti

31. Aşağıdakilerden hangisi koğuş, oda ve eklentilerinde bulundurulabilecek kişisel eşyalardan olamaz?

A) 1 adet uç kısmı sivri olan on cm uzunluğunda bıçak.

B) 2 adet cam su bardağı.

C) 2 adet ceket veya ceket yerine kullanılabilen hırka

D) 2 adet kravat

E) 1 adet elektrikli su ısıtıcısı

32. Aşağıdakilerden hangisi hükümlü/tutuklunun ceza infaz kurumuna kabulü sırasında parmak izi alma işlemini yapan kişidir?

A) Ziyaretçi kabul biriminde görevli infaz koruma memurları

B) Cumhuriyet savcısı

C) Kuruma kabul biriminde görevli infaz koruma memurları

D) İnfaz koruma başmemuru

E) Ceza infaz kurumu müdürü

33. Parmak izi alma yönteminde aşağıdaki araç gereçlerden hangisi kullanılmaz?

A) Büyük boy ıstampa

B) Mürekkebi yaymak için merdane

C) Plastik eldiven

D) Gözlem ve sınıflandırma formu

E) Suyla temizlenebilen parmak izi mürekkebi

34. Aşağıdakilerden hangisi hükümlü/tutuklunun koğuş, oda ve eklentilerinde bulundurulabilecek eşyalardandır?

A) Bıçak

B) Gitar

C) Para

D) Deri eşyalar

E) Vurmalı çalgılar

35. Aşağıdakilerden hangisi hükümlü/tutuklunun ceza infaz kurumuna kabulünde kullanılan belgelerden değildir?

A) Süre Belgesi

B) Tevkif Müzekkeresi

C) Tutuklama Müzekkeresi

D) Sevk Emirleri

E) Site Giriş Kartı

36. Kabul odasına alınan hükümlü odada en çok kaç gün kalabilir?

A) 1 B) 3 C) 4 D) 5 E) 7

37. Kuruma kabul işlemleri ile ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) İlam ve tevkif müzekkeresindeki bilgilerin doğruluğu kontrol edilir.

B) Hükümlü/tutuklunun kuruma kabul tarihi ve saati kaydedilir.

C) Hükümlü/tutuklunun üst araması yapılır.

D) Hükümlü/tutuklu kabul odasında en fazla yedi gün bekletilir.

E) Hükümlü/tutuklunun ilk muayenesi ve varsa hastalığıyla ilgili bilgi alınır.

38. Aşağıdakilerin hangisinde tutuklu haklarının neler olduğu belirtilmiştir?

A) Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun 112. madde

B) Anayasa 122. madde

C) Türk Ceza Kanunu 37. madde

D) Ceza Muhakemesi Kanunu 112. madde

E) Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun 114. madde

39. Aşağıdakilerden hangisi kabul odasına yerleştirme esnasında dikkat edilmesi gereken hususlardan biri değildir?

A) Birbirleriyle hasım olanlar ayrı ayrı odalara yerleştirilir.

B) İştirak hâlinde suç işleyenlerin ayrı odalarda barındırılması gerekir.

C) Cinsel yönelimi farklı olan hükümlü/tutukluların diğer hükümlülerden ayrılması gerekir.

D) Askerliğini yapmış olan hükümlü ve tutukluların diğerlerinden ayrı olması sağlanır.

E) Genel kolluk hizmetlerinde veya diğer kamu görevlerinde çalışmış hükümlüler ayrı odalara yerleştirilir.

KOD=13003

3. ÖĞRENME BİRİMİ

BİNA ARAMA

KONULAR

3.1. CEZA İNFAZ KURUMLARININ ODA VE KOĞUŞLARINDA ARAMA

3.2. KISMİ BİNA ARAMASI

NELER ÖĞRENECEKSİNİZ?

1. Ceza infaz kurumu emniyet ve tahliye planları
2. Ceza infaz kurumlarında bulundurulabilecek mutfak malzemeleri, gıda maddeleri, kitaplar ve diğer eşyalar
3. Ceza infaz kurumunda arama ve aramaya ilişkin hususlar

TEMEL KAVRAMLAR

- Arama
- Emniyet
- Koğuş
- Tahliye
- Yasaklı eşyalar

HAZIRLIK ÇALIŞMALARI

1. **Güvenlik güçleri ve ceza infaz kurumlarında görev yapan infaz koruma memurları şahıs, eşya ve bina aramasını sizce hangi durumlarda yapar?**
2. **Arama yapılmadığında ne gibi sonuçlar ortaya çıkabilir?**

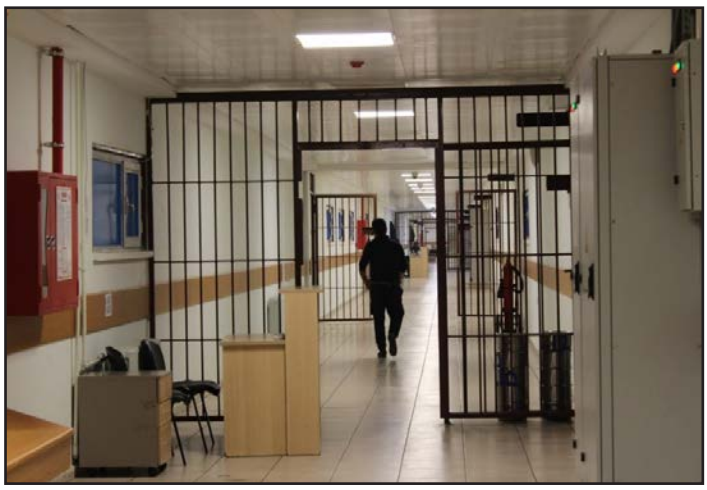
3.1. CEZA İNFAZ KURUMLARININ ODA VE KOĞUŞLARINDA ARAMA

Ceza infaz kurumları yasalar tarafından suç olarak tanımı yapılan eylemi gerçekleştiren kişilerin, suç işlediği kabul edilen bireylerin bağımsız mahkemelerce cezalandırılarak toplumu suçtan arındırmak ve suçlulardan korumak, onları ıslah edip topluma yeniden kazandırmak ve ibret vermek amacıyla bu bireylerin muhafaza edildiği, koğuş ve odalardan oluşan kamu binalarıdır (Görsel 3.1).

Görsel 3.1: Ceza infaz kurumları

Türkiye'de 2000 yılından önce inşa edilen ceza infaz kurumları koğuş sistemi üzerine bina edilmiştir (Görsel 3.2). Koğuşlarda çok sayıda tutuklu ve hükümlünün bir arada kalmak zorunda olması, birçok olumsuzluğu da beraberinde getirir. Kalabalık koğuş sisteminde kurum personeli, denetimin ve gözetimin sağlanmasında büyük zorluklar yaşar. Kalabalık koğuş sistemi hükümlülerin iyileştirme, eğitim ve sağlık hizmetleri gibi pek çok konuda yetersiz kalmasına yol açar.

Görsel 3.2: Koğuş koridorları

Oda sisteminde tüm hükümlü/tutuklular, içinde banyo, tuvalet ve lavabosu bulunan **1-12** kişilik odalara yerleştirilerek ceza infaz kurumları çağdaş infazın koşullarına hizmet eder hâle getirilmiştir.

Ceza infaz kurumlarında **odalar,** koğuşlara nispetle daha az sayıda hükümlü/tutuklunun barınabilmesine imkân sağlayan birimlerdir. Bu nedenle ceza infaz kurumları daha az sayıda mahkûmun kaldığı oda sistemine geçmiştir.

Ceza infaz kurumlarında güvenlik ve asayişi temin etmekteki temel amaç, suçun henüz oluşmadan önlenmesini sağlamaktır. Aramalar, ceza infaz kurumunda disiplini sağlayarak hükümlü/tutuklulara güvenli ortamlarda hizmet sunma imkânı sağlar. Kurumların iç güvenliği, Adalet Bakanlığına bağlı infaz ve koruma görevlileri tarafından sağlanır. İç güvenlik görevlileri, gerektiğinde dış güvenlik görevlileriyle iş birliği yapar.

Açık kurumlar ile çocuk eğitim evlerindeki idare ile infaz ve koruma görevlileri; firarların önlenmesi, asayiş ve disiplinin sağlanması için gözetim ve denetimle yükümlüdür.

3.1.1. Ceza İnfaz Kurumu Müdahale, Emniyet ve Tahliye Planları

Ceza infaz kurumlarında meydana gelen isyan, yangın, deprem, toplu firar, tünel kazma, duvar delme gibi asayiş ve güvenlikle ilgili olaylarda, iç güvenlik görevlilerinin yetersiz kalması hâlinde "Ceza İnfaz Kurumu Müdahale, Emniyet ve Tahliye Planı" çerçevesinde uygulamalar gerçekleştirilir. Ceza infaz kurumu dış güvenlik sorumlusu jandarma, ceza infaz kurumu ve tutukevi içinde meydana gelen bir asayiş olayının bastırılmasında, iç güvenlik personelinin yetersiz kalması durumunda, Cumhuriyet başsavcısının görüşü alınarak kurum müdürünün talebi üzerine kuruma girerek olaya müdahale etmek suretiyle güvenlik ve asayişi sağlar (Görsel 3.3). Bu sebeple isyana karşı "Ceza İnfaz Kurumu İsyana Karşı Müdahale Planı" hazırlanır..

Görsel 3.3: İç güvenlik personeli

Planlar ilçe Cumhuriyet başsavcılıkları ve ilçe emniyet amirlikleriyle veya müdürlükleriyle koordine edilerek hazırlanır.

Ceza infaz kurumlarında meydana gelen hükümlü/tutukluların tahliye edilmesini gerektiren yangın, sel, deprem vb. durumlarda uygulanmak üzere "Cezaevi Emniyet ve Tahliye Planları" hazırlanır. Hükümlü/tutukluların tahliye edilmesini gerektirecek durum genellikle yangındır. Bunun dışında kalan doğal afetlerde (sel, deprem, arazi kayması vb.) bölge özelliklerine göre plan yapılır.

Öncelikle isyanın vuku bulduğu alanlar, koğuş, blok/bloklar veya duruma göre ceza infaz kurumunun tamamı gizlilik içinde tecrit edilir. Bu tecrit, isyancıların bulunduğu alana bitişik, yanında, altında ve üstünde bulunan bütün mekânları kapsar. Tecrit, bir yerde sıkışan isyancıların ceza infaz kurumunun diğer kısımlarına çekilmelerine imkân vermeyecek tarzda yapılır. Ceza infaz kurumu içerisine müdür ve infaz koruma memurlarıyla girilerek isyanda bulunan hükümlülere eylemlerini sona erdirmeleri ve koğuşlarına çekilmeleri için birkaç defa megafonla uyarı yapılır. İsyana katılmayan hükümlüler, zarar görmemeleri için uygun bölümlere, gerekirse kurum binasının dışına tahliye edilir ve buralarda muhafaza altına alınır. İhtara rağmen eylem devam ederse uygun bir veya iki giriş yeri tespit edilir. Gerekirse duvar ve tavanlarda delik açılır, kapılardan girilmesi gerekiyorsa kurulan barikatlar koğuş dışına doğru temizlenir.

Operasyon esnasında personel, unsur ve gruplar himayeli ilerleme ve müdahale tekniği kullanılır. Koordine olmadan hiçbir faaliyet icra edilmez. Fiziki olarak bire bir temastan ziyade, müdahale birlik komutanının emriyle göz yaşartıcı gaz bombaları, su ve köpük kullanılarak hükümlülerin azim ve iradesinin kırılması esas alınır.

Müdahale sonrasında ele geçirilen silâh ve malzemeler muhafaza altına alınır ve icra edilen bütün faaliyetler tutanaklarla tespit edilir. Her grup kendi icra ettiği faaliyete ilişkin ayrı ayrı tutanak tanzim eder. Operasyonun geneline ilişkin ayrıca bir genel tutanak da tanzim edilir. Olaya neden olan hükümlüler yakalanarak tahliye edilir ve bunlar hakkında yapılacak adli ve idari işlemlere esas olmak üzere tanzim edilen belgelerle birlikte Cumhuriyet savcılığına teslim edilir.

3.1.2. Bina Aramanın Hukuki Dayanakları

Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'un 36. maddesine göre kurumlarda, odalarda ve eklentilerinde üstü ve eşyaları habersiz olarak her zaman aranabilir. Hükümlülerin üst ve eşyasında habersiz olarak her zaman arama yapılabilir. Her ay bir kez mutlaka arama yapılır. Aramalar, gerektiğinde dış güvenlik görevlileriyle veya kolluk kuvvetleriyle ya da diğer kamu görevlilerince ortaklaşa gerçekleştirilebilir. Aramalarda insan onuruna saygı esastır. Oda ve eklentilerinde yapılacak aramalarda bir hükümlü hazır bulundurulur. Mahpusların yaşadığı, çalıştığı ve toplandığı her yerde arama yapılabilir.

Ceza infaz kurumları kendine özgü güvenlik, düzen ve disiplin uygulamalarının mevcut olduğu kurumlardır. Kurumların çatısında nöbet kuleleri mevcuttur (Görsel 3.4).

Görsel 3.4: Çatıda nöbet kulesi bulunan ceza infaz kurumu

Ceza İnfaz Kurumlarında Bulundurulabilecek Eşya ve Maddeler Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre koğuş, oda ve eklentilerinde bulundurulabilecek eşyalar belirlenmiştir.

Ceza infaz kurumu koğuş, oda ve eklentilerinde kantinden temin edilebilen sebze, meyve ve diğer gıda maddeleri bulunabilir. Ceza infaz kurumunda annesiyle birlikte kalan çocuklar ve emziren anneler için ihtiyaç duyulan gıdalar cins ve miktarı doktor tarafından belirlenerek odalarında bulundurulabilir.

Mutfak teşkilatı bulunmayan ceza infaz kurumlarında, yemek yapılabilecek herhangi bir yerin olmaması durumunda, hükümlülerin kaldığı koğuş, oda ve eklentilerinde idare tarafından verilen yemek yapmada kullanılacak her türlü gıda maddesi ve malzemenin yeteri kadar bulundurulmasına izin verilir.

Yemek yapmada kullanılan tüp gibi yanıcı ve parlayıcı madde veya malzemeler, yemek pişirilmesinden sonra oda veya koğuşun dışında, idarenin kontrolünde bir bölüme alınır. Kurumun fiziki imkânları müsait olduğu takdirde, aradaki bağlantının standartlara uygun ve güvenlik bakımından sakınca oluşturmayacak şekilde, tüpün koğuş veya oda dışında, ocağın ise koğuş veya odada bulundurulmasına izin verilir.

Koğuş, oda ve eklentilerinde her hükümlü için kantinden temin edilmek şartıyla bulundurabilecek mutfak eşyaları şunlardır:

- 1 adet uç kısmı sivri olmayan 10 cm uzunluğunda bıçak
- Plastik veya yumuşak metalden imal edilmiş çatal, yemek ve çay kaşığı
- 0.50 mm kalınlığında 2 adet metal yemek tabağı
- İkişer adet cam su bardağı, çay bardağı ve tabağı

Müdürlük teşkilatı bulunan ceza infaz kurumlarında, hükümlü/tutukluların yemekleri kurumun yemekhanesinde pişirilerek personel gözetiminde koğuşlara/odalara dağıtımı yapılır (Görsel 3.5.a,b,c).

Görsel 3.5 a: Kurum mutfağı

Görsel 3.5.b

Görsel 3.5.c

Hükümlü, mahkeme tarafından yasaklanmamış olması koşuluyla ve bedelini ödemek kaydıyla süreli ve süresiz yayınlardan yararlanma hakkına sahiptir. Kurum güvenliğini tehlikeye düşüren veya müstehcen haber, yazı, fotoğraf ve yorumları kapsayan hiçbir yayın hükümlüye verilmez.

Resmî kurumlar, üniversiteler, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ile mahkeme tarafından yasaklanmamış olması koşuluyla vergi muafiyeti tanınan vakıflar ve kamu yararına çalışan dernekler tarafından çıkartılan gazete, kitap ve basılı yayınlar hükümlülere ücretsiz ve serbestçe verilir. Eğitim ve öğretimine devam eden hükümlülerin ders kitapları denetime tabi tutulamaz (Görsel 3.6).

Görsel 3.6: Derslik

Koğuş, oda ve eklentilerinde, kantinden temin edilmek koşuluyla, bir adet 37 ekran televizyon, elektrikli su ısıtıcısı, saç kurutma makinesi, büro tipi buzdolabı ve kurumun bulunduğu coğrafi bölgenin iklim koşulları dikkate alınarak her koğuş veya odada bir adet vantilatör bulundurulmasına izin verilir. Her hükümlü, kurum kantininden satın almak kaydıyla bir adet kulaklıklı küçük el radyosu bulundurabilir. Oda sistemine geçmemiş ceza infaz kurumlarında, koğuşların durumuna göre bir adet büyük ekranlı televizyon ve buzdolabı bulunur.

Müzik Aletleri: Her hükümlüye elektrikli olmamak ve idarece belirlenen saatlerde kullanmak koşuluyla vurgulu çalgılar dışında saz, ud, gitar, kemençe, keman, flüt, mızıka, ney, kanun gibi müzik aletlerinden birisi verilebilir (Görsel 3.7). Birden çok hükümlünün bulunduğu oda veya koğuşlarda bu konuda bütün hükümlülerin rızalarının alınması zorunludur.

Görsel 3.7: Müzik eğitimi

Dinî İhtiyaçlar: Her hükümlüye mensup olduğu dinin ibadetlerinde kullanılan eşyayı, dinî yaşamı bakımından zorunlu olan kitap ve eserleri bulundurmasına izin verilir (Görsel 3.8).

Görsel 3.8: Dinî eğitim

BİLGİ NOTU

Ceza infaz kurumlarında hükümlü/tutuklulara verilen din eğitimi ve manevi rehberlik hizmetleri çalışmaları Adalet Bakanlığı ve Diyanet İşleri Başkanlığı arasındaki protokol ile il/ilçe müftülüğünden görevlendirilen fakülte veya yüksekokul mezunu vaiz veya din görevlisi tarafından sürdürülür. Bu şartları taşıyan personel temin edilemediği takdirde il/ilçe milli eğitim müdürlüklerinden din ve ahlak bilgisi dersi öğretmeni görevlendirilir. Bu çerçevede ceza infaz kurumu vaizi ile din ve ahlak bilgisi dersi öğretmenleri kurumlarda hükümlü/tutuklulara din ve ahlak bilgisi dersi, dinî konferans ve seminerler verir.

Hükümlüler koğuş, oda ve eklentilerinde hekim raporuyla belgelendirilmek koşuluyla sağlığı için gerekli olan protez vb. tıbbi araç ve eşyaları bulundurabilir.

Hükümlülerin koğuş, oda veya eklentilerinde kantinden temin edilmek koşuluyla kişisel ve çevresel temizlik için bulundurabileceği eşyalar şunlardır:

- Tarak, saç fırçası, sabun, kese
- Diş macunu, diş fırçası, tıraş sabunu
- Şampuan, parfüm, krem, saç boyası
- Çakısı bulunmayan tırnak makası
- Plastik saplı tıraş bıçağı
- Beş adet plastik elbise askısı, çamaşır mandalı
- Günlük hayatta kullanılan plastik eşyalar
- İdare tarafından uygun görülen uzunlukta çamaşır ipi

Merkezî sıcak su sistemi kurulmamış ceza infaz kurumlarında idare koğuş veya odaların mevcuduna göre hükümlülerin banyo vb. temizlik ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla koğuş veya odaların dışında yeteri kadar tüp gaz bulundurulur.

Hükümlülerin gerekli malzemelerin kantinden temin edilmesi koşuluyla el işi faaliyetlerini, ceza infaz kurumlarının uygun bölümlerinde yapmaları esastır. Kurumunun güvenliğini bozmamak kaydıyla bu faaliyetlerin devamına koğuş, oda ve eklentilerde izin verilebilir. Maket bıçağı, tornavida gibi kesici delici alet ile boyama ve yapıştırmada kullanılan madde ve malzemelerin koğuş, oda ve eklentilerde bulundurulmasına izin verilmez (Görsel 3.9 a ve b).

Görsel 3.9 a: El işi faaliyetleri

Görsel 3.9 b: El işi ürünleri

Hükümlüler oda sistemine geçmiş ceza infaz kurumlarının koğuş, oda ve eklentilerinde bir adet kafes, bir çift kanarya, bülbül veya muhabbet kuşu gibi küçük kafes kuşu bulundurabilir. Oda sistemine geçmemiş diğer ceza infaz kurumlarında, kafes ve kuş sayısı idare tarafından belirlenir. Kafeslerin metal olmamasına dikkat edilir. Ceza infaz koğuş veya odada kuş bulundurulabilmesi için birlikte kalan hükümlülerin rızalarının alınması zorunludur.

Hükümlülerin kendilerini geliştirmeleri için gerekli görülen eğitim ve kültürel çalışmalarında kullanabilecekleri malzemeleri koğuş, oda ve eklentiler dışında, idare tarafından uygun görülecek yerlerde, denetim altında bulundurmasına ve kullanmasına kurum olanakları çerçevesinde izin verilebilir (Görsel 3.10). Kantinden temin edilmek koşuluyla her odada bir adet, 10 kişiden fazla mevcudu olan koğuşlarda ise 2 adet, kumar niteliğinde olmayan ve idare tarafından belirlenen satranç takımı vb. oyunlara ait malzemeler bulundurulabilir.

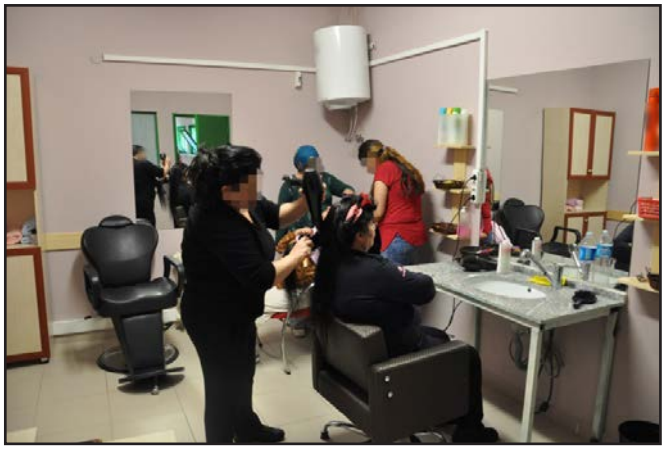

Görsel 3.10: Eğitim ve kültürel faaliyetler

Hükümlüler, kendilerine idare tarafından verilen nevresim takımı ve battaniye dışında, kantinden temin edilmek şartıyla bir adet nevresim takımı ve iklim koşulları değerlendirilerek idarenin uygun göreceği sayıda battaniye bulundurabilir.

Her oda veya koğuşta, idare tarafından yaptırılan panolara asılmak ve kurum kantininden temin edilmek koşuluyla birer adet Türk bayrağı, Atatürk resmi, gazete kupürü, haber, yazı fotoğraf ve takvim bulundurulabilir.

Her hükümlünün kendisine ayrılan yattığı yer veya dolabında, aile fertlerinin fotoğraflarına ait albüm bulundurmasına izin verilir. Hükümlüler nişan ve evlilik yüzüğü, küpe, kolye, toka, tespih ve kol saati ile kantinden temin edilmek koşuluyla bir adet masa saati ve bir adet top bulundurabilir. Kadın hükümlüler, cezaevi kuaföründen veya kantin aracılığıyla satın aldığı makyaj malzemelerini koğuş veya odalarında bulundurabilir (Görsel 3.11).

Görsel 3.11: Cezaevi kuaförü

Ceza infaz kurumu "İş Yurdu Yönetim Kurulu" tarafından kantinde satışına karar verilen Ceza İnfaz Kurumlarında Bulundurulabilecek Eşya ve Maddeler Hakkında Yönetmelik'te sayılmayan ve kurum güvenliğini tehlikeye düşürmeyen eşyaların stok oluşturmayacak şekilde koğuş, oda ve eklentilerde bulundurulmasına izin verilebilir.

Açık ceza infaz kurumlarında ve çocuk eğitim evlerinde bulunan hükümlüler, kapalı ceza infaz kurumlarında bulundurulabilecek eşyalara ek olarak ceza infaz kurumunun güvenliğini tehdit etmemek ve kanunlara aykırı olmamak koşuluyla cinsi miktarı idare ve gözlem kurulu tarafından belirlenen giyim, gıda vb. eşyalarını koğuş, oda ve eklentilerinde bulundurabilir.

3.1.3. Ceza İnfaz Kurumlarında Güvenlik Sistemleri ve Dinamik Güvenlik

Dinamik güvenlik, personelin mahkûmlarla mesleki etik temelli günlük iletişimi ve etkileşimi oluşturmaya ve sürdürmeye öncelik verdikleri bir kavram ve çalışma yöntemidir.

Dinamik güvenlik uygulamaları; personel ve mahkûmlar arasında pozitif ilişkiler geliştirilmesini, iletişim ve etkileşimi, profesyonelliği, adil ve kararlı olmayı, mahkûmun kişisel durumunu anlamayı, personel arasında olumlu ilişkilerin geliştirilmesini ve bilgi toplamayı kapsar. Hükümlü/tutuklularla etkileşim içinde olan personelin ileriye yönelik proaktif olabilme durumunu ifade eder. Bir başka ifadeyle dinamik güvenlik, meydana gelebilecek olayları öngörerek plan yapmak ve pozisyon alabilmektir (Görsel 3.12).

Görsel 3.12: Ceza infaz kurumunda güvenlik

Dinamik güvenliğin üstün yanı, bir durum olduktan sonra tepki göstermek yerine tehlikelerin erken bir aşamada farkına varılıp önlem alınmasıdır. Bu tür güvenlik, iyi eğitim görmüş ve profesyonel bir personelin olduğu durumlarda başarılı bir şekilde gerçekleştirilebilir.

Dinamik güvenlik konusunda kendini yetiştirmiş profesyonel bir infaz ve koruma memuru "Kendimi savunacağım ilk araçlarım sesim ve mahkûmlarla kurduğum sosyal ilişkidir. Biz böylece olayları daha olmadan engellemiş oluyoruz." der. Bu ifade dinamik güvenliğin etkisini gösterir.

Herkes kişiliğine bağlı dokunulmaz, devredilmez temel hak ve hürriyetlere sahiptir. Özgürlüğünden yoksun bırakılan herkes, insani muamele ve insanın doğuştan sahip olduğu insanlık onuruna saygı görme hakkına sahiptir.

İnsanı bir yere kapatmak yerine suçlu bireydeki insan özü keşfedilmiş, bunun da diğer insanlar gibi devredilmez, vazgeçilmez birtakım temel haklarının olduğu gerçeğine ulaşılmıştır. İnsan hakları, insan doğmadan önce sahip olduğu vazgeçilmeyen değerler sisteminde en üst sırada yer alan temel haklardır. Dinamik güvenliğin bir başka önemi, bir olay meydana gelmeden önce onu öngörebilmektir. Bu nedenle personelin, hükümlü/tutukluları faaliyetleri sırasında sürekli gözlemleyerek elde ettiği bilgileri ilgili birime aktarmasıdır. Ceza infaz kurumunda uygulanan güvenlik türleri ve dinamik güvenlik uygulamaları Tablo 3.1'deki gibidir.

Tablo 3.1: Ceza İnfaz Kurumlarında Güvenlik Sistemleri ve Dinamik Güvenlik

FİZİKİ GÜVENLİK		**STANDART GÜVENLİK**	**DİNAMİK GÜVENLİK**
1. Teknolojik Güvenlik Sistemleri	**2. Teknolojik Olmayan Güvenik istemleri**		
• Kapalı devre kamera sistemi X-Ray cihazı • Duyarlı kapı • Sensörlü tel • Elektronik kapılar • El dedektörü • Turnike sistemleri (göz, yüz, avuç içi vb.) • Parmak ve avuç içi kimlik kontrol sistemi • Aydınlatma sistemleri • Merkez kontrol odası • Dâhilî telefonlar ve el telsizleri • Merkezî anons ve yayın sistemi • Acil durum alarm sistemi • Yangın dedektörleri	• İhata duvarı • Dikenli ve jiletli tel • Nöbet kuleleri • Nizamiye • Demir kapılar • Şebeke kapılar • Pencere parmakları • Kilitler • Kelepçe	• Günün belli saatlerinde yoklama yapılması (sayımlar) • Hükümlü ve tutuklu kabul işlemleri ile doğru mahpusun tahliye edildiğinden emin olunmasını sağlayacak tahliye düzenlemeleri • Posta ve telefon konuşmalarının denetlenmesi ve belli bir seçim kriterine göre sansür edilmesi • Düzenli olarak aramaların yapılması • Nöbet ve vardiya hizmetlerinin düzenli yürütülmesi • Sevk ve nakiller • Hükümlü ve tutukluların odalara yerleştirilmesi ve oda değişiklikleri • Acil durumlara müdahale • Disiplin uygulamaları • Gözlem ve sınıflandırma • Gözetim ve denetim vb.	• Hükümlü ve tutukluların enerjisinin yapıcı iş ve faaliyetlere kanalize edilmesi • Hükümlü ve tutuklular için bireyselleştirilmiş programlar • Dengeli bir ceza infaz kurumu yönetim rejiminin sağlanması • Yapıcı personel ile hükümlü ve tutuklu ilişkileri • Kişisel temas, iletişim ve etkileşim • Öğretim ve mesleki eğitim programları • Sosyal ve psikolojik gelişim programları • Spor ve eğlence programları • Uyuşturucu, alkol ve diğer madde bağımlılığı gibi programlar • İstihbarat

Ceza infaz kurumlarındaki disiplin ve güvenlik uygulamalarında temel insan haklarının özüne dokunulmayacağı, bu hakların uluslararası normlar ve anayasayla güvence altına alındığı, eziyet ve işkencenin suç olduğu gerçeği unutulmamalıdır.

Ceza infaz kurumlarının ülkenin suç oranında kalıcı bir azalmaya yönelik yapabileceği tam katkı hükümlü/tutuklulara davranma şekline bağlıdır. Bu durum profesyonelliğin ve insan haklarına saygının önemini vurgulamaktadır.

Dinamik güvenlik uygulamaları sürecinde en önemli kişiler, hükümlüyle temas içinde olan ve onlarla ilgilenen infaz ve koruma başmemurları ile infaz ve koruma memurlarıdır. Personel, dinamik güvenlik düzenlemelerinin bir parçası olarak mahpuslarla etkili profesyonel ilişkiler kurmaya teşvik edilmelidir. Çünkü etkin dinamik güvenlik uygulamaları ile hükümlülere adil davranılmasında, ceza infaz kurumu personeli temel teşkil eder.

Ceza infaz kurumu personeli sosyal ve kültürel faaliyetlere katılan hükümlülere/tutuklularla etkili bir iletişim kurmalı, mahkûmların sosyal faaliyetlerini görüp onları ziyaret etmelidir (Görsel 3.13).

Görsel 3.13: Kurum personelinin müzik sınıfını ziyareti

SIRA SİZDE

Ceza infaz kurumlarının güvenliğinin sağlanmasında, insan unsuru ve dinamik güvenlik uygulamaları arasındaki farklar nelerdir? Düşüncelerinizi aşağıda ayrılan bölüme yazarak sınıf arkadaşlarınızla paylaşınız.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Güvenlik demek sadece kapıların kilitlenmesi, yüksek duvarlar, demir parmaklıklar, dikenli tel vb. değildir. Güvenlik; aynı zamanda mahkûmlarla iyi iletişim ve etkileşim kurmak, ceza infaz kurumunda neler olup bittiğinin bilincinde olmak ve tüm mahkûmların topluma kazandırıcı eğitim faaliyetleriyle meşgul edilmesini sağlamaktır (Görsel 3.14).

Görsel 3.14: Cezaevinde eğitim faaliyeti

Ceza infaz kurumunda güvenlik tedbirleri ile eğitim ve topluma kazandırma faaliyetleri arasında mükemmel bir uyum ve denge bulunmalıdır. Bu dengeyi en iyi şekilde sağlamaya **dinamik güvenlik** denir.

İnsan, doğası gereği kendi fiziki ve ruhi yapısını sınırlayan, kısıtlayan yapıdan ve kurallardan kaçma-kurtulma duygusunu yaşayacak, fırsat buldukça bu duyguyu eyleme dönüştürecektir. İşte bu duygu ve eylem, yasa otoritesi ile mahpusu bir çatışmaya götürebilir. Ceza infaz kurumlarında iç düzenin yürütülmesine ve korunmasına ilişkin resmî kurallarla tutuklu ve hükümlüler tarafından ortaya konulan davranış biçimi ve kurallar arasında sürekli bir çatışma vardır. Bu çatışmaya, ceza infaz kurumlarında **üst kültür** ve **alt kültür** çekişmesi adı verilir. Ceza infaz kurumlarında üst kültürün alt kültüre egemen olması beklenir.

3.1.4. Arama ve Bina Arama Aşamaları

Ceza infaz kurumlarında yapılan aramaların amacı; kuruma girmesi, kurumda bulundurulması ve kullanılması yasak olan maddeleri tespit edip el koymak veya girişinin engellenmesini sağlamak, bir suç işlenmişse suç delillerini bulup ortaya çıkarmaktır.

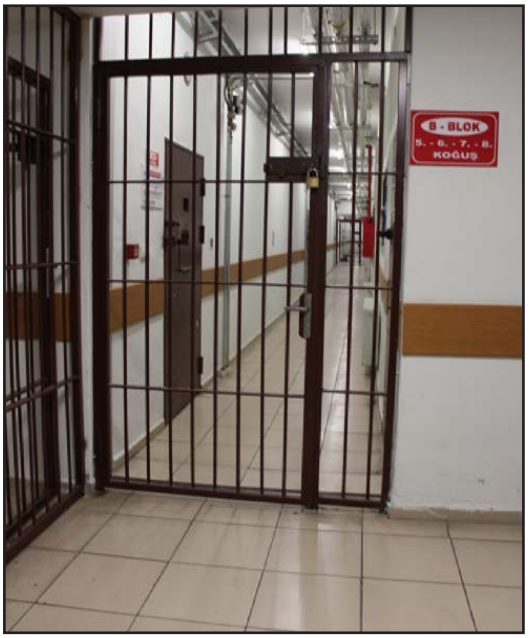
Her ceza infaz kurumlarında aramanın yapılacağı durumlar, aramada kullanılacak yöntemler ve aramaların yapılma sıklığını anlatan kolay anlaşılır bir düzenleme olmalıdır. Bu düzenlemeler personel, hükümlüler/tutuklular ile ziyaretçilerin onurlarını koruyacak biçimde hazırlanmalıdır. Hükümlülerin /tutukların yaşadığı, çalıştığı veya toplandığı tüm yerlerde düzenli bir şekilde ve büyük bir titizlikle arama çalışmalarının yapılması gerekir.

Ceza infaz kurumlarında aramalar; hükümlülerin/tutukluların, personelin, ziyaretçilerin, ceza infaz kurumu binasının ve demirbaş eşyalarının güvenliğini sağlamaya yönelik yapılır. Ayrıca delici, kesici veya aşındırıcı suç aletleri, ateşli silahlar, iletişim araçları, uyuşturucu maddeler, yasak dokümanlar, belge ve firar emareleri, bir suç işlemişse suç delillerinin hükümlü/tutuklunun odasında ve eklentilerinde bulundurması ihtimaline karşı arama yapılır.

Kurumlarda, oda ve eklentilerinde, hükümlünün üst ve eşyasında, habersiz arama yapılabilir. Kurumun tamamında ise her ay bir kez mutlaka arama yapılmalıdır. Oda ve eklentilerinde yapılacak aramalarda bir hükümlü hazır bulundurulur. Aramalar, gerektiğinde dış güvenlik görevlileri veya kolluk kuvvetleriyle de ortaklaşa gerçekleştirilebilir.

Bina aramasının amacı ceza infaz kurumunun binası ve eklentilerinde, binanın fiziki yapısında herhangi bir değişiklik yapılıp yapılmadığının, firar emarelerinin varlığı ile bina ve eklentilerinde yasak maddelerin olup olmadığını tespit etmektir. Bina aramalarında öncelikle kapı arkaları kontrol edilir. Havalandırma bahçesinin zemini ve pencere demirleri kontrol edilerek odalarda bulunan hükümlülerin/tutuklular hava şartları müsaitse havalandırma bahçesine alınarak tek tek üst ve eşya aramaları yapılır.

Yatakhane kısmından başlanarak sistematik bir şekilde sırayla koğuş veya odanın tamamı aranmalıdır (Görsel 3.15).

Görsel 3.15: Koğuş

Her odanın veya bölmenin aranmasında bir hükümlü/tutuklu hazır bulundurulmalı, arama esnasında aranan yerdeki malzemelere zarar verilmemeli, eşyalar rastgele savrulmamalı, eşyalar birbirine karıştırılmamalı; sert, düzensiz ve disiplinsiz davranışlardan kaçınılmalıdır.

Her oda veya kapalı yer, bir noktadan başlanarak saat yelkovanı istikametinde ve yukarıdan aşağıya doğru aranmalı, aranmayan hiçbir yer bırakılmamalıdır. Ayrıca ışık kesilmelerine veya ışıkların kasten söndürülmesine karşı hazırlıklı olunmalıdır. El konulan eşyaların bulunduğu yerler tanzim edilen krokide ayrıntılı gösterilmeli, özellikleri arama tutanağında belirtilmeli, mümkünse fotoğrafları çekilmelidir.

Binanın zemini, duvarları ve çatısının kontrolü yapılarak firara yönelik herhangi bir kazı veya delmenin olup olmadığı kontrol edilmelidir. Kapı, pencere ve pervazları ile demir parmaklıkları tokmak yardımıyla yoklanarak kesintinin ve herhangi bir değişikliğin olup olmadığı kontrol edilmelidir. Fayans altları ve duvarlar kontrol edilmelidir.

Binanın pis su ve rögar kapakları kontrol edilmeli, firara yönelik belirtilerin olup olmadığı araştırılmalıdır. Havalandırma bahçesi, duvarları jiletli ya da dikenli teller, zemin ve yağmur olukları kontrol edilmelidir.

Ceza infaz kurumundaki kör noktalar ve kullanılmayan odalar tespit edilerek aranmalı, oda duvarlarında zulaların varlığı kontrol edilmelidir. Tespit edilen zulalar betonla kapatılmalıdır.

Aramayla ilgili organizasyonu, ceza infaz kurumunun müdürü yapmalı ve her aşama test edildikten sonra uygulamaya geçilmelidir. Oda aramaları zaman açısından çok önemli olduğundan, aramanın yöntemi ve tekniği iyi planlanmalı, plan eksiksiz uygulanmalıdır.

3.1.5. Bina Aramasının Yapılış Yöntemleri

Kurumlarda, odalar ve eklentilerinde, hükümlülerin üst ve eşyasında habersiz, her zaman arama yapılabilir. Her ay bir kez mutlaka arama yapılır. Aramalar, gerektiğinde dış güvenlik görevlileri veya kolluk kuvvetleriyle ortaklaşa gerçekleştirilebilir.

Hükümlü/tutukluların 24 saatini geçirdiği yatakhane, mutfak, merdiven boşluğu, duvar arası, dolap ve ranza altları, duvar ve zemindeki renk, biçim değişiklikleri, tavanda herhangi bir kesi veya renk değişikliklerinin olup olmadığı dikkatli bir şekilde araştırılarak kontrol edilmelidir. Tuvalet taşı, duş küveti, lavabo altları, fayans arkaları, yapıştırıcı maddeler ile taşlarda oynama emaresi görülen yerler temizlenerek, eşyalar kaldırılarak arama yapılır.

Dolap ve Diğer Eşyalar: Dolap içi, yastık, yorgan içi, ranza altı, kapı pencere kolları kontrol edilir.

Havalandırma Avlularında Bulunan Pis Su İç ve Dış Rögarları: Kilit, rögar ağzı kontrolleri akan suda kil ve toprak karışımı varlığının tespiti için önemlidir.

Elektrik, Sıhhi Tesisat, Kalorifer Rögarları Gibi Tesisat Boşlukları: Bina içindeki tesisat malzemeleri kazı amaçlı kullanılmakta, boşluklar ise firar için tünel olarak kullanılmaktadır. Çatı üstü, çatı arası ve boş alanlar ile firar girişimi için tünel kazmaya müsait tüm alanların dikkatli bir şekilde kontrol edilerek aramaları yapılmalıdır.

Kapı, Pencere ve Diğer Aksamlar: Demirlerin kesilme durumu, cam macun altları, kapının ana gövdesini oluşturan kontrplak demir sacayakları yasak madde saklanması yönünden incelenir.

Hükümlüye gelen ve hükümlüden giden mektupların üzerine uyuşturucu enjekte edilip cezaevinde toza dönüştürülerek kullanılması ihtimaline karşı mektup okuma komisyonu tarafından mektuplar okunarak kontrolleri yapılır.

El ile arama; dikkatli, özenli ve ayrıntılı yapılmalıdır. Üst aramaları uygun bir yerde yapılmalı, aranacak kişinin onuruna saygı esası unutulmamalıdır. Aramayı yapacak kişi, kişisel duygularından sıyrılmalıdır. Üst aramasında gerekli aletler (dedektör, tokmak vb.) bulundurulmalıdır. Koğuşların aranmasında bir hükümlü/tutuklu gözlemci olmalıdır. Toplama yerinde yapılan aramada şahıs araması yapılır. Kullanılmayan bölümler dâhil her yer aranmalıdır. Jandarma ile müşterek tutanak tutulmalıdır. Tüm cezaevleriyle aynı anda ve belirsiz bir zamanda yapılmalıdır. Ayrıca hükümlünün odalara giriş çıkışında, ayrı yerlerde ve farklı görevlilerce üst ve eşyası aranır. Mevzuatta belirlenen eşyalar haricindekiler koğuşlarda bulundurulamaz. Firarı kolaylaştırmaya neden olan engeller (ağaç, çöp tenekesi vb.) kaldırılmalıdır. İç güvenlikten Adalet Bakanlığına bağlı infaz ve koruma memurları, dış güvenlikten ise jandarma sorumlu olmakla beraber iç güvenlik için gerektiğinde ceza infaz memurları jandarmayla birlikte hareket eder. Gerekirse kolluk kuvvetleri de yardım eder.

3.1.6. Yasak Eşyanın Ortaya Çıkarılması İçin Yapılan Aramalar

Türk Ceza Kanunu'nun 297. maddesine göre ceza infaz kurumuna girmesi yasak olan eşyalar şunlardır:

- Ateşli silahlar, uyuşturucu veya uyarıcı maddeler, elektronik haberleşme araçları
- Firarı kolaylaştırıcı her türlü alet ve malzeme

- Her türlü saldırı ve savunma araçları ile yangın çıkarmaya yarayan malzeme
- Alkol içeren her türlü içecek
- Kumar oynanmasına olanak sağlayan eşya ve malzeme
- Yeşil veya kırmızı reçeteye tabi ilaçlar

Kurum idaresi tarafından incelenmek üzere alınanlar hariç, mahkemeler tarafından yasaklanmış veya suç örgütlerini temsil eden yayın, afiş, pankart, resim, sembol, işaret, doküman vb. malzemeler ile örgütsel haberleşme araçları yasak eşya olarak değerlendirilir. Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile diğer kanun ve yönetmeliklerde belirlenen ceza infaz kurumuna girmesi yasak eşyalar bulunmaktadır.

Sayılan eşyaların kuruma girmesini engellemek, yasal olmayan yöntemlerle içeriye sokulmuşsa ortaya çıkarmak için yapılan aramalarda dikkat edilecek hususlar şunlardır:

- Aramayı yapacak personel, kurumda bulundurulması yasak olan eşyaları bilmeli ve tanımalıdır.
- Aramada kullanılacak araç gerecin zamanında temini ve arama yapacak personelin görev organizasyonu iyi yapılmalıdır.
- Koğuş ve odalarda yapılan aramalarda, mahkûm odasından alınmalı, üzeri dikkatlice arandıktan sonra başka bir bölüme alınmalıdır.
- Oda veya koğuşun araması yapılmadan önce arama yapılacak malzemelere göz atılmalı, malzemelerde bir değişiklik varsa bu durum ayrıca değerlendirilmelidir.
- Üst aramaları yapıldıktan sonra oda aramaları üst kısımdan ve odanın sol tarafından başlanarak sağa doğru yapılmalı, en son mahkûmların yaşam alanları aranmalıdır.
- Aramaya başlarken hükümlü/tutuklulardan biri arama ekibine refakat etmek amacıyla arama ekibinin yanında bulundurulur.
- Sabit veya sabit olmayan demirbaş eşyalar ve ranza altları dikkatlice aranmalıdır.
- Hükümlü/tutukluların özel eşyaları, yiyecek ve içecekleri dikkatlice aranmalıdır.
- Mahkûmların hâl ve hareketleri dikkatle izlenmeli, olağanın dışında herhangi bir davranış değişikliği görüldüğünde duruma müdahale edilmelidir.
- Kurum girişlerinde, hükümlü/tutuklu kabullerinde, ziyaretçi girişlerinde, kargo yoluyla gelen kolilerde, yasak madde ve malzeme girişinin engellenmesi için ilgili birimlerdeki personel tarafından şahıs ve eşya araması, usullere uygun bir şekilde yapılmalıdır.
- Hükümlü/tutukluların aramaları yapılırken yasak eşyanın vücut ve elbise üzerinde saklanacağı yerlere dikkat edilmelidir. Bu gibi yerler el dedektörü ve el ile aranmalıdır.

3.1.7. Tünel ve Firarlara Karşı Yapılan Aramalar

Terör suçundan yatan hükümlü/tutuklular ceza infaz kurumunun her noktasını tünel giriş yeri olarak seçebilir. Genel ve kısmi aramalarda bu husus göz önünde bulundurularak bina ve eşya aramalarına titizlik gösterilmesi gerekir. Terör suçundan yatan hükümlü ve tutuklular genellikle tünel yoluyla firar etmeyi tercih eder. Çünkü bu, propaganda aracı olarak kullanılmak istenir. Tünel dışındaki firarlar genellikle bireysel eylemlerdir. Terörün örgütlü bir yapı olması nedeniyle terör suçluları bireysel hareket etmezler. Terör örgütleri arasında sıkı bir dayanışma ve koşulsuz itaat vardır.

Ceza infaz kurumlarında bugüne kadar terör suçundan yatan hükümlü ve tutukluların kullandıkları tünel giriş yerleri şunlardır:

- Havalandırma bahçesi tünel giriş yeri
- Kalın duvar içleri tünel girişi
- Tuvalet ve banyonun bulunduğu zemin tünel girişi
- Tuvalet taşları, duş tekneleri
- Lavaboların altları
- Havalandırma bacaları
- Merdiven altları
- Zemin katta bulunan buzdolabı, ranza vb. malzeme altı
- Rögar, tünel giriş yeri vb. alanlar

Merdiven altları, özellikle dış cepheye yakın koğuşlar tünel girişlerinin yapıldığı yerlerdir. Buradan açılan delikler; ayakkabılık, çöp kovası, plastik çamaşır leğenleri ve su bidonlarıyla gizlenebilir. Gözetimden tamamen uzak tuvalet bölümlerinde, tuvalet taşlarının, duş teknelerinin ve lavaboların altları tünel giriş ve başlangıç yeri olarak sıkça kullanılan yerlerdir. Örneğin geçmiş yıllarda yapılan arama ve kontrollerde mahkûmların tuvalet taşı ve duş teknesini zedelemeden yerinden çıkartarak tünel girişiminde bulundukları tespit edilmiştir. Bu nedenle genel ve kısmi aramalarda bu noktalara titizlik gösterilmesi gerekir.

Hükümlü/tutukluların yemekhane (ortak yaşam alanı) kısmında yapılan tünel girişleri ranza, masa, buzdolabı vb. sabit aksamın altında olabildiği gibi zeminin herhangi bir yerinde açılıp üzeri soyunma dolabı, çamaşır leğeni vb. eşyayla gizlenebilir.

Ceza infaz kurumlarının havalandırma bahçesinde bulunan rögarlar da tünel kazımı için kullanılan yerlerdendir. Özellikle rögar borularının geniş tutulduğu mekânlarda büzlerin alt veya üst kısımları kırılmak suretiyle bir genişlik sağlanmaktadır. Rögar ağzındaki büz ise belirli bir derinlikte düzgün bir şekilde kesilip, faaliyet olmadığı zamanlarda yerine konularak normal rögar görüntüsü verilebilir.

Enli duvara sahip ceza infaz kurumlarında, duvarın içinde düşey istikamete ilerlenerek zemine inilmeye çalışılabilir. Depo, konferans salonu gibi her zaman kullanılmayan veya kullanıma kapatılan bazı alanlar da tünel girişi için elverişli mekânlardır.

Bazı ceza infaz kurumlarının mimari yapısından kaynaklanan boşluklar vardır. Havalandırma, baca, merdiven arasındaki boşluklar ve tuvalet duvarları arasındaki boşluklar, sıhhi tesisat ve kalorifer borularının geçtiği rögarlar sayılabilir (Görsel 3.16). Bu boşluklar duvardan giriş yeri olarak kullanıldığı gibi tünelden çıkan toprağın gizlenme yeri olarak da kullanılmaktadır. Ceza infaz kurumlarında bu tür boşluklar tespit edilerek kapatılmalı, kapatılamaması hâlinde aramalarda kontrolü sağlanmalıdır.

Görsel 3.16: Merdiven arasındaki boşluklar

BİLGİ NOTU

1993 yılında bir kapalı ceza infaz kurumunda meydana gelen ve 18 kişinin kaçtığı tünelin giriş yeri, yatakhaneye çıkan merdiven altından başlatılmıştır.

1989 yılında ortaya çıkartılan bir kapalı ceza infaz kurumundaki tünelin giriş yeri merdiven altından başlatılmıştır.

2013 yılında başka bir kapalı ceza infaz kurumunda 18 kişinin kaçtığı tünelin giriş yerinin ise mutfakta bulunan buzdolabının altında olduğu tespit edilmiştir.

Bir başka ceza infaz kurumunda ise 1988 yılında tünel giriş yeri olarak binanın havalandırma bacası kullanılmıştır.

Ceza ve infaz kurumlarında tünel kazmaya ve firarlara karşı dikkat edilmesi gereken hususlar şunlardır:

- Binanın zemini, duvarları, çatı ve çatı aralarının kontrolü yapılarak firara yönelik herhangi bir emare, kazı veya delmenin varlığı kontrol edilmelidir.
- Pencere ile kapıların demir ve şişleri, tokmakla yoklanarak herhangi bir kesik ve yerinden sökme durumunun olup olmadığı kontrol edilmelidir.
- Yapılan aramalarda herhangi bir firar emaresi tespit edilmesi hâlinde personel en seri şekilde kurum müdürünü bilgilendirmelidir.
- Terör ve örgütlü suçlardan hükümlü/tutukluların barındırıldıkları odalar ile adli suçlardan barındırılan hükümlü/tutukluların odalarının zaman zaman değiştirilmesi, uzun sürelerle aynı odalarda kalmaları engellenmelidir.
- Genel ve kısmi aramalarda ve oda değişiklikleri yapılırken hükümlü/tutuklular yeni odalara verilmeden önce oda, bahçe, mutfak, merdiven boşluğu, duvar arası, dolap ve ranza altları, merdiven altları, kurumda kullanılmayan alanlardaki duvar veya zemin maddelerindeki renk ve biçim değişiklikleri, tavanda renk ve iz değişikliği olup olmadığı dikkatli bir şekilde incelenmelidir.
- Tuvalet taşı, banyo, lavabo altları, fayans arkaları, yapıştırıcı madde niteliği, taşların oynama emaresi görülen yerler temizlenerek aranmalıdır. Taşınabilir durumdaki dolapların çekilerek arka ve alt zeminlerinin, taşınamayan dolapların bölmeleri ve yastık, nevresim ve battaniye içleri dikkatlice kontrol edilmelidir.
- Havalandırma bahçelerindeki pis suların tahliyesi için kullanılan iç ve dış rögarlarının kilit ve rögar ağzı kontrollerinin yapılarak akan sularda kil ve toprak karışımı olup olmadığı tespit edilmelidir.
- Elektrik, sıhhi tesisat, kalorifer gibi tesisat boşluklarının aranması, oda değişikliği yapacak hükümlü ve tutukluların giyim ve kişisel diğer eşyalarının X-ray cihazından geçirilerek titizlikle araması yapıldıktan sonra teslim edilmelidir.
- Odalarda bulunan buzdolaplarının motor ve iç (kapalı) bölümleri oda dışına alınarak teknisyen marifetiyle detaylı aramadan geçirilmeli ve bu uygulama belli aralıklarla tekrar edilmelidir.
- Odalarda bulundurulabilecek eşyalar arasında özellikle ip, kablo, temizlik eşyası vb. eşyaların belirtilen miktarın dışında olup olmadığının aramalarda kontrol edilerek fazla eşya bulunması hâlinde tutanak tutularak bu eşyalar odalardan alınmalıdır.

- Odalarda yapılan aramalar esnasında nöbetçi infaz koruma memuru arama ekibini takip etmelidir (Görsel 3.17).

Görsel 3.17: Arama takibi

3.1.8. Arama Türleri

Kısmi Arama: Kurumların oda ve eklentilerinde, hükümlünün üst ve eşyasında habersiz, her zaman arama yapılabilir. Kısmi aramalar bir ihbar alındığında, istihbarat bilgileri doğrultusunda veya şüphe uyandıran durumlarda lüzum görülen yerlerin aranmasıdır. Herhangi bir duyum veya istihbarat olmasa da tehlike ve risk durumu yüksek olan mahkûmların kaldığı odalar sık sık aranmalıdır.

Aramalarda bir mahkûm hazır bulundurulur. Genel aramalara göre kısmi aramalar daha sağlıklı yapılır. Aramaya girerken arama ekibi oluşturulur, görev bölümü yapılır. Arama ekibine neyin, nerede ve nasıl aranacağı konusunda Cumhuriyet savcısı, kurum müdürü, 2. müdür veya infaz koruma baş memurundan herhangi biri tarafından bilgi verilerek arama başlatılır.

Oda aramasına geçilirken öncelikle tutuklu/hükümlülerin üst ve özel eşyalarının aramaları yapılır ve arındırılmış bir bölgede bekletilir. Daha sonra yatakhane kısmından başlanılarak sistematik bir şekilde odanın tamamında arama yapılır. Yatakhane kısmında, ranzaların altı ve üstü dikkatlice arandıktan sonra ranzanın sabit olup olmadığı kontrol edilir. Elbise dolapları içi ve altı kontrol edilmeli, yastık, yatak, nevresim araması detaylı olarak yapılmalı, pencere parmaklıkları plastik tokmakla kontrol edilmeli, tavan ve duvarlar el ve gözle kontrol edilir. Bir duyum üzerine odaya girilmişse aranan nesne ortaya çıkartılıncaya kadar veya olmadığından emin olununcaya kadar arama işlemine devam edilir.

Genel Arama: Kurumun tamamında her ay bir kez yapılan aramaya **genel arama** denir. Bu aramalar sırasında hükümlü/tutuklu, eşya ve bina araması aynı anda yapılır.

Aramalar, gerektiğinde dış güvenlik görevlileri veya kolluk kuvvetleriyle ya da diğer kamu görevlileri tarafından ortaklaşa gerçekleştirilebilir. Ceza infaz kurumu tüm giriş ve çıkış kapılarında (personel, ziyaretçi, mutfak, mahkûm giriş çıkış kapıları vb.) duyarlı kapı, X-ray kontrol cihazları, el dedektörü ve el ile aramalar söz konusudur.

Genel ve kısmi aramalarda uygulanan usul şunlardır:

- Genel veya kısmi aramalarda öncelikle bir arama ekibi oluşturularak görev bölümü yapılır, yeteri kadar infaz ve koruma başmemuru olması durumunda her ekibin başına bir başmemur görevlendirilir. Arama ekibi aramaya girmeden önce kurum müdürü veya bir 2. müdür aramayla ilgili ekibi bilgilendirir ve talimat verir.

- Odaya girmeden önce odanın kapısı açık konuma getirilmeli ve gerektiği kadar personel kapı önünde güvenlik önlemi almalıdır.
- Arama yapılacak oda veya kısımlara girildiğinde hükümlü/tutuklulara arama yapılacağı konusunda bilgi verilir.
- Mahkûm odasından alınmalı, üzeri dikkatlice aranmalı, araması yapılmış başka bir bölüme alınmalıdır.
- Oda ve eklentilerinde yapılacak aramalarda bir hükümlü hazır bulundurulur.
- Odanın araması yapılmadan önce arama yapılacak malzemelere göz atılmalı, malzemeler ve eşyalarda herhangi bir değişikliğin varlığı kontrol edilmelidir.
- Üst aramaları yapıldıktan sonra oda aranmasına yataktan başlanılmalı, ranzanın altı ve üstü dikkatlice arandıktan sonra ranzanın sabit olup olmadığı kontrol edilmelidir.
- Yastık, yatak, nevresim araması detaylı yapılmalıdır.
- Dolap ve rafların araması yapılmalı, kesici, delici ve patlayıcı herhangi bir madde olup olmadığına bakılmalı, uyuşturucu madde aranmalı, mahkûmların hâl ve hareketleri dikkatle izlenmeli, davranış değişikliği olup olmadığı kontrol edilmelidir.
- Kapılar ve kilitler, havalandırma duvarları, pencere demirleri, odanın tavanı, tabanları ve duvarları kontrol edilmelidir.
- Ziyaret yerleri, tuvaletler, kullanılmayan alanların aranması yapılmalıdır.
- Ceza infaz kurumunun çatısı ve çevresi aranmalıdır. Şüphe uyandıran bir duruma rastlanıldığında durum incelemeye alınmalıdır. Arama tamamlandığında aramaya katılanlar tarafından tutanak tanzim edilmelidir.
- Genel ve kısmi aramalarda ayrıca suç unsuru teşkil edecek maddeler bulunması hâlinde bu maddeler tutanakla tespit edilip Cumhuriyet başsavcılığına suç duyurusunda bulunulmalıdır.

SIRA SİZDE

Genel ve kısmi aramalarda uygulanan usullerden üçünü verilen alana yazınız. Yaptığınız çalışmayı sınıf arkadaşlarınızla paylaşınız.

1.....

2. .....

3. .....

3.1.9. Aramaya İlişkin Hususlar

Ceza infaz kurumlarında aramada öncelik güvenliktir. Güvenlik şahsın mutlak surette kontrol altında olmasıyla tesis edilebilir. Ceza infaz kurumlarında güvenlik ve gözetim servisinde görev yapan personel; kuruma girmesi, kurumda bulundurulması ve kullanılması yasal olmayan araç gereçlerin girişini engellemelidir. Arama işleminin güvenle gerçekleştirilmesi için en az iki görevli olmalıdır. Bu görevlilerden biri arama işlemini gerçekleştirme diğeri ise güvenliğin temininden sorumludur.

Ceza infaz kurumlarında güvenlik ve asayişi temin etmekteki temel amaç, suçun oluşmadan önlenmesidir. Ceza infaz kurumu disiplininin aramalarla üst seviyede tutulması hükümlülere/tutuklulara güvenli ortamlarda hizmet sunma imkânı sağlar.

Aramaya ilişkin hususlar şunlardır:

- Kapalı ve açık ceza infaz kurumlarında ziyaret veya görüşe gelen resmî heyet ve özel kişiler, kurum güvenliğini tehlikeye sokacak davranışlarda bulunamaz, kurum güvenliği için alınan ve uygulanan yasal, idari tedbirlerin değiştirilmesini talep edemez.
- Kurumun düzen ve güvenliğini, hükümlülerin sağlığını bozabilecek nitelikteki eşya ve maddeler, her türlü iletişim aracı ve taşıma izin belgesi olsa da silâhlar kuruma sokulamaz. Ziyaret ve görüşlerde hükümlülere para, kıymetli evrak ve eşya verilemez.
- Konusu suç teşkil etmemekle birlikte kurumlara sokulması yasak olan her türlü eşya, çıkışta sahibine verilmek üzere idare tarafından muhafaza altına alınır. Aramalarda insan onuruna saygı esastır.
- Avukatların savunmaya ilişkin belgeleri, dosyaları ve müvekkilleriyle yaptığı konuşmaların kayıtları incelemeye tâbi tutulamaz.
- Hükümlü ile görüşmek üzere kuruma gelen avukatların, yanlarında bulundurduğu belge ve dosyaların savunmaya ait olup olmadıkları konusunda kendilerinden yazılı beyanları alınır.
- Savunmaya ilişkin olduğu beyan edilen belge ve dosyalar, her ne suretle olursa olsun incelenemez.
- 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 220. maddesinde yer alan suçlardan mahkûm olan hükümlülerin avukatlarıyla ilişkisinde avukatın savunmaya ilişkin olduğunu beyan ettiği belge ve dosyalar fiziki olarak aranabilir.
- Hükümlü/tutukluların kuruma kabullerinde mahkemeye, hastaneye ve diğer ceza infaz kurumlarına nakillerinde üst ve eşyalarında arama yapılır.
- Kurum içinde idareye, revire, avukata, kapalı ve açık görüşlere, ceza infaz kurumlarındaki servis personeli ile görüşmelere, iş atölyelerine, spor alanlarına, kütüphaneye, sohbet toplantılarına, telefon görüşmesine vb. yerlere çıkışlarda veya odalara girişlerde ayrıca olağanüstü durumlarda, genel ve kısmi aramalarda üst ve eşyaları aranır.
- Hükümlü/tutukluların üstleri ve eşyaları ceza infaz kurumlarına girişlerde, odalarında, kısmi ve genel aramalarda, odalarından çıkış ve dönüşlerinde ve gerekli görülen hâllerde her zaman aranabilir.
- Mahkûmlar, odadan çıkışta ve odaya dönüşlerinde ayrı yerlerde ve farklı memurlarca üst ve eşya aramasına tâbi tutulur. Aramalar el ve el dedektörüyle yapılabilir.

SIRA SİZDE

Oda ve koğuş aramalarında, aramaya başlamadan önce hangi materyallerin hazır olması gerekir? Belirtilen alana yazarak, sınıf arkadaşlarınızla paylaşınız.

.....

.....

.....

3.1.10. Arama Yapan Kişide Olması Gereken Özellikler

Arama yapan kişide olması gereken özellikler şunlardır:

- Şahıs araması, aynı cinsiyette görevliler tarafından yerine getirilmelidir.
- Aramayı yapan personel aramanın önemini bilmeli, aramayı sağlıklı yapmalıdır.
- Aramayı yapan görevli dikkatli, iyi algılayan, zeki, uyanık, tecrübeli, yetenekli ve meslek bilgisine sahip olmalıdır.
- Arama görevlisi, aranan şahsa ve yardımcı arama ekibine verdiği yönergelerle yaptırım inisiyatifine ve psikolojisine sahip olmalıdır.
- Arama görevlisi, aranan kişiye aranacağı konusunda bilgi vermeli ve aranan kişiyi rahatlatıcı tavırlarda bulunmalıdır.
- Hükümlü/tutuklunun araması, şahsın suçu ve konumu göz önünde bulundurularak dikkatli ve titizlikle yapılmalıdır.
- Arama görevlisi, aranan şahıslara insanlık dışı muamelede bulunmamalı, bu kişilerle samimi ilişkiye veya sürtüşmeye girmemelidir.
- Aramayı yapan görevli, ceza infaz kurumuna sokulması yasak olan eşya ve maddeleri tanımalı ve bilmelidir.
- Aramayı yapan görevli, yasak maddelerin cinsine göre şahıs üzerinde, eşyada veya binada yasak maddelerin saklanacağı yerleri bilmeli, bu nedenle aramayı bilinçli yapmalıdır. Özellikle uyuşturucu aramalarında köpek kullanılmaktadır. Köpekle yapılacak aramada polisten ya da jandarmadan destek alınmalıdır.

3.1.11. Bina Araması Sırasında Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar

Bina araması sırasında dikkat edilmesi gereken hususlar şunlardır:

- Bulundurulması suç teşkil eden eşyanın arandığı yerde bulunan kişilerin üstü, güvenlik veya suç eşyasının elde edilmesi amacıyla aranmalıdır.
- Önce kapı arkası kontrol edilmelidir. Daha sonra diğer odalar kontrol edilerek odalarda bulunan şahıslar bir yere toplanarak çabuk arama usulüyle üst araması yapılmalıdır.
- Aramaya, oda veya koğuşun durumuna göre belirlenecek bir yerden başlanmalı ve sırayla devam edilmelidir. Her odanın veya bölmenin aranmasında bir hükümlü/ tutuklu hazır bulundurulmalı, arama esnasında aranan yerdeki malzemelere zarar verilmemeli, eşyalar rastgele savrulmamalı, eşyalar birbirine karıştırılmamalı; sert, düzensiz ve disiplinsiz davranışlardan kaçınılmalıdır.
- Her oda veya kapalı yer, bir noktadan başlanarak saat yelkovanı istikametinde ve yukarıdan aşağıya doğru aranmalı, aranmayan hiçbir yer bırakılmamalıdır.
- El konan eşyaların bulunduğu yerler, tanzim edilecek krokide ayrıntılı gösterilmeli ve eşyaların özellikleri arama tutanağında belirtilmeli, mümkünse fotoğraf çekilmelidir.
- Binanın zemini, duvarları ve çatısının kontrolü yapılarak firara yönelik herhangi bir kazı veya delmenin olup olmadığı kontrol edilmelidir.
- Kapı, pencere ve pervazları ile demir parmaklıkları tokmak yardımıyla yoklanarak kesintinin ve herhangi bir değişikliğin olup olmadığı kontrol edilmelidir.
- Fayans altları ve duvarlarda açılan zula yerleri iyice kontrol edilmelidir.

- Havalandırma bahçesi, duvarları, jiletli ya da dikenli teller, zemin ve yağmur olukları kontrol edilmelidir.

Ceza infaz kurumu binasının mimari ve fiziki yapısını koruma ve yapılacak değişikliklerde Bakanlığın izni alınır. Tutuklu ve hükümlülerin tünel kazmalarına, kapı ve şebekelerin yerinden çıkarılmasına, pencere demir ve korkuluklarının kesilmesine, tavan ve duvarların delinmesine karşı gerekli önlemler alınır.

3.2. KISMİ BİNA ARAMASI

Bu tür arama, şüphe veya olağan yollarla binaların belli bir bölümünde alınmalıdır. Arama yapılacak odanın kapısı görevli infaz ve koruma memuru tarafından sessizce açılarak ani giriş yapılır. Ceza infaz kurumunun herhangi bir oda veya koğuşunda kuruma girmesi ve bulundurması yasak eşya veya firar emaresi olduğuna dair istihbarat alındığında sadece o kısımda yapılan aramaları ifade eder.

Kısmi bina araması yapılmadan önce genel aramada olduğu gibi aramanın niteliğine göre bir arama ekibi oluşturulur. Arama ekibinde olması hâlinde bir 2. müdür, bir infaz ve koruma başmemuru, yeteri kadar infaz koruma memuru ve teknisyen görevlendirilir.

Aramaya girmeden önce görev dağılımı yapılarak arama ekibine gerekli bilgilendirmede bulunulur. Aranacak odaya girilir ve arama yapılacağı oda sakinlerine bildirilir. Öncelikle odada bulunan hükümlü ve tutukluların üstleri aranarak arındırılmış bölgede arama bitinceye kadar bekletilir. Arama yapan ekip, yanlarına bir hükümlü veya tutukluyu gözlemci olarak alır ve aramaya geçilir.

Oda veya koğuşların havalandırma bahçeleri, mutfak, merdiven boşluğu, duvar arası, dolap ve ranza altları, duvar ve zemin maddelerindeki renk ve biçim değişiklikleriyle tavanda renk ve değişiklik olup olmadığı kontrol edilir. Tuvalet taşı, banyo, lavabo altları ve fayans arkaları kontrol edilir.

Taşınabilir ve taşınamayan dolapların arka alt ve zeminleri kontrol edilir. Havalandırma bahçesinde bulunan yağmur suyu ve tuvalet rögarlarının kilit ve kapakları kontrolleri yapılarak akan suda kil ve toprak karışımı olup olmadığının kontrolü sağlanır. Elektrik, sıhhi tesisat, kalorifer vb. tesisat boşluklarının aranması, ilgili teknik personel tarafından yapılmalıdır. Kapı kilitlerinin kontrol edilerek bozuk olanların tamir edilmesi veya yenileriyle değiştirilmesi gerekir (Görsel 3.18).

Araması yapılan oda veya koğuşun, çatı ve boş alanlar, firar girişimi için tünel kazmaya müsait tüm alanlar kontrol edilerek gerekli donanımlarla aramalar yapılmalıdır. Aramalar tamamlandıktan sonra aramaya giren personel tarafından tutanak tutularak birlikte imza altına alınması gerekir.

Görsel 3.18: Hükümlü tutuklu oda kapısı

3.2.1. Arama Esnasında Dikkat Edilecek Hususlar ve Aramanın Yapılışı

Arama dikkatli ve özenli şekilde, ayrıntıya inilerek yapılır. Uygun bir yerde yapılır. Kullanılmayan bölümler dâhil her yer aranmalıdır. Jandarma ile müşterek tutanak tutulmalıdır. Ayrıca hükümlünün odalara giriş çıkışında ayrı yerlerde, farklı görevliler tarafından üst ve eşyası aranmalıdır.

El yordamıyla fiziki aramalar, hükümlü/tutuklunun aranmaya uygun duruma (eller ve kollar yan tarafa paralel, ayaklar omuz hizasına) getirilerek vücudun baş kısmından başlayarak ayaklara doğru **duş sistemi** denen yöntemle yapılmalıdır.

Elektrik, sıhhi tesisat, kalorifer gibi tesisat boşluklarının aranması, ilgili teknik personel tarafından yapılmalıdır. Kapı kilitlerinin kontrol edilerek bozuk olanların tamir edilmesi veya yenileriyle değiştirilmesi gerekir.

Araması yapılan oda veya koğuşun, çatı ve boş alanlar ile firar girişimi için tünel kazmaya müsait tüm alanların kontrol edilerek titizlikle gerekli donanımlarla aramalar yapılmalıdır. **Genel aramalar,** ayda en az bir kere olacak şekilde ve habersiz, tüm ceza infaz kurumunu kapsayacak şekilde yapılan aramalardır. Aramalarda yer, zaman, yöntem, taktik ve teknikler iyi kullanılmalıdır. Aramaya başlamadan önce dikkat edilmesi gereken hususlar şunlardır:

- Arama ekiplerinin iyi seçilmesi, aramada kullanılacak araç gereçlerin zamanında temini ve arama ekibinin görev organizasyonu iyi yapılmalıdır.
- Mahkûm odasından alınmalı, üzeri dikkatlice arandıktan sonra araması yapılmış başka bir bölüme alınmalıdır.
- Oda veya koğuşun araması yapılmadan önce arama yapılacak malzemelere göz atılmalı, malzemelerde bir değişiklik varsa bu durum ayrıca değerlendirilmelidir.
- Üst aramaları yapıldıktan sonra oda aramaları yatakhane üst kısımdan başlanarak yapılmalı, en son mahkûm yaşam alanları aranmalıdır.
- Aramaya başlarken hükümlü/tutuklulardan biri arama ekibine refakat etmek amacıyla arama ekibinin yanında bulunmalıdır.
- Arama tamamlandıktan sonra aramayı yapan görevliler tarafından tutanak tutularak birlikte imzalanmalıdır.

3.2.2. Kısmi Bina Aramalarında Üst Araması

Koğuş veya odaya kısmi aramak için girildiğinde öncelikle odada bulunan hükümlü/tutuklulara arama yapılacağı konusunda bilgi verilerek üst aramasından başlanır.

Mahkûmların üstlerinde bulunan eşya ile kendileri el ve el dedektörüyle aramaları yapılarak daha önce araması yapılan uygun bir yerde arama bitinceye kadar bekletilir. Şahıs aranması sırasında güvenlik mesafesine dikkat edilir ve bir kişi arama yaparken bir başka personel de arama yapan personelin güvenliğini sağlamak için gözetleyici olur. Aramalarda insan onurunun korunmasına dikkat edilir.

Kurum personeli ve dış güvenlik personeli dâhil olmak üzere sıfat ve görevi ne olursa olsun ceza infaz kurumları ve tutukevlerine girenler duyarlı kapıdan geçmek zorundadır. Bu kişilerin üstleri metal dedektörle aranır, eşyaları X-ray cihazından veya benzeri güvenlik sistemlerinden geçirilir, şüphe hâlinde el ile aranır. Bu cihazların bulunmadığı yerlerde arama ve kontrol el ile yapılır.

Hükümlü/tutuklular, odalarından çıkış veya dönüşlerinde ayrı yerlerde ve farklı memurlarca üst ve eşya aramasına tabi tutulur. Hükümlü/tutuklularla birebir temas kuranlar, açık görüş yapan ziyaretçiler, personel, noter ve avukatların görüşmelerinden sonra görüştükleri tutuklu ve hükümlülerin üstleri el dedektörü ve el yordamıyla sıkıca aranır.

Hükümlü/tutukluların ziyaretçileri, beraberinde getirdiği özel eşyalar ve içeri verilecek eşyalar X-ray cihazından geçirilir ve el ile kontrolleri yapıldıktan sonra idarece uygun görüldüğü takdirde içeri verilir. Konusu suç teşkil etmemekle birlikte ceza infaz kurumları ve tutukevlerine sokulması yasak olan eşya, araç gereç veya malzemeler çıkışta sahibine verilmek üzere idare tarafından muhafaza altına alınır.

Kişilerin üst ve eşyaları aranırken kullanılabilen yöntemler şunlardır:

- El yordamıyla yapılan aramalar
- El dedektörleriyle yapılan aramalar
- Duyarlı kapıdan geçerek yapılan aramalar (Görsel 3.19)
- X-Ray cihazıyla yapılan aramalar
- Tıbbi cihazlarla yapılan aramalar

Görsel 3.19: Duyarlı kapı ve el dedektörü

3.2.3. Üst Araması Yapan Görevlide Bulunması Gereken Özellikler

Üst aramasını yapan görevlide bulunması gereken özellikler şunlardır:

- Üst araması aynı cinsiyette görevliler tarafından yerine getirilmelidir.
- Arama sırasında güvenlik mesafesi korunmalı ve bir personel, arama yapan personelin güvenliğine yönelik gözetleyici olmalıdır.
- Üst araması, aranan şahsın rahatsız olmayacağı yer veya ortamda yapılmalıdır.
- Aramayı yapan personel aramanın önemini bilmeli ve aramayı sağlıklı yapmalıdır.
- Aramayı yapan görevli dikkatli, iyi algılayan, zeki, uyanık, tecrübeli, yetenekli ve meslek bilgisine sahip birisi olmalıdır.
- Arama görevlisi, aranan şahsa ve yardımcı arama ekibine verdiği yönergelerle yaptırım inisiyatifine ve psikolojisine sahip olmalıdır.
- Arama görevlisi, aranan kişiye aranacağı konusunda bilgi vermeli ve aranan kişiyi rahatlatıcı tavırlarda bulunmalıdır.

- Hükümlü/tutuklunun aranmasında, aranan şahısın suçu ve konumu göz önünde bulundurularak aranması dikkatli ve titiz yapılmalıdır.
- Arama görevlisi, aranan şahıslara insanlık dışı muamelede bulunmamalı, bu kişilerle samimi ilişkiye veya sürtüşmeye girmemelidir.
- Aramayı yapan görevli, ceza infaz kurumuna sokulması yasak olan eşya ve maddeleri tanımalı ve bilmelidir.
- Aramayı yapan görevli, yasak maddelerin cinsine göre şahıs üzerinde, eşyada veya binada yasak maddelerin saklanacağı yerleri bilmeli, bu nedenle aramayı bilinçli yapmalıdır.
- Aramalarda insanın saygınlığını azaltacak, onurunu incitecek veya aramanın amacıyla bağdaşmayacak tutum ve davranışlarda bulunmamalıdır.

3.2.4. Arama Sırasında Tespit Edilen Zararlı ve Yasak Maddeler

Ceza infaz kurumuna yasak ve zararlı maddelerin girişinin engellenmesi için dikkat edilmesi gereken hususlar şunlardır:

- Merkezî otorite, kararlı yönetim ve denetim anlayışıyla radikal kararlar almalıdır.
- Elektronik güvenlik sistemleri, eğitilmiş uzman personel tarafından amacına uygun kullanılmalıdır.
- Personel arasında güven duyguları yaratılmalı, ihanet düşüncesi yok edilmelidir.
- Ceza infaz kurumu personeliyle sık sık toplantı ve seminerler düzenlenmeli, motivasyon sağlayıcı bilgiler verilmelidir.
- Personel hizmet içi eğitime alınmalı, yasak maddelerin tanıtımı ve ceza infaz kurumundaki zararları konusunda bilgi verilmelidir.
- İstihbarat almaya önem verilmeli, yerine göre müdahale imkânları sağlanmalıdır.
- Ceza infaz kurumunda bireysel yönetim anlayışından ziyade ekip yönetimine önem verilmelidir.
- Kanun, yönetmelik ve genelgeler eksiksiz uygulanmalıdır.
- Personel görev organizasyonu iyi yapılmalıdır.
- Ceza infaz kurumuna yasak maddenin girmemesi yönünde fiziki şartlar iyileştirilmeli ve önlemler alınmalıdır.
- Çalışanların ekonomik, sosyal ve psikolojik sorunları çözümlenmelidir.

Aramalarda yasaklı olan araç gereçlerin ceza infaz kurumuna girmesi, bulundurulması ve kullanılması hâlinde derhâl tutanak tutulmalı ve bulunan yasak eşyanın niteliğine göre adli ve idari soruşturma başlatılmalıdır. Ceza infaz kurumuna girmesi ve kullanılması yasak olan bazı eşyalar şunlardır:

- Delici, kesici, yanıcı, patlayıcı, parlayıcı malzemeler (Görsel 3.20)

Görsel 3.20: Kuruma girmesi yasak olan eşyalar

- Her türlü uyuşturucu ve uyarıcı madde
- Her türlü görüntü alma, kaydetme özelliği olan alet ve cihazlar
- Her türlü iletişim cihazı; telefon, telsiz, sim kart vb.(Görsel 3.21)

Görsel 3.21: Kuruma girmesi yasak olan iletişim araçları

- Alkollü içecekler
- Ateşli silahlar
- Bilgisayar, dizüstü tablet ve donanımları
- Yasaklı yayınlar
- Elektrikli cihazlar (eşya yönetmeliğinde sayılan elektrikli eşyalar dışında kalanlar)
- Para ve değerli eşyalar
- Elektrikli veya vurgulu çalgılar
- Resmî üniformalar ve her türlü deri eşyalar
- Ses ve görüntü kayıt cihazlarının (VCD, DVD, CD, İPOD, disket, kasetçalar vb.) kuruma girmesi ve bulundurulması yasaktır (Görsel 3.22).

Görsel 3.22: DVD, CD çeşitleri

Hükümlü/tutukluların 24 saat barındığı oda veya koğuşlarda üst aramaları yapılırken yasak eşyanın odada ve şahıs üzerinde saklanacağı yerlere dikkat edilir. Bu gibi yerler el dedektörü ve el yordamıyla aranır. Daha önceden bildirilenler ile şüpheli görülenlerin vücut aramaları, gerekli önlemler altında özel olarak yapılmalıdır.

Hükümlü/tutuklunun beraberinde getirdiği basılı eserler kendisine verilmeyerek bir tutanakla eğitim kuruluna gönderilir.

Suç unsuru teşkil etmeyen, ceza infaz kurumuna sokulması uygun olmayan malzemeler ve eşyalar tutanakla depo memuruna teslim edilir. Aramada suç unsuru teşkil edecek maddeler bulunursa tutanakla tespit edilir. Savcılığa suç duyurusunda bulunulur

1. UYGULAMA

Uygulamanın Adı: Cezaevi Koğuşu Atölyesinde Arama İşlemi

Uygulamanın Amacı: Cezaevi koğuşu atölyesinde üst arama işlemi yapmak

Uygulama İçin Verilen Süre: 2 ders saati

Görev: Bu çalışmada sizden öğretmeninizi dikkatlice gözlemlemeniz ve üst arama türünü doğru bir şekilde yapmanız beklenmektedir. Çalışmanızı uygulamanın basamaklarını takip ederek gerçekleştiriniz.

Uygulamanın Basamakları

- Sınıf mevcuduna göre ikişerli gruplar oluşturunuz.
- Gruplarda yer alan öğrencilerden birine infaz ve koruma memuru rolünü diğerine de hükümlü rolü veriniz.
- İnfaz ve koruma memuru rolü verilen öğrenciden, grubundaki hükümlü rolü verilen diğer öğrenciyi "üst arama" yöntemiyle araması isteyiniz.
- Grupta yer alan arkadaşlarınızın rollerinin değiştirilerek tüm sınıftaki öğrencilerin uygulamayı tekrarlamasını sağlayınız.
- Uygulamaya katılan arkadaşlarınızı dikkatlice gözlemleyiniz.

Değerlendirme: Yapacağınız çalışma kontrol listesi kullanılarak değerlendirilecektir. Çalışmanızı planlarken kontrol listesinde yer alan ölçütleri dikkate alınız.

KONTROL LİSTESİ		
Ölçütler	**Evet**	**Hayır**
1. Hükümlülerin üstlerinde bulunan eşyalarını ve hükümlüleri el ile aradı.		
2. Araması yapılanları uygun bir yerde arama bitinceye kadar bekletti.		
3. Ceza infaz kurumuna sokulması uygun olmayan malzemeleri kontrol etti.		
4. Hükümlünün üst araması yapılırken yasak eşyanın odada ve şahıs üzerinde saklanacağı yerleri kontrol etti.		
5. Arama sırasında güvenlik mesafesine dikkat etti.		

6. İnfaz koruma memuru arama yaparken başka bir personel de arama yapan personelin güvenliğini sağlamak için aramayı gözlemledi.		
7. Aramalarda insan onurunun korunmasına dikkat etti.		
8. Arama tamamlandıktan sonra aramayı yapan görevliler tutanak tuttu.		
DEĞERLENDİRME "Hayır" olarak işaretlenen ölçütler için ilgili konuları tekrar ediniz.		

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

A) Aşağıda boş bırakılan alanlara cümlelerde verilen bilgiler doğru ise "D", yanlış ise "Y" yazınız.

1. (.....) Aramayı yapan görevli, ceza infaz kurumuna sokulması yasak olan eşya ve maddeleri tanımalı ve bilmelidir.

2. (.....) Beden ve üst aramaları aynı cinsiyetten güvenlik ve gözetim görevlileri tarafından yapılır.

3. (.....) Hükümlü/tutukluların üstleri ve eşyaları, odalarından çıkış ve dönüşlerinde aynı memur tarafından yapılır.

4. (.....) Avukatların savunmaya ilişkin belgeleri, dosyaları ve müvekkilleriyle yaptığı konuşmaların kayıtları incelemeye tabi tutulur.

5. (.....) Kapalı ceza infaz kurumlarında oda ve koridor kapıları kapalı tutulur.

6. (.....) Kurumların iç güvenliği, Adalet Bakanlığına bağlı infaz ve koruma görevlileri tarafından sağlanır.

B) Aşağıdaki cümlelerde bulunan boşlukları doğru kelimelerle doldurunuz.

7. Ceza infaz kurumlarında …….. üstün yanı, bir şey olduktan sonra tepki göstermek yerine, tehlikelerin erken bir aşamada farkına varılıp önlem alınmasında yatar.

8. Binanın zemini, duvarları, çatı ve çatı aralarının kontrolü yapılarak …….. herhangi bir emare, kazı veya delmenin olup olmadığı kontrol edilmelidir.

9. Ceza infaz kurumlarında oda ve eklentilerinde, hükümlünün üst ve eşyasında habersiz olarak her zaman yapılabilen aramaya …….. denir.

10. Arama işleminin güvenle gerçekleştirilmesi için en az …….. şarttır.

11. Ceza infaz koğuş veya odalarda kuş bulundurulabilmesi için birlikte kalan hükümlülerin …….. zorunludur.

12. Oda araması yapılmadan önce tutuklu ve hükümlülerin …….. aramaları yapılır.

C) Aşağıdaki sorularda doğru olan seçeneği işaretleyiniz.

13. Aşağıdakilerden hangisi Türk Ceza Kanunu'nun 297. maddesine göre ceza infaz kurumuna girmesi yasak olan eşyalardan <u>değildir</u>?

A) Elektronik haberleşme araçları
B) Firarı kolaylaştırıcı her türlü alet ve malzeme
C) Alkol içeren her türlü içecek
D) Saldırı ve savunma araçları ile yangın çıkarmaya yarayan malzeme
E) Otuz yedi ekran televizyon

14. Aşağıdaki seçeneklerden hangisi ceza infaz kurumlarında meydana gelen ve hükümlü/tutukluların tahliye edilmesini gerektirecek durumlardan biridir?

A) Kavga
B) Açlık grevi
C) Hükümlü/tutukluların dilekçe vermeleri
D) Ceza infaz kurumunun şehre uzaklığı
E) Yangın

15. Aşağıdakilerden hangisi belirtilen eşya oda ve eklentilerinde her hükümlünün bulundurulabileceği eşyalardan değildir?

A) Kantinden temin edilmek şartıyla bir adet keklik kuşu
B) 0.50 mm kalınlığında iki adet metal yemek tabağı
C) Plastik veya yumuşak metalden imal edilmiş çatal, yemek ve çay kaşığı
D) Metal saplı tıraş bıçağı
E) İkişer adet cam su bardağı ile çay bardağı ve tabağı

16. Aşağıdakilerden hangisi üst aramasını yapan görevlide bulunması gereken özelliklerden biri değildir?

A) Şahıs aramasının farklı cinsiyette görevliler tarafından yapılabilmesi
B) Arama görevlisinin aranan kişiye aranacağı konusunda bilgi vermesi
C) Arama sırasında güvenlik mesafesinin korunması
D) Arama görevlisinin arama amacıyla bağdaşacak davranışlarda bulunması
E) Aramayı yapan görevlinin kuruma girmesi yasak olan eşyaları bilmesi

17. İnfaz kurumlarında elektrikli eşyaların kullanımına ait aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Her koğuşta bir adet otuz yedi ekran televizyon bulundurulabilir.
B) Koğuşlardaki tüm elektrik giderleri devlet tarafından karşılanır.
C) Koğuşlarda iklim şartlarına bağlı olarak bir adet vantilatör bulundurulabilir.
D) Her koğuşta bir adet saç kurutma makinesi bulundurulmasına izin verilir.
E) Her hükümlü kantinden aldığı bir adet küçük el radyosunu bulundurabilir.

18. Aşağıdakilerden hangisi ceza infaz kurumlarında dış güvenlikten sorumlu olan kurumdur?

A) Adalet Bakanlığı
B) Jandarma
C) Polis Teşkilatı
D) Sulh hukuk mahkemesi
E) İnfaz koruma başmemuru

KOD=13004

4.
ÖĞRENME BİRİMİ

ZİYARET MAHALLİ

KONULAR

4.1 ZİYARET İŞLEMLERİ

4.2 ZİYARET MAHALLİ İŞLEMLERİ

NELER ÖĞRENECEKSİNİZ?

1. Hükümlü/tutukluların ziyaretinde istenen evraklar
2. Hükümlü/tutukluların ziyaret günü ve saatler
3. Hükümlü/tutukluların ziyaretinde uyulması gereken kurallar
4. Hükümlü/tutuklunun avukatla görüşmesi

TEMEL KAVRAMLAR

- Görüş
- Ziyaret

HAZIRLIK ÇALIŞMALARI

1. **Ziyaretçilerin, günlük yaşamda yanlarında bulundurdukları eşyalardan hangileri ceza infaz kurumuna ziyaret için geldiklerinde tehlike oluşturabilir?**
2. **Ceza infaz kurumunda barındırılan hükümlü ve tutukluların ziyaretçileriyle görüşmeleri kurum güvenliğini nasıl etkiler?**

4.1. ZİYARET İŞLEMLERİ

Hükümlü/tutuklular ceza infaz kurumlarında güvenli bir biçimde ve kaçmalarını önleyecek tedbirler alınarak düzen, güvenlik ve disiplin çerçevesinde tutulur. Böylece 24 saatini ceza infaz kurumunda geçiren hükümlü/tutukluların kurumda düzenli bir yaşam sürdürmeleri sağlanır. Ceza infaz kurumu çalışanları, hükümlü/tutukluların düzenli bir yaşam sürdürmelerinde insan onuruna saygıyı ve anayasal hakları dikkate alarak görevlerini yerine getirir. Hükümlü/tutukluların kurum içinde güvenlik zafiyeti oluşturmadan düzenli ve sağlıklı bir şekilde yaşamlarını devam edebilmeleri için infazın amacı doğrultusunda bazı sınırlandırmalar getirilerek dışarıyla ilişkileri devam ettirilir.

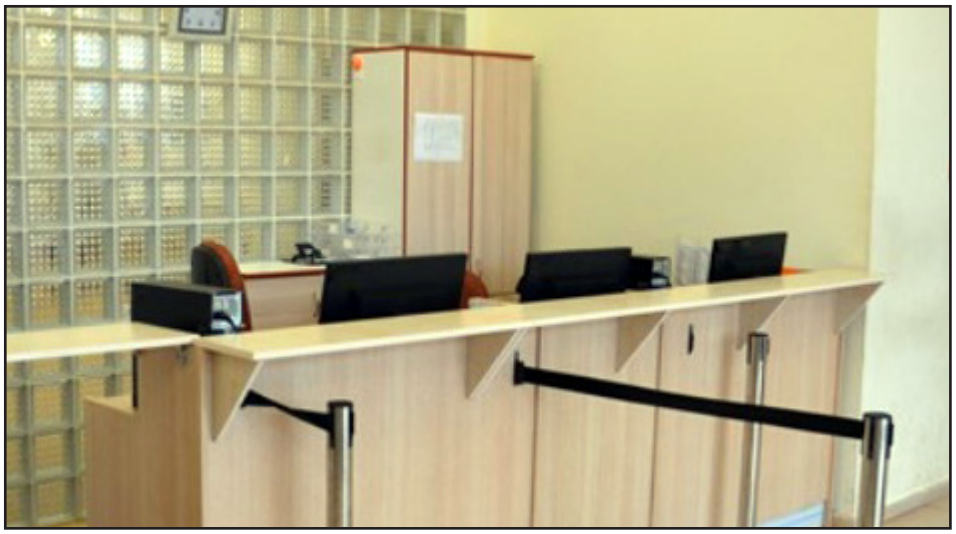
Kurum dışı ilişkilerin devam ettirilmesi amacıyla hükümlü/tutuklulara verilen en önemli hak ziyaretçi hakkıdır. Hükümlü/tutukluların kurumda barındırıldığı sürede ziyaretçileriyle görüşmeleri, onların dış dünyayla bağlantısının devam etmesine ve tahliye sonrası yaşantıya uyum sağlamlarına yardımcı olur. Böylece kişinin toplumla yeniden kaynaşma isteği, ceza infaz kurumunda disiplinsiz davranışları engeller ve kurum güvenliğine katkı sağlar. Hükümlü/tutukluların kurum dışındaki işlerini ziyaretçileri vasıtasıyla yasal olarak takip etmesi ve gerçekleştirmesi kişinin ceza infaz kurumunda olmasından kaynaklı olumsuzlukları da ortadan kaldırır (Görsel 4.1). Bu nedenle hükümlü/tutukluların ziyaret edilebilmeleriyle ilgili hükümler mevzuata eklenmiş, kişinin cezasını çekerken hukuki ve sosyal ilişkilerinin devamlılığı da sağlanmıştır.

Görsel 4.1: Hatay Ceza İnfaz Kurumu ziyaretçi girişi

4.1.1. Ziyaretçi Girişinde İstenen Evraklar

Hükümlü/tutukluları ziyarete ceza infaz kurumuna gelenlerin, ziyaretlerini gerçekleştirebilmeleri için bazı evrakları tamamlaması, duruma göre bazı evrakları yanlarında bulundurması ve ziyaret kaydı esnasında bu evrakları kuruma teslim etmesi gerekir (Görsel 4.2).

Görsel 4.2: Ziyaret esnasında ilk kayıt yeri

Türk vatandaşı olan hükümlü/tutuklularla görüşmek isteyen ziyaretçiler, akrabalık durumlarını ve T.C. kimlik numaralarını beyan etmelidir. T.C. kimlik numaralarının bulunduğu nüfus cüzdanı, ehliyet, evlilik cüzdanı veya pasaportun aslının ziyaret süresince görevli memurlara teslim edilmesi gerekir. Ziyaretçilerin beyanlarının doğruluğu ve akrabalık durumları, ceza infaz kurumları tarafından "Kimlik Paylaşım Sistemi" üzerinden elektronik ortamda araştırılmak suretiyle teyit edilir. Gelen kişi, hükümlü/tutukluyu ziyaret edebilecekler listesinde bulunan kişilerden ise bu ziyaretçinin görüş yapmasına izin verilir. Bu şekilde doğru beyanda bulunduğu tespit edilen ziyaretçilerden beyanlarına ilişkin nüfus kayıt örneği veya kimlik bilgilerine ait başka bir belge istenmez.

Hükümlü/tutuklularla görüşmek isteyen ancak T.C. kimlik numarası bulunmayan veya kimlik paylaşım sistemi üzerinden elektronik ortamda kanuni yakınlığı tespit edilemeyen ziyaretçiler olabilir. Bu ziyaretçilerin akrabalık durumlarını nüfus idarelerinden veya ilgili konsolosluklar tarafından verilen resmî belgelerle ispatlamaları gerekir.

Yabancı uyruklu hükümlü/tutukluların ziyaret başvurularına ziyaret edilecek kişilerin açık kimliği, yakınlık derecesini belirten bilgi veya belge ile ziyaretçinin kimlik veya pasaport fotokopisi eklenir. Ziyaretçi, Türkiye'de sığınmacı olarak bulunuyorsa il göç idaresince kendisine verilmiş olan kimlik belgesini ibraz eder. Ziyaretten önce ilgili kişinin akrabası olup olmadığı hükümlü/tutukluya teyit ettirilir. Ziyareti uygun görülen ziyaretçiye Cumhuriyet başsavcılığı tarafından renkli fotoğraflı bir ziyaret belgesi verilir. Bu belgenin bir örneği ceza infaz kurumuna gönderilir. Daha sonraki ziyaretlerinde ziyaretçi bu belgeyle doğrudan ceza infaz kurumuna giderek hükümlü/tutukluyu ziyaret edebilir. Ceza infaz kurumu idaresi tarafından belgenin geçerliliği, belge üzerindeki fotoğrafın ilgiliye ait olup olmadığı ve ziyaretçinin kimliği denetlenir.

Eş görüşmesi için kuruma gelen ziyaretçilerden Türk vatandaşı olanların, T.C. kimlik numarasını içeren fotoğraflı bir kimlik belgesini ibraz etmesi gerekir. Yabancı uyruklu olanların ise pasaportla veya onun yerine geçebilecek bir kimlik belgesiyle birlikte hükümlü ve tutuklu ile evli olduğunu ispatlayan Türkçe tercüme edilmiş ve resmî onaylı bir belgeyi göstermesi zorunludur.

4.1.2. Tutuklu ve Hükümlüyü Ziyaret Edebilecek Kişiler

Hükümlülere/tutuklulara, ceza infaz kurumlarında kaldıkları süre içinde yakınları ve ziyaretçileriyle görüşme hakkı verilmiştir. Ancak hükümlü/tutuklulara ziyaret hakkının verilmesi, onların herkesle sınırsız sayıda ve süresiz şekilde görüşebileceği anlamına gelmez.

Hürriyeti bağlayıcı cezanın zorunlu sonucu olarak hürriyetten yoksun bir biçimde cezalarını çekmekte olan hükümlüleri/tutukluları ziyaret edebilecek kişiler, "Hükümlü ve Tutukluların Ziyaret Edilmeleri Hakkında Yönetmelik" maddelerinde ayrıntılı bir şekilde belirtilmiştir.

Hükümlü ve Tutukluların Ziyaret Edilmeleri Hakkında Yönetmelik'e göre hükümlü/tutukluları ziyaret edebilecek kişiler, yapılan ziyaret türüne göre değişir. Hükümlü/tutukluların kapalı ve açık ziyarette görüşebileceği kişiler şunlardır:

- Eşi, annesi ve babası
- Büyükanne ve büyükbabası
- Çocuğu, gelini, damadı, torunu
- Kardeşi, kayınbiraderi, baldızı, yengesi, eniştesi, görümcesi
- Kayınvalidesi, kayınpederi
- Kayınvalidesinin annesi ve babası, kayınpederinin annesi ve babası
- Eşinin başkasından olma çocuğu
- Büyükanne ve büyükbabasının anne ve babaları
- Torunun çocuğu, kardeş çocuğu ve eşi
- Amcası, halası, dayısı, teyzesi ve bunların eşleri
- Vasisi veya kayyumu

Hükümlü/tutuklular; eşi, üçüncü dereceye kadar kan ve kayın hısımları, vasisi ve kayyumu dışında kalan, görüşmek istediği üç ziyaretçisinin adı ve soyadı ile biliyor olması hâlinde adresini ceza infaz kurumuna bildirir (Görsel 4.3).

Görsel 4.3: Ziyaret

Kan hısımlığı birbirinden veya ortak soydan gelenler arasındaki hısımlıktır. Doğal hısımlık veya soy hısımlığı olarak da adlandırılır.

Kayın hısımlığı kişinin, eşinin kan hısımlarıyla olan hısımlığına denir. Kayın hısımlığı, sıhri hısımlık olarak da adlandırılır.

BİLGİ NOTU

Hısım: Soyları bir olan, aralarında kan bağı bulunan ya da evlilik yoluyla aralarında bağ oluşmuş olanlardan her birine hısım denir.

Kayyumu: Belli bir malın yönetilmesi veya belli bir işin yapılması için görevlendirilen kimse veya kimselere denir.

Vasi: Velayet altında bulunmayan küçüklerin, sulh hukuk mahkemesi tarafından alınan karar ile kısıtlanmış kişilerin, bir yıl ve daha uzun süre hapis cezası almış kişilerin mal varlığını ve kişilik haklarını korumak ve yönetmek amacı ile atanan kişidir. Atama işlemini mahkeme yapmaktadır.

Vasi, kişilerin hem şahsi hem de mal varlıklarıyla ilgili işlemlerini yaparken kayyım sadece şahsın mal varlığını yönetmekle görevlendirilir. Bu ikisi arasındaki diğer bir fark ise görevlendirilen kayyımın bir kamu görevlisi olmasıdır.

Hükümlü/tutuklu, belirlediği üç kişiyle ziyaret görüşünü yapabilmesi için bu üç kişinin adını ve adres bilgilerini ceza infaz kurumuna girdikten ve kendisine bu hususun tebliğ edildiği tarihten itibaren 60 gün içinde idareye bildirmek zorundadır. Bu üç ziyaretçinin adı; ölüm, ağır hastalık, doğal afet, hükümlü/tutuklunun nakli ya da ziyaretçinin ziyaret olanağını ortadan kaldıracak yerleşim yeri değişikliği gibi zorunlu hâller dışında değiştirilemez. Ceza infaz kurumu yönetiminin gerekli görmesi hâlinde bildirilen ziyaretçiler hakkında, ziyarette bulunmalarında sakınca bulunup bulunmadığı konusunda kolluk aracılığıyla araştırma yaptırabilir. Sakıncalı görülenlere ziyaret izni verilmez. Bu durumda hükümlü/tutukludan yeni ziyaretçi adlarını bildirmesi istenir. Hükümlü/tutuklu ceza infaz kurumuna bildirdiği bu üç kişiyle kapalı ve açık görüş yapabilir (Görsel 4.4).

Görsel 4.4: Kapalı görüş yeri

Çocuk hükümlü/tutukluların üç kişilik liste kapsamındaki kişiler tarafından ziyaret edilebilmeleri için çocuğun anne ve babasının veya yasal temsilcisinin rızası aranır. Hükümlü/tutukluyu ziyarete gelen ziyaretçinin ergin (reşit) olmaması hâlinde ziyaretçi çocuğun anne ve babasının veya yasal temsilcisinin rızası alınır.

Aynı ceza infaz kurumu ya da birden fazla kurumun bir arada bulunduğu yerleşkedeki farklı kurumlarda olan hükümlü/tutuklular, bahsi geçen kişilerden olmaları şartıyla "Hükümlü ve Tutukluların Ziyaret Edilmeleri Hakkında Yönetmelik" hükümleri kapsamında Cumhuriyet başsavcılığının yazılı emriyle birbirleriyle görüşebilir.

Hükümlü/tutukluların almış olduğu ceza türüne göre ziyaret yapabileceği kişiler sınırlandırılabilir. Ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasından hükümlü olanları; eşi, çocukları, torunları, torunlarının çocukları, annesi, babası, büyükannesi, büyükbabası, büyükannesi ve büyükbabasının anne ve babaları, kardeşleri ve vasisi dışında kimse ziyaret edemez.

Hükümlü/tutuklular, Bakanlık tarafından uygun görülen dinî, millî bayramlar ve özel günlere mahsus olmak üzere belirlenen tarihlerde anne, baba, eş, çocuk, torun, büyükanne, büyükbaba ve kardeşleriyle açık görüş yapabilir.

Bakanlık tarafından belirlenen yakınları olmayan hükümlü/tutuklular, üçüncü dereceye kadar olan akrabalarından en çok üç kişiyle görüşebilirler. Ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına çarptırılan hükümlüler bu haktan faydalanamaz.

BİLGİ NOTU

CEZA İNFAZ KURUMLARINDA KADIN HÜKÜMLÜ/TUTUKLULAR VE ANNESİNİN YANINDA KALAN ÇOCUKLARI ZİYARET

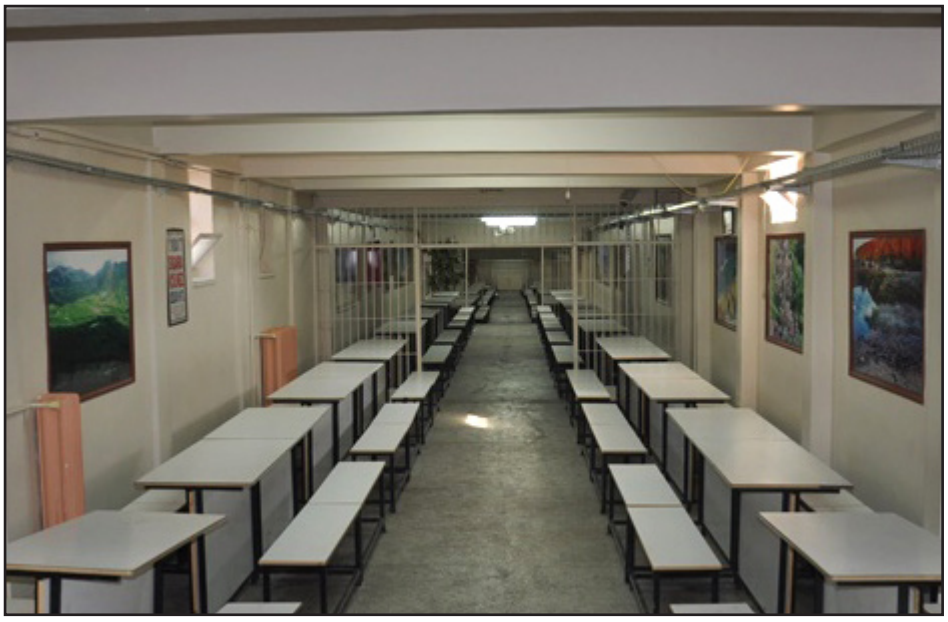
Ceza infaz kurumlarında annesinin yanında kalan çocukları ziyaret etmek isteyen kişi, dernek, kurum ve kuruluşların, ziyarete katılacak kişilerin ve ziyaret içeriğine ait bilgilerin yer aldığı dilekçeyle ziyaretin yapılacağı kurumun bağlı bulunduğu Cumhuriyet başsavcılığı aracılığıyla Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğüne başvuruda bulunmaları gerekir.

Ceza infaz kurumlarında kadın hükümlü/tutuklular ve annesinin yanında kalan çocuklara giysi, kişisel temizlik malzemesi, hediye ve oyuncak bağışı yapma talepleri, hediyeler dağıtılmak üzere kuruma teslim edilecekse ceza infaz kurumuna ya da kurumun bağlı bulunduğu Cumhuriyet başavcılığına; bağış sahibi tarafından hükümlü/tutuklulara veya annesinin yanında kalan çocuklara dağıtılacaksa Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğüne yapılır.

4.1.3. Görüş Türleri

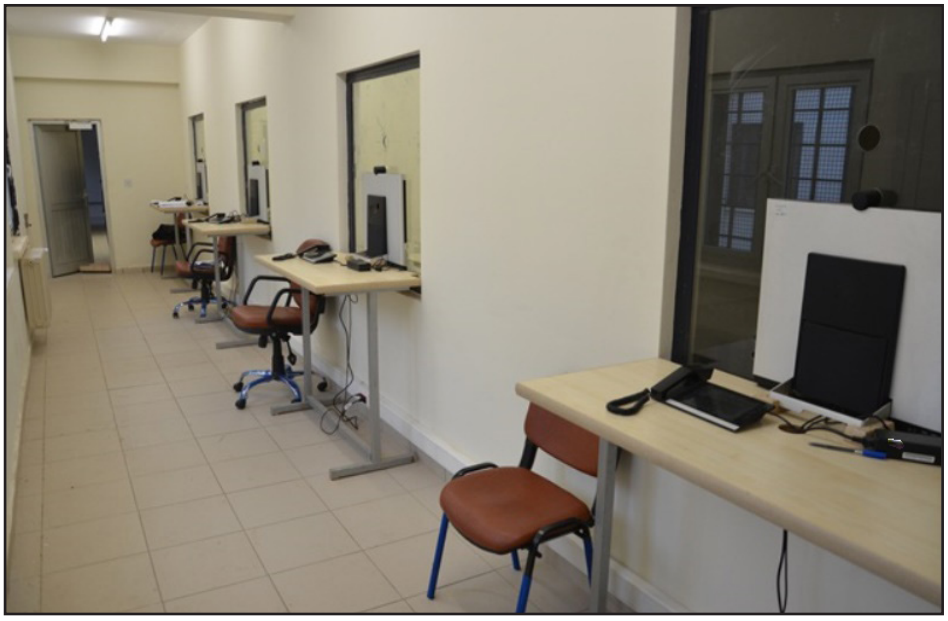
Ceza infaz kurumlarında görüşler, kapalı ve açık olmak üzere iki şekilde yaptırılır. Bu görüşlerin koşul ve süreleri Adalet Bakanlığı tarafından hazırlanan yönetmelikle belirtilmiştir.

Kurum idaresinin uygun göreceği 1 hafta açık görüş, ayın diğer haftaları kapalı görüş olmak üzere hükümlü/tutuklular belirtilen yakınlarıyla haftada bir kez olacak şekilde görüşme yapabilir. Hükümlü/tutuklulara kapalı ziyaret yerine açık ziyaret yaptırılması ödülü verilebilir. İdare ve gözlem kurulu, her bir ödüllendirme kararıyla en fazla üç kapalı ziyaretin uygun zamanlarda açık olarak yapılmasına karar verebilir (Görsel 4.5)

Görsel 4.5: Açık görüş alanı

Kapalı görüş, hükümlü/tutuklular ile ziyaretçilerinin her türlü maddi temasının önlendiği, konuşulanların hazır bulunan görevli tarafından işitilebilecek şekilde izlenebildiği ve ceza infaz kurumu idaresinin bu iş için tahsis ettiği özel bölümde yapılan görüşmelerdir. Kapalı görüşteki en temel kıstas ziyaretçi ile hükümlü/tutuklunun fiziksel temasının engellenerek görüşmenin yaptırılmasıdır (Görsel 4.6).

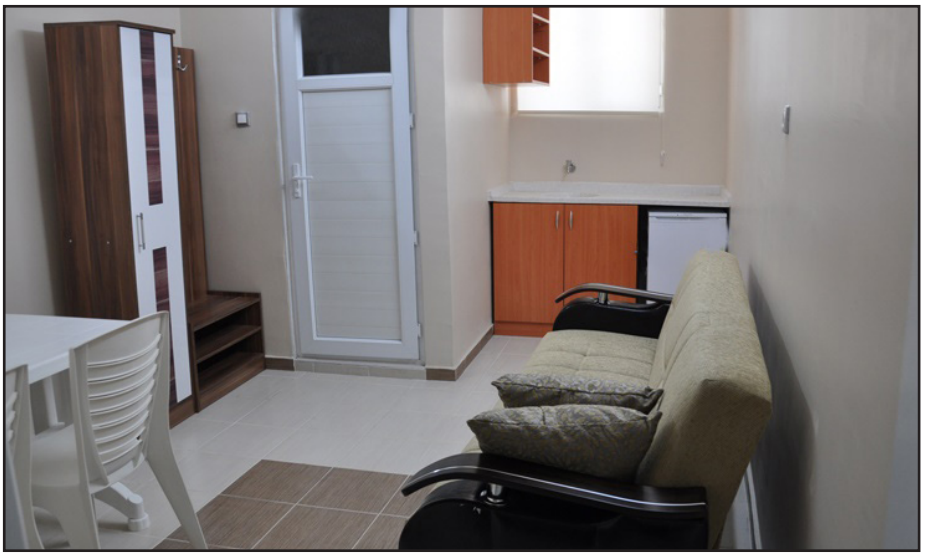

Görsel 4.6: Görüşme alanı

Açık görüş, hükümlü/tutuklular ile ziyaretçilerinin maddi temasına imkân verecek şekilde konuşulanların hazır bulunan görevli tarafından işitilebildiği ve izlenebildiği, ceza infaz kurumunun bu iş için tahsis edilmiş özel bölümünde yapılan ziyaret ve görüşmelerdir. Açık görüşte ziyaretçi ile hükümlü/tutuklunun fiziksel temasına müsaade edilir. Ancak fiziksel temasa izin verilirken kişilerin gayriahlaki davranış sergilemesine veya birbirlerine fiziki güç kullanmalarına müsaade edilmez.

Ceza infaz kurumlarında açık görüş usulünde uygulanan eş görüşü ve aile görüşü adında özel görüşler de vardır. Yetişkinlerde uygulanan eş görüşü ve çocuklarda uygulanan aile görüşü bir hak değil hükümlü/tutukluların ceza infaz kurumlarındaki tutum ve davranışlarına göre ödül olarak verilen bir ayrıcalıktır. Kapalı ceza infaz kurumundaki hükümlü ve tutuklulara, eşleriyle kurumun bu tür ziyaretler için ayrılan bölümünde ve personelin yakın nezareti olmaksızın mahrem şekilde eş görüşmesine izin verilebilir.

Çocuk hükümlü/tutuklulara, ana ve babası veya vasisiyle kurumun bu tür ziyaretler için ayrılan bölümünde ve personelin yakın nezareti olmaksızın aile görüşmesi ödülü verilebilir. Aile görüşmesinin süresi, çocuk hükümlü/tutuklunun işlediği suçun türü, koşullu salıverilme tarihi, kişisel özellikleri ve ihtiyaçları, bedensel ve psikolojik yapısıyla eğitim durumu dikkate alınarak belirlenir (Görsel 4.7).

Görsel 4.7: Aile görüş odası

4.1.4. Ziyaretçinin Ziyaret Sırasında Uyması Gereken Kurallar

Ziyaretçi kapsamında kapalı veya açık ceza infaz kurumuna gelenler ziyaret süresince mevzuatın ve ceza infaz kurumu yönetiminin belirlediği kurallara uymak zorundadır. Kapalı ve açık ceza infaz kurumlarına ziyaret veya görüşe gelen resmî heyet ve özel kişiler, kurum güvenliğini tehlikeye sokacak davranışlarda bulunamaz. Ayrıca kurum güvenliği için alınan ve uygulanan yasal ve idari tedbirlerin değiştirilmesini isteyemezler.

Ceza infaz kurumuna gelen ziyaretçiler unvanı, görevi ve makamı ne olursa olsun kurumun düzen ve güvenliğini, hükümlülerin sağlığını bozabilecek nitelikteki eşya ve maddeleri kuruma sokamaz. Türü ve özelliğine bakılmaksızın hiçbir iletişim aracı ve taşıma izin belgesi olsa bile silahların kuruma sokulmasına izin verilmez.

Ziyaretçi kapsamında ceza infaz kurumuna gelen kişiler ziyaret ve görüşlerde para, kıymetli evrak ve eşya dâhil hiçbir madde ve malzemeyi hükümlü/tutukluya veremez. Ziyaretçi herhangi bir madde ya da malzemeyi hükümlü/tutukluya vermek istiyorsa bu işlemi ceza infaz kurumu memurları aracılığıyla yapması gerekir.

Kurum görevlileri ve dış güvenlik görevlileri dâhil olmak üzere, unvanı ve görevi ne olursa olsun, ziyaretçi olarak ceza infaz kurumlarına girenler duyarlı kapıdan sinyal verdirmeden geçmek zorundadır (Görsel 4.8).

Görsel 4.8: Duyarlı kapı

Ziyaretçiler, ziyaret kabul biriminde kayıtlarını yaptırdıkları andan itibaren kimlikleri karşılığında kendilerine verilen ziyaretçi giriş kartını üzerlerinde görülecek ve okunacak şekilde taşımak zorundadır."

Kapalı veya açık görüşte hiçbir ziyaretçi; ceza infaz kurumu personeline, ziyaret ettiği hükümlü/tutukluya, diğer ziyaretçilere ve diğer hükümlü/tutuklulara şiddet içeren davranışta bulunamaz, kavga veya münakaşa edemez, küfür ve hakaret içeren sözler söyleyemez. Ziyaretçiler görüş esnasında gayriahlaki hiçbir tutum ve davranışta bulunamaz. Ziyaretçiler, görüş esnasında hiç kimseyle madde alışverişi yapamaz.

Görüş esnasında ziyaretçi, hangi hükümlü/tutukluyla görüşmeye gelmişse sadece onunla görüşebilir. Ziyaretçiler görüş için geldiği hükümlü/tutuklu dışında diğer ziyaretçilerle hükümlü/tutuklularla iletişime geçemez, onlarla fiziksel temasta bulunamaz.

Ziyaretçi, görüş esnasında görüşme saatlerine uymak zorundadır. Bu saatlerin değiştirilmesini veya uzatılmasını talep edemez. Ziyaretçiler olağanüstü bir durum olmadığı takdirde görüş süresi içinde ceza infaz kurumundan ayrılamaz.

Ziyaret ve görüşlerde kurallara uymayan heyet ya da kişilerin ziyaret ve görüşmeleri sürdürmesine derhâl son verilir. Suç oluşturan davranışlar, ilgili idari ve adli makamlara bildirilir. Görüşme hakkına sahip özel kişilerin kurum güvenliğinin korunması amacıyla alınan tedbirlere aykırı davranışları ve istekleri nedeniyle görüşme hakları, kurumun en üst amiri tarafından bir aydan bir yıla kadar kısıtlanabilir.

4.1.5. Tutuklu ve Hükümlünün Ziyaret Gün ve Saatleri

Ceza infaz kurumlarında hükümlü/tutuklu için gerçekleştirilen ziyaret gün ve saatleri, kurumun fiziki yapısı ve kapasitesi dikkate alınarak kurum yönetimi tarafından belirlenir. Bazı kurumların ziyaret mahalleri geniş ve kapalı görüş yapacağı bölüm sayısı fazla olabilirken bazı kurumların fiziki yapıları gereği ziyaret mahalli küçük ve kapalı görüş yaptırılan bölüm sayısı az olabilir. Bu durumda her kurumda ziyaret gün ve saatinin standart olmasını engeler. Her kurumun ziyaret gün ve saatleri değişkenlik gösterdiğinden kurumun ziyaret gün ve saatleri ceza infaz kurumunun iç yönetmeliğinde belirtilir.

Açık ve kapalı ziyaretin süresi yarım saatten az, bir buçuk saatten fazla olamaz. Ziyaretler çalışma saatleri içinde gerçekleştirilir. Çocuk hükümlüler için ziyaret süresi bir saatten az, üç saatten fazla olamaz. Hükümlü/tutukluların üst üste kullanmadıkları en fazla üç haftalık ziyaret süresi toplu olarak kullandırılabilir.

Açık ve kapalı ziyaretle ilgili, ziyaretin gün ve saati belirlenirken güvenlik zafiyeti yaşanmaması için gerekli önlemler alınmak zorundadır. Örneğin hasım olan iki hükümlü/ tutuklunun ziyareti aynı esnada olmamalıdır. Kadın ve erkek hükümlü/tutuklunun, çocuk tutuklu ile yetişkin hükümlü/tutuklunun görüş zamanı aynı saatte ve aynı görüş mahallinde olmamalıdır. Hükümlü/tutuklunun görüş yapacağı kişinin de hükümlü/tutuklu olarak kurumda bulunması hâlinde iç görüş yapılabilir. İç görüş yapacak kişilerin cinsiyetleri aynı ise normal görüş yaptırma işlemi uygulanır. Cinsiyetlerinin farklı olması durumunda kurum yönetiminin uygun gördüğü alanlarda hem kadın hem de erkek infaz ve koruma memuru gözetiminde iç görüş yapmaları sağlanır.

Kapalı görüşlerde, ziyaret günleri ve saatleri ile bir hükümlü/tutuklunun görüşebileceği ziyaretçi sayısı, kurumun fiziki yapısı ve kapasitesi dikkate alınarak kurum tarafından belirlenir. Kurum, bir hükümlü/tutuklunun kaç ziyaretçiyle görüşebileceğini ceza infaz kurumunun iç yönetmeliğinde belirtir.

Ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına hükümlü olanlar; eşi, çocukları, torunları, torunlarının çocukları, annesi, babası, büyükannesi, büyükbabası, büyükannesi ve büyükbabasının annesi ve babası, kardeşleri ve vasisiyle ancak teker teker görüşebilir. Bu görüşme ceza infaz kurumu müdürünün belirleyeceği gün, saat ve koşullar içinde 15 günlük aralıklarla ve günde bir saati geçmemek üzere yapılabilir.

Açık ve kapalı ziyaretlerde ziyaret süresi, görüşmenin fiilen başladığı andan itibaren başlatılır. Ziyaretlerin sağlıklı ve mevzuata uygun yaptırılması için ziyaret başlama saatlerine dikkat edilmesi gerekir.

Hükümlü/tutuklu sayısının verilen açık görüş günü sayısına bölünmesi suretiyle görüş gününe kadar gruplar oluşturulur. Her grubun görüş günü ve saatleri, ailelerine bildirilmek üzere hükümlüler, soruşturma ve kovuşturma evrelerinde tutuklular, kurumun genel düzenine uymak suretiyle ziyaretçi kabul edebilirler. Soruşturma evresinde Cumhuriyet savcısı, kovuşturma evresinde hâkim veya mahkeme, soruşturmanın veya davanın selameti bakımından tutuklunun ziyaretçi kabulünü yasaklayabilir veya bu hususta kısıtlamalar koyabilir.

Hükümlü/tutuklulara en erken ayda bir, en geç üç ayda bir olmak üzere 3 saatten 24 saate kadar eş görüşmesi verilebilir. İlk görüşmenin süresi üç saat olarak belirlenir. Bu süre hükümlü/tutuklunun tutum ve davranışları, kurumun fiziki yapısı, personel sayısı ve doluluk durumu dikkate alınarak kademeli şekilde 24 saate kadar artırılabilir. Eş görüşmesi; dinî, millî bayramlar ve Bakanlık tarafından açık görüşme izni verilen özel günlerde yapılamaz.

Eş görüşmesinin gün ve saati kurumun fiziki yapısı, personel sayısı ve mevcut doluluk durumu ile hükümlü/tutukluların talepleri dikkate alınarak 09.00 ile 17.00 saatleri arasında başlayacak şekilde belirlenir. Aile görüş odalarında görüşme tarihi ve saati, başkalarının haberdar olamayacağı uygun vasıtalarla, hükümlü/tutuklunun eşine makul bir süre önce bildirilir. Kurumdan kaynaklanan bir sebeple veya hükümlü/tutuklu ya da eşinin kabul edilebilir bir mazereti nedeniyle görüşmenin planlanan gün ve saatte gerçekleşmemesi hâlinde kurum idaresi tarafından görüşme için başka bir tarih belirlenir (Görsel 4.9).

Görsel 4.9: Aile görüş odaları

Aile görüşmesinin süresi, çocuk hükümlü/tutuklunun işlediği suçun türü, koşullu salıverilme tarihi, kişisel özellikleri ve ihtiyaçları, bedensel ve psikolojik yapısıyla eğitim durumu dikkate alınarak belirlenir. Aile görüşmesi, dinî, millî bayramlar ve Bakanlık tarafından açık görüşme izni verilen özel günlerde de yaptırılabilir. Belirtilen gün ve saatler dışında görüş yaptırılmaz. Bir defa görüş yapan hükümlü/tutuklularla ziyaretçilere aynı görüşle ilgili olarak ikinci defa izin verilmez.

Haftalık ziyaret süresinin uzatılması ödülü verilen hükümlü/tutukluların açık veya kapalı ziyaret süresi uzatılabilir. Ziyaretçi olarak sadece hükümlü/tutuklu yakınları sayılmaz. Avukat, noter, uzlaştırmacı ve arabulucu da ziyaretçi kapsamında yer alır.

Tutuklu, vekâletname aranmaksızın müdafi ile her zaman açık görüş usulüne uygun olarak görüşür. Tutuklu, uzlaştırmacı ve arabulucu olarak atanan kişilerle mesai gün ve saatleri içinde açık görüş usulüne göre görüşür. Hükümlü uzlaştırmaya tâbi bir suçun tarafı olması, uzlaştırma yoluna gidilmesi ve rıza göstermesi durumunda, uzlaştırmacı olarak atanan kişiyle görevlendirme belgesinin ibrazı üzerine, bu iş için ayrılan görüşme yerlerinde, mesai gün ve saatleri içinde, açık görüş usulüne göre görüşebilir. Arabulucular da hükümlüyle mesai gün ve saatleri içinde açık görüş usulüne göre görüşür.

Hükümlü, avukatıyla tatil günleri dışında ve çalışma saatleri içinde, bu iş için ayrılan görüşme yerlerinde, konuşulanların duyulamayacağı ancak güvenlik nedeniyle görülebileceği bir biçimde, açık görüş usulüne uygun olarak görüştürülür (Görsel 4.10). Zorunlu hâllerde belirlenen gün ve saatler dışındaki görüşmelere Cumhuriyet başsavcılığı yazılı olarak izin verebilir.

Görsel 4.10: Avukat görüş odası

Hükümlü/tutuklular, meslek kimliğinin ibrazı ve göreviyle ilgili olmak koşuluyla noterle, tatil günleri dışında ve çalışma saatleri içinde, idarenin gözetiminde açık görüş usulü çerçevesinde görüşebilir.

Resmî ya da özel kurum ve kuruluşlar, heyet hâlinde veya bireysel olarak ceza infaz kurumlarını ziyaret edebilmek ve hükümlü/tutuklularla görüşebilmek için Bakanlıktan izin almak zorundadır. Bu kişilerin görüşme günü hafta içi olabileceği gibi hafta sonu da olabilir.

Milletvekilleri, ceza infaz kurumu müdürlüğüne bilgi verdikten sonra hafta içi ya da hafta sonu fark etmeksizin ziyarette bulunabilir.

Resmî, dinî bayram günleri ve özel günlerde, Cumhuriyet başsavcısı veya görevlendireceği Cumhuriyet savcısının onayı ve refakatiyle, il veya ilçe resmî protokolüne dâhil kurum ve kuruluşlar ile sivil toplum örgütlerinin temsilcilerine hükümlü/tutukluları ziyaret izni verilebilir.

4.1.6. Tutuklu ve Hükümlüye Uygulanacak Disiplin Cezasında Ziyarete Engel Hükümler

Ziyaretçi kabulünden yoksun bırakma ve hücreye koyma disiplin cezası kesinleşmiş olup da bu cezaları infaz edilmekte olan hükümlü/tutuklular dışında kalan hükümlü/tutuklular, ziyaretçileriyle görüşebilir. Bir hükümlü/tutuklu ne kadar süre ziyaret kabulünden yoksun bırakma veya hücreye koyma cezası almışsa o süreler içinde ziyaret gerçekleşmez. Bu nedenle hükümlü veya tutuklunun ziyaret hakkını kullanmasında ziyaret kabulünden yoksun bırakma ve hücreye koyma cezasının kalkması için geçerli olan iyi hâl süresi beklenmez. Örneğin 15 gün hücre cezası almış bir hükümlünün iyi hâl süresi bir yıldır. Bu hükümlü, 15 gün hücrede kaldığı süre içinde ziyaret hakkını kullanamaz. Ancak ziyaretçi kabulünden yoksun bırakma cezası infaz edilmekte olanların resmî ve yetkili merciler ile avukatları ve kanuni temsilcileriyle görüşmeleri engellenemez. Hücreye koyma cezası infaz edilmekte olanların, resmî ve yetkili merciler ve avukatlarıyla görüşmeleri de engellenemez.

Odaya kapatma disiplin cezası almış olsa dahi çocukların annesi, babası, kardeşleri, avukatı, resmî ve yetkili merciler ile yasal temsilcileriyle görüşmesi engellenemez.

4.1.7. Hastanede Ziyaret

Hasta hükümlü/tutuklular, kurum tabibinin uygun görmesi hâlinde, görevli infaz ve koruma memuru nezaretinde, kurumun hastane veya revirinde ziyaret edilebilir. Kurum dışındaki sağlık kuruluşlarında yataklı tedavi gören hükümlü/tutuklular, tedaviyi yapan doktorun uygun görmesi ve Cumhuriyet başsavcısı veya görevlendireceği Cumhuriyet savcısının izniyle iç güvenlik görevlileri nezaretinde ziyaret edilebilir. Ziyaretler, hazırlanan ziyaretçi defterine kaydedilir.

Kurum dışında yatarak tedavileri yapılan hükümlülerin yanında, tedaviyi yapan hekimin raporuyla zorunlu olduğunun bildirilmesi hâlinde eşi, annesi, babası, kardeşi, çocuğu, bunların olmaması hâlinde Cumhuriyet başsavcılığının uygun gördüğü bir aile yakını refakatçi olarak bulundurulabilir. Hastaneye gelerek hükümlü/tutukluyu ziyaret etmek isteyen ziyaretçilerin hükümlü/tutukluyla görüşme öncesinde üzerleri mutlaka aranır. Ceza infaz kurumuna sokulması veya bulundurulması suç olan madde ve malzemeler hastane için de geçerlidir. Örneğin ziyaretçinin hastanede yatan hükümlü/tutukluya cep telefonu kullandırması suçtur. Ziyaretin hastanede gerçekleşiyor olması ziyaretçilere farklı bir uygulama yapılacağı anlamı taşımaz. Kurumlarda üst aramasıyla ilgili ziyaretçilere uygulanan işlem hastanede de uygulanır. Ziyaret süreleri ceza infaz kurumunda olduğu gibi yarım saat ile bir buçuk saat arası olarak belirlenir.

4.1.8. Görüş ve Ziyaretlerin Yapılışı

Ceza infaz kurumuna hükümlü ve tutuklularla görüşmek için gelen ziyaretçi ilk olarak kurumun ziyaret kabul birimine giderek kayıt yaptırmak zorundadır (Görsel 4.11).

Görsel 4.11: Ziyaret kabul birimi

Ziyaretçi, ziyaret kabul biriminde çalışan görevli memura görüş yapacağı hükümlü/tutuklunun adını söyler ve üzerinde T.C. kimlik numarası olan kimliğini teslim eder. Görevli memur kimlik paylaşım sistemi üzerinden gelen ziyaretçinin hükümlü/tutukluyla yakınlığını ve görüşme hakkının olup olmadığını teyit eder. Ardından görevli memur, gelen ziyaretçinin hükümlü/tutukluyla hangi gün görüş hakkının olduğunu kontrol eder. Yapılan kontrollerden sonra gelen ziyaretçinin hükümlü/tutukluyla görüşmesine engel bir durum yoksa UYAP üzerinden kaydı yapılır. Bu esnada gelen ziyaretçinin göz biyometrisi elektronik ortamda sisteme tanımlanır.

Ziyaretçinin kaydı yapıldıktan sonra ziyaret kabul biriminde ilk araması yapılır. Araması yapılan ziyaretçi görüş yapması için ceza infaz kurumuna yönlendirilir. Ziyaretçi duyarlı kapıdan geçer ve üzerinde duyarlı kapının sinyal vermesini sağlayan madde ve malzemeleri X-ray cihazından geçirerek kuruma giriş yapar. Duyarlı kapıdan geçiş yaparak kuruma giriş yapan ziyaretçinin üzeri el dedektörüyle aranır.

Üst araması yapılarak kuruma giriş yapan ziyaretçi görevli memurlar eşliğinde görüş mahalline alınır. Bu esnada görüş yapacak hükümlü/tutuklular, görevli memurlar tarafından odalarından çıkartılıp üst aramaları yapılır ve ziyaretçinin görüş mahallinde yerini almasından sonra görüş mahalline getirilir. Ziyaretler, açık ve kapalı görüş usulüne göre yaptırılır.

Ziyaret sona erdikten sonra ziyaretçiler görüş mahallinde bekletilir. Ziyareti gerçekleştiren hükümlü/tutukluların üst aramaları yapılarak odalarına yerleştirilir. Hükümlü/tutukluların görüş için odalardan çıkartıldıkları ve görüş sonunda odalarına yerleştirildikleri esnada üst aramaları farklı yerlerde farklı memurlar tarafından yapılır. Hükümlü/tutuklular odalarına alındıktan sonra sayım yapılır. Sayımın tam olduğunun anlaşılması üzerine görüş mahallinde bekletilen ziyaretçiler görevli memurlar eşliğinde ceza infaz kurumundan dışarıya çıkartılır.

Ziyaretçiler, ceza infaz kurumundan ayrıldıktan sonra ziyaret kabul birimine giderek üzerlerinde bulunan ziyaretçi giriş kartlarını teslim ederler ve kendi kimlik kartlarını teslim alarak ceza infaz kurumu yerleşkesinden ayrılırlar.

Hükümlü/tutuklu yakınları dışında, ceza infaz kurumu hizmetlerinin yürütülmesi için iş gereği ve görevlendirilerek gelenler ile kurum çalışanlarını ziyaret için gelenler de ilk olarak ziyaret kabul birimine gider. Burada görev yapan memura ne için geldikleri ve kiminle görüşecekleri hakkında bilgi verirler. Görevli memur gelen ziyaretçinin görüşme talebini ilgili kişilerle irtibata geçerek teyit eder. Daha sonra gelen ziyaretçinin kimliği alınır ve ziyaretçi kaydı yapılır. Gelen ziyaretçinin göz biyometrisi sisteme kaydedilir. Kişiye ziyaretçi kartı verilir ve ceza infaz kurumuna yönlendirilir.

4.1.9. Tutuklunun Müdafi ile Görüşmesi

Şüpheli veya sanığın ceza muhakemesinde savunmasını yapan avukatına **müdafi** denir. Başka bir deyişle tutuklunun avukatına müdafi denir.

Ceza infaz kurumunda barındırılan tutuklular, vekâletname aranmaksızın müdafi ile her zaman görüşür. Müdafi ile tutuklunun ceza infaz kurumunda görüşmesinde herhangi bir zaman aralığı veya sınırlaması yoktur. Günün her saati müdafi ile tutuklu görüşebilir. Tutuklu ve müdafi konuşulanları başkalarının duymayacağı ancak görüşmenin görevliler tarafından izlenebileceği bir ortamda, açık görüş usulüne uygun olarak görüşür. Bu kişilerin müdafi ile yazışmaları denetime tabi tutulmaz. Soruşturma evresinde, aynı anda en fazla üç avukat tutuklu ile görüşebilir.

Mahkeme tarafından haklarında müdafilik görevinden yasaklanmış bulunan avukatlar, kanunda belirtilen yasaklama süreleri içinde başka davalarla ilgili olsa bile müdafiliğini veya vekilliğini üstlendiği kişiyi kurumda ziyaret edemez.

4.1.10. Hükümlünün Avukat ile Görüşmesi

Ceza infaz kurumunda barındırılan hükümlüler ile avukatı, meslek kimliğinin ibrazıyla tatil günleri dışında ve çalışma saatleri içinde, bu iş için ayrılan görüşme yerlerinde, konuşulanların duyulamayacağı ancak güvenlik nedeniyle görülebileceği bir biçimde, açık görüş usulüne uygun olarak görüştürülür.

Avukatların savunmaya ilişkin belgeleri, dosyaları ve müvekkilleriyle yaptığı konuşmaların kayıtları incelemeye tabi tutulamaz. Zorunlu hâllerde, belirlenen gün ve saatler dışındaki görüşmelere Cumhuriyet başsavcılığı yazılı olarak izin verebilir.

Hükümlü, vekâletnamesi olmayan avukatlarıyla avukatlık mesleğinin icrası çerçevesinde en çok üç defa görüşme hakkına sahiptir. Avukatlar, vekâletnameleri olsa da aynı anda birden fazla hükümlü/tutukluyla görüşme yapamaz.

Mahkeme tarafından haklarında vekillik görevinden yasaklanmış bulunan avukatlar, kanunda belirtilen yasaklama süreleri içinde başka davalarla ilgili olsa bile müdafiliğini veya vekilliğini üstlendiği kişiyi kurumda ziyaret edemez.

Yabancı uyruklu avukatlar da hükümlü ve tutuklularla görüşebilir ancak bu kişilerin görüşme yapabilmeleri için bazı şartlar vardır. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne başvuracak olan veya başvurusu bulunan Türk vatandaşı veya yabancı uyruklu hükümlüler, Türkiye Cumhuriyeti mahkemelerinde yetkili olan avukatlarıyla soruşturma, kovuşturma veya dava konusuyla ilgili bilgi ve belgelerin tercümesinin kurum en üst amirine ibrazı koşuluyla görüşebilir.

4.1.11. Avukat Aramasının Yapılışı

Hükümlü/tutuklularla ceza infaz kurumuna gelerek görüşmek isteyen avukatlar üst ve eşya aramasından geçmek zorundadır. Hükümlü ve Tutukluların Ziyaret Edilmesi Hakkındaki Yönetmelik'in 6. maddesine göre avukatların üst ve eşya aramaları diğer ziyaretçilerin aramalarına göre farklılık gösterir. Avukatların üstleri ağır cezayı gerektiren suçüstü hâlleri dışında el ile aranmaz. Ceza infaz

kurumuna giriş yapan avukat ilk olarak duyarlı kapıdan geçerken tüm ziyaretçilerde olduğu gibi cihaza sinyal verdirmeden geçmek zorundadır. Avukatın duyarlı kapıdan geçişi esnasında cihaz sinyal verirse görevli memur, avukattan üzerini kontrol etmesini ve üzerinde cihazın sinyal vermesine sebep olan metal ve metal yoğunluğu olan bütün eşyaları, kuruma girişte bulunan plastik kaplara koymasını ister. Ziyarete gelen avukat üzerini kontrol eder. Üzerinde cihazın sinyal vermesine sebep olabilecek herhangi bir madde veya malzeme varsa bunları eşya kabına koyar ve X-ray cihazından geçirir. Kendisi duyarlı kapıdan tekrar geçer. Avukat üzerinde cihazın sinyal vermesine neden olan herhangi bir madde veya malzeme olmadığını söylerse ve geçiş esnasında duyarlı kapı cihazı tekrar sinyal verirse avukat el ile aramayı kabul ettiği takdirde kuruma giriş yapar.

Avukatların savunmaya ilişkin belgeleri, dosyaları ve müvekkilleriyle yaptığı konuşmaların kayıtları incelemeye tabi tutulamaz. Bu konuda ceza infaz kurumu yönetimi ileride herhangi bir güvenlik zafiyeti oluşturacak durumun önüne geçmek için avukatlara, beraberinde getirdiği dosya ve evrakların savunmaya ilişkin olduğunu beyan ettiği bir tutanak imzalatır.

1. UYGULAMA

Uygulamanın Adı: Röportajla İlgili Sunu Hazırlama

Uygulamanın Amacı: Ceza infaz kurumunda adli suçtan hükümlü olarak kalan bir kişinin ziyaretine giden bir avukatla röportaj yapmak

Uygulama İçin Verilen Süre: 2 ders saati

Araç Gereç: Bilgisayar, USB bellek, CD, kâğıt, karton, renkli kalemler vb.

Görev: Bu çalışmada sizden verilen konularla ilgili yaptığınız röportaj hakkında sunu hazırlamanız istenmektedir. Çalışmanızı uygulamanın basamaklarını takip ederek gerçekleştiriniz.

UYGULAMANIN BASAMAKLARI

- Sınıfça üç gruba ayrılarak her gruba numara veriniz.
- Gruplara göre verilen konular şunlardır:

  1. Grup: Bir avukatın ceza infaz kurumuna gittiğinde hangi belgeleri yanında götürdüğünü sorunuz.

  2. Grup: Ceza infaz kurumuna avukatın girişinde hangi işlemlerin yapıldığını sorunuz.

  3. Grup: Avukat aramasının nasıl yapıldığını sorunuz.
- Belirlenen konu başlıklarıyla ilgili farklı kaynaklardan edineceğiniz bilgileri derleyiniz.
- Bilgileri bir araya getiriniz ve farklı materyaller (yazılı, görüntülü, sesli vb.) kullanarak sunuyu hazırlayınız.
- Çalışmanızı verilen süre içinde hazır hâle getirmeye dikkat ediniz.
- Hazırladığınız sunuyu on dakika içinde öğretmeninize ve arkadaşlarınıza aktarınız.

DEĞERLENDİRME: Yapacağınız çalışma kontrol listesi kullanılarak değerlendirilecektir. Çalışmanızı planlarken kontrol listesinde yer alan ölçütleri dikkate alınız.

KONTROL LİSTESİ		
Ölçütler	**Evet**	**Hayır**
1. Konu başlıklarıyla ilgili farklı kaynaklardan bilgileri derledi.		
2. Farklı materyaller kullanarak sunuyu hazırladı.		
3. Grup çalışmasını uyumlu şekilde gerçekleştirdi.		
4. Çalışmayı verilen süre içinde hazır hâle getirdi.		
5. Hazırlanan sunuyu verilen süre içinde aktardı.		
DEĞERLENDİRME ""Hayır" olarak işaretlenen ölçütler için ilgili konuları tekrar ediniz.		

4.1.12. Heyetlerin Ziyareti

Resmî ya da özel kurum ve kuruluşlar, heyet hâlinde veya bireysel olarak ceza infaz kurumlarını ziyaret edebilmek ve hükümlü/tutuklularla görüşebilmek için Adalet Bakanlığından izin almak zorundadır. Bilimsel araştırma yapanlarla görsel ve yazılı basın mensupları hakkında da bu hüküm uygulanır. Türkiye Büyük Millet Meclisinin ilgili komisyonlarında görevli başkan ve üyelerin ceza infaz kurumlarına yapacakları ziyaretler komisyon kararı ve görevleri çerçevesinde gerçekleşebilir. Bu ziyaret ve görüşmeler açık görüş usulüne göre yapılır.

İzleme kurulu üyelerinden en az dört üyenin katılımıyla oluşan heyet ile infaz hâkimleri ve görevleri çerçevesinde denetimli serbestlik personeli önceden izin almaksızın ceza infaz kurumlarını ziyaret edebilir. Bu ziyaret ve görüşmelerde kurum yönetimi tarafından güvenliği tehlikeye düşürmeyecek tedbirler alınır. Ziyaret ve görüşmeler, kurum görevlilerinin gözetiminde yapılır. Ancak İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu, izleme kurulu üyeleri, infaz hâkimleri, denetimli serbestlik personeli ve kanunlarla yetkili kılınmış heyet ve kişiler hükümlü/tutuklularla özel görüşme yapabilir.

Güvenlik bakımından bir araya getirilemeyecek hükümlü/tutuklularla toplu görüşme yapılamaz. Önceden izin verilmiş olsa bile doğal afet, yangın ve ayaklanma gibi olağanüstü durumlarda ziyaret ve görüşmeler ertelenebilir.

İnsan hakları il-ilçe kurulları, Cumhuriyet başsavcılığından izin alarak ceza infaz kurumlarını ziyaret edebilir ve hükümlü/tutuklularla da görüşebilir.

Resmî, dinî bayram günleri ve özel günlerde, Cumhuriyet başsavcısı veya görevlendireceği Cumhuriyet savcısının onayı ve refakatiyle, il veya ilçe resmî protokolüne dâhil kurum ve kuruluşlar, sivil toplum örgütlerinin temsilcilerine hükümlü/tutukluları ziyaret izni verilebilir. Ceza infaz kurumunun fiziki yapısı, kapasitesi ve güvenlik sebebiyle bu ziyaret yaptırılmayabilir veya sınırlandırılabilir.

4.1.13. Ziyaretlerde Diğer Hususlar

Ceza infaz kurumunda barındırılan tutuklu, uzlaştırmacı olarak atanan kişiyle, görevlendirme belgesinin ibrazı üzerine arabulucu olarak belirlenen veya meslek kimliğinin ibrazı üzerine görüşebilir. Bu görüşme mesai gün ve saatleri içinde konuşulanları başkalarının duymayacağı ancak görüşmenin görevlilerce izlenebileceği bir ortamda, açık görüş usulüne uygun olarak gerçekleşir. Bu kişilerin uzlaştırmacı ve arabulucuyla yazışmaları denetime tabi tutulmaz.

Hükümlü, uzlaştırmaya tabi bir suçun tarafı olması, uzlaştırma yoluna gidilmesi ve rıza göstermesi durumunda görevlendirme belgesinin ibrazı üzerine uzlaştırmacı olarak atanan kişiyle görüş usulüne uygun olarak görüştürülür. Ayrıca arabuluculuk yoluna başvurulması ve hükümlünün rıza göstermesi durumunda, arabulucu olarak belirlenen kişi ile bu iş için ayrılan görüşme yerlerinde görüştürülür. Görüşme, mesai gün ve saatleri içinde, konuşulanların duyulamayacağı, ancak güvenlik nedeniyle görülebileceği bir biçimde, açık görüş usulüne uygun olarak yapılır (Görsel 4.12).

Görsel 4.12: Toplantı odası

Avukatların kuruma girişlerinde ve görüşmelerinde uygulanan usul ve esaslar, uzlaştırmacı ve arabulucu için de görüşmenin niteliğine uygun düştüğü ölçüde uygulanır.

Hükümlü/tutukluların ceza infaz kurumunda noterle görüşme hakkı vardır. Hükümlü/tutuklular, meslek kimliğinin ibrazı ve göreviyle ilgili olmak koşuluyla noterle, tatil günleri dışında ve çalışma saatleri içinde idarenin gözetiminde açık görüş usulü çerçevesinde görüşebilir.

Yabancı uyruklu hükümlü/tutukluların görüşebileceği kişiler şunlardır:

- Eşi, annesi, babası, büyükanne ve büyükbabası
- Çocuğu, torunu, kardeşi, gelini, damadı
- Kayınbiraderi, baldızı, yengesi, enişteşi, görümcesi
- Kayınvalidesi, kayınpederi
- Kayınvalidesinin annesi ve babası, kayınpederinin anne ve babası
- Eşinin başkasından olma çocuğu, büyükanne ve büyükbabasının anne ve babaları
- Torun çocuğu, kardeş çocuğu, eşi, amcası, halası, dayısı, teyzesi ve bunların eşleri
- Vasisi ve kayyumu

Bu kişilerin ziyaret hakkının kullanılması, ziyarete esas bağı gösteren belgelerle önceden Cumhuriyet başsavcılıklarına başvurulması ve bu belgelerin Cumhuriyet başsavcılıkları tarafından uygun görülmesi hâlinde mümkündür. Terör veya örgütlü suçlardan hükümlü/tutuklu yabancıların, yakınlarıyla yaptığı görüşmeler derhâl Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğüne bildirilir.

Ziyaret yapabilecek dışında kalan kişiler, adli suçlardan hükümlü/tutuklu yabancı uyrukluları Cumhuriyet başsavcılığının yazılı izniyle ziyaret edebilir. Terör veya örgütlü suçlardan hükümlü/tutuklu yabancı uyrukluları ise Adalet Bakanlığının yazılı izniyle ziyaret edebilirler. Türk vatandaşı hükümlü/tutuklular, belirtilen kişiler dışında kalan yabancı uyruklular tarafından Adalet Bakanlığının yazılı izniyle ziyaret edilebilir.

Yabancı uyruklu ziyaretçilere öncelikle açık görüş hakkı kullandırılır ve kurum tarafından belirlenen ziyaret günleri dışında da ziyaret yaptırılabilir. Görüş gününün ne zaman olduğunu bilmeden gelen ziyaretçilere açık görüş hakkı verilir.

Yabancı uyruklu olup ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına hükümlü olanlara; eşi, çocukları, torunları, torunlarının çocukları, annesi, babası, büyükannesi, büyükbabası, büyükannesinin ve büyükbabasının anne ve babaları, kardeşleri ve vasisi dışında kimse ziyaret edemez. Ziyaretçiler bu kişilerle ancak teker teker ve ceza infaz kurumu müdürünün belirleyeceği gün, saat ve koşullar içinde, 15 günlük aralıklarla ve günde bir saati geçmemek üzere görüşebilir.

Ziyaretlerde çift vatandaşlığa sahip ya da 29/5/2009 tarihli ve 5901 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanunu'nun 28. maddesi kapsamında mavi kart sahibi hükümlü/tutuklu veya ziyaretçiler Türk vatandaşı gibi değerlendirilir.

BİLGİ NOTU

Mavi Kart: Doğumla Türk vatandaşı olup da çıkma izni almak suretiyle Türk vatandaşlığını kaybeden kişilere, talepleri hâlinde sayılan haklardan faydalanabileceklerini gösteren karttır.

Aile fertleri ile yakınlarının hükümlü/tutukluları ziyaretlerinde açık ve kapalı görüş usulleri uygulanır. Bakanlık tarafından resmî, dinî bayramlar ve özel günlerde verilen açık görüş hakkından yabancı uyruklu hükümlü/tutuklular da yararlandırılır.

Ülkenin diplomatik temsilciliği görevlileri veya konsolosluk memurları, sadece kendi ülke vatandaşlarıyla Türkiye'de diplomatik temsilciliği veya konsolosluğu bulunmayıp da anlaşmalar gereği, yararlarını korudukları yabancı uyruklu kişileri ziyaret hakkına sahiptir.

Konsolosluk memurunun ziyareti, ilgili hükümlü/tutuklunun rızasıyla gerçekleşir. Hükümlü/tutuklu görüşmeyi kabul etmiyorsa durum konsolosluk memuru ile hükümlü/tutuklunun huzurunda tutanakla tespit edilir.

Ziyaret talebi, ziyaret tarihinden en az 1 hafta önce, ceza infaz kurumunun bulunduğu ağır ceza merkezi Cumhuriyet başsavcılığına yapılır. Başvuruda, ziyaret talebinde bulunan konsolosluk memurunun açık kimliği, görevi ve ziyaret tarihi belirtilir. Acil ve kabul edilebilir hâller ile yeni tutuklanmış kişileri ziyaret durumunda bir haftalık süre daha kısa tutulabilir.

Ziyaret edilmek istenen kişi, terör veya örgütlü suçlardan hükümlü/tutuklu ise ziyaret talebi, ziyaret tarihinden 15 gün önce Adalet Bakanlığına iletilir. Acil ve kabul edilebilir hâller ile yeni tutuklanmış kişileri ziyaret bakımından bu süre daha kısa tutulabilir.

Ziyaret edilmek istenen kişi, biri Türk vatandaşlığı olmak üzere birden fazla vatandaşlığa sahipse konsolosluk memurunun izin talebi karşılıklılık ilkesi de gözetilerek yerine getirilebilir.

Yabancı bir ülkenin vatandaşı olmakla birlikte Türk kökenli hükümlü/tutukluların, konsolosluk memurları tarafından ziyaret edilmek istenmesi hâlinde, izin verilmeden önce, ziyaret edilmek istenen kişinin Türk vatandaşlığından çıkıp çıkmadığı, ilgili il nüfus ve vatandaşlık müdürlüğünden veya Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğünden araştırılır.

Yabancı ülke konsolosluk memurlarının ziyaretine izin verme yetkisi olan, ilgili ağır ceza Cumhuriyet başsavcılığı veya Bakanlık, aynı zamanda bu ziyaretin açık veya kapalı görüş şeklinde yapılmasına da karar verir. Konsolosluk memurunun açık görüşme talebi varsa kendi ülkesinde Türk konsolosluk memurlarına uygulanan ziyaret rejimine bağlı olarak karşılıklılık esasına göre değerlendirilir.

BİLGİ NOTU

Karşılıklılık İlkesi: Mütekabiliyet olarak da bilinen; her bir tarafın eylemlerinin, diğerlerinin önceki eylemlerine bağlı olduğu ve iyinin iyi, kötününse kötü karşılık gördüğü aşağı yukarı eşit değerlerin değiş tokuş edilmesidir. Kısasa kısas ilkesi de denir.

Yabancı uyruklu hükümlü/tutukluların durumu ilgili konsolosluklara bildirildiğinden ve bu suretle ziyaret edilebildiklerinden, konsolosluk memurlarının hükümlü/tutuklularla dışarıdan telefon açarak görüşmelerine izin verilmez. Ancak ilgili hükümlü/tutuklunun ceza infaz kurumunda bulunan ankesörlü telefonlarla konsolosluk veya diplomatik temsilciliğini arayarak kuruma alındığını ve ihtiyaçlarını bildirmesine izin verilir.

Konsoloslukta resmen çalışan din görevlisi, öğretmen, psikolog, tercüman vb. mesleklerdeki konsolosluk memurlarının yabancı hükümlü/tutukluları ziyareti bu yönetmelik hükümlerine göre Adalet Bakanlığının iznine tabidir.

Yabancı ülke resmî kurum ve kuruluşlar ile parlamento temsilcilerinin heyet hâlinde veya bireysel olarak ceza infaz kurumlarını ziyaretleri hükümlü/tutuklularla görüşebilmeleri, Dışişleri Bakanlığı aracılığıyla, Adalet Bakanlığından izin alınmak suretiyle düzenlenen usul ve esaslara göre yapılır.

Denetim amacıyla Türkiye Cumhuriyeti'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmelerle yetkisi kabul edilen kurum ve kuruluşların temsilcileri, hükümlü/tutukluları ziyaret etme niyetini Adalet Bakanlığına önceden bildirmek suretiyle, ilgili sözleşme hükümleri ve ulusal mevzuattaki usul ve esaslar çerçevesinde ziyaret edebilir. Heyet ziyaret sırasında hükümlü/tutuklularla özel olarak görüşebilir, kurumun her yerine girebilir. Heyetin hükümlü/tutukluların bulundukları yerler hakkındaki istediği tüm bilgiler kendilerine sağlanır.

Taraf olduğu sözleşmeler gereği Türkiye'ye iade edilen Türk uyruklu hükümlü/tutuklular, Adalet Bakanlığının izniyle iade eden ülkenin konsolosluk memurunca ziyaret edilebilir. Bu ziyaret izninde karşılıklılık aranabilir, tercüman yardımından faydalanılabilir.

Yabancı hükümlü/tutuklular, din adamları tarafından ziyaret edilebilir. Yabancı temsilcilikler dışında, Türkiye Cumhuriyeti'nin yetkili makamları tarafından faaliyetleri kabul edilmiş olan dinlerin resmî temsilcileri ve din adamları, yabancı uyruklu kişileri, Adalet Bakanlığının izniyle ziyaret edebilir. Bu ziyaretin ilgili hükümlü/tutuklu tarafından da kabul edilmesi gerekir. İlgili görüşmeyi kabul etmiyorsa durum bir tutanakla tespit edilir.

Tıp doktorları tarafından yabancı hükümlü/tutuklulara yönelik tedavi amaçlı ziyaret gerçekleştirilebilir ancak bu ziyaretin belli şartları vardır. Yabancı uyruklu hükümlü/tutukluların hastalıklarının Türkiye'de tedavi imkânı bulunmaması veya zorunlu bir sağlık sorunu nedeniyle verilen Adalet Bakanlığı izni hariç, yabancı uyruklu doktorların tedavi hizmeti amacıyla kuruma girmesine izin verilmez.

Fahri konsolosların yabancı hükümlü/tutukluları ziyareti ceza infaz kurumlarında gerçekleşebilir. Ülkemizde, diplomatik temsilciliği ve konsolosluğu bulunmayan ülkelerin fahri konsolosları, bu görevlerini belgelemeleri koşuluyla, yabancı ülke konsoloslarına tanınan haklardan yararlanır. Diplomatik temsilciliği ya da konsolosluğu bulunan ülkelerin fahri konsolosları, yabancı hükümlü/tutukluları ancak Adalet Bakanlığının izniyle ziyaret edebilir.

Milletvekillerinin, ceza infaz kurumlarındaki yaşam şartlarını yerinde görerek tespitlerde bulunmak, inceleme yapmak veya hükümlü/tutuklularla görüşmek amacıyla yapmış oldukları istemler, ceza infaz kurumu idaresine bilgi vermek koşuluyla yerine getirilir. Milletvekilleri, hükümlü/tutuklularla açık ziyaret şeklinde görüşebilir.

SIRA SİZDE

Bilgisayar laboratuvarında, öğretmeninizin gözetiminde UYAP Eğitim Portalı üzerinden "Hükümlü ve Tutuklu Ziyaret İşlemleri"ni yapınız.

4.2. ZİYARET MAHALLİ İŞLEMLERİ

Ulusal ve uluslararası mevzuat gereği her ceza infaz kurumunda bulunan hükümlü/tutukluların açık ve kapalı görüş yapma hakkı vardır. Hükümlü/tutukluların mevzuatta belirtilen bu haklarıyla ilgili işlemler istisnalar dışında engellenemez.

4.2.1. Görüş ve Ziyaret Mahalleri

Kapalı ceza infaz kurumlarında kapalı ve açık görüş yaptırılırken açık ceza infaz kurumlarında ve çocuk eğitim evlerinde sadece açık görüş yaptırılır.

Ceza infaz kurumu yönetimleri hükümlü/tutukluların açık ve kapalı görüşlerini sağlıklı bir şekilde yapmaları için uygun görüş alanlarını belirlemek zorundadır. Görüş alanının, güvenlik açığı oluşturmayacak ve ziyaretçilerin ve hükümlü/tutukluların kurum işleyişine engel olmayacakları bir yer olmasına dikkat edilmelidir. Görüş alanının, dışarıdan gelen ziyaretçilerin ve ziyaret yapan hükümlü/tutukluların kurum işleyişine engel olmayacak ve güvenlik açığı oluşturmayacak bir yer olmasına dikkat edilmelidir. Ziyaretçi kuruma geldiğinde en kısa zamanda ve doğrudan ziyaret yerine alınmalı, ziyaret alanına alınırken diğer birim ve servislerle muhatap olmamalıdır.

Kapalı görüş alanı, hükümlü/tutuklular ile ziyaretçilerinin her türlü maddi temasının önlendiği yerlerdir. Kapalı görüşe gelen ziyaretçi ile hükümlü/tutukluların hem birbirleriyle hem de görüş yapan diğer ziyaretçi ve hükümlü tutuklularla maddi temasının engellenmesi için kapalı görüş yerleri kabin şekilde yapılır. Ziyaretçi, hükümlü/tutuklu kapalı görüş yerine farklı yerlerden alınarak maddi temasın önüne geçilir. Kapalı görüş yapılan kabin cam ile iki bölüme ayrılır. Bir bölümde ziyaretçi bulunurken diğer bölümde ise hükümlü veya tutuklu yer alır. Kapalı görüş esnasında ziyaretçi ile hükümlü/tutuklunun birbirine maddi bir zarar vermesinin önüne geçmek için kabini ikiye bölen cam, kırılmaz özelliktedir. Kapalı görüş esnasında ziyaretçi ile hükümlü/tutuklu arasındaki iletişim kabinde bulunan telefon aracılığıyla sağlanır.

Terör suçları, örgüt kurmak, yönetmek veya örgüte üye olmak suçlarıyla örgüt faaliyeti kapsamında işlenen suçlardan mahkûm olan; tehlikeli hâlde bulunan veya dışarıyla iletişiminin kurum güvenliği açısından tehlikeli olabileceği değerlendirilen hükümlülerin yapacakları görüşmeler kurum yönetimi tarafından dinlenebilir. Kamu düzeninin korunması, toplum ve kurum güvenliğinin sağlanması veya suç işlenmesinin önlenmesi amacıyla kurum yönetimi tarafından yapılan dinlemeler elektronik cihazlar da dâhil olmak üzere kaydedilebilir. Tutulan kayıtlar, amacı dışında kullanılamaz ve kanunda açıkça belirtilen hâller dışında hiçbir kişi veya kurumla paylaşılamaz. Bu kayıtlar herhangi bir soruşturma ve kovuşturmaya konu edilmemişse en geç bir yıl sonra silinir. Silme işlemi Cumhuriyet savcısı tarafından denetlenir.

Kapalı görüş esnasında bir hükümlü/tutuklunun ziyaret esnasında kaç ziyaretçiyle görüşeceği, ceza infaz kurumu yönetimi tarafından belirlendiğinden görüş yaptırılan kabinlerin belirlenen bu sayıya uygun olacak büyüklükte olması gerekir. Kapalı görüş alanında kabinlerin bulunduğu bölümde ziyareti kontrol altında tutacak, konuşulanları işitecek ve olası bir sorunda derhâl müdahale edecek infaz ve koruma memurlarının da bulunacağı yer vardır.

Açık görüş alanları hükümlü/tutuklular ile ziyaretçilerinin maddi temasına imkân verecek şekilde düzenlenen yerlerdir. Açık görüşler, ceza infaz kurumunun oda ve eklentileri dışında, bu iş için ayrılmış özel bölümünde; böyle bir bölümün bulunmadığı takdirde kurum müdürünün uygun göreceği yerde yaptırılır. Açık görüş alanları kapalı görüş alanına göre daha büyük ve görüşmenin daha rahat yapıldığı yerlerdir. Bu rahatlığın güvenlik zafiyeti oluşturmaması için görüş alanı görevli infaz ve koruma memurları tarafından sürekli gözetim altındadır. Açık görüş esnasında maddi temas imkânı olduğundan sağlıklı bir ziyaretin gerçekleşmesi için görüş alanında zafiyet oluşturmayacak şekilde masalar yer alır. Ziyaret esnasında ziyaretçi ile hükümlü/tutukluların diğer ziyaretçi ve hükümlü/tutuklularla temaslarının engellenmesi için ziyaret gruplarının bulunduğu masalar arasında mesafe bulunur. Açık ziyaret alanının fiziki yapısı nedeniyle masalar arası mesafe sağlanamıyorsa ziyarette bulunan gruplar arasında mesafe ayarlanır (Görsel 4.13).

Görsel 4.13: Ziyaret masaları

4.2.2. Ziyaretlerde Kullanılacak Giriş Kartı

Ziyaretçilerin ceza infaz kurumuna geldiklerinde, kurum girişinde ve ziyarette bulundukları süre içinde güvenlik zafiyeti yaşanmaması için alınan önlemlerden biri kuruma gelen ziyaretçilere giriş kartı verilmesidir. Ziyaretçilere giriş kartı verilmesinin amacı, personel ve hükümlü/tutuklu ile ziyaretçiyi birbirinden ayırt etmek; gelen ziyaretçinin bulunması gereken yerler dışında bir yerde bulunmasını ve hükümlü/tutuklunun ceza infaz kurumundan firarını engellemektir.

Hükümlü/tutuklu için ziyarete gelen kişilerin ceza infaz kurumuna girişleri sırasında ziyaret kabul biriminde kayıt işlemleri yapıldıktan sonra kimlikleri alınır. Kendilerine matbu (basılı), seri numaralı, kurum tarafından onaylanmış **ziyaretçi giriş kartı** verilir. Ziyaretçi, giriş kartını kurum içinde görünecek biçimde üzerinde taşımak zorundadır. Hükümlü/tutuklu ziyaretçisi görüşü bittikten sonra ziyaret kabul birimine giderek içeri girişte kendisine verilen ziyaretçi giriş kartını bu birimdeki görevliye teslim eder. Daha sonra bu birime ziyarete geldiğinde kayıt esnasında bıraktığı kimliğini alarak ceza infaz kurumunu terk eder (Görsel 4.14).

Görsel 4.14: Ziyaretlerde kullanılan giriş kartları

Hükümlü/tutukluların müdafiliğini ya da vekilliğini yapmak için kuruma gelen avukatların ceza infaz kurumuna geldiklerinde, ziyaret kabul biriminde kayıtlarını yaptırdıktan sonra kimlikleri alınır ve kendilerine tıpkı hükümlü ve tutuklu ziyaretçilerine verilen ziyaretçi kartı gibi üzeri matbu, seri numaralı, kurum idaresi tarafından tasdik edilmiş **avukat giriş kartı** verilir. Hükümlü/tutuklu yakını olan ziyaretçilerde olduğu gibi avukatlar da ziyaretleri bittikten sonra ziyaret kabul birimine giderek avukat giriş kartını teslim eder ve kendi kimliğini aldıktan sonra kurumdan ayrılır.

Ziyaretçi sayılan kişiler şunlardır:

- Kurum hizmetlerinin yürütülmesi için kuruma gelen kişiler
- Kurum çalışanlarının yakınları
- Tadilat, bakım ve onarım için gelen kişiler
- İhalelere katılmak ve malzeme getirmek için gelen firma çalışanları
- Konferans veya seminer için gelenler
- Kurul üyeleri, sivil toplum kuruluşu üyeleri
- Noterler, sınav görevlileri
- Başka ceza infaz kurumu çalışanları

Ziyaretçi sayılan kişiler de ceza infaz kurumuna geldiğinde diğer ziyaretçilerde olduğu gibi ziyaret kabul biriminde kayıtlarını yaptırdıktan sonra kimliklerini bu birime bırakır ve kendilerine matbu, seri numaralı, kurum idaresi tarafından tasdik edilen **misafir giriş kartı** verilir. Bu kişiler de görüş ve ziyaretleri bittikten sonra ilk girişte verdikleri kimliklerini alır, kendilerine verilen misafir giriş kartını teslim eder ve kurumdan ayrılır.

Ceza infaz kurumlarına eğitim, öğretim ve sağlık hizmetleri ile geçici hizmetlerin yapılması için dışarıdan görevlendirilenler matbu, seri numaralı ve ilgilisinin açık kimliğini içeren fotoğraflı ve kurum idaresi tarafından imza ve mühürle tasdik edilmiş yaka kartını göstererek girip çıkabilir. Bu kişilere verilen giriş kartlarına aynı zamanda **personel geçici kimlik kartı** da denir. Bu kartlar, ilgililere zimmetle verilir ve görevleri sona erdiğinde geri alınır. Geri alınan bu kartlar imha edilir.

Ziyaret kabul biriminde ziyaretçiye giriş kartı verilirken kuruma girişi sağlayan ziyaretçi, avukat, misafir ve personel geçici kimlik kartlarının kaybedilmemesi, kaybedildiğinde doğuracağı sonuçlar görevli personel tarafından ziyaretçiye sözlü olarak bildirilir.

Ziyaret kabul biriminde görevli memur tarafından ziyaretçiye verilen giriş kartları kaybolduğunda kartı kaybeden ziyaretçi hakkında tutanak tutulur. Kaybolan ziyaretçi kartının seri numarası, ziyaretçinin kimlik fotokopisi ve açık adresi alınarak tutulan tutanakla birlikte Cumhuriyet başsavcılığına durum bildirilir. Kaybolan kartın başka kişiler tarafından art niyetli olarak kullanılmaması ve yetkisi olmayan kişilerin ceza infaz kurumuna girmemesi için kurum personeli bilgilendirilir.

4.2.3. Ziyaretlerde Kullanılacak Dil

Ceza infaz kurumunda, hükümlü/tutuklunun gerçekleştireceği kapalı veya açık ziyaret esnasında görüşmelerin Türkçe yapılması esastır. Hükümlü/tutuklunun Türkçe bilmemesi veya görüşeceğini bildirdiği yakınının Türkçe bilmediğinin hükümlü veya tutuklu tarafından beyan edilmesi hâlinde, Türkçeden başka bir dilde konuşmanın yapılmasına izin verilir. Hükümlü ve tutuklunun kapalı ziyarette yaptığı bu görüşme kurum tarafından kayıt altına alınır. Kayıtların incelenmesi sonucu, konuşmaların kurum güvenliğini veya kamu düzenini tehlikeye düşürecek nitelikte bulunması hâlinde, hükümlü/tutuklu ile ziyaretçi hakkında idari ve adli işlem yapılır. Yabancı uyruklu hükümlü/tutukluların ziyaret ve avukat görüşlerinde, ücreti taraflarca karşılanmak koşuluyla bir tercümandan veya o dili bilen bir gönüllünün yardımından yararlanılabilir.

4.2.4. Ziyaret Esnasında Alınması Gereken Önlemler

Hükümlü/tutuklular, ziyaretçileriyle yaptıkları görüş esnasında bazen birbirlerine fiziki olarak müdahale ederler. Bazı zamanlarda hükümlü/tutuklu ile ziyaretçi kurum personeliyle tartışıp şiddete başvurabilir. Görüş esnasında ziyaretçiler birbirleriyle ya da hükümlü/tutukluların diğer hükümlü/tutuklularla münakaşa edip birbirlerine kötü sözle hitap ederek şiddete başvurabilirler. Bu nedenle ceza infaz kurumu yönetimi, kapalı ve açık ziyaret esnasında hükümlü/tutuklu ile ziyaretçinin herhangi bir güvenlik sorunuyla karşılaşmaması ve sağlıklarını tehdit edici davranış ve olayların yaşanmaması amacıyla açık ve kapalı görüş mahallinde infaz ve koruma memurlarını görevlendirir.

Hükümlü/tutuklunun yakınlarıyla yapacağı açık görüşlerde görüş mahallinde yeteri kadar dış güvenlik görevlisi, gözlemci olarak bulundurulur. Görüş mahallinde görev yapan personelin dikkat ve gözlemi en üst seviyede olmalıdır. Olası yaşanabilecek olaylara karşı anında müdahale edecek bilgi, teknik ve donanıma sahip olmalıdır. Görüş mahallinde görevlendirilecek personelin mesleki müdahale teknik ve taktikleri eğitimi almış kişilerden seçilmesi gerekir.

Açık ve kapalı görüş mahallinde, görüş yapan hükümlü/tutuklu ile ziyaretçi sayısı dikkate alınarak olası bir olumsuzlukta olaya müdahale edecek yeteri sayıda infaz koruma memuru ve başmemuru görevlendirilmelidir. Görüş mahallinde görevli personel, görüş süresince ziyaret yerini kontrol ve gözetim altında tutmalıdır. Görüş mahallinde görevli personel, hükümlü/tutukluların görüş yapan diğer hükümlü/tutuklar ile diğer ziyaretçilerle sözlü ve fiziksel temasa geçmelerini engellemelidir. Görev yapan personel ziyaretçiyle hükümlü/tutuklunun herhangi bir madde, giyim eşyası veya değerli eşya alışverişi yapmasına da müsaade etmemelidir. Böyle bir durumda derhâl müdahale ederek maddeye el koymalı ve olayı tutanak altına almalıdır.

Görevli personel, görüş mahallinde gözetimini yaparken hükümlü/tutuklu ile ziyaretçinin rahatsız olmayacağı uzaklıkta fakat olası yaşanabilecek bir olaya karşı anında müdahale edebilecek kadar da yakında bulunmalıdır.

Açık görüş mahallinde kurumun imkânları dâhilinde oturma düzeni, görüş yapan kişilerin diğer görüş yapan kişileri rahatsız etmeyeceği ve güvenlik sorunu yaşatmayacağı mesafede düzenlenmelidir. Görüş alanlarının güvenlik amacıyla takip ve kontrolünün yapılması için kameralarla izlenmesi gerekir (Görsel 4.15).

Görsel 4.15: Kontrol merkezi

Eş görüşmesi sebebiyle gerçekleştirilecek ziyaretin güvenli bir şekilde yapılabilmesi için görüşmenin mahremiyetini ihlâl etmeyecek tüm tedbirler alınır. Görüşme odası giriş kapısının dış kısmını gösterecek şekilde kamera koyularak görüntüler kayıt altına alınabilir. Görüşme odası ve eklentileri her görüşme öncesi ve sonrasında görevli personel tarafından aranır. Görüşme süresinin sona ermesi, çağrı butonuna basılması veya acil müdahale gereken hâller dışında görüşme odasına girilemez. Görüşme odası ve eklentilerinde ilgili yönetmelikte belirtilenler dışında başka eşya bulundurulamaz.

4.2.5. Ziyaret Bitiminde Yapılması Gerekenler

Her grubun açık görüşü bittikten sonra görüş yerinde bulunan hükümlü/tutuklular, görevliler nezaretinde dikkatli bir şekilde arandıktan sonra koğuş veya odalarına götürülerek burada sayılır. Kimlikleri, fotoğraflı belgelerle kontrol edilir. Grup mevcudunun tam olduğunun anlaşılması üzerine ziyaretçilerin kurum dışına çıkmasına izin verilir.

Ziyaret bittikten sonra, ziyaretçiler idari giriş kapısında bulunan turnikelerden göz biyometri cihazını kullanarak çıkış yapar. Göz biyometri cihazına göz okutma işlemi yapmadan hiçbir ziyaretçinin çıkmaması gerekir. Bu önlem hükümlü/tutuklu ile ziyaretçinin birbirine karışmasını engelleyecek dolayısıyla firarı engelleyecek en önemli tedbirdir. Turnikelerde görevli memur, ziyaretçi çıkışında ziyaretçiye verilen kimlik kartını kontrol etmelidir. Herhangi bir karışıklığa izin vermemek için ziyaretçilerin turnikeden geçişleri sırayla yapılır.

Turnikeden geçerek kurum binası dışına çıkan ziyaretçi, ziyaret kabul birimine giderek kendisine verilen ziyaretçi kartını teslim eder ve karşılığında kayıt esnasında bu birime verdiği kimlik belgesini teslim alarak kurum yerleşkesinden ayrılır.

Ziyaretçiler ceza infaz kurumundan ayrılmadan önce ziyarete geldiklerinde yanlarında varsa kuruma sokulması yasak olan madde veya malzemeleri kurumun emanet dolaplarına koyduklarından bu eşyaları bu dolaplardan teslim alır.

Hükümlü/tutuklular, odalarından çıkışlarında ve dönüşlerinde ayrı yerlerde ve farklı memurlar tarafından üst ve eşya aramasına tabi tutulur. Ceza infaz kurumunun ziyaret mahalleri ziyaretten önce olduğu gibi ziyaret sonrasında da mutlaka aranır.

4.2.6. Ziyaret Sırasında Kimlik ve Yer Değiştirilerek Firar

Hükümlü/tutukluların ceza infaz kurumlarında başvurdukları firar veya firara teşebbüs yöntemlerinden bir tanesi de ziyaret esnasında kimlik veya yer değiştirmek suretiyle firardır.

Mimarisi eski olan bazı ceza infaz kurumlarında göz biyometri cihazı ve turnikeler gibi elektronik güvenlik sistemleri bulunmaz, ceza infaz kurumlarının büyük bir bölümünde kurum girişlerinde göz biyometri cihazı bulunur. Göz biyometri cihazları turnikelere entegre edilir. Turnikeden geçiş yaparak kurum dışına çıkmak için göz biyometri cihazında gözünü okutan ziyaretçinin göz retinasının bu cihaza kayıtlı olması gerekir. Bu kayıtlar ziyaretçi kuruma geldiğinde ziyaretçi kaydı esnasında yapılır. Hükümlü/tutukluların bu cihaza kayıtları yapılmadan içeride barındırılan hükümlü/tutuklu turnikeden geçiş yaparak kurum dışına çıkamaz. Bu uygulama sayesinde olası bir firar engellenir.

Açık ziyaret bitiminde, ziyaretçiler ziyaret alanında bekletilir. Ziyarete çıkan hükümlü/tutuklular odalarına götürülerek sayım yapılır. Yapılan sayımda mevcudun tamam olduğu anlaşıldıktan sonra ziyaretçilerin kurumdan çıkmasına müsaade edilir. Göz biyometri cihazı ve turnikelerin olmadığı kurumlarda hükümlü/tutuklular bu durumdan istifade etmek ve firar etmek için ziyaretçiyle yer değiştirerek kurum dışına çıkmak isteyebilir. Kurum dışına çıkan ziyaretçiler sayımın yapılmasıyla kontrol edildiklerinden hükümlü/tutuklu ziyaretçilerin içerisine karışarak kurum dışına çıkabilir. Sayımın tam olması için de kendileriyle görüşen ziyaretçiyi içeride hükümlü/tutuklu olarak bırakırlar. Özellikle ikiz kardeşlerin ziyareti bu durumun gerçekleşmesini güçlendiren bir durumdur. Gerek görüş

alanında görev yapan memurlar gerekse kurum giriş çıkış bölümlerinde görevli memurlar kontrol ve denetimlerini sıkı bir biçimde yapmak zorundadır.

Elektronik güvenlik sistemlerinin olmaması sebebiyle ziyaret sırasında ziyaretçilerin yer değiştirmesi sonucu firar yaşanabilir. Gelen ziyaretçi kendisine verilen ziyaretçi kartını görüş yaptığı hükümlü/tutukluya vererek hükümlü/tutuklu da kendisine ait hükümlü kimlik kartını ziyaretçiye vererek firarın kolaylaşmasını sağlayabilir. Kurumdan firarın önüne geçilmesi için ziyaret esnasında görevli memurların gözlemini iyi yapması gerekir.

Hükümlü/tutuklular ile ziyaretçilerin madde alışverişini yapmasına müsaade edilmez. Hükümlü/tutuklular ziyaret bitiminde odalarına götürüldüklerinde sayım alınırken mutlaka hükümlü kimlik kartlarının kontrol edilmesi ve odada bulunan fotoğraflı listelerden durumun kontrol edilmesi gerekir. Ziyaret esnasında yer değiştirme işlemlerinin önüne geçilmeli, özellikle ikiz kardeşlerin ziyaretinde hükümlü/tutuklu ile ziyaretçiyi ayırt edici unsurlara dikkat edilmelidir. Aynı kıyafetler giyilmişse görevli memurun gözleminin bu kişilere yoğunlaşması gerekir.

2. UYGULAMA

Uygulamanın Adı: Ziyaretçi İşlemleri

Uygulamanın Amacı: Cezaevi koğuşu atölyesinde ziyaretçi işlemlerini yapmak

Uygulama İçin Verilen Süre: 2 ders saati

Görev: Bu çalışmada sizden ziyaretçi işlemlerini doğru bir şekilde yapmanız istenmektedir. Çalışmanızı uygulamanın basamaklarını takip ederek gerçekleştiriniz.

UYGULAMANIN BASAMAKLARI

- Sınıf mevcudunuza göre ikişerli gruplar oluşturunuz.
- Gruplarda yer alan öğrencilerden birisine infaz ve koruma memuru rolü diğerine de ziyaretçi rolü veriniz.
- İnfaz ve koruma memuru rolü verilen öğrenciden ziyaretçi rolü verilen diğer öğrenci kuruma geldiğinde ilgili işlemleri yapmasını isteyiniz.
- Sınıfta yer alan arkadaşlarınızın rollerini değiştirerek uygulamayı tekrarlayınız.
- Uygulama dışında kalan arkadaşlarınızdan, uygulamaya katılan arkadaşlarınızı dikkatle gözlemlemesi ve kontrol listesinde sıralanan basamakların gerçekleştirilip gerçekleştirilmediğinin değerlendirilmesini isteyiniz.

DEĞERLENDİRME: Yapacağınız çalışma kontrol listesi kullanılarak değerlendirilecektir. Çalışmanızı planlarken kontrol listesinde yer alan ölçütleri dikkate alınız.

KONTROL LİSTESİ		
Ölçütler	**Evet**	**Hayır**
1. Ziyaret yerinde görevli personel, görüş süresince ziyaret yerini ve ziyaretçileri kontrol ve gözetim altında tuttu.		
2. Ziyaret esnasında ziyareti gerçekleştiren ziyaretçi ile hükümlülerin diğer ziyaretçi ve hükümlülerle temaslarını engelledi.		
3. Ziyaretçilerin üstlerini arayarak ceza infaz kurumu içerisine sokulması uygun olmayan malzemeleri kontrol etti.		
4. Ziyaret gruplarının bulunduğu masalar arasındaki mesafeyi kontrol etti.		
5. Ziyaret sırasında infaz ve koruma memurlarının kullandığı araç gereçle ilgili matbu evraklarını kullandı.		
6. Ziyaret bittikten sonra görüş yerinde bulunan hükümlüleri aradı.		
7. Aramalarda insan onurunun korunmasına dikkat etti.		
8. Arama tamamlandıktan sonra aramayı yapan görevliler tutanak tuttu.		
9. Ziyaret bitiminde hükümlüleri odalarına götürdü.		
DEĞERLENDİRME "Hayır" olarak işaretlenen ölçütler için ilgili konuları tekrar ediniz.		

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

A) Aşağıda boş bırakılan alanlara cümlelerde verilen bilgiler doğru ise "D", yanlış ise "Y" yazınız.

1. (…..) Ceza infaz kurumu dışındaki sağlık kuruluşlarında yataklı tedavi gören hükümlü/tutuklular doktor uygun görürse Cumhuriyet başsavcısının izniyle ziyaret edilebilir.

2. (…..) Konsolosluk memurunun ziyaret talebi, ziyaret tarihinden en az bir ay önce ceza infaz kurumunun bulunduğu Cumhuriyet başsavcılığına yapılır.

3. (…..) Terörle Mücadele Kanunu kapsamına giren suçlardan, hükümlü/tutuklular için ceza infaz kurumlarındaki açık görüşler iki ayda bir yaptırılabilir.

4. (…..) Ziyaretçinin yanında T.C. kimlik numaralarının bulunduğu nüfus cüzdanı olmalıdır.

5. (…..) T.C. kimlik numarası bulunmayan kişilerin akrabalık durumlarını, nüfus idarelerinden veya ilgili konsolosluklar tarafından verilen resmî belgelerle ispatlamaları gerekir.

6. (…..) Adli suçtan hükümlü yabancı uyruklunun arkadaşıyla görüşebilmesi için gerekli yazılı izin ilgili konsolosluktan alınır.

7. (…..)Türkiye'de; diplomatik temsilciliği ya da konsolosluğu bulunan ülkelerin fahri konsolosları, yabancı hükümlü ve tutukluları ziyaret edebilmeleri için gerekli izni Adalet Bakanlığından almak zorundadırlar.

8. (…..) Kapalı ceza infaz kurumlarında kapalı ve açık görüş yaptırılırken açık ceza infaz kurumlarında ve çocuk eğitim evlerinde sadece açık görüş yaptırılır.

B) Aşağıda verilen cümlelerde yer alan boşlukları doğru ifadelerle doldurunuz.

9. Çocuk hükümlüler için ziyaret süresi …….. saatten az, …….. saatten fazla olmamak üzere belirlenir.

10. Terör suçundan mahkûm olan hükümlülerin avukatları ile suç örgütleri mensuplarının örgütsel amaçlı iletişimine aracılık ettiğine ilişkin bulgu olması halinde …….. istemi ve infaz hâkimi kararıyla bir görevli görüşmede hazır bulundurulabilir.

11. Yabancı ülke resmî kurum ve kuruluşlar ile parlamento temsilcilerinin ceza infaz kurumu ziyaretleri Dışişleri Bakanlığı aracılığıyla …….. tarafından izin alınarak yapılır.

12. Tıp doktorları tarafından yabancı hükümlü ve tutuklulara yönelik …….. ziyaret gerçekleştirilir.

13. Türkiye Cumhuriyeti'nin yetkili makamları tarafından faaliyetleri kabul edilmiş dinlerin resmî temsilcileri veya din adamları, hükümlü ve tutuklularla …….. izniyle görüşebilir.

14. Ceza infaz kurumlarında gerçekleştirilen ziyaret gün ve saatleri …….. tarafından belirlenir.

15. Ziyaret bittikten sonra, ziyaretçiler idari giriş kapısındaki turnikelerden …….. cihazını kullanarak çıkış yapar.

C) Aşağıdaki soruları dikkatlice okuyunuz ve doğru seçeneği işaretleyiniz.

16. Aşağıdakilerden hangisi hükümlü/tutukluyu ziyaret edebilecek listesinde yer alan kişilerden değildir?

A) Amcaoğlu

B) Kayınpeder

C) Kız kardeş

D) Bacanak

E) Kayınvalidenin annesi

17. Aşağıdakilerden hangisi ceza ve infaz kurumlarında yapılabilecek kapalı ve açık görüş sürelerini verir?

A) Bir saatten az iki saatten fazla olamaz.

B) Yarım saatten az bir saatten fazla olamaz.

C) Yarım saatten az bir buçuk saatten fazla olamaz.

D) Bir saatten az üç saatten fazla olamaz.

E) Bir buçuk saatten az iki buçuk saatten fazla olamaz.

18. Aşağıdakilerden hangisi ziyaretçinin ziyaret esnasında uyması gereken kurallardan değildir?

A) Ziyaretçiler; unvanı, görevi ve makamı ne olursa olsun kurumun düzen ve güvenliğini, hükümlülerin sağlığını bozabilecek nitelikteki eşya ve maddeleri kuruma sokamaz.

B) Kapalı veya açık görüşte hiçbir ziyaretçi, ziyaret ettiği hükümlü/tutukluya şiddet içeren davranışta bulunamaz.

C) Ziyaretçiler görüş için ziyarete geldiği hükümlü/tutuklu dışında diğer ziyaretçiler ile hükümlü/tutuklularla iletişime geçemez.

D) Ziyaretçi olarak ceza infaz kurumlarına giren herkes el ile aranmak zorundadır.

E) Ziyaret ve görüşlerde kurallara uymayan heyet ve kişilerin ziyaret ve görüşlerini sürdürmelerine derhâl son verilir.

19. Aşağıdakilerden hangisi hükümlünün avukatıyla görüşmesindeki usullerden değildir?

A) Avukatların savunmaya ilişkin belgeleri, dosyaları ve müvekkilleriyle yaptığı konuşmaların kayıtlarının incelemeye tabi tutulamaması

B) Ceza infaz kurumunda barındırılan hükümlülerin vekâletname aranmaksızın avukatı ile her zaman görüşebilmesi

C) Avukatların vekâletnameleri olsa da aynı anda birden fazla hükümlü veya tutukluyla görüşme yapamaması

D) Stajyer avukatların yanında staj yaptığı avukatlarla birlikte olmak koşuluyla hükümlüyle görüşebilmesi

E) Vekâletnamesi olmayan yabancı uyruklu avukatların, hükümlü ile Türkiye barolarına kayıtlı bir avukatla birlikte görüşme yapabilmesi

20. Milletvekillerinin ceza infaz kurumlarını ziyaretleriyle ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

A) Ceza infaz kurumlarındaki yaşam şartlarını yerinde görerek tespitlerde bulunmak için ziyarette bulunabilirler.

B) Terörle Mücadele Kanunu'nda yer alan suçlardan hükümlü/tutukluların milletvekilleri tarafından ziyaret edilmelerinde Adalet Bakanlığının yazılı izni aranır.

C) Milletvekilleri, hükümlü/tutuklularla açık ziyaret şeklinde görüşebilir.

D) Cumhuriyet başsavcılığına bilgi vermek koşuluyla milletvekilleri ziyaret yerine getirilebilir.

E) Hükümlü/tutuklular ile görüşmede bulunmak amacıyla da ziyaret gerçekleştirebilirler.

21. Hükümlü/tutuklular ile ziyaretçilerinin her türlü maddi temasının önlendiği, konuşulanların hazır bulunan görevli tarafından işitilebilecek şekilde izlenebildiği görüşme aşağıdakilerden hangisidir?

A) Açık görüş

B) Özel görüş

C) Misafir görüşü

D) Hukuksal görüş

E) Kapalı görüş

22. Aşağıda verilen yabancı hükümlü ve tutuklunun din adamları tarafından ziyaretiyle ilgili bilgilerden hangisi yanlıştır?

A) Türkiye Cumhuriyeti'nin yetkili makamları tarafından faaliyetleri kabul edilmiş olan dinlerin temsilcileri ziyaret edebilir.

B) Yabancı uyruklu din adamları ve yabancı uyruklu kişileri, Adalet Bakanlığının izniyle ziyaret edebilir.

C) Yabancı uyruklu din adamının ziyaretinde hükümlü/tutuklunun rızası alınır.

D) Hükümlü/tutuklu yabancı uyruklu din adamıyla görüşmek istemiyorsa derhâl tutanak tutulur.

E) Yabancı uyruklu din adamları ceza infaz kurumuna ayda bir kez gelebilir.

23. Aşağıda verilen eş görüşmesi sebebiyle gerçekleştirilen ziyaret ile ilgili bilgilerden hangisi doğru değildir?

A) Görüşmenin mahremiyetini ihlâl etmeyecek tüm tedbirler alınır.

B) Görüşme odası giriş kapısının dış kısmını gösterecek şekilde kamera koyularak görüntüler kayıt altına alınabilir.

C) Görüşme odası ve eklentileri her görüşme öncesinde görevli personel tarafından aranır.

D) Görüşme odası ve eklentileri her görüşme sonrasında görevli personel tarafından aranır.

E) Görüşme odası ve eklentilerinde yönetmelikte belirtilenler dışında kişisel eşya bulundurulabilir.

SÖZLÜK

A

arabulucu : Kişiler ya da uluslar arasındaki anlaşmazlıklarda uzlaşmayı sağlamaya çalışan ya da sağlayan kimse.

açık görüş : Hükümlü ve tutuklular ile ziyaretçilerinin maddi temasına imkân verecek şekilde, konuşulanların hazır bulunan görevli tarafından işitilebildiği ve izlenebildiği, ceza infaz kurumunun bu iş için tahsis edilmiş özel bölümünde yapılan ziyaret ve görüşmelerdir.

B

baro : Bir kentte bulunan bütün avukatların zorunlu olarak bağlı oldukları meslek kuruluşu.

beyan : Bildirme, söyleme.

brifing: **1**. Bir konuda kısaca, özet olarak verilen bilgi, kısa açıklama.

2. Bir konuda, yetkili birine ya da yetkililere, özet bilgi verilen toplantı.

D

diplomatik : Uluslararası ilişkilerle, dış siyasayla ilgili.

dozimetre : Kişilerin, ortamın ya da cisimlerin maruz kaldığı radyasyon miktarını ölçmeye yarayan alet.

E

emare : Belirti, ipucu, iz.

emniyet : Güvenlik.

eğitim Evi : Çocuk hükümlülerin eğitilmeleri, meslek edinmeleri ve yeniden toplumla bütünleşmeleri amacıyla cezaların infazının yerine getirildiği tesis.

G

grev : İşçilerin, isteklerini işverene kabul ettirebilmek ereğiyle ve yasaların öngördüğü biçimde, işlerini hep birlikte bırakmaları.

H

hukuki : Hukukla ilgili, hukuksal.

hücre Hapsi: Diğer mahkumlarla çok az veya hiç temas kurmadan müstakil hücrelerde yaşamak, kaçakçılığı kontrol etmek için sıkı önlemler ve ek güvenlik önlemleri ve ekipman kullanımı ile ayırt edilen bir hapis şekli.

hükümlü : Mahkemece suçlu bulunarak hapis cezası verilmiş olan, mahkûm.

İ

ibraz : Ortaya koyma, çıkarma, çıkarıp gösterme.

infaz : (bir yargıyı) yerine getirme, uygulama.

inisiyatif : Bir şeyi yapmaya öncelikle davranma, önceliği ele alma, öncecilik.

inorganik : Organik olmayan.

istihdam : Bir insanı bir işte, bir görevde kullanma, çalıştırma.

K

kapalı Görüş : Hükümlü ve tutuklular ile ziyaretçilerinin her türlü maddi temasının önlendiği, konuşulanların hazır bulunan görevli tarafından işitilebilecek şekilde izlenebildiği ve ceza infaz kurumu idaresinin bu iş için tahsis ettiği özel bölümde yapılan görüşme.

kayyum : Belli bir malın belli bir süre yönetilmesi ya da belli bir işin yapılması için resmî makamlarca yetkili olarak görevlendirilmiş kimse.

kovuşturma :Şüpheli hakkında yapılan soruşturma neticesinde düzenlenen iddianamenin mahkeme tarafından kabul edilmesiyle başlayan yargılama süreci.

koğuş : Kışla, hastane, hapishane, yatılı okul gibi yerlerde, içinde birçok kişinin yattığı veya barındığı büyük oda.

M

mahal : Yer, yöre.

matbu : Basılı.

mensup : Bir kuruluşla, toplulukla ya da bir kimseyle bağıntısı, ilişkisi olan, –den olan (kimse).

merci : Bir işin çözümü için başvurulacak makam.

müdafaa : Savunma.

müdafi : Ceza yargılamasında şüpheli veya sanıkların savunmasını yapan kişi ya da avukat.

N

nükleer : Atom çekirdeğiyle ilgili.

O

organik : Organlarla, organizmayla ilgili olan.

R

rem : Radyasyon birimi miktarı.

radyasyon : Elektromanyetik dalgalar veya parçacıklar biçimindeki enerji yayımı ya da aktarımı.

rapor : Araştırılması, incelenmesi gereken ya da istenilen bir konuda yapılan araştırma ve inceleme sonucunu, konuyla ilgili düşünceleri ya da saptamaları bildiren yazı.

rıza : Olur bildirme, razı olma, isteme, istek.

S

soruşturma : Adli ya da idari makamca yönetilen, ilgililerden ve tanıklardan bilgi toplama, konuyu inceleme işi.

T

tabi : Bağımlı.

tahliye : Serbest bırakma, salıverme.

tasdik etmek : Onaylamak.

tecrit : Ayırmak, ayrı yerde tutmak.

temsilci : Bir kimsenin ya da bir topluluğun verdiği yetkiyle adına, yerine davranmak.

terör : Yıldırma, cana kıyma ve malı yakıp yıkma, korkutma, tedhiş(terör).

tevkif : Durdurma, alıkoyma, tutma.

tutanak : Mahkeme ve benzeri yerlerde, söylenenlerin yazıya geçirilmesi.

tutukevi : Tutuklanmış ya da hüküm giymiş olanların konulduğu, kapatıldığı yer.

tutuklu : İşlediği ya da işlemiş sanıldığı bir suç dolayısıyla, yargılama sonucuna değin, yasalar uyarınca özgürlükten yoksun bırakılan, tutuklanmış olan (kimse).

U

uyruk : Bir devlete yurttaşlık bağıyla bağlı kimse.

uzlaştırma : Uzlaşmak eylemini yaptırmak, uzlaşmalarını sağlamak.

V

vekaletname : Bir kimsenin başka bir kimseyi belirli durumlarda kendi adına hareket edebilmesi için yazılı olarak yetkilendirdiğine ait yazılı bir belge.

1.ÖĞRENME BİRİMİ CEVAP ANAHTARI			
1	Y	**26**	1 cm
2	Y	**27**	Kurum üst amirinin
3	Y	**28**	Bina
4	D	**29**	Mont
5	D	**30**	X ışını cihazları
6	D	**31**	C
7	Y	**32**	D
8	Y	**33**	C
9	D	**34**	C
10	Y	**35**	E
11	D	**36**	B
12	Y	**37**	A
13	Y	**38**	C
14	D	**39**	C
15	Y	**40**	E
16	Y	**41**	E
17	Y	**42**	B
18	Y	**43**	D
19	D	**44**	D
20	Y	**45**	A
21	Hükümözlü	**46**	A
22	Cumhuriyet savcısı	**47**	A
23	Siyah	**48**	B
24	Sarı	**49**	D
25	5 yıl	**50**	B

2.ÖĞRENME BİRİMİ CEVAP ANAHTARI			
1	Y	**11**	D
2	Y	**12**	D
3	Y	**13**	Müddetname
4	D	**14**	Benzemezlik
5	D	**15**	Biyometrik cihazlar
6	D	**16**	Tripod
7	Y	**17**	Fotoğraf çantası
8	Y	**18**	Arama
9	D	**19**	Elektronik ortam
10	Y	**20**	Duyarlı kapıdan

21	Soyarak arama	**31**	A
22	Makbuz	**32**	C
23	Depo memuru	**33**	E
24	Eğitim kuruluna	**34**	B
25	Bilinçli	**35**	C
26	C	**36**	B
27	B	**37**	A
28	D	**38**	E
29	E	**39**	D
30	A		

3.ÖĞRENME BİRİMİ CEVAP ANAHTARI			
1	D	**10**	2 görevlinin varlığı
2	D	**11**	Rızalarının alınması
3	Y	**12**	Üst ve özel eşyalarının
4	Y	**13**	E
5	D	**14**	E
6	D	**15**	A
7	Dinamik güvenliğin	**16**	A
8	Firara yönelik	**17**	B
9	Kısmi arama	**18**	B

4.ÖĞRENME BİRİMİ CEVAP ANAHTARI			
1	D	**13**	İl Müftülüğü
2	Y	**14**	Kurum yönetimi
3	D	**15**	Göz biyometri
4	D	**16**	A
5	D	**17**	C
6	Y	**18**	D
7	D	**19**	B
8	D	**20**	E
9	1/3	**21**	B
10	Cumhuriyet başsavcılığı	**22**	E
11	Adalet Bakanlığı	**23**	E
12	Tedavi amaçlı		

KİTAPLAR

- Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü (2017). Tutuklu ve Hükümlü Kabul Ekranları Kullanıcı Kitapçığı (2017). Ankara: Personel Eğitim Daire Başkanlığı
- Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü İdare Memuru Öğrenciliği Ders Notları Cilt 2. (2020) Ankara: Personel Eğitim Daire Başkanlığı
- Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü (2018) Ceza İnfaz Kurumlarında Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar Ankara: Personel Eğitim Daire Başkanlığı
- COYLE, A. (2002) Cezaevi Yönetimine İnsan Haklarını Göz Önüne Alan Bir Yaklaşım, Cezaevi Görevlileri İçin El Kitabı, Yabancı Kitabevi.
- MÜLAZIMOĞLU, D. (2016). Firar Girişimlerini Önleme ve Firarlara Karşı Alınacak Tedbirler, Kahramanmaraş.

GENEL AĞ ADRESLERİ

- 5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu https://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.5237.pdf (Erişim Tarihi: 01.06.2021, Erişim Saati: 09.00)
- 5275 Sayılı Ceza ve güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun https://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.5275.pdf (Erişim Tarihi: 13.07.2021, Erişim Saati: 11.00)
- 5271 Sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuatmetin/1.5.5271.pdf (Erişim Tarihi: 01.06.2021, Erişim Saati: 21.00)
- 3713 Sayılı Terörle Mücadele Kanunu https://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.3713.pdf (Erişim Tarihi: 04.07.2021, Erişim Saati: 09.00)
- Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmelik https://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/21.5.2324.pdf (Erişim Tarihi: 14.10.2021, Erişim Saati: 13.00)
- Güvenlik http://www.uyap.adalet.gov.tr (Erişim Tarihi: 19.01.2022, Erişim Saati: 15.00)
- Güvenlik https://cte.adalet.gov.tr/ (Erişim Tarihi: 19.01.2022, Erişim Saati: 15.00)
- Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetim, Dış Koruma, Hükümlü ve Tutukluların Sevk ve Nakilleri ile Sağlık Hizmetlerinin Yürütülmesi Hakkında Protokol https://cte.adalet.gov.tr/Resimler/Dokuman/592019112913p47.pdf (Erişim Tarihi: 18.10.2021, Erişim Saati: 10.00)
- Ceza İnfaz Kurumlarında Bulundurulabilecek Eşya ve Maddeler Hakkında Yönetmelik https://rayp.adalet.gov.tr/resimler/19/dosya/1-ceza-infaz-kurumlarinda-bulundurulabilecek-esya-ve-maddeler-hakkinda-yonetmelik30-06-202014-24.pdf (Erişim Tarihi: 24.09.2021, Erişim Saati: 14.30)
- Hükümlü ve Tutukluların Ziyaret Edilmeleri Hakkında Yönetmelik https://www.mevzuat.gov.tr/anasayfa/MevzuatFihristDetaylframe?MevzuatTur=7&MevzuatNo=8345&MevzuatTertip=5 (Erişim Tarihi: 20.08.2021, Erişim Saati: 12.00)
- Hükümlü ve Tutukluların Ödüllendirilmesi Hakkında Yönetmelik https://www.mevzuat.gov.tr/File/GeneratePdf?mevzuatNo=17249&mevzuatTur=KurumVeKurulusYonetmeligi&mevzuatTertip=5 (Erişim Tarihi: 31.08.2021, Erişim Saati: 12.00)
- T.C. 1982 Anayasası
- https://www.uyusmazlik.gov.tr/tc-anayasasi#:~:text=MADDE%2017.%20%E2%80%93%20Herkes%2C%20ya%C5%9Fama,ve%20t%C4%B1bb%C3%AE%20deneylere%20t%C3%A2bi%20 (Erişim Tarihi: 29.08.2021, Erişim Saati: 20.00)
- Devlet Hava Meydanları İşletmesi Havacılık Eğitmenliği El Kitabı https://www.dhmi.gov.tr/Lists/KanunveYonetmelikler/Attachments/233/DHMI-Sivil-Havacilik-Guvenligi-Egitim-Yonergesi-Havacilik-Guvenligi-Egitmen-El-Kitabi.pdf (Erişim Tarihi: 03.04.2021, Erişim Saati: 15.00)

- SÜLEYMAN Filiz. Siber Güvenlikte Biyometrik Sistemler ve Yüz Tanıma. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Bilişim Enstitüsü, Nisan 2012 Ankara https://acikarsiv.gazi.edu.tr/index.php?menu=2&secim=10&YayinBIK=8716# (Erişim Tarihi: 10.11.2021, Erişim Saati: 16.00)
- Anadolu Üniversitesi. (2012) Güvenlik Sistemleri. http://www.mku.edu.tr/files/1005-10f926e4-3678-44bb-ad79-e9de6b70aa2e.pdf (Erişim Tarihi: 03.06.2021, Erişim Saati: 13.30)
- TUTUMLU H.(2011, 8). Yapay Zeka Yöntemleri ile El Damar Deseni Tanıma. http://acikerisimarsiv.selcuk.edu.tr:8080/xmlui/handle/123456789/2150 (Erişim Tarihi: 18.02.2021, Erişim Saati: 13.00)
- Ödül Yönetmeliği (Hükümlü Hakları) https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=17249&MevzuatTur=7&MevzuatTertip=5#:~:text=MADDE%2023%20%E2%80%93%20(1)%20H%C3%BCk%C3%BCml%C3%BC,bu%20%C3%B6d%C3%BCl%C3%BCn%20uygulanmas%C4%B1na%20karar%20 (Erişim Tarihi: 28.09.2021, Erişim Saati: 13.00)
- Gözlem ve Sınıflandırma Merkezleri ile Hükümlülerin Değerlendirilmesine Dair Yönetmelik https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2020/12/20201229-3.htm (Erişim Tarihi: 13.11.2021, Erişim Saati: 12.00)
- Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetim, Dış Koruma, Hükümlü ve Tutukluların Sevk ve Nakilleri ile Sağlık Hizmetlerinin Yürütülmesi Hakkında Protokol https://cte.adalet.gov.tr/Resimler/Dokuman/592019112913p47.pdf (Erişim Tarihi: 18.10.2021, Erişim Saati: 21.00)
- Güvenlik https://cte.adalet.gov.tr/Resimler/Dokuman/1982019114516cik_nakil.pdf (Erişim Tarihi: 21.12.2021, Erişim Saati: 12.00)
- ÖZBEK Özer Veli, İnfaz Hukuk, Anadolu Üniversitesi , Eskişehir 2015 https://ets.anadolu.edu.tr/storage/nfs/HUK102U/ebook/HUK102U-14V2S1-8-0-1-SV2-ebook.pdf (Erişim Tarihi: 19.01.2022, Erişim Saati: 15.00)
- Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri Personel Eğitim Merkezleri Ders Notları https://www.mevzuat.gov.tr/anasayfa/MevzuatFihristDetayIframe?MevzuatTur=7&MevzuatNo=9479&MevzuatTertip=5 (Erişim Tarihi: 22.01.2022, Erişim Saati: 11.00)
- Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi https://www.hsk.gov.tr/Eklentiler/Dosyalar/9a3b-fe74-cdc4-4ae4-b876-8cb1d7eeae05.pdf (Erişim Tarihi: 22.01.2022, Erişim Saati: 12.00)
- Cezaevi Yönetimi, Adalet Bakanlığı, Hırvatistan Cumhuriyeti, Ceza infaz Kurumlarında Dinamik Güvenlik, Avrupa Ceza infaz Eğitim Akademilerinin 7. Konferasında Sunum 25-27 Haziran 2017, Barselona, İspanya https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/308067 (Erişim Tarihi: 10.02.2022, Erişim Saati: 11.00)
- Mavi Kart. T.C. İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü https://www.nvi.gov.tr/mavi-kart (Erişim Tarihi: 20.08.2021, Erişim Saati: 13.00)
- Devlet Hava Meydanları İşletmesi Havacılık Eğitmenliği El Kitabı https://www.dhmi.gov.tr/Lists/KanunveYonetmelikler/Attachments/233/DHMI-Sivil-Havacilik-Guvenligi-Egitim-Yonergesi-Havacilik-Guvenligi-Egitmen-El-Kitabi.pdf (Erişim Tarihi: 19.09.2022, Erişim Saati: 18.40)
- Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü İdare Memuru Öğrenciliği Ders Notları https://cte.adalet.gov.tr/Resimler/SayfaDokuman/7820191326572019_programi.pdf (Erişim Tarihi: 19.09.2022, Erişim Saati: 18.46)
- Hükümlü hakları https://cte.adalet.gov.tr/Home/SayfaDetay/hukumlu-haklari (Erişim Tarihi: 19.09.2022, Erişim Saati: 18.48)
- Dini Eğitim https://cte.adalet.gov.tr/Home/SSSorularDetay/11#:~:text=Bireyselle%C5%9Ftirilmi%C5%9F%20%C4%B0yile%C5%9Ftirme%20Sistemi%20(B%C4%B0S%C4%B0S)%20kapsam%C4%B1nda%20doldurulan%20ARDEF%20ile%20h%C3%BCk%C3%BCml%C3%BCn%C3%BCn%20risk,ve%20grup%20m%C3%BCdahale%20program%C4%B1%20belirlenmektedir. (Erişim Tarihi: 27.10.2022, Erişim Saati: 23.35)
- Bisis https://cte.adalet.gov.tr/Home/SayfaDetay/yardm-programi (Erişim Tarihi: 27.10.2022 Erişim Saati: 23.20)

- Ceza İnfaz Kurumlarında Annesinin Yanında Kalan Çocukları Ziyaret https://cte.adalet.gov.tr/Home/SSSoru-larDetay/11#:~:text=Bireyselle%C5%9Ftirilmi%C5%9F%20%C4%B0yile%C5%9Ftirme%20Sistemi%20(B%C4%B0S%C4%B0S)%20kapsam%C4%B1nda%20doldurulan%20ARDEF%20ile%20h%C3%BCk%-C3%BCml%C3%BCn%C3%BCn%20risk,ve%20grup%20m%C3%BCdahale%20program%C4%B1%20be-lirlenmektedir. (Erişim Tarihi: 28.10.2022 Erişim Saati: 00.10)

ŞEKİL KAYNAKÇA

Şekiller grafik tasarım uzmanı tarafından oluşturulmuştur.

KAPAK GÖRSELİ

Kapak görseli fotoğraf sanatçısı Kıvanç ŞEN'den izni alınıp grafik tasarım uzmanı tarafından yorumlanmıştır.

GÖRSEL KAYNAKÇASI

KOD=1768